

895.917

ก 125 ๑

ร.3

อารมณัฒนาวรรณกรรมของไมตรี สิมปชาติ

ปริณิพานิพนธ์ของ

ของ

กนกวรรณ สุวรรณวิทย์

19 S.A. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

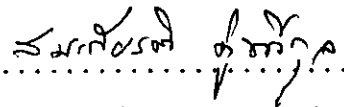
พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

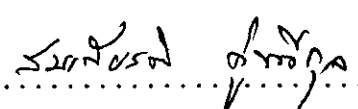
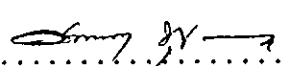
๒. ๕๑๔๖

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

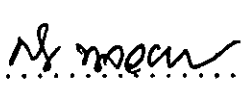
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(อาจารย์สมเกียรติ อู่ทวิกุล)
..........กรรมการ
(อาจารย์วิชชุกร ทองหล่อ)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(อาจารย์สมเกียรติ อู่ทวิกุล)
..........กรรมการ
(อาจารย์วิชชุกร ทองหล่อ)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)
วันที่ 8 เดือน ม.ค. พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศ เคารพคุณงามความดี

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้จากความกรุณาของอาจารย์สมเกียรติ คุ้มวิบูล ประธานกรรมการ อาจารย์วิชชุกร ทองหล่อ กรรมการ ที่กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์ ที่กรุณาแนะนำในช่วงการทำเค้าโครงปริญญานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จินตนา พุทธเมตตา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่นำไปปรับปรุงให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์พัศตร์พริ้ง ลิ้มปิตา ที่กรุณาให้ยืมหนังสือของคุณไมตรี ลิ้มปิตา ที่บางเล่มผู้วิจัยไม่สามารถหาได้ตามห้องสมุดหรือร้านจำหน่ายหนังสือ ทำให้สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้อย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยอีกหลายท่านทั้งเพื่อน พี่และน้องในที่ทำงาน โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และเพื่อนที่ศึกษารุ่นเดียวกันเป็นรุ่นแรก วิชาเอกภาษาไทย ภาคพิเศษ

คุณประโยชน์ที่มีจากการศึกษาครั้งนี้ขอมอบให้คุณแม่ คุณพ่อผู้มีพระคุณ และอุทิศให้แก่คุณยาย ล่าม และคุณน้าสมศรี ญาติอันสนิทผู้ล่วงลับ

กนกวรรณ สุวรรณวิทย์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ

ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	9
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	9
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	9
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	10

2 กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี.....26

1. เนื้อหา.....	26
1.1 การสร้างเรื่องเกินจริงว่าสิ่งที่เป็นเรื่องสมมุติ.....	27
1.2 สิ่งที่ยังไม่เป็นจริง.....	32
1.3 สิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน.....	33
1.4 สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย.....	40
1.5 เรื่องลับคน.....	45
1.5.1 เรื่องอวัยวะเพศ.....	46
1.5.2 เรื่องพฤติกรรมทางเพศ.....	49
1.6 ลักษณะรูปร่างของคน.....	51
1.7 พฤติกรรมของคน.....	54
1.7.1 พฤติกรรมผิดปกติของคน.....	54

1.7.2	พฤติกรรมของคนเก่า.....	63
1.7.3	พฤติกรรมของคนเมา.....	64
1.7.4	พฤติกรรมของตัวละคร.....	66
1.8	เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน.....	76
1.9	เรื่องที่เกี่ยวข้องความเข้าใจผิด.....	77
1.10	การล้อเลียนเสียดสีเหน็บแนม.....	80
1.10.1	ล้อเลียนเสียดสีนักการเมือง.....	81
1.10.2	ล้อเลียนเสียดสีข้าราชการ.....	86
1.10.3	ล้อเลียนเสียดสีผู้นำ.....	93
1.10.4	ล้อเลียนเสียดสีผู้มีความประพฤติไม่ดี.....	93
1.10.5	ล้อสังคม.....	95
1.10.6	ล้อเลียนเสียดสีพฤติกรรมของเด็ก.....	98
1.10.7	นักบุคคลที่รู้จักกันสังคมมาล้อเลียน.....	100
2	การซ้ำภาษา.....	104
2.1	เสียง.....	104
2.1.1	การซ้ำเสียง.....	104
2.1.2	การซ้ำสำเนียงเพื่อล้อเลียน.....	106
2.1.2.1	การล้อเลียนสำเนียงชาวจีน.....	106
2.1.2.2	การล้อเลียนสำเนียงชาวอินเดีย.....	107
2.2	การซ้ำคำ.....	107
2.2.1	การเล่นคำ.....	107
2.2.2	การซ้ำคำ.....	109
2.2.3	การสร้างคำใหม่.....	112

2.2.4 การกลั้วคำ.....	119
2.2.5 การใช้คำตรงกันข้าม.....	121
2.2.6 การใช้คำหรือกลุ่มคำในบริบทที่ใช้ร่วมกันไม่ได้.....	123
2.3 การใช้สำนวน.....	128
2.3.1 การใช้สำนวนเดิม.....	128
2.3.2 การใช้โดยเปลี่ยนแปลงสำนวน.....	129
2.4 การใช้ภาษาภาพพจน์.....	136
2.4.1 อุปมา.....	136
2.4.2 อุปลักษณ์.....	137
2.4.3 บุคลาธิษฐาน.....	139
2.4.4 การกล่าวเกินจริง.....	140
3 ใช้กลวิธีในการประพันธ์.....	148
3 กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดี.....	155
1. เนื้อหา.....	156
1.1 เรื่องเกินจริงหรือเรื่องสมมุติ.....	156
1.2 สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย.....	159
1.3 สิ่งที่ไม่ควรทำก่อน.....	160
1.4 เรื่องสัปดน.....	160
1.5 รูปร่างลักษณะของคน.....	163
1.6 พฤติกรรมของคน.....	164

2. การใช้ภาษา.....	167
2.1 การใช้คำ.....	167
2.1.1 การเล่นคำ.....	167
2.1.2 การซ้ำคำ.....	170
2.1.3 การสร้างคำใหม่.....	171
2.1.4 การกลับคำ.....	173
2.1.5 การใช้คำในบริบทที่เข้าร่วมกันไม่ได้.....	174
2.2 การใช้สำนวน.....	183
2.2.1 สำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใช้คงเดิม.....	183
2.2.2 สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลง.....	183
2.3 การใช้ภาษาภาพพจน์.....	184
2.3.1 อุปมา.....	184
2.3.2 อุปลักษณ์.....	186
2.3.3 บุคลาภิธาน.....	186
2.4 การสื่อภาษา.....	188
4 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	190
บรรณานุกรม.....	197
ภาคผนวก.....	204
ก ประวัติของไมตรี ลิขนิชาติ.....	205
ข รายชื่อหนังสือของไมตรี ลิขนิชาติ.....	216
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	229
บทคัดย่อ.....	230

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนไทยมีอารมณ์ขันเป็นลักษณะประจำชาติอย่างหนึ่ง โดยเห็นได้จากการยิ้มแย้มแจ่มใส จนชาวต่างชาติให้สมญาว่า "Land of smile" หรือที่คนไทยเรียกว่า "สยามเมืองยิ้ม" เป็นฉายาที่ทำให้ชาวไทยรู้สึกภาคภูมิใจ เพราะเป็นภาพรวมที่ชาวต่างชาติ มองเห็นถึงลักษณะของ คนไทยว่าเป็นคนมีอารมณ์ดี

อารมณ์ขันของไทย ปรากฏเป็นหลักฐานในวรรณกรรมเก่าแก่ต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่ วรรณกรรมพื้นบ้านที่เป็นมุขปาฐะ เช่น นิทานพื้นบ้าน เรื่องโจ๊ก เป็นต้น ตลอดจนวรรณกรรม ลายลักษณ์ เช่น เรื่องระเด่นลันได พระมเหศวร เป็นต้น วรรณกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็น ลักษณะนิสัยของคนไทยว่ามีอารมณ์ขันได้เป็นอย่างดี ดังที่ วันเนา ฐิติน (2530 : 115) กล่าวว่า การศึกษาวรรณคดีไทยโดยละเอียดช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะที่เด่นชัดอันถ่ายทอดมาจาก ความเป็นคนไทยได้เป็นอย่างดี หนึ่งในคุณสมบัติประจำของคนไทยก็คือ อารมณ์ขัน ซึ่งถ่ายทอด มาในรูปของวรรณกรรม ประจักษ์ ประภาพิทยากร (2526 : 37)กล่าวว่า คนไทยเรามีอารมณ์ขัน เป็นมรดกสืบสันดานกันเรื่อยมา หนังสือจับจุดสนใจของผู้ที่ได้จึงแผงมุขตลกไว้เสมอ ไม่ว่าจะเป็น ตอนเสรำหรือตอนปู่ย่าหลาน เป็นต้องแทรกตลกเข้าไปจนได้...ในทางวรรณคดีไทยก็มักมีรสขำขัน ประดับอยู่ประปราย เขาเรียกกันว่า "หาสยรส" หรือ "หรรษารส" และ สิทธา พินิจกุล (2515 : 451)กล่าวถึงอารมณ์ขันในวรรณกรรมไทยว่าเนื้อเรื่องของวรรณกรรมไทย โดยเฉพาะ วรรณกรรมพื้นบ้าน เช่น สังข์ทอง คาวิ ขุนช้างขุนแผน ฯลฯ มักจะมีบทตลก หรือที่เรียกว่า อารมณ์ขันปรากฏอยู่เสมอ แม้แต่วรรณกรรมทางศาสนา เช่น มหาเวสสันดรชาดกก็มีเรื่องขบขันปน อยู่ด้วย อารมณ์ขันที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นแบบตรงไปตรงมา และแบบ เย้ยหยัน แต่ทั้งสองแบบนี้ก็มีลักษณะที่ผู้อ่านสามารถ เข้าใจได้โดยไม่ต้องใช้สติปัญญามากนัก

วรรณกรรมที่สำคัญหลายเรื่อง เช่นขุนช้างขุนแผน อิเหนา รามเกียรติ์ มักมีอารมณ์ขันแทรกอยู่ เป็นสิ่งสำคัญที่เพิ่มรสชาติให้กับวรรณกรรมนั้น ดังเห็นได้จากตัวอย่างเรื่องขุนช้างขุนแผนในตอนนี้นางศรีประจัน รั้งถึงสามีที่ตายไปแล้ว นางศรีประจันร้องไห้ตามนางพิมที่คร่ำครวญถึงพลายแก้วหลังจากไปดูต้นโพธิ์ที่อธิษฐานไว้เพียวเงาคิดว่าพลายแก้วเสียชีวิตแล้ว ว่า

เมียจะตายตามผัวกลัวผีหลอก	กลัวหายใจไม่ออกเมื่ออาลัย
จะรจนน้ำให้ตายไปตามกัน	ก็กลัวจะระงับมันจะคาบไป
เมียจะเชือดคอตายเสียหลายครั้ง	แต่รอร้งกลัวเจ็บไม่เชือดได้
จะผูกคอกหาเชือกมาเตรียมไว้	เชือกก็หาผูกแล้วรัดมัดต้นคอ

ขุนช้างขุนแผน : 250

เรื่อง "ระเด่นลันได" ของพระมหามนตรี(ทรัพย์) เป็นวรรณกรรมร้อยกรองที่เป็นเรื่องที่ยืนยันได้สนุกสนานมีอารมณ์ขันที่เป็นเรื่องเด่นในแนวนี้ ในเรื่องมีตอนที่มีอารมณ์ขันอยู่หลายตอน ดังเช่น ตอนที่ ระเด่นลันได ชมโฉมนางประดะเมื่อแรกเห็นว่า

สูงระหงทรงเพียวเรียวรูค	งามละม้ายคล้ายอุฐกะหลาป่า
พิศแต่หัวตลอดเท้าขาวแต่ตา	สองแก้มกลียาตั้งลูกขย
คิ้วท่งเหมือนกงเขาคีดฝ้าย	จมูกละม้ายคล้ายพริ้วขอ
บุกลวงดวงภักตร์หักงอ	ลำคอโตตันเส้นกลม
สองเต้าห้อยตุงดั่งดงตะเคียว	รคนเพียวแห่งรวบเหมือนบวบต้ม
สวดยสลายาจุพระรอยช้ำม	มันปลาขยนาขมนางเทวี

ระเด่นลันได : 62-63

เรื่องรามเกียรติ์ ตอนที่ทศกัณฐ์ให้ทหารไปตามพระฤๅษีโคบุตรเพื่อให้นำช่วยแก้ผมนาง มณโฑที่หนุมานมาผูกไว้ให้หลุดออกจากกันเมื่อคราวมาเอาหินบดยาที่ทศกัณฐ์ใช้เป็นหมอนหนุน พระ ฤๅษีรับแต่งตั้งตัวอย่างรีบร้อนทำให้เกิดอารมณ์ขันตอนนี ้ว่า

เมื่อนั้น	พระโคบุตรท่านมหาอาจารย์ใหญ่
หลับอยู่ในที่ฤๅษีเฝ้า	ได้ยินเสียงอสุรีร้องมา
ว่าทศกัณฐ์ให้นิมนต์	ก็ลุกขึ้นลานลนไม่ล้างหน้า
ฉวยผ้าคากรองครองกายา	คว้าหาไม้เท้า่วนวาย
สะดุดโอน้ำกัโดนกระโดนหก	ตาลปัตรพลัดตกประคำหาย
วิ่งวนชนฝาฤๅษีทลาย	ตะกายหาประตูก็กิฉิไป
อสุราเตือนไปหลายหน	ฤๅษีจึงหันออกมาได้
แล้วพากันข้ามคัตลัดไพร	รีบไปยังราชธานี

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก : 362

วรรณกรรมที่มีอารมณ์แทรกซ้นอยู่นี้ นอกจากมีคุณค่าเพื่อให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์แล้วยังให้สาระแง่คิด และภาพสะท้อนสังคมตามยุคสมัยของวรรณกรรมนั้น เป็นอย่างดี

วรรณกรรมที่มีอารมณ์ขันมีคุณค่าสืบต่อมาทุกสมัยจะ เห็นได้จากหนังสือประเภทขบขันที่ได้รับ ความนิยมจากผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพสังคมในปัจจุบันที่ผู้คนประสบกับปัญหารอบด้านโดย เฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความเครียด ดังนั้นคนส่วนหนึ่งจึงใช้ การอ่านหนังสือที่มีอารมณ์ขันช่วยในการผ่อนคลายความเครียด ซึ่งช่วยทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี ทำให้ อายุยืนได้ ดังที่ประจักษ์ ประภาพิตยากร (2526 : 37) กล่าวว่า สมัยนี้คนหัวเราะกันยาก จะเป็นเพราะเศรษฐกิจตกสะเก็ด หรืออะไรก็เหลือจะเดา แต่การหัวเราะเป็นอายุวัฒนะ เป็น แนนอนจนมีใครคนหนึ่งคิดถกเถียงเป็นว่า "หัวเราะทุกเวลาปรมาลาภา" นับว่า หัวเราะทุกเวลา เป็นลาภอันประเสริฐ

ในระยะหลังต่อมาวรรณกรรมก็ยังมีส่วนสะท้อนความมีอารมณ์ขันของคนไทยว่ามืออยู่อย่าง ต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากเมื่อมีวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วมากขึ้น อารมณ์ขันมีปรากฏอยู่เสมอและมีนักเขียนที่มีชื่อเสียง เช่น หลวงบุญมมานพ หรือ แสงทอง ออบ ไชยวสุ หรือมีนามปากกาที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปว่า "อิ๋วเมอร์ริส" ศ. นาคะนาท ไชยนามปากกาว่า "นายราศากุล" เป็นต้น ในระยะต่อมาก็ยังมีนักเขียนเรื่องที่มีอารมณ์ขันอีกมากและมืออยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงในปัจจุบัน

นักเขียนที่มีชื่อเสียง คนทั่วไปยอมรับในความสามารถด้านการเขียน และมีผลงานมาก ท่านหนึ่งคือ พลตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็มีการเขียนที่มีอารมณ์ขันอยู่ไม่น้อย นวนิยายที่มีชื่อ ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณกรรมชิ้นเอกในปัจจุบันเรื่องหนึ่ง คือ สี่แผ่นดิน มีอารมณ์ขันแทรกอยู่หลายตอนที่ทำให้เรื่องสนุกสนาน มีรสชาติในการอ่านที่ผู้อ่านชื่นชอบ เช่น ตอนที่ "พ่อเพิ่ม" เป็นตัวละครในเรื่องประสบกับเหตุการณ์ตอนที่เกิดสงครามโลก ฝ่ายพันธมิตรนำเครื่องบินมาทิ้งระเบิด พ่อเพิ่มกำลังเดินอยู่พอดี เมื่อได้ยินเสียงระเบิด จึงหลบนอนลงกับพื้นถนน เมื่อเครื่องบินเล็กทิ้งระเบิดแล้วจึงลุกขึ้น ปรากฏว่าคนที่หลบภัยอยู่ด้วยกันเห็นว่า มีตัวดำสี่ฟงติดอยู่ข้างหลังพ่อเพิ่มจึงร้องบอกให้หาใจดี ๆ เพราะคิดว่า พ่อเพิ่มถูกระเบิดจนอวัยวะที่อยู่ข้างในทะลักออกมา คงจะรอดชีวิตยาก เมื่อความจริงปรากฏจึงเล่าเหตุการณ์ให้แม่พลอยฟัง ว่า

"...จริงของมันทีเดียวแม่พลอยตัวดำสี่ฟงออกมาแขวนอยู่ข้างนอกหมด ฉันก็ค่อย ๆ กลับลงนอนใหม่ ตั้งใจจะนอนตายให้สบาย ๆ นอนอยู่ตั้งนาน มันก็ไม่ยักตาย เจ็บอะไรก็ไม่เจ็บจนตำรวจคนหนึ่งเข้ามาเห็นเข้า ฉันก็ร้องเรียกเข้ามาฝากผี บอกให้เขาช่วยขนส่ง ฉันใส่รถไปส่งคืนให้เมียด้วย แต่เขามอง ๆ ดูแล้วบางทีเขาจะเห็นอะไรผิดปกติ เขาก็มาช่วยพยุงฉันให้ขึ้น ฉันก็ยืนได้อย่างสบายอีก จนตัวเองก็เอะใจ ตำรวจนั้นเขาหาไม่มาเฉย ๆ ที่หลัง ตัวดำสี่ฟงนั้นมันก็หลุดออกมาทั้งพวง ฉันเองก็ยังไม่ล้มลงตาย จึงรู้กันว่า ฉันมาได้เป็นอะไรเลย ของคนอื่นเขาปลิวมาติดต่างหาก"

สี่แผ่นดิน : 1165-1166

นักเขียนเป็นผู้มีความสำคัญงานเขียนเรื่องที่มีอารมณ์ขัน เพราะจะต้องเป็นผู้ที่มีความถนัด และมีความสามารถเป็นพิเศษจึงจะสามารถเขียนแล้วทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันได้ ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 531, 537) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง "นักเขียนในฐานะผู้ประกอบศิลปะ" ว่า คนที่เขียนเรื่องตลกโปกฮา ก็จะเขียนหนังสือชนิดนั้น คนที่มีอารมณ์ขันที่แยบยล ก็เขียนไปตามอารมณ์ขันนั้น... นักเขียนจะประกอบศิลปะเฉพาะตามที่ตนถนัดเท่านั้น

ไมตรี ลิมปิชาติ เป็นนักเขียนที่มีความถนัดและมีความสามารถในการเขียนที่มีอารมณ์ขัน ผู้หนึ่งจเมื่องานเขียนที่มีอารมณ์ขันเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งดังที่ จวีวรรณ กุหาภินันท์ (2526 : 131) กล่าวถึงแนวการเขียนของเขาว่า หนังสือของไมตรี ลิมปิชาติ ๖ ภาษาง่าย ๆ และน่าเอาสั่งรอบ ๆ ตัวมาเขียนแทรกอารมณ์ขันไว้ด้วย เฉลิมศักดิ์ (2516 : 9) กล่าววิจารณ์รวมเรื่องสั้นชุด "ทางออกที่ถูกปิด" ว่า เรื่องต่าง ๆ ของไมตรี ลิมปิชาติก็มีได้ เครื่องเคียงกับปัญญา ความขัดแย้งในวงงาน หากแต่ได้เน้นโครงเรื่อง และตอนจบแบบหักมุมให้สนุกสนานทุกเรื่องไปจนเป็นเรื่องสั้นเชิงบันเทิงอย่างแท้จริง เหมาะที่จะอ่านผ่อนคลายความตึงเครียด ... นอกจากชุดน้ำประปาและชีวิตข้าราชการแล้วยังเขียนเรื่องสั้นแนวอื่น ๆ อีกด้วย และมีบุคลิกของตัวเองตรงที่ขึ้นต้นเรื่องอย่างท่าทีจะเคร่งขรึม แต่แล้วก็ปิดันจบเรื่องลงด้วยอารมณ์ขัน ส่วนไมตรี ลิมปิชาติ ก็กล่าวถึงงานเขียนของตนเองว่า มีอารมณ์ขันไว้ในคานา "ช่องว่างระหว่างฟัน" (2519) กล่าวว่า นับตั้งแต่ "ทางออกที่ถูกปิด" อันเป็นผลงานรวมเรื่องสั้นเล่มแรกมาจนถึงเล่มนี้ เขาพบตัวเองว่าเป็นคนขี้เล่น เขียนหนังสือแต่ละเรื่องมักจะออกมาในรูปแบบที่เล่นที่จริง ตลกโปกฮาไม่เอาเป็นเอาตายกับโครงหน้าไปในทางสอดแทรกอารมณ์ขันมากกว่าอย่างอื่น ในคานา "ทางไปสุชา" (2521) ว่า เป็นเรื่องเบาๆแทรกอารมณ์ขันให้ผู้อ่านสนุก คานา "เมื่อผมถูกจับขึ้นเตียง" (2524) และ "ถนนชีวิต" (2525) กล่าวว่า เป้าหมายในการเขียนเรื่องเหล่านี้เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น และในคานา "ยิ้มฉลอง 200 ปี" (2525) ก็กล่าวถึงเรื่องที่เขียนว่า เขียนในลีลาแบบหยอกเอนชวนยิ้มมากกว่าถือเป็นเรื่องเอาจริงเอาจัง

ไมตรี ลิมปิชาติ มีชื่อเสียงจากงานเขียนประเภทเรื่องสั้น เรื่องสั้นเรื่องแรกคือเรื่อง หล่อนต่ำเพราะอยากสูง ลงพิมพ์ในหนังสือฟ้าเมืองไทย ฉบับที่ 93 ประจำวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2513 หลังจากนั้นเขายังมีผลงานเรื่องสั้นเป็นชุด เช่น ชุดข้าราชการ ชุดน้ำประปา ชุดเด็กวัด

และเรื่องที่จบเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง ๆ ซึ่งมีอีกมากมาย ในครั้งแรกที่พิมพ์จะตีพิมพ์ในวารสารต่างๆ จากนั้นจึงนำมาพิมพ์รวมเล่มจำหน่าย นอกจากนี้ยังมีงานเขียนอื่น ๆ ที่เรียกว่า "เรื่องพรรษา" นวนิยาย สารคดีที่เขียนส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว บทความ เขียนเรื่องประจักษ์ คอลัมน์ "หัวใจมีตีน" ประจักษ์วันอาทิตย์ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และงานเขียนเรื่องอ่านสำหรับเด็ก

เรื่องสั้นรวมเล่มของมนตรี ลิ้มปิชาติ ได้รับการต้อนรับจากผู้อ่าน สามารถจำหน่ายหมดในไม่ช้าและมีการพิมพ์ซ้ำอีก เช่น เรื่องทางออกที่ถูกปิด หยิกก็เจ็บ ทางใบสุชา คนอยู่วัด บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง เป็นต้น สำหรับเรื่องคนอยู่วัดนั้นได้รับคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 และยืงใช้มาถึงปัจจุบัน ส่วนนวนิยายเรื่อง "เจ้าพ่อจาเป็น" ได้สร้างเป็นละครโทรทัศน์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 และอวสานใบเมี่ยง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2538 ส่วนเรื่อง "คนอยู่วัด" ก็กำลังออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 อยู่ขณะนี้ (1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539)

มนตรี ลิ้มปิชาติมีผลงานด้านการเขียนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน นับเวลารวม 20 กว่าปีแล้ว แต่ปัจจุบันงานเขียนของเขาลดลง เนื่องจาก มีภาระจากงานการประปาที่เป็นงานประจำ ดังนั้นงานเขียนประเภทเรื่องสั้น และนวนิยายจึงไม่ค่อยปรากฏ ผลงานในอดีตที่ได้รับรางวัลมีดังนี้

1. เกี่ยวกับเมีย ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทสารคดีในการประกวดหนังสือดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2520
2. ฉันคือต้นไม้ ได้รับรางวัลชมเชยประเภทหนังสือสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาในการประกวดหนังสือดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2521
3. รับไม่อื่น ได้รับรางวัลชมเชยประเภทหนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่านในการประกวดหนังสือดีเด่น งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2525
4. ใบเปี่ยมอำมาเมืองจีน ได้รับรางวัลชมเชยประเภทสารคดีในงานประกวดหนังสือดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2527

5. คอกเตอร์"ครก" ได้รับรางวัลชมเชยประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14ปี) ในการประกวดหนังสือดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2531

งานเขียนของไมตรี ลิมปิจาติ นอกจากมีทั้งสาระและความบันเทิงแล้ว ยังมีการสะท้อนสภาพสังคม เศรษฐกิจ และคุณค่าในเรื่องต่าง ๆ เช่น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในเรื่องการรักษาความสะอาดซึ่งจะได้รับจากเรื่อง "รับไม้อื่น" เป็นต้น

ผลงานของไมตรี ลิมปิจาติมีอารมณ์ขันแทรกอยู่เสมอจนเป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านซึ่งจะขอมายกตัวอย่างให้เห็น ดังนี้

อารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีของไมตรี ลิมปิจาติ เรื่อง ว่าด้วยการซื้อของ ใน "ความคิดจับฉ่าย" เขียนเรื่องเกี่ยวกับสินค้าที่ไม่มีใครอยากได้ของแถม ว่า

มีสินค้าอยู่ชนิดหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดว่าถึงแถมถึงแจกผู้ซื้อก็ไม่ยอมรับสินค้านั้น ก็คือ รองเท้า หรือจะเรียกให้มันเก๋ว่าหีบศพก็ได้ เช่น ถ้าใครไปซื้อรองเท้าใหญ่ ทางร้านเขาแถมรองเท้าให้แล้วละก็ รับประทานได้เลยว่าผู้ซื้อต้องเป็นเคียดเป็นแค้นหาว่าช่างกันซัด ๆ ... ฉะนั้น การที่เราจะไปซื้อรองเท้า(หีบศพ) ก็พึงระวังไว้ด้วยว่าอย่าไปซื้อร้านที่เขาแถมเป็นอันตราย ใจคอจะไม่ดีไปอีกนาน

ว่าด้วยการซื้อของ : 66-67

อารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดีของไมตรี ลิมปิจาติ มีอยู่ไม่น้อย แม้ในส่วนที่เป็นคำนำยังปรากฏอารมณ์ขัน เช่น คำนำพิมพ์ครั้งแรกเรื่อง "เที่ยวกับเมีย" ซึ่งเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลานปีพ.ศ. 2520 เขียนว่า "ปกติผมเป็นคนรักเมีย หรือถึงแม้ยามไม่ปกติผมก็รักเมียเช่นกัน ข้อนี้พิสูจน์ได้จากการที่ผมจะไปไหน ๆ มักจะพกเมียติดเอาไว้ด้วยเสมอ และแม้แต่การตั้งชื่อหนังสือเล่มนี้ก็ยังคงตั้งชื่อว่า "เที่ยวกับเมีย" เลย

ส่วนานเนื้อเรื่องนั้นเมื่ออารมณ์ขันแทรกอยู่หลายตอน เช่น ตอนต้นเรื่อง กล่าวถึงการที่เลือกไปประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ ว่า

ปีที่แล้ว ผมพาเมียไปนครศรีธรรมราชบ้านเกิดเพื่อถือโอกาสพาผลิตผล คือ ลูก ๆ ของเรา ไปอวดญาติพี่น้องทั้งหลาย

มาปีนี้ผมคิดว่าเที่ยวเมืองไทยก็หลายแห่งน่าจะไปเที่ยวต่างประเทศเสียบ้าง ผมคิดถึงปารีส rome มอสโคว์ ลอนดอน รัสเซีย และอีกหลายประเทศ เมืองใหญ่ ๆ เหล่านี้พาเที่ยวทั้งนั้น และไปก็คงไม่ยากถ้ามีเงิน ผมเป็นคนมีเงินเหมือนกัน แต่มีน้อย ถ้าจีนเที่ยวไกล ๆ อย่างนั้นก็ต้องขายทรัพย์สินหมดทั้งบ้านและบางทีอาจจะต้องขายเมียด้วย เที่ยวเสร็จแล้วค่อยกลับมาสร้างตัวกันใหม่...

เที่ยวกับเมีย : 2

จากการศึกษางานเขียนของโมตรี ลิมปิชาติ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นลักษณะงานเขียนว่าเป็นงานที่ให้อรรถรสและความบันเทิง นอกจากนี้ยังปรากฏลักษณะเด่นในงานเขียนทุกเรื่องและทุกประเภท คือการสอดแทรกอารมณ์ขันทำให้งานเขียนมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นต่างจากงานเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ และต้องการที่จะศึกษากลวิธีการสร้างอารมณ์ขันทั้งงานประเภทบันเทิงคดี และสารคดีของโมตรี ลิมปิชาติ ว่ามีกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน ในวรรณกรรมทั้งประเภทบันเทิงคดีและสารคดีอย่างไร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษากลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันของไมตรี ลิมปิชชาติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษากลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันของ ไมตรี ลิมปิชชาติ ครั้งนี้ทำให้เห็นแนวทางการสร้างงานประเภทหัตถศิลป์ และทำให้มองเห็นโลกอันแง่มุมต่างๆกว้างขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษางานเขียนของไมตรี ลิมปิชชาติที่เขียนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. นวนิยายแนวขบขัน จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ เสริมชีวิตอุบัติเหตุ ครั้งเดียวพอ ความรักของคุดฉุย ดอกเตอร์"ครก" เจ้าพ่อจำเป็น บ้านหลังนั้นของใคร ยอดคุดฉุย รักดีดคลิ่น ยอดหญิงนักตบ และบ้านของมึงคุด
2. เรื่องสั้นพิมพ์รวมเล่มแนวขบขัน จำนวน 10 เล่ม ได้แก่ ทางออกที่ถูกปิด เกาไม่ถูกที่คัน หยิกก็เจ็บ ช่องว่างระหว่างฟัน คนอยู่วัด ทางไปสุชา บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง เมื่อผมถูกจับขึ้นเตียง ถนนเววิท และประปาพรรษา
3. สารคดี มี 11 เรื่อง ได้แก่ เกี่ยวกับเมีย คนขับฝ่าเหลือง สูตินพันเกาะ เกี่ยวกับเมืองฝรั่ง ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน 14วัน5,000กิโลเมตร เกี่ยวกับเพื่อน เกี่ยวกับเรือเปื่อย ในอ้อมกอดของภูเขาสีขาว ทะเลปาภูเขา และเบิ่งลาว
4. งานเขียนปกิณกะอื่น ๆ ที่พิมพ์รวมเล่ม เป็นเรื่องที่ไมตรี ลิมปิชชาติ เรียกว่าเรื่องพรรษา มี 6 เล่ม ได้แก่ เป็นลมร้อน ความคิดจับฉ่าย ยิ้มฉลอง200ปี ยิ้มขามาใหญ่ รังเกียจสาข่างู การเดินทางไปและกลับ(ของผมเอง) และมีบางเรื่องเขียนรวมกับนักเขียนคนอื่นในหนังสือชุด "ยิ้ม" ของสำนักพิมพ์ "หนอน" เช่น หนอนยิ้ม ยิ้มเต๋อ ยิ้มท้าวหมั่น เป็นต้น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. รวบรวมเอกสารงานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ ที่เป็นประเภทนวนิยาย เรื่องสั้น - สารคดี และเรื่องปดิกณะ เพื่อนำมาศึกษาโดยค้นคว้าจากห้องสมุดที่ต่าง ๆ
2. รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึงงานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ จากหนังสือและวารสารต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันจากตาราที่มีผู้เขียนไว้ และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมและนักเขียนที่มีอารมณ์ขัน
3. ศึกษากลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันของไมตรี ลิมปิชาติ ตามแนววรรณศิลป์
4. จัดหมวดหมู่กลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันในงานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ
5. เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า เพื่อใช้ในการศึกษาเรื่องแนว ขบขันของไมตรี ลิมปิชาติ โดยแยกกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขันและกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขัน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับอารมณ์ขัน
 - 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขัน
 - 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมที่มีอารมณ์ขัน และนักเขียนที่มี

อารมณ์ขันอยู่ในงานเขียน

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ

เป็นการนำบทความ บทวิจารณ์ หรือข้อเขียนของบุคคลที่กล่าวถึงเรื่องสั้นของไมตรี ลิมปิชาติ จากวารสารและหนังสือต่าง ๆ มารวบรวมไว้ เอกสารดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

งานเขียนของไมตรี ลิมปิชาติ มีผู้สนใจกล่าวถึงลักษณะการเขียนและแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ผลงานของเขาไว้ ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงงานเขียนประเภทเรื่องสั้น ดังนี้

บุหลง ศรีภัก (2527 : 74-78) เขียนไว้ในประวัตินักเขียนไทย เล่ม 2 ว่า
 ไมตรี ลิมปิสชาติ เป็นนามปากกา นักเขียนชายที่มีผลงานเด่นทางเรื่องสั้น เรื่องที่โด่งดังมาก
 ที่สุด ได้แก่ เรื่องทางออกที่ถูกปิด คนอยู่วัด และในการเขียนหนังสือนั้น เริ่มต้นมาจากการที่
 เป็นคนชอบอ่านหนังสือ ที่จดจำได้แม่นยำ คือ เรื่องระยำของสด ฤทธิ์รหิต เมื่ออ่านมาก ๆ
 เข้าก็เกิดความรู้สึกอยากเขียน เมื่อเขียนแล้วก็ได้แต่เก็บไว้ เพราะไม่แน่ใจในผลงานของตนเอง
 จนเมื่อแต่งงานภรรยาได้มาอ่านต้นฉบับเหล่านั้น และเห็นว่า เป็นงานเขียนที่เข้าใจจึงแนะนำให้ส่ง
 ไปที่หนังสือฟ้าเมืองไทย เขาจึงส่งต้นฉบับเรื่องสั้น ชื่อ "หล่อนต่ำเพราะอยากสูง" ไปที่ฟ้าเมือง
 ไทย และปรากฏว่า เรื่องดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์ ความสำเร็จครั้งนั้นได้เป็นกำลังใจให้เขา
 เกิดความกล้าในการเขียนและกล้าส่งไปตามแหล่งพิมพ์ต่างๆ ในเวลาต่อมา

เปียบ ราณี (2516 : 8-15) เขียนไว้ในหนังสือทางออกที่ถูกปิดของไมตรี กล่าวถึง
 เรื่องสั้นของเขาว่า งานเขียนของไมตรีให้ทั้งสาระและความบันเทิงควบคู่กันไป ถ้าพิจารณาแล้ว
 อาจจะเป็นเรื่องธรรมดา ทุกเรื่องมีการหักมุมแบบเรื่องสั้นเก่า ๆ ที่มีตัวละครมีเหตุการณ์ตาม
 ปกติ แต่แนวทางของเรื่องที่เขียน จะเห็นว่าทุกเรื่องมีจุดมุ่งหมาย มีความคิดเห็นที่ต้องการจะ
 แสดงออก จุดสำคัญทั้งหมด คือ ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง "ชีวิตของข้าราชการ" ชีวิตที่อยู่กับระบบ
 ราชการอยู่กับภาวะการบีบคั้นทางเศรษฐกิจ การย้ายวนจากสิ่งแวดล้อมซึ่งเรามองเห็นได้อยู่แล้ว
 ในชีวิตของราชการทั่วไป แต่ไมตรีสามารถสร้างเรื่องให้น่าอ่านน่าติดตามไม่น้อย และเรื่องชุด
 "น้ำพระปา" นั้นนับว่าเด่นที่สุดในงานเขียน ที่สามารถชี้ให้เห็นการทำงาน ปัญหาของการประปา
 ของเจ้าหน้าที่ได้โดยมีทั้งอารมณ์ขันและขมขื่น ซึ่งไม่เคยมีใครทำชุดเช่นนี้มาก่อน

รัฐจวน อินทรกำแหง (2518 : 197-200) กล่าวถึงเรื่องสั้นชุด "หยิกก็เจ็บ" ของ
 ไมตรี และกล่าวถึงเรื่องสั้นในชุดรวมเล่มนี้ว่า ไมตรีมีผลงานรวมชุดเรื่องสั้น 3 เล่มคือ ทางออก
 ที่ถูกปิด เกาไม่ถูกที่คัน และหยิกก็เจ็บ ในชุดเรื่องสั้น "หยิกก็เจ็บ" มีเรื่องสั้นทั้งหมด 16
 เรื่องมีเรื่องสั้นเรื่องแรกที่เขาเขียนอยู่ด้วย คือ เรื่อง "หล่อนต่ำเพราะอยากสูง" เป็นเรื่องที่มี
 จุดเรื่องธรรมดาแต่ชัดเจน และดำเนินเรื่องอย่างกระชับรวดเร็ว เรื่องอีกแห่งหนึ่งในเมืองไทย
 เป็นเรื่องการคอร์รัปชันเกี่ยวกับงานก่อสร้างในวงราชการ คือ มีการก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียน
 ประชาบาลแห่งหนึ่ง ผู้รับเหมาต้องการลงทุนน้อยกำไรมาก ๆ และอาศัยมีผู้สนับสนุนเป็นผู้ว่า

ราชการจังหวัด านที่สุดอาคารเรียนที่สร้างใหม่ก็ถูกไฟไหม้เป็นข่าวปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่า เป็นฝีมือของผู้ก่อการร้าย เรื่องจากหลังบ้าน เป็นเรื่องสั้นที่สะท้อนชีวิตให้ผู้อ่านพลอยเศร้าซึมไปด้วย เป็นเรื่องเล่าถึงชีวิตของคนแก่จน ๆ ที่มีความเจียมตน เข้มแข็งมุมานะที่จะช่วยตัวเองไม่ให้พาลูกหลาน และเตรียมการไว้เผื่อแม้เมื่อตนจะตายไป ตาแป๊ะแก่อุตสาหะทำโรงทาสีจัดมันอย่างสวยงามเพื่อเตรียมไว้สัศพตัวเองเมื่อตายไป แต่ตาแป๊ะก็ไม่มีโอกาสได้ใช้โรงที่สร้างขึ้น เพราะเมื่อบ้านลูกชายถูกไฟไหม้ เขาจึงไม่มีทรัพย์สินจะช่วยลูกชายยามอันจนนอกจากโรงศพบางมที่สร้างขึ้น ตาแป๊ะจึงขายโรงศพเพื่อนำเงินไปให้ลูกชายซึ่งเป็นความเสียสละอย่างใหญ่หลวง

ัญจวน อินทรกำแหง ยังกล่าวถึงเรื่องสั้นเรื่องอื่น ๆ ของโมตรีอีกว่า ผลงานรวมเรื่องสั้นที่ดีที่สุดของโมตรี ลิมปิชาดิ คือ เล่มแรกชื่อ "ทางออกที่ถูกปิด" เพราะทุกเรื่องในเล่มนั้นได้ให้ความรู้สึกที่เข้มข้นเท่าเทียมกัน ตั้งแต่เรื่อง "นี้แหละราชการ" อันเป็นเรื่องแรกไปจนถึงเรื่อง "ทางออกที่ถูกปิด" อันเป็นเรื่องสุดท้าย ทุกเรื่องมีจุดดำเนินเรื่องที่แจ่มชัด ำให้อารมณ์ขันปนสมเพบบ้าง อารมณ์ขันปนเยาะหยันบ้าง การบรรยายเรื่องให้ภาพพจน์ที่มองเห็นได้แจ่มชัด โมตรีสามารถจับผู้อ่านให้อยู่กับเรื่องได้โดยตลอดจนเล่ม "หยิกก็เจ็บ" ผู้เขียนยังสามารถงู้อ่านให้มีอารมณ์ร่วมได้เต็มที่ และท้ายบทวิจารณ์นี้ยังกล่าวสรุปอีกว่า โมตรี ลิมปิชาดิเป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่มีฝีมือคนหนึ่ง

สุชาติ สวัสดิ์ศรี (2518 : 432) กล่าวถึงโมตรี ลิมปิชาดิ ว่าเป็นนักเขียนที่มีผลงานพิมพ์เป็นเล่มออกมาหลายชุด อาทิ เกาไม่ถูกที่คัน ทางออกที่ถูกปิด ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์หนองเรื่องสั้นของเขาได้รับการตีพิมพ์ใน ฟ้าเมืองไทย สตรีสาร และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์สม่ำเสมอ และเรื่องสั้นที่คัดมารวมเล่มนี้ (หมายถึงเรื่องฉันทันไม้) ดูเหมือนจะเป็นเรื่องเด่นที่สุดของเขา โดยได้รับการพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือลลนา ฉบับเดือนมกราคม 2518 มาก่อน

สะบัดไชย,นามแฝง (2521 : 40) กล่าวไว้ในหนังสือสกุลไทยเกี่ยวกับผลงานของโมตรีว่า เป็นเจ้าของงานเขียนที่ดังมาจากเรื่อง "น้ำพระบา" และเรื่องที่มีผู้หญิงยี่ฮาคือเรื่องชุด "ยิ้ม" ลักษณะต่าง ๆ ของเขา เช่น "ยิ้มผายลม" และ "ยิ้มขามใหญ่" และยังมีเรื่อง "ทางออกที่ถูกปิด" "ทางไปสุชา" และเมื่อเขาพอมีสตางค์ก็เดินทางไปท่องเที่ยวเกี่ยวกับภรรยา และเขียนเรื่อง

"เที่ยวกับเมีย" เป็นหนังสือเล่มเล็กที่ได้รางวัลชมเชยประเภทสารคดีจากการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี

"แวววรรณ", นามแฝง (2521 : 83) กล่าวถึงไมตรีว่าเป็นนักเขียนร่วมสมัยอีกคนหนึ่งที่ได้รับทอดลักษณะการเขียนแบบ "หักมุม" ต่อจากนักเขียนรุ่นพี่ซึ่งหมายถึงอาจินต์ ปัญจพรค์เป็นนักเขียนที่ไมตรีชอบอ่านเรื่องสั้นชุด "เหมืองแร่" และนับถือว่าเป็นครูอีกด้วย เรื่องสั้นที่เขียนส่วนใหญ่อยู่ในยุคแรกของไมตรี ลิขิชาติ เช่น ทางออกที่ถูกปิด เภาไม่ถูกที่ค้น หยิกก็เจ็บ ช่องว่างระหว่างฟัน คนอยู่วัด ทางไปสุชา แสดงถึงลักษณะการเขียนแบบจบ "หักมุม" ได้เป็นอย่างดี แต่ก็มีเรื่องบุรุษผู้เอาหัวชนกำแพงที่แหวกออกจากลักษณะการเขียนดังกล่าวแสดงถึงการมีกระบวนการในการเขียน โดยเฉพาะทางด้านเนื้อหาเริ่มหนักแน่น และจริงจังมากขึ้น ผลงานเรื่องสั้นหลายเรื่องของไมตรีมีลักษณะเป็นเรื่องสั้นที่ดี เช่น ฉันทน์คือต้นไม้ ทางออกของช่างไม้ เป็นต้น

"แวววรรณ" กล่าวถึงเรื่องสั้นของไมตรีที่กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ในสังคมว่า งานเขียนของเขาสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต และบุคลิกของไมตรีที่มองเห็นปัญหาของระบบราชการ(ประปา) การหาเสียงของผู้สมัครเป็นส.ส. อดยาศัยน้ำประปาเป็นเครื่องมือหาเสียง ระบบการศึกษา วงการรับเหมาก่อสร้าง ฯลฯ ซึ่งไมตรีมองปัญหาดังกล่าวในทางองไม่จริงจัง ไม่เครียดกับมันนัก และในรวมเรื่องสั้นชื่อ "บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง" เป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นว่า เขามองปัญหาต่าง ๆ ได้ตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น เช่น ปัญหาการศึกษา ปัญหาระบบข้าราชการไทย และเรื่องสั้นที่นับว่าดีที่สุดของไมตรี คือ เรื่องฉันทน์คือต้นไม้

ซาริ ดวงชาตม และคนอื่นๆ (2522 : 272-278) กล่าวไว้ในหนังสือเลือกภาษาไทย กล่าวถึงหนังสืออ่านนอกเวลาเรื่อง "คนอยู่วัด" ของไมตรีว่า ที่มาของเรื่องเกิดจากความบังเอิญของผู้เขียนที่ต้องการให้ผู้อ่านได้เห็นสภาพสังคมที่แปลกออกไปอีก ถึงจะเป็นสังคมเล็ก ๆ ก็ตาม ประกอบกับความประทับใจกับความหลังอันแสนสุข ซึ่งผู้แต่งต้องการเก็บไว้เป็นที่ระลึกอีกด้วย ผู้เขียนมีศิลปะในการถ่ายทอดลักษณะของตัวละครแต่ละตัวได้ดี เป็นไปอย่างชื่อ ๆ ง่าย ๆ ตรงไปตรงมาทำให้ผู้อ่านได้เห็นลักษณะของคนอยู่วัดได้ชัดเจน ฉากของเรื่องคนอยู่วัดนั้นเป็นการเปิดเผยสังคม ๆ หนึ่ง ให้ผู้อ่านเห็นสภาพความเป็นอยู่อย่างแท้จริงของคนที่ต้องอาศัยวัดอยู่ ว่าต้องอยู่

ร่วมกันด้วยความอดทน ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด และจุดหมายปลายทางที่เป็นความหวังของเขาเหล่านั้น แม้จะสับสนวุ่นวายอยู่บ้าง แต่ก็เต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันแบบตามมีตามเกิด ครอบคลุมไปถึงบรรยากาศแห่งความสงบร่มเย็นภายใต้พระบวรพุทธศาสนา ซึ่งนับว่าเป็นการบรรยายฉากแบบธรรมชาติ ๗ แต่ถ่ายทอดสภาพของวัดและอุปนิสัยของคนไทยได้ดียิ่ง สำนวนภาษาที่ใช้เป็นภาษาธรรมดาที่ใช้กันอยู่ทั่ว ๆ ไป ภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมา อ่านแล้วก็เข้าใจได้ทันที ในบางตอนมีศัพท์สะแลงสอดแทรกปนอยู่ด้วย แต่ก็ไม่น่าเกลียดนัก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะความเหมาะสมในการสร้างบุคลิกให้กับตัวละครด้วย ผู้เขียนวางโครงเรื่องโดยนำชีวิตของคนอยู่วัดแต่ละชีวิตมาผูกโยงกันเข้า คล้ายกับรวมเรื่องสั้นขนาดย่อย ดำเนินเรื่องไปเรื่อย ๆ ตามลำดับ แต่กระนั้นก็ชวนให้ติดตามเพราะลักษณะของตัวละครที่ชื่อจนเช่า หรือกะล่อน จนจับไม่ติด เอกลักษณ์ของตัวละครแต่ละตัวชวนให้อ่านวางไม่ลง เสน่ห์อีกอย่างหนึ่งที่ดึงดูดผู้อ่าน คือ สีสานการดำเนินเรื่องที่กระชับรัดกุม ไม่เป็นเยื่อ

ประทีป เหมือนนิล (2523 : 58-59) กล่าวถึงโมตรี ในประวัตินักประพันธ์ไทย เกี่ยวกับการเขียนเรื่องสั้นของเขาว่า โมตรี ถิมปิชาติ อดีตนักบาสเกตบอลทีมชาติไทย เริ่มเขียนหนังสือครั้งแรกเมื่อปลายปี 2513 ด้วยเรื่องสั้นชื่อ "หล่อนต่ำเพราะอยากสูง" ในคอลัมน์ "เขาเริ่มต้นที่นี่" ในนิตยสารฟ้าเมืองไทยรายสัปดาห์ หลังจากนั้นจึงเริ่มต้นเขียนเรื่องสั้นชุด "น้ำประปา" และชุด "ข้าราชการ" ออกมาอีกเป็นจำนวนมาก โดยได้ลงพิมพ์ในนิตยสารฟ้าเมืองไทย สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และสตรีสารเป็นส่วนใหญ่ จน พ.ศ.2516 จึงตัดสินใจนำเรื่องสั้นของตนเองมารวมพิมพ์เป็นเล่มครั้งแรกตั้งชื่อหนังสือว่า "ทางออกที่ถูกปิด" ปรากฏว่าขายได้ดี จึงตั้งสำนักพิมพ์ตนเองขึ้น

ถนนหนังสือ (2527 : 7) กล่าวว่า โมตรีเป็นนักเขียนเรื่องสั้นคนแรกคนหนึ่ง... อาชีพหลักงานการประปาเคยเป็นวัดดุติบาให้เขาเข้ามาเขียนจนเฝื่องพ่อยุ่ยุคหนึ่ง ระยะแรกเขียนเรื่องชุดน้ำประปาไปลงในหนังสือ "ฟ้าเมืองไทย" ของอาจินต์ ปัญจพรรค์ และเคยส่งเรื่องชุดเด็กวัดไปให้แต่อาจินต์ไม่รับ โมตรีจึงไปส่งให้ประมูล อุณหภูมซึ่งเป็นบรรณาธิการหนังสือชาวกรุงขณะนั้นซึ่งได้รับลงเรื่องนี้ และต่อมาเขาพิมพ์รวมเล่มชื่อ ชุดคนอยู่วัด

ประกาศ รัชราภรณ์ (2527 : 258) กล่าวถึงเรื่องสันตคนอยู่วัดว่า โดยปกติ นักเรียนมักจะต้องอ่านหนังสือตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในเวลาและนอกเวลา แต่ทางกระทรวงอนุญาตให้นักเรียนใช้หนังสือบางเล่มสำหรับให้อ่านนอกเวลาเพื่อประกอบความรู้ ดังเช่น "คนอยู่วัด" ของโมตรี ลิมปิชาดิ ในระดับม.ศ.ต้น นับเป็นเกียรติแก่ผู้แต่งและวงวรรณกรรมด้วย

วิชาการ, กรม (2528 : 48) กล่าวถึง เรื่อง ไปเยี่ยมอาม่าที่เมืองจีนของโมตรี ลิมปิชาดิ ในหนังสือดีสำหรับเยาวชนว่า ผู้เขียนได้ตามเพื่อนไปเยี่ยมอาม่า(ย่า)ถึงเมืองจีน ซึ่งอาศัยอยู่ในชนบทเล็ก ๆ กลางทุ่งนาในชนบทของจีนที่แทบจะไม่เคยมีคนต่างชาติไปเยือน ผู้เขียนได้เล่าถึงสภาพความเป็นอยู่ อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย การเลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูก หลุมฝังศพ ฯลฯ ทำให้ผู้อ่านได้ทราบชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนอีกด้านหนึ่งต่างจากหนังสือที่เกี่ยวกับประเทศจีนเล่มอื่น ๆ ได้รับรางวัลชมเชยประเภทสารคดี ประจำปีพ.ศ.2526 จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ

นวลจันทร์ รัตนกร, ชุตินา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์ (2529 : 89,96; 134) เขียนเกี่ยวกับเรื่องของโมตรี ลิมปิชาดิที่ได้รับรางวัลชมเชยในงานประกวดหนังสือดีเด่นแห่งชาติว่าหนังสือ รางวัลวรรณกรรมไทยพ.ศ.2450-2529 ว่าเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้

เรื่องเกี่ยวกับเมีย ผู้เขียนนำประสบการณ์จากการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์กับภรรยามาบันทึกไว้ ผู้เขียนที่เป็นทั้งนักเขียนและสนใจการท่องเที่ยวจึงมีความสามารถในการนำเรื่องที่ได้พบเห็นมาเล่าได้อย่างน่าสนใจ พร้อมกับให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความคิดเห็นส่วนตัวที่เฝ้ารับฟัง

เรื่องจันคือต้นไม้ ได้รับรางวัลชมเชย ระดับเด็กชั้นประถมศึกษา กล่าวถึงต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งขึ้นอยู่กลางป่ามีธรรมชาติล้อมรอบที่บริสุทธิ์งดงาม มีลำธารใสสะอาดไหลผ่าน ต้นไม้มีอยู่อย่างสงบสุขมาช้านาน ต่อมาผู้คนผ่านบริเวณนั้นมากขึ้น ได้มีคนนำธูปมากราบไหว้ จากนั้นรูปที่โดนต้นไม้ก็เพิ่มมากขึ้นตามวันเวลาที่ผ่านไป เมื่อถนนจะมีการสร้างผ่านบริเวณนั้นต้นไม้ต้นนี้ต้องถูกโค่น แต่ชาวบ้านคัดค้านไว้ว่าเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ห้ามรื้อถอน ต้นไม้มองเหตุการณ์ด้วยความไม่เข้าใจจนพฤติกรรมของมนุษย์ ให้นิเวศในการอนุรักษ์ธรรมชาติ และความเป็นผู้มีเหตุผล

เรื่องรับไม้อื่น ได้รับรางวัลชมเชย เป็นหนังสือภาพของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อสร้างนิสัยให้เด็กมีระเบียบวินัย ช่วยกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง เสนอเรื่องถึงขยะแบบต่างๆที่วางอยู่ทั่วไปในชุมชน ใช้ข้อความชวนให้เด็กทิ้งขยะ เป็นข้อความง่าย ๆ ระบุทัศนคติความในใจของถึงขยะว่ายินดีจะรับเศษขยะเท่าไรก็ได้ คือรับไม้อื่น นั่นเอง

เรื่องใบเปี่ยมอำมาที่เมืองจีน ได้รับรางวัลชมเชย เล่าเรื่องถึงเมื่อปีพ.ศ.2524 ผู้เขียนใบเปี่ยมอำมาที่เมืองจีน จึงถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นจากชนบทจีนมาเล่าสู่กันฟัง โดยเฉพาะเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีน ณ หมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ชื่อหมู่บ้านเม่งก้ง เป็นหมู่บ้านที่ยังไม่เคยมีคนต่างชาติดูแลเยือน เพราะไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากนัก ประชาชนจึงใช้ชีวิตอย่างสงบ ยึดมั่นในวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน ผู้เขียนให้รายละเอียดและแทรกแนวคิดของตนประกอบด้วย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน และกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขัน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน

อารมณ์ขันมีส่วนสำคัญในการสร้างความบันเทิงใจในการอ่าน ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน เรื่องที่มีความขบขันเป็นที่นิยมของผู้อ่านไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากหนังสือที่วางจำหน่ายมีเรื่องในแนวนี้อยู่ด้วย และยังมีผู้รวบรวมมาศึกษา คือ ทศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 276) ศึกษาเรื่องอารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทยระหว่าง พ.ศ.2453-2516 ส่วนในเรื่องอารมณ์ขันมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

อนันต์ แฉ่งกลีบ (2517 : 62-69) กล่าวถึงการสร้างอารมณ์ขันว่า การที่จะทำให้อ่านเรื่องขบขันได้นั้นต้องมีจุดชี้เส้น โดยมากมักจะเป็นตอนจบของเรื่องที่เราฟังคาดไม่ถึง หรือไม่คิดว่าจะจบอย่างนั้น องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น วย เพศ และความคิดของผู้ฟังก็มีส่วนสัมพันธ์กับอารมณ์ขันเสมอ

ชัยม ประพัฒน์ทอง (2520 : 109) กล่าวถึงการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมว่า ต้องพรรณนาอาการของบุคคลในเรื่องอย่างผิดปกติ เช่น คนโง่คิดจะปกปิดความโง่ของตนด้วยการแสดงความฉลาดออกมา หรือคนฉลาดพยายามแสดงความกล้า เป็นต้น

ม.ล.ดุษฎี ขุนสหาย (2516 : 138-150) กล่าวถึงการสร้างอารมณ์ขัน และหลักเกณฑ์ ในการสร้างอารมณ์ขันว่ามีหลายวิธี เช่น การเปลี่ยนทิศทางอย่างกระทันหัน การทำให้ผู้อ่านคิดถึง สิ่งที่ยกปิดที่คนสนใจอยู่แล้ว เล่าเรื่องเกินความจริงที่เป็นไปได้ แต่ไม่น่าจะเป็นขึ้นได้ การตีความ ประสบการณ์ผิด เห็นแบบเพราะไม่ถูกเส้นกัน เล่าเรื่องเหลวไหลลงให้คิด คำที่มีเสียงคล้าย ๆ กัน แต่มีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง สัญลักษณ์รูป และเรื่องสัปดน

สิทธา พิณีภูวตล (2515 : 415) กล่าวถึงกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันที่ปรากฏใน วรรณกรรมไทยว่า มีทั้งแบบตรงไปตรงมาและเย้ยหยัน ผู้อ่านไม่ต้องการใช้ความคิดมากนักก็สามารถ เข้าใจได้เพราะความขบขันส่วนใหญ่มักเกิดจากกิริยาท่าทางของตัวละครซึ่งมักเป็นตัวร้ายในเรื่อง

ประกาศ วัชรารักษ์ (2505 : 221-234) สัมภาษณ์ อบ ไขวสสุ ถึงวิธีการแต่งเรื่อง ให้ขบขันสรุปได้ว่าผู้เขียนเรื่องขบขัน คือผู้ที่เห็นขันนสิ่งธรรมดาสามัญ แล้วถ่ายทอดความขบขันให้ ผู้อ่านเห็นขันได้ การเขียนเรื่องขบขันควรจะอ้างถึงความจริง แต่เป็นเรื่องที่เกินจริง หย่อนความ จริง หรือผิดความจริง

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2531 : 82-83) กล่าวว่า อารมณ์ขันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่าน เกิดความบันเทิงใจ เป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียด และสร้างความบันเทิงได้ดียิ่ง อารมณ์ขัน เกิดจากการใช้ถ้อยคำ ตัวละคร และสถานการณ์ต่าง ๆ ในเนื้อเรื่อง โดยทั่วไปผู้อ่านจะเกิด อารมณ์ขันในโอกาสที่ประสบกับสิ่งต่อไปนี้

1. ลักษณะ หรือขนาดที่แปลก และแตกต่างออกไปจากความเป็นจริงในชีวิต เช่น หวี ขนาดใหญ่เหมือนคราด ผู้ชายที่แต่งตัวเหมือนผู้หญิง แต่เน้นส่วนสัดผิดปกติไปมาก ๆ หรือบุคคลที่ "เกิน" คนปกติไปมาก ๆ ทั้งในทางขนาดและนิสัยใจคอ

2. การกระทำใด ๆ คล้ายเรื่องกลไก เช่น เดินกระตุกเหมือนหุ่นยนต์ การยกมือ อย่างมีจังหวะ

3. การกระทำซ้ำซาก เช่น พุดคิดเป็นนิจศีล ยกสุภายิตทุกประโยคที่พูด เดินหกล้มอยู่ เสมอ ท่าทางกลัวหงอทุกครั้งทีเห็นภรรยา

4. การกระทำที่ตรงกันข้ามกับรูปร่างและลักษณะ เช่น คนอ้วนมากวิ่ง คนผอมมีแต่ ขี่โครงพยายามอวดกำลังขกต่อผู้อื่น เด็กน้อยพุดจาแบบผู้ใหญ่กเลง

5. ผลที่คาดหมายว่าจะได้กลับกลายเป็นผิดคาดเป็นอย่างอื่นไป เช่น คาดว่าจะได้ต้อนรับสาวสวยสักคนหนึ่ง กลับกลายเป็นการเข้าใจผิด สาวสวยนั้นเป็นสุนัขตัวหนึ่งเท่านั้น พยายามสะกดคำว่า จี๋เลื่อย แต่เป็นจี๋เรื่อย

6. ถ้อยคำที่ขัดแย้งกันกับการแสดงออกหรือข้อเท็จจริง เช่น เขาหยอกล้อเธอเล่น ทุกวันด้วยการซ่อมเบาะๆพองขอบตาเขียว

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 25-30) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของผู้เขียนในการสร้างอารมณ์ขัน มีดังนี้

1. เพื่อความบันเทิงใจ
2. เพื่อชี้ให้เห็นจุดบกพร่องของสังคม
3. เพื่อกระตุ้นความคิดของผู้อ่าน
4. เพื่อเสนอแนวความคิดในการแก้ไขจุดบกพร่องของสังคม
5. เพื่อล้อวรรณคดี

ด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับอารมณ์ขัน สามารถนำเรื่องต่างๆมาเขียนเพื่อให้รู้สึกขำได้ดังที่ ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 32-43) กล่าวถึงเนื้อหาของเรื่องว่าเป็นเรื่องตั้งแต่เรื่องที่ไม่มีใครให้ความสำคัญ เป็นเรื่องที่คาดไม่ถึง เช่น เรื่องการกิน การพูด กริยาท่าทาง ฯลฯ จนกระทั่งถึงเรื่องที่มีความสำคัญทั้งในส่วนตัวและสังคม เช่น เรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ ฉะนั้นนักเขียนจึงสามารถนำเรื่องทุกๆเรื่องมาเขียนให้อารมณ์ขันได้ เรื่องดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

1. เรื่องเลียดสีเหน็บแนม
2. เรื่องล้อสังคม
3. เรื่องเกินจริงที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้
4. ชี้แนะให้ผู้อ่านคิดถึงเรื่องสัปดนหรือสิ่งที่พยายามปกปิดหรือสิ่งที่ไม่อยากจะพูดถึงเพราะ

เห็นว่าไม่สุภาพ

5. ใช้ตรรกะวิจารณ์ผิดๆ
6. เรื่องคนโกง

7. เรื่องคาดการณ์ผิด

8. การรำลึกภาษา

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน

การเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านเป็นเรื่องที่แสดงถึงความสามารถในการเขียนของผู้แต่ง และผู้แต่งแต่ละคนจะมีลักษณะการเขียนที่เป็นเทคนิค หรือสไตล์การเขียนเป็นแบบเฉพาะตัวของตน ส่วนกลวิธีการแต่งเรื่องแนวขบขันทั่ว ๆ ไป มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2526 : 427-438) กล่าวถึงกลวิธีการแต่งวรรณคดีล้ออารมณ์ขัน มีดังนี้

1. ยั่วล้อ เป็นการเสนอเรื่องราวที่แฝงการเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชัน และเยาะเย้ย มี 2 วิธี คือ

1.1 ยั่วล้อตรง ๆ ผู้แต่งจะเขียนตามนิตรงไปตรงมาอย่างเฉียบขาด ซึ่งบางครั้งก่อนข้างรุนแรงก้าวร้าว โดยที่ผู้แต่งหยิบยกสิ่งที่บกพร่องมาเขียน เน้นให้เห็นว่าเป็นสิ่งน่าขัน ส่วนเรื่องที่ดีผู้แต่งจะไม่กล่าวถึง

1.2 ยั่วล้อโดยอ้อม ผู้แต่งจะเสียดสีเหน็บแนมด้วยการสร้างเรื่องสั้นแล้วนำพฤติกรรมหรือเหตุการณ์มาใส่เป็นบุคลิกตัวละครหรือเนื้อเรื่องที่ล้ออารมณ์ขัน

2. สร้างเรื่องให้เกิดจริงหรือเรื่องที่ไม่น่าเกิดขึ้นได้ เหลวไหล เป็นไปไม่ได้ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันโดยไม่ได้คำนึงถึงเหตุผลแต่อย่างใด

3. ทำให้เป็นเรื่องสัปดน เป็นเรื่องที่ทุกคนสนใจ พร้อมทั้งจะรับรู้ได้ทันที โดยผู้เขียนไม่ต้องปูพื้นฐานมาตั้งแต่ต้น นอกจากนี้เรื่องสัปดนซึ่งพาดพิงเรื่องเพศเป็นमुखตลกที่เรียกอารมณ์ขันได้ง่าย และเป็นกลวิธีการแต่งที่สามารถเปลี่ยนบรรยากาศจากเรื่องที่เคร่งเครียด นำเปื้อนฮาฮาให้สนุกสนาน ตรงกับคำกล่าวของนักเขียนการ์ตูน คือ ประยูร จรรย์วรางค์ ว่า "สัปดนวันละนิด จิตแจ่มใส" อย่างไรก็ตาม การเขียนเรื่องสัปดน ผู้แต่งต้องระมัดระวังไม่ให้เรื่องสื่อเจตนาไปในทางลามก อนาจาร หรือหยาบรอน แต่ใช้วิธี "พูดสัปดนแต่พองามและให้แง่คิด" ที่ทำให้ผู้อ่าน "คิดลึก" จากคำข้อความและเนื้อเรื่อง

4. ล้อวรรณคดี ผู้แต่งเขียนวรรณกรรมที่สร้างความขบขันด้วยการล้อเลียนวรรณคดีซึ่งนิยมแพร่หลาย เรื่องที่แต่งล้อวรรณคดีเป็นเรื่องราวที่มีแนวชาขัน การล้อวรรณคดีมีวิธีต่าง ๆ กัน เช่น ล้อเนื้อเรื่อง ล้อบุคลิกพฤติกรรมของตัวละคร ล้อการใช้ภาษา และล้อธรรมเนียมนิยมการแต่งของวรรณคดี

5. ใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อที่แทนความคิด หรือลักษณะบางประการของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้แต่งบางคนใช้สัญลักษณ์สื่ออารมณ์ขัน สื่อความหมาย และบอกลักษณะบางอย่างที่ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจ ถ้าผู้อ่านมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่คุณแต่งเขียนถึง ผู้อ่านจะตีความสัญลักษณ์ได้ถูกต้อง และเกิดความขบขันได้

6. สร้างความขัดแย้ง ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งให้เป็นจุดสร้างอารมณ์ขัน โดยเขียนให้ตัวละครหรือบุคคลในเรื่องแสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้งอย่างที่คุณผู้อ่านคาดไม่ถึง หรือในทางตรงกันข้ามที่น่าจะเป็นไปได้

7. ใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขัน ผู้แต่งวรรณกรรมสื่ออารมณ์ขันมักเลือกใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความขำขันด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

7.1 ใช้ภาษาต่างประเทศ

7.2 ใช้ภาษาถิ่น การใช้ภาษาถิ่นในวรรณกรรมช่วยสร้างบรรยากาศพื้นบ้าน และให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านด้วย

7.3 ใช้คำบรรยายให้เกิดภาพพจน์ ผู้แต่งเลือกใช้คำที่มีเสียง และความหมาย ซึ่งทำให้คนอ่านเกิดภาพพจน์ และความขบขัน

7.4 ใช้คำหรือตัวเลขแทนเสียง เป็นกลวิธีการแต่งพิเศษเฉพาะบุคคล นักเขียนที่เด่น คือ อป ไชยวสุ(อิวิเมอริสต์) ใช้เลขห้าแทนเสียงหัวเราะ ฮ่า ฮ่า ฮ่า ในเรื่องรูปบุรี

8. ทำให้เรื่องจบแบบผิดความคาดหมาย วรรณกรรมสื่ออารมณ์ขันบางเรื่องมีการดำเนินเรื่องตามธรรมดา แต่ในตอนจบผู้แต่งจะเปลี่ยนทิศทางทำให้เรื่องจบลงอย่างที่คุณผู้อ่านคาดไม่ถึง

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมที่มีอารมณ์ขัน และนักเขียนที่มี

อารมณ์ขันอยู่ในงานเขียน

วรรณกรรมที่มีอารมณ์ขันมีผู้นำมาศึกษาไว้ดังนี้

ทัศนีย์ กระจ่างอินทร์ (2521 : 276) ศึกษาอารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทย พ.ศ. 2453-2516 ได้ผลจากการศึกษาว่า นักเขียนวรรณกรรมสมัยนี้เขียนโดยการใช้รูปแบบในการเขียนต่าง ๆ กัน ได้แก่ บทกวี บทละครพูด เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน สารคดีและเรื่องประเภท "อินไซด์" ในสมัยรัชกาลที่ 6 และสมัยใกล้เคียงกันนิยมรูปแบบละครพูดมากที่สุด รองลงมา คือ นิทาน และเรื่องสั้น ต่อมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนิยมรูปแบบสารคดี บทกวี เรื่องสั้น นวนิยาย และเรื่องประเภทอินไซด์ตามลำดับ ส่วนในด้านการศึกษาอารมณ์ขันผู้เขียนใช้กลวิธีต่าง ๆ กัน คือ สร้างตัวละครให้มีบุคลิกพฤติกรรมน่าขัน มีนิสัยเป็น "ตัวตลก" วางโครงเรื่องง่าย ๆ ที่ผู้อ่านมักจะคาดคิด สร้างเนื้อเรื่องจากสภาพสังคมด้วยวิธีเหน็บแนม เสียดสี ล้อสังคม สร้างเรื่องสัปดน สร้างเรื่องให้เกินจริง โดยการนำวรรณคดีรูปแบบทางฉันทลักษณ์มาเขียนในแนวชาขัน นำเรื่องของตนเองแทรกไว้ในเรื่อง สร้างเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สัญลักษณ์ ใช้ภูมิหลังทางสังคมประกอบเรื่อง ทำให้เรื่องจบแบบผิดความคาดหมาย กำหนดให้บุคคลในเรื่องตีความประสบการณ์ผิด สร้างความขัดแย้งในตัวเอง ลงท้ายให้คิด ใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ และใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาวิพากษ์วิจารณ์ การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะในการเลือกใช้คำ การตีความหมาย การบรรยาย การพรรณนา และการใช้สำนวนโวหาร

นงลักษณ์ แซ่มะขิด (2521 : 305) ศึกษาหาสาระในวรรณกรรมร้อยกรองของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2475 สรุปผลที่เกี่ยวกับอารมณ์ขันได้ว่า วรรณกรรมร้อยกรองสมัยนั้นผู้แต่งสร้างหาสาระเพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ เพื่อสนองความต้องการผ่อนคลายความเครียดอันได้รับจากสังคมหรือชีวิตประจำวัน เพื่อล้อเลียนเนื้อหาวรรณกรรมซึ่งดูเป็นแบบแผนหรือที่มีลักษณะผิดแปลกบกพร่อง และเพื่อเสียดสีเหน็บแนมบุคคลหรือสังคม หาสาระมีความสัมพันธ์กับสังคมในแง่สังคม เป็นเครื่องบันดาสาจากผู้แต่งสร้างหาสาระ ในขณะที่ผู้แต่งถือคติหาสาระในรูปแบบของการเสียดสีเหน็บแนม เป็นเครื่องมือสำหรับจับจุดบกพร่องในสังคม เพื่อนำทางไปสู่การแก้ไขสังคมอีกด้วย

ส่วนในด้านการใช้กลวิธีในการแต่งสมัยนี้ ผู้แต่งใช้การบรรยายลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละคร และสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสมัยนั้น มีการเลือกใช้คำ สำนวนโวหาร และวิธีการบรรยายเพื่อแสดงลักษณะบางประการอันน่าขบขัน เช่น การเลือกเสียงและความหมายของคำที่มีน้ำเสียง หรือมีนัยประหัตสร้างภาพไปในทางนำขันใช้การสร้างภาพพจน์ การใช้สัญลักษณ์ การสร้างยกย่อง การสร้างลักษณะขัดแย้ง การพรรณนาแบบผิดธรรมชาติแบบนิยาย การเขียนให้แปลกหรือแปลกออกไป นอกจากนี้ยังมีการใช้กลวิธีสร้างบทบาทที่น่าขันให้ตัวละครหรือบุคคล การเขียนแบบรีวิว ส่วนในด้านการค้าเงินเรื่องให้ขำขันมีวิธี 2 ลักษณะ คือ การแทรกหาสยรสเพื่อผ่อนคลายความเครียดของผู้อ่าน และการดำเนินเรื่องให้ผู้อ่านคาดเดาหมาย

ศิริกุล ต้นกุล (2528 : 571) ศึกษาเรื่องวรรณกรรมคนรด ได้ผลจากการศึกษาว่า อารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดเป็นกลวิธีการใช้ภาษาแสดงออกเพื่อผ่อนคลายความเครียด ความคับข้องใจ ความขัดแย้งในอารมณ์อันเป็นผลกระทบมาจากสภาพสังคม และประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของคนรด เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เป็นการเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน เจ้าหน้าที่ตำรวจ ล้อเลียนบุคคลและเหตุการณ์ในสังคม ทั้งยังสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมด้านต่าง ๆ อีกด้วย กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่ปรากฏในวรรณกรรมคนรดมี 14 วิธี คือ การผูกข้อความให้มีใจความที่ตลกขบขันไม่ถึง หรือจบแบบผิดความคาดหมาย การสร้างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ไม่สัมพันธ์กัน การใช้ตรรกวิทยาผิด ๆ การใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขัน การกล่าวถึงเรื่องที่ควรปกปิด การกล่าวถึงเรื่องราวของตนเอง การตัดพ้อต่อว่าด้วยความน้อยอกน้อยใจ การใช้บุคลาธิษฐาน การนำสำนวนซึ่งกำลังเป็นที่นิยมมาเขียน การเลียนแบบ หรือดัดแปลงจากข้อความที่เป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว การล้อเลียน การล้อสังคม การเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน และการสร้างความผิดปกติให้เกิดขึ้น

นักเขียนที่มีอารมณ์ขันในงานเขียน มีผู้้นามากกล่าวไว้ดังนี้

กุหลาบ มลลิกะมาส (ม.ป.ป. : 21) อธิบายเรื่องท่วงทำอันเป็นแบบเฉพาะตัวของนักเขียน(Style) ที่มีอารมณ์ขันว่า นมส.ทรงมีอารมณ์ขันในการเขียน เล่นคำ เล่นสำนวน เช่น เมื่อกล่าวถึง "ทาสแพ้น" ก็ว่า "พระราชบัญญัติเลิกทาสก็เลิกไม่ได้" อาจินต์ ปุณฺณพรรค์ และแสงทอง(หลวงบุญฆวนพ) มีอารมณ์ขันสอดแทรกอยู่เสมอ แสงทองนั้นเมื่อไปตรวจโรคพบว่าตน

เป็นมะเร็ง ก็ยังเขียนถึงได้อย่างมีอารมณ์ขันว่า "ในที่สุดข้าพเจ้าก็ได้เป็นมะเร็ง" ส่วนอาจินต์ ปัญหะพรณ์นั้น มีอารมณ์ขันอย่างอ่อนโยนและเยือกเย็นไม่ กล่าวถึงตนเองอย่างขี้อ่อน ตอนตอนอยู่เสมอ ม.ล.ปิ่น มาลากุล มีอารมณ์ขันเรียบ ๆ เช่น เมื่อเล่าเรื่องการท่องเที่ยวที่อเมริกาได้ว่า ประธานาธิบดีคนหนึ่งซื้อกาแฟได้จัดเลี้ยงกาแฟขึ้น ท่านเขียนไว้ว่า "ก็จะเลี้ยงอะไรเล่า"

การศึกษาอารมณ์ขันของนักเขียนจากงานเขียนของเขามีผู้ศึกษานำมาศึกษางานเฉพาะ เป็นรายบุคคลมีไม่มากนัก ดังนี้

ประกิจ จันตะเทียน (2524 : 129) ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของอาจินต์ ปัญหะพรณ์ ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ขันของอาจินต์ว่า เรื่องสั้นของเขามีลักษณะที่น่าสนใจงานแง่อารมณ์ขัน อารมณ์ขันเป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น ลักษณะการสร้างอารมณ์ขันมีทั้งการทำให้เรื่องจบแบบพลิกความคาดหมาย การใช้ตรรกวิทยาที่ผิด ๆ การสร้างอารมณ์ขันด้วยการสรุปความในตอนท้าย อารมณ์ขันที่เกิดจากพฤติกรรมของตัวละคร การทำให้เป็นเรื่องสลับคน และมีอารมณ์ขันที่เกิดจากการใช้ภาษา

สมพร มั่นตะสูตร (2522 : 421) ศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นแผ่นดิน และหลายชีวิตของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้ผลการศึกษาด้านที่กล่าวถึงการสร้างอารมณ์ขันในนวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ว่า อารมณ์ขันเป็นลักษณะเด่นที่เป็นลักษณะเฉพาะอีกประการหนึ่งงานเรื่องที่ผู้แต่งแทรกไว้ทั้งในบทสนทนาและการบรรยายด้วยการใช้ภาษาเรียบง่ายเข้าใจง่ายและเข้ากับบรรยากาศในเรื่อง ภาษาที่ใช้ หรือคำพูดที่ใช้มักจะอิงอยู่กับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เป็นที่รู้จักกันดีในสังคมขณะนั้น ผู้แต่งใช้กลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันสองประการ คือ การใช้สำนวนภาษา และพฤติกรรมของตัวละคร

สุภา ศาตวรรณ (2525 : 294) ศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้ผลจากการศึกษาว่า ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมชนิยมสอดแทรกอารมณ์ขันไว้ในเรื่องสั้นหลายเรื่อง มีการสร้างอารมณ์ขันเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวที่ทำให้ผู้อ่านประทับใจ และชวนให้ติดตามเรื่องไปโดยตลอด เช่น การใช้ถ้อยคำ และ ใช้การสร้างอารมณ์ขันโดยอาศัยวิธีผ่านการบรรยาย

วิลาลักษณ์ เล็กศิริรัตน์ (2522 : 221) ศึกษาเรื่องสั้นของแพรวเปื้อนไม้ ผลการศึกษาปรากฏว่า มีการสอดแทรกอารมณ์ขันลงไปในเรื่องโดยใช้วิธีการต่าง ๆ 4 ประการ คือ การเปลี่ยนทิศทางของเรื่องอย่างกระทันหัน การเสียดสีสังคม การใช้คำ และเสียงใกล้เคียงกันแต่มีความหมายต่างกัน และการลงท้ายให้คิด

อรุณิรา บัวพิมพ์ (2523 : 200) ศึกษาวรรณกรรมร้อยกรองประเภทล้อเลียนในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่างพ.ศ. 2367 - พ.ศ. 2468 ได้ผลการศึกษาว่า ผู้แต่งมีกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันโดยใช้การดำเนินเรื่องให้ขบขัน โดยวิธีการสร้างอารมณ์ขันจากตัวละคร แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ บุคลิกลักษณะของตัวละคร การแต่งกายและพฤติกรรมของตัวละคร มีการผูกเรื่องให้เป็นลักษณะชวนหัว โดยใช้วิธีการผูกเรื่องให้เกิดจริง ผูกเรื่องให้เป็นเรื่องเหลวไหลเหลือเพื่อสร้างความขัดแย้งระหว่างบทบาทและสถานภาพของตัวละคร และใช้การล้อเลียนหรือยั่วล้อ สร้างอารมณ์ขันจากเรื่องสกปรก ใช้การพรรณนาผิดธรรมเนียมนิยม เช่น ใช้ในบทไหว้ครู การพรรณนาชมเมือง ชมธรรมชาติ การลงสรของตัวละคร และบทอศุจฉรย์ ใช้การพลิกความคาดหมายของผู้อ่าน เช่น ด้วยการใช้พฤติกรรมของตัวละคร เลียนแบบเนื้อหาวรรณกรรมเก่าแล้วหักมุมจบในตอนท้ายให้เป็นเรื่องชวนขัน

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต (2528 : 183) ศึกษาอักษรวิธและการใช้ภาษาของอิวเมอริสต์ สรุปผลการศึกษาได้ว่า อักษรวิธการใช้ภาษาและลีลาการเขียนของอิวเมอริสต์มีส่วนสำคัญในการสร้างความตลกขบขันจนเป็นที่ประทับใจ และติดตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านอย่างมีรู้อยู่ ด้านอักษรวิธมีการใช้อักษรย่อแปลกไปจากผู้อื่น ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี ส่วนด้านการใช้ภาษาพบว่า เธอมีวิธสำนึกความเปรียบในงานเขียนมากทีเดียว ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพได้ชัดเจนบ้าง เพื่อสื่อความหมายให้กระจ่างขึ้นบ้าง หรือเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้อ่านบ้าง และความเปรียบที่ใช้มีทั้งที่เหมือนและทั้งที่แตกต่างไปจากคนทั่วไป ซึ่งไม่ว่าจะเป็นชนิดใดก็ช่วยให้สื่อความหมายได้รวดเร็วและชัดเจนยิ่งขึ้นหรือไม่ก็ช่วยให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันมากขึ้น มีลักษณะเด่นในเรื่องการใช้คำศัพท์อยู่คือการแปลศัพท์บางคำจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาไทย ส่วนมากเป็นการแปลศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ ในลักษณะนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่เคยมีผู้ใดกระทำมาก่อน ทำให้ผู้อ่านเห็นขันในความคิดแผลง ๆ ของอิวเมอริสต์ ในการเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร พบว่าเขาตี

ความหมายคาต่างไปจากผู้อื่นทำให้ได้อารมณ์ขัน การเล่นสำนวนของฮิวเมอริสต์ เป็นการทดสอบความรู้ของผู้อ่าน คือ ผู้อ่านต้องมีความรู้เรื่องสำนวนไทยดีพอสมควรจึงจะอ่านเรื่องของเขาได้เข้าใจและเกิดอารมณ์ขัน ส่วนการใช้ภาษาอ้อมค้อม เป็นการใช้ภาษาเล่นลิ้น นอกจากมีลักษณะแปลกแล้ว บางครั้งยังทำให้ต้องคิดจึงจะสามารถเข้าใจหรือเกิดความขบขันคล้ายตามความคิดของฮิวเมอริสต์ได้ มีการใช้ภาษาเพื่อเน้นความหมายซึ่งเกิดจากการใช้คำ การใช้สำนวนและการใช้ภาษาเกินจริง การใช้ภาษาเช่นนี้เป็นการเพิ่มรสชาติเพื่อเพิ่มความมีชีวิตชีวาให้แก่งานเขียน ทำให้ผู้อ่านได้อย่างสนุกไม่น่าเบื่อ และการใช้ภาษาที่มีความหมายขัดแย้งกันทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันได้อีกวิธีหนึ่ง เพราะเป็นการใช้ภาษาที่พลิกความคาดหมายโดยสิ้นเชิง

ประเสริฐ ไสววรรณ (2532 : 195) ศึกษานวนิยาย และเรื่องสั้นที่สะท้อนชีวิตชาวชนบทอีสานของ คำพูน บุญทวี ได้ผลจากการศึกษาว่า มีการสร้างอารมณ์ขันจากการใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันในนวนิยายและเรื่องสั้น 10 ลักษณะ คือ การบรรยายความเป็นความเคยของชนบท การบรรยายให้เห็นความเขลาไม่รู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของคนอื่น การบรรยายพฤติกรรมของผิวเมียที่ซอซบทะเลาะกัน การบรรยายให้เห็นการตั้งชื่อคน การบรรยายพฤติกรรมของหัวคะแนน การบรรยายพฤติกรรมของตัวละครที่รักษารบอย่างพิสดาร การบรรยายพฤติกรรมของพ่อครัว ที่หลอกต้มผัดเผ็ดแมวให้ผู้คุมกิน การบรรยายพฤติกรรมของคนอวดรู้ การบรรยายพฤติกรรมการฆ่าเราควายของหนุ่มลูกทุ่ง

บทที่ 2

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี

จากการศึกษางานเขียนของโมตรี ลิมปิชชาติ ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ซึ่งมีนวนิยายแนวขบขัน จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ เศรษฐีอุบัติเหตุ ครึ่งเดียวพอ ความรักของคุณหลุย คอกเตอร์"ครก" เจ้าพ่อจาเป็น บ้านหลังนั้นของใคร ยอดคุณลูก รักได้คลื่น ยอดหญิงนักตบ และบ้านของมังคุด เรื่องสั้นพิมพ์รวมเล่มแนวขบขัน จำนวน 10 เล่ม ได้แก่ ทางออกที่ถูกปิด เกลาไม่ถูกที่คัน หยิกก็เจ็บ ช่องว่างระหว่างฟัน คนอยู่วัด ทางไปสุขา เมื่อผมถูกจับขึ้นเตียง บุษย์ผู้เอาหัวชนกำแพง ถนนชีวิต และประปาหารรักษา งานเขียนเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ มี 6 เล่ม ได้แก่ เป็นลมร้อน รังไข่ดำสาหัส ความคิดจับฉ่าย ยิ้มฉลอง 200 ปี และยิ้มขามใหญ่ การเดินทางไป และกลับ(ของผมเอง) และบางเรื่องเขียนร่วมกับนักเขียนคนอื่น ๆ ในหนังสือชุด "ยิ้ม" ของสำนักพิมพ์หนอน ได้แก่ ยิ้มบ้าน ยิ้มเต๋อ ยิ้มท้าวหนั ยิ้มรับลม ยิ้มครบเครื่องและหนอนยิ้ม เป็นต้น

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันของโมตรี ลิมปิชชาติ ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

1. เนื้อหา
2. การใช้ภาษา
3. การใช้กลวิธีในการประพันธ์

กลวิธีที่ใช้ในการเขียนสร้างอารมณ์ขัน มีรายละเอียดดังนี้

1. เนื้อหา

หมายถึง สิ่งที่นักเขียนนำเรื่องราวต่าง ๆ มาเสนอต่อผู้อ่าน ในเรื่องที่เป็นอารมณ์ขันโมตรี ลิมปิชชาติ นำสิ่งที่เป็นเนื้อหาของอารมณ์ขันมาเขียน มีดังนี้

1. การสร้างเรื่องเกินจริง ๖ สิ่งที่เป็นเรื่องสมมุติ

ทศนีย์ กระต่ายอินทรี (2521 : 118) กล่าวถึงการสร้างเรื่องให้เกินจริงว่า เป็นกลวิธีที่สำคัญอีกวิธีหนึ่งที่สามารถสร้างอารมณ์ขันได้ดี นักเขียนจะสร้างเรื่องให้ไม่สมจริง มีลักษณะเกินจริงหรือเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ผู้อ่านจะ "หัวเราะ" กับสิ่งที่เกินจริงนี้โดยไม่ต้องคิดถึงเหตุผล นักเขียนและผู้อ่านจึงเป็นอิสระจากเรื่องเหตุผลโดยสิ้นเชิง ถ้าจะยังพะวงถึงเรื่องเหตุผลก็จะไม่เกิดอารมณ์ขันขึ้น การสร้างเรื่องให้เกินจริงนี้ นักเขียนมีกลวิธีสร้างเรื่องได้ 2 วิธี คือ สร้างเรื่องเหลวไหล และสร้างกระสวนไร้สารรูป

การเขียนเรื่องสมมุติ คือเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้นหรือเรื่องที่ยังไม่เป็นความจริงหรือถ้าจะกลายเป็นความจริงก็เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ยาก มีานเรื่องต่อไปนี้

เรื่อง"วนกระจากบ้านนั้น" ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องหนึ่งาน"ช่องว่างระหว่างฟัน"เขียนเล่าถึงการมองเห็นตนเองขณะที่เปลี่ยนกายไม่มีเสื้อผ้าอยู่หน้ากระจาก เห็นว่าอวัยวะต่างๆ ที่สร้างขึ้นเป็นตัวคนมีความเหมาะสมพอเหมาะพอดีกับตำแหน่งที่ส่วนนั้นควรอยู่ถ้าไปอยู่ที่อื่นก็ย่อมไม่เหมาะสม เช่น ูกกาไปอยู่ที่กัน อวัยวะเพศไปอยู่ที่หน้าผาก นำเรื่องมาเขียนตอนนี้ ว่า

ฉันพิจารณาละเอียดลงไปอีก คือตำแหน่งแห่งที่ของอวัยวะ ตาติดตั้งไว้บนที่สูงของร่างกาย เพื่อให้เห็นองได้ไกลๆ ถ้าผู้สร้างมนุษย์ติดตั้งดวงตาไว้ที่หน้าแข้งจะมองอะไรก็คงไม่สะดวกเป็นอย่างยิ่ง จมูกก็อยู่ในที่ที่เหมาะสมที่สุด ถ้าเอาจมูกติดตั้งไว้ใกล้กัน เกิดวันไหนเจ้าของกันห้องเสียขึ้นมา ก็จะได้รับกลิ่นเหม็นทั้งวัน รูจมูกก็เช่นกันถ้าไม่มีตั้งจมูกหรือหงายจมูกเอารูขึ้นบน น้ำก็จะต้องใช้เวลาอาบน้ำ ปากติดตั้งอยู่สูงกว่าห้อง เวลากินอาหาร อาหารไหลลงห้องได้ง่าย และขนาดของปากก็มีความเหมาะสมกับห้อง ถ้าคนเรามีปากกว้างใหญ่เท่าปากม้า เวลากินอาหารเข้าไป ห้องก็คงแตกตาย อวัยวะเพศติดตั้งอยู่ตรงนั้นก็เหมาะสมแล้ว ลองคิดถึงถ้าอวัยวะเพศขึ้นไปติดตั้งอยู่ที่หน้าผากอะไรจะเกิดขึ้นเวลาแต่งเนื้อแต่งตัวจะลำบากขนาดไหน ขอรหัสฉันไม่ได้ตั้งใจจะทะเลาะเรื่องเวลามนุษย์ผสมพันธุ์ก็คงยุ่งพิลึก เมื่อยกคอดด้วย

ถ้าใครคิดอะไรสูงขึ้นส่วนของมนุษย์ได้ ต่อไปเวลาใครบอดเสียหัวใจขาด ก็สามารถผ่าตัดเอาของเก่าโยนทิ้ง เอาของใหม่ติดตั้งลงไปแทนได้ หรือใครร่างกายทรमเต็มทีก็ทำให้แพทย์ผ่าตัดยกเครื่องเสียใหม่ทานเองนั่น แต่ฉันคิดว่าคงเป็นไปไม่ได้แน่ เพราะถ้าเป็นไปได้ คนก็จะเลิกตาย ประชากรก็จะล้นโลก แย่งกันกินแย่งกันใช้ ซึ่งคงจะผิดวัตถุประสงค์ของผู้ที่สร้างมนุษย์ขึ้นมา

ในกระเจกพานั้น : 38-41

เรื่อง "อารมณ์คนตกงาน" เป็นเรื่องกล่าวถึงความคิดของคนตกงานเมื่อไม่มีงานทำ มีเวลาว่างก็จะคิดโน่นคิดนี่ไปเรื่อย เรื่องที่คิดบางเรื่องเป็นสิ่งที่ใหม่เป็นจริงหรือเป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ คือ ถ้าได้เป็นนายกรัฐมนตรี ถูกสืบทอดेरรางวัลที่ 1 เป็นนางสาวไทย จึงเป็น สิ่งที่น่าขันที่เป็นจริงไม่ได้ เขียนในตอนี้ความว่า

คิดว่าถ้าเขามาขอร้องให้ผมเป็นนายกรัฐมนตรีสัก 1 วัน ผมจะเป็นใหม่ และถ้าเป็น แล้วจะสั่งประหารชีวิตใครบ้าง หรือถ้าได้เป็นนายกฯ 5 ปีผมจะมีเมียสักกี่โหลคนถึงจะไม่ อายเขา และคิดว่าถ้าผมถูกรางวัลที่ 1 ผมจะทำอย่างไรดีกับเงินที่ได้มาอย่างไม่ต้องใจ ผมคงงงและเป็นบ้าไปก็ได้ แต่เอาละถ้าเป็นเช่นนั้นจริงผมยอมบ้า และคิดแม้กระทั่งสิ่ง ที่ไม่มีทางจะเป็นไปได้ เช่น อยากเป็นนางสาวไทย รัช! จะเป็นนางสาวไทยได้อย่างไร ก็ผมเป็นผู้ชายนี่ครับ

ความคิดไม่ได้หยุดลงแค่นั้น ยังคิดต่อไปอีก คิดแต่ละเรื่องก็อยากคืออยากรวทั้งนั้น ผมคิดถึงสนามหลวง ถ้าสนามหลวงเป็นของผม ผมจะทำอย่างไรกับมันดี หรือปล่อยทิ้งไว้ ให้เด็กชักว่าวเล่นเฉย ๆ หรือควรวางปรักษาสถานิก ออกแบบ วางแปลนเพื่อสร้างเป็น ศูนย์การค้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก หรือตั้งม่อนศาลิเนย์ยวัดพระแก้ว หรือจะจัดสรรแบ่งขาย เอาเงินเพียะรอบโลก ลักรอบสองรอบครึ่ง หรือประกาศขายต้นมะขาม ให้เจ้ากทา เชียง ขายคงได้ราคาดีมาก เพราะระยะนี้ไม่มีมะขามทา เชียงกำลังขาดตลาด ถ้าทำได้อาจจะ

ช่วยเศรษฐกิจของชาติได้ เพราะทราบว่า เหตุที่ข้าวมันไก่ ข้าวขาหมูแพงนั้น สาเหตุ
หนึ่ง มาจากเชียงใหม่ขาดตลาดนี้แหละ และผลที่สุดผมก็กลุ่มเป็นป่าที่มีสนามหลวง

อารมณ์คนตกงาน : 107

เรื่อง "วิธีคุมกำเนิด" กล่าวสมมุติในเรื่องเกินจริงว่า ถ้าคนออกลูกมากเช่นเดียวกับสุนัข
หรือปลาได้ คงมีปัญหามากกว่านี้ เป็นเรื่องเกินจริงที่น่าขัน ว่า

คนเรานอกจากชอบกินชอบซื้อแล้วยังชอบผสมพันธุ์อีกด้วย จึงทำให้มีเด็กเกิดมากขึ้น
โรคติดต่อมีลูกได้ครั้งละ 1 คน หรือจะมากกว่านั้นก็นาน ๆ จะมีสักครั้ง แต่คง
ไม่เกิน 5 คน

ถ้าสมมุติว่าคนออกลูกมาก ครั้งละเป็นครอกเหมือนสุนัขหรือเป็นหมื่นแสนตัวเหมือน
ปลา ป่านนี้คงยุ่งน่าดู ธรรมชาติว่าไว้น่ารัก ให้ความสมดุลเกิดขึ้นเสมอ

วิธีคุมกำเนิด : 17

เรื่องเกินจริงที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

มนตรี นำเรื่องเกินจริงที่ยังไม่เกิดขึ้นมาเขียนถึงตนเองอยากถูกสื่อเตอร์รางวัลที่ 1
แล้วจะทานสิ่งที่ไม่มีการทำ และนำขำในสิ่งที่คิดทำ เช่น มีรากลองยาวไปรับรางวัล ให้เงิน
ขอทานจำนวนมาก จะตบ หรือเตะคนเล่นแล้วจ่ายเงินค่าทำขวัญให้พอเป็นที่พอใจ ล้วนเป็นเรื่อง
สมมุติทั้งสิ้น เรื่องที่เขียนในตอนนี้เป็นเรื่อง

ข้าพเจ้าเองบางอารมณ์ก็เคยฝันอยากถูกสื่อเตอร์รางวัลที่ 1 เพราะเป็นการรวย
ทางลัดดี และถ้าเป็นจริงข้าพเจ้าคงจะดีใจเป็นบ้า

วันไปรับรางวัลที่กองสลาก ข้าพเจ้าเคยคิดเล่นๆไว้ว่าจะไม่ไปรับเจียบ ๆ เหมือน
คนอื่น แต่จะไปรับให้ครึกครื้นเลยทีเดียว

ข้าพเจ้าจะนำขบวนกองยาวรื้อเข้าไปในกองสลากเลย ให้คนทั้งกองสลากตื่นเต้น

ข้าพเจ้าขอรับเงินสดติดมือสัก 4 หมื่นแนกนั้นจะขอเป็นเช็คเพื่อความปลอดภัย

วันนั้น ข้าพเจ้าจะทำให้คนขอทานคนแรกที่ข้าพเจ้าพบตกใจเล่น โดยจะยึดเงินในมือ
ให้ขอทานใบแดงสัก 10 ใบเป็นอย่างน้อย และอาจจะแกลังโรมโหมบหน้าใครสักคน หรือ
เตะคนเล่นให้รอยตีนสักทีแล้วจ่ายเงินค่าทำขวัญให้จนพอ

มีเงินจะอย่าง ไม่ต้องกลัวว่าเรื่องแค่นี้จะถึงโรงพัก หรือถึงก็ไม่ว่า ข้าพเจ้าคุณนั้นมี
ไว้จึงเฉพาะคนจนกับคนไร้เท่านั้น

เหตุจากลือตเตอร์ : 145-146

เรื่อง "การคุมกำเนิดในประเทศไทย" เป็นเรื่องการคุมกำเนิดที่เกี่ยวกับคนและยังมีการ
แนะนำให้มีการคุมกำเนิดสัตว์ที่มีมากเกินไป หรือมีอันตรายต่อคนทำให้เกิดโรคหรือทำลายทรัพย์สิน
ให้เสียหาย ได้แก่ สุนัข บึงและหนู โดยควรมีการคุมกำเนิดซึ่งการทำที่เป็นเรื่องเป็นไปไดยาก
หรือเป็นไปไม่ได้ ความว่า

การลดพลเมืองหมาโดยจับไปฆ่านั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยถึงแม้จะเอาไปทำลูกชิ้นก็ตาม
เพราะหมามันก็รักชีวิต มันเชื่อสัตย์ต่อคนแล้วคนกลับสนองตอบมัน ด้วยการฆ่าเป็นการไม่
ยุติธรรมกับมัน

ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ควรจับหมามาผ่าตัดทำหมันคุมกำเนิดเพื่อมันไม่สามารถแพร่พันธุ์
ต่อไปได้ หากกลางถนนก็จะค่อย ๆ หดไปเอง

ที่นี้มาถึงเรื่องคุมกำเนิดบึง พลเมืองบึงนั้นมีมากเหลือเกิน และตัวมันเล็ก หมอลงจับ
มันมาผ่าตัดทำหมันทีละตัวคงไม่ได้ เพราะไม่มีมีดผ่าตัดขนาดเล็กหรือจะแจกมีดให้บึงก็ทำ
ไม่ได้อีกนั่นแหละ จะหาถุงมีชัยขนาดบึงได้ทำหมันเป็นเรื่องยุ่งยากไม่น้อย

...

เมื่อเร็ว ๆ นี้ข้าพเจ้าได้คุยกับชาวนาคณใหญ่ เขายืนยันว่าหนูนาเป็นกองพัน ลงนาข้าว
ของใคร ของคนนั้นก็หนีหายวายป่วนหมด

ได้บินแล้วทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ทางการณ์นอกจากตรงคำให้คนคุมกำเนิดแล้ว ก็ควร
ขอเรื่องให้หนูมาคุมกำเนิดกันบ้าง โดยมีสโรคนมาให้หนูมาอ่านว่า

"มีลูกมากจะไม่มีข้าวกิน"

.....

อีกหน่อยไม่แน่พลเมืองของหนูซึ่งนับได้ว่าเป็นกองทัพบก พร้อมไปกับพลเมืองทุ่งกองทัพ
อากาศ หนูเข้าโจมตีมนุษย์แพราบคาบไปได้ ใครจะไปรู้

การคุมกำเนิดในประเทศไทย : 111-114

มนตรี ลิ้มปิตินา เรื่องกรรมาลาเล่าถึงตอนที่ตั้งครรภ์ พอเวลาคลอดต้องใช้วิธีผ่าตัด
เมื่อมีลูกหลายคนก็ต้องผ่าหลายครั้งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากถึงแม้ในสมัยนี้การแพทย์จะเจริญก้าวหน้า
มีความปลอดภัย แต่เขาคิดว่าควรจะมีวิธีที่ง่ายกว่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ คือ การติดชิป
ไว้ที่ท้อง ว่า

ท้องที่ 3 นี้เมียจะต้องผ่าท้องอีกตามเคย จนผมเคยคิดเล่น ๆ ว่า ถ้าลูกคนหลังจะ
ต้องผ่าอีก หมอน่าจะติดชิปไว้ที่ท้อง ถึงเวลาก็รู้ชิปเอาเด็กออก ไม่ต้องผ่าให้เจ็บและเสีย
เลือดกันอีก ถ้าทำได้อย่างนี้คงวิเศษ

เมียผมท้องอีกแล้ว : 28

ในเรื่องเดียวกันกล่าวถึงเรื่องเกินจริง โดยจะขอตั้งครรภ์แทนภรรยา และจากข้อความ
นี้ทำให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตครอบครัวที่ต้องเห็นใจซึ่งกันและกัน แม้จะท้อแท้กันไม่ได้ แต่ยังแสดง
ความห่วงใยภรรยา ซึ่งมีคุณค่าทางด้านจิตใจเป็นอย่างสูง และอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตาม
ว่า

"นี่เธอ ถ้าผู้ชายกับผู้หญิงพลัดกันท้องบ้างก็ดี ผมจะได้ช่วยเธอท้องบ้าง"

เมียผมท้องอีกแล้ว : 29

เรื่องเกินจริงอีกเรื่องหนึ่งที่ไมตรี ลิมปิชาติ นำมาเขียนเป็นเรื่องการปล่อยปลาชนิดหนึ่ง ที่ไม่น่าเป็นจริงได้ การปล่อยปลาเป็นการทำบุญของไทยอย่างหนึ่ง บางคนทำโดยมีความเชื่อว่าเป็นการต่ออายุได้ ปกติปลาที่นำมาปล่อยเป็นปลาน้ำจืดเพราะมันยังไม่ตายง่ายเมื่อมันถูกจับขึ้นจากน้ำเพื่อให้คนมาซื้อไปปล่อย ปลาที่กล่าวถึงกลายเป็นปลาทะเล ซึ่งเป็นสัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ก็คือ ปลาฉลาม เป็นเรื่องเกินจริงที่มีอารมณ์ขัน ในเรื่องเขียนว่า

ผู้รู้แนะนำการซื้อปลาปล่อยนั้น จะต้องซื้อห้ามต่อราคา แปลว่าบอกเท่าไรก็ต้องซื้อเท่านั้น และถ้าจะปล่อยปลาชนิดไหน ต่อไปต้องไม่กินปลาชนิดนั้น

ข้าพเจ้านึกถึงปลาฉลาม เพราะข้าพเจ้าไม่มีโอกาสกินเนื้อมันแน่ แต่ก็หาซื้อยากเมืองไทยไม่มีขาย ครั้นจะเดินทางไปซื้อปลาฉลามปล่อยถึงประเทศญี่ปุ่น ก็จะเป็นการลงทุนมากเกินไป

ต่อชีวิต : 100

2. สิ่งที่ยังไม่เป็นจริง

หมายถึงการนำเรื่องที่ยังไม่เป็นความจริงในปัจจุบันมาเขียนถึงทำให้เกิดอารมณ์ขันจากสิ่งที่เขียนเปรียบเทียบกับความจริงในปัจจุบันที่จะเป็นจริงตามนั้นได้ยาก

ไมตรีนำวิธีนี้มาเขียนในเรื่อง "ฝันกลางวัน" เล่าเรื่องเมืองไทยถ้าพบบ่อน้ำมันจะทำให้ประเทศร่ำรวยขึ้น และสามารถผลิตสิ่งที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายเช่นเดียวกับประเทศที่ร่ำรวยว่า

ก่อนนี้คนไทยไปเที่ยวญี่ปุ่นหรือยุโรปแต่ละทีแทบแย่ เพราะจะกินจะนอนราคาแพงไปเสียหมด เงินไทยอยู่เมืองนอกแทบไม่มีค่า บางคนจึงต้องพกบะหมี่สำเร็จรูปไปเป็นเสบียงบ้างก็เอาข้าวพริกเผาไปกินกับขนมปัง แต่อีกไม่นานคนไทยจะต้องไปเที่ยวอย่างอัศจรรย์ เศรษฐีบ้าง บ่อยโรงแรมจะต้องร้องไห้ให้เราหัวเกือบถึงพื้นเพราะได้ค่าทิปงาม

...

การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่แล้วในกรุงเทพฯ นอกจากนักกีฬาชาวอุติอาระเบีย พักโรงแรมดีที่สุดแล้ว มันยังจ้างให้คนไทยไปเชียร์มันหัวเราะร้อย ต่อไปเวลาเราส่งนักกีฬา ไปแข่งประเทศไหน เราจะทำมัน อาจจะทำให้มันนักกีฬาไทยไปส่งที่สนามแข่งขันก็ได้เพื่อ สดวณแรงนักกีฬา

ฝนกลางวัน : 36

3. สิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน

โมตรี ลิมปิชาติมีความคิดานสิ่งที่ยังไม่มีใครทำและ เรื่องนั้นเป็น เรื่องที่ทำให้ผู้อ่านเกิด อารมณ์ขัน เพราะแสดงถึงการมีความคิดแปลกแหวกแนวที่ไม่เหมือนหรือซ้ำแบบใคร เรื่องที่ เขียนในลักษณะนี้จะปรากฏในเรื่อง "ชมรมนักประหยัดแห่งประเทศไทย" เรื่องนี้เขียนถึงการตั้ง ชมรมนักประหยัดแห่งประเทศไทยและมีการประชุมสมาชิกชมรมเพื่อหาวิธีการประหยัดได้หลายวิธี ว่า

"เลิกให้เมียแต่งหน้าแต่งตาทาจุก มีรอบเดือนห้ามใช้ผ้าอนามัย" นายพอมว่า

"อ้าว! แล้วจะให้ใช้อะไร" ประธานไม่เห็นด้วย

"ใช้กระดาษฟางครับ"

"ทุกคนจำไว้ จำไว้" ประธานย้ำ "ต่อไปต้องให้เมียใช้กระดาษฟาง มีอะไรอีกไหม ช่วยกันคิดหน่อย"

"เสื้อผ้าควรใช้อย่างประหยัด อยู่บ้านถ้าไม่ไปไหนควรนุ่งผ้าขาวม้าและเพื่อไม่ให้ ขาดเร็วเวลานั่งควรเปิดผ้าออกให้เนื้อแนบเก้าอี้" ประธานแนะ

"กลางคืนใช้ไฟฟ้าให้น้อยที่สุด อยู่ห้องไหนก็เปิดสว่างห้องนั้น และถ้าหัดไม่ควรปิดไฟ คุยกันมืด ๆ ตามแบบนี้ประหยัดค่าเสื้อผ้าด้วย เราอาจจะแก้ผ้าคุยกันได้ ยกเว้นตอนกินข้าว ควรใช้แสงสว่างบ้างเล็กน้อยไม่จันอาจบิ่ณข้าวเข้าจุก สิ่งที่ยากเดือนก็คือ เวลาเข้าอึ ในส่วนไม่ควรเปิดไฟ เพราะการอึมืด ๆ ผู้รู้บอกว่าถ่ายคล่องเหมือนกินยาถ่าย" นายหยิก พุดบ้างหลังจากเงยเงยอยู่นาน

"พูดถึงการเข้าส้วม ท้าห้ผมนึกอะไรได้อย่างหนึ่ง" ประธานว่า

"เรื่องอะไรครับ" ทุกคนในที่ประชุมถามเกือบจะพร้อมกัน

"ในเวลาทำงานเราไม่เข้าส้วมที่บ้าน ควรเก็บไว้ไปถ่ายที่ทำงาน ถ้าฝึกปฏิบัติแบบนี้ให้เป็นนิสัยจะทำให้ส้วมที่บ้านเต็มซ้ำ"

ที่ประชุมปรบมือ เห็นด้วยในความฉลาดของผู้เป็นประธาน

"ยังมีอีกไหม ใครคิดได้ว่ามาเลย" ประธานเร่งเพราะดูท่าทางเริ่มทิวข้าว

"ผมเพิ่งนึกได้อีกอย่าง" นายฮ้วนพูด "คนฮ้วนอย่างผมนี้ควรลดความฮ้วน เพราะตัวฮ้วนดัดเสือกางเกงเบลีองผ้า จั๊นรลเมสก็เบลีองที่

"คุณเป็นคนดีมาก ที่มองเห็นข้อบกพร่องของตัวเอง" ประธานชม

"หนังสือพิมพ์เก่าที่ทำงานมีให้อ่านก็ไม่ต้องซื้อหรือถ้าจะซื้อควรลงหุ้นกันหลายคนจะได้แบ่งกันอ่าน วันวันหยุดงานนอนอยู่บ้าน ถ้าจำเป็นต้องซื้อหนังสือพิมพ์อ่านเองควรเลือกฉบับที่มีความหนา มาก ๆ ไว้ก่อนเผื่อว่าอ่านเสร็จจะได้ขายเจ้ากัณฑ์หนัก"นายพอมพูด

"หนังสือไม่ควรดู ำให้ดูหนังสือวิเวทน"

"กางเกงควรตัดแบบที่ไม่ต้องคาดเข็มขัด เพราะไม่คาดกางเกงก็ไม่หลุด"

"เวลากראวให้พระที่บ้านให้จุตรูปดอกเตี๋ยพอ"

"อย่า ไม้ดี" อีกคนค้าน "ำให้จุตครบ 3 ดอกนั้นแหละ แต่ให้ไว้เสร็จดับธูปไว้จุตให้ไว้ในวันรุ่งขึ้น"

การประชุมใช้เวลานานเป็นชั่วโมงที่เดียวทุกคนต่างสนใจและให้ความเห็นเป็นประโยชน์ต่อชมรมอย่างยิ่ง

ที่ประชุมมีมติให้ทำแบบฟอร์มเปิดรับสมัครสมาชิกได้ตั้งแต่นี้ โดยไม่ต้องเสียค่าสมัครใด ๆ ทั้งสิ้น

เลิกประชุมเวลา 18.00 น.ประธานกล่าวปิดประชุมสรุปว่า

"ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลามาให้ข้อคิดเห็นในวันนี้ ขณะนี้เป็นเวลาอาหารเป็นพอดี
ตอนแรกผมตั้งใจจะเลี้ยงข้าวสักมื้อแก่พวกท่าน แต่เกรงว่าจะขัดกับนโยบายการประหยัดของ
ชมรม จึงขอให้ทุกท่านกลับไปกินข้าวบ้านตามอัธยาศัย

ชมรมนักประหยัคแห่งประเทศไทย : 50-57

เรื่อง "นมสินไทย" ใน "ยิ้มล่อง200ปี" เขียนถึงนมที่ข้าเลี้ยงทารกในปัจจุบันจะเป็น
นมกระป๋องที่ได้มาจากสัตว์ คือนมวัว แต่นมที่เหมาะสมทารกมากที่สุดก็คือนมมารดา และน่าจะ
มีการทานนมจากคนบรรจุกะป๋องขาย ในตรีเขียนานเรื่องนี้ว่า

ถ้าเผื่อมีมนุษย์หัวาสคิตทานนมกระป๋องจากนมมารดาได้จริงๆก็จะดีไม่น้อย เพราะผู้
เป็นแม่หลังจากให้มลูกตัวเองจนเหลือใช้แล้ว อาจจะรีดนมไปขายโรงงานเป็นรายได้
พิเศษได้

ผมเชื่อว่านมแม่บรรจุกะป๋องจะต้องขายดี เพราะคนที่อยากให้อลูกกินนมแม่ต้องทำงาน
นอกบ้านมีเยอะ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเชื่อว่าวัตถุดิบมีไม่ทันป้อนโรงงานแน่ ในอนาคตอาจจะถึง
ขนาดต้องเลี้ยงผู้หญิงไว้ป้อนนมเหมือนเลี้ยงวัวนั่นแหละ

ผมมั่นใจว่าเลี้ยงคนนมต้องดีกว่าเลี้ยงโคนมแน่ๆ เพราะเลี้ยงโคนมจะต้องจ้างคนรีดนม
ส่วนเลี้ยงคนนมคงมีคนแย่งสมัครมาช่วยป้อนมาให้ฟรี ๆ

ถ้าทานนมแม่กระป๋องได้สำเร็จ โปรดอย่าลืมใช้ชื่อว่า "นมสินไทย" ก็แล้วกัน

นมสินไทย : 10-11

เรื่อง "ส่งเสริมการท่องเที่ยว" เขียนถึงอาชีพสภณานิเมืองไทยว่ายังเป็นอาชีพที่คิด
กฎหมาย แต่เป็นอาชีพที่ยังมีอยู่ ไม่สามารถทำห้หมดไปได้ จึงควรทำห้ถูกต้อง ในตรีเขียนด้วย
ความรู้สึกเห็นใจผู้หญิงที่จำเป็นต้องทำอาชีพนี้แล้วยังต้องคอยหลบการจับกุมของเจ้าหน้าที่อีกด้วย ว่า

ผมเคยรู้ว่าที่โคราชอยู่หน้าประเทศเยอรมัน ซึ่งเจริญกว่าเราเป็นสิบ ๆ เท่า หลวง
ท่านยังเป็นพ่อเฒ่าได้ แล้วทำไมไทยเราจะเป็นเองมั่งมาได้

ถ้ารัฐบาลเปิดช่อง ผมรับรองว่ากลุ่มรสนิยมทั้งหลายจะต้องยกมือขึ้นทวมหัวแล้วร้องคำ
ว่าสาธุพร้อมกัน เพราะหมายถึงว่า พวกหล่อนจะได้หากินกันอย่างสุจริตไม่มีผิดกฎหมายเสียที่
ไม่ต้องมีใครมาคอยไล มาคอยขูด มาคอยรีด

ผมก็อดที่จะคิดสนุก ๆ ต่อไปอีกไม่ได้ว่า ถ้ารัฐบาลทำกิจการที่วุ่นขึ้นมาจริง ๆ และ
เพื่อความคล่องตัวอาจจะต้องจัดตั้งเป็นรัฐวิสาหกิจ

เมื่อจัดตั้งเรียบร้อยแล้วก็ต้องจัดหาผู้บริหาร อาจจะเป็นระดับผู้อำนวยการ หรือแม้
ผู้ว่าการ

ใครที่จะได้มาเป็นผู้ว่าการรสนิยมแห่งประเทศไทยท่านแรกก็คงรักดีเหมือนกัน

ที่ผมใช้คำว่าแห่งประเทศไทย ก็เพราะว่ากิจการนี้จะทำเฉพาะนครหลวงย่อมไม่ได้
ถ้าจะทั่วทั้งที่ก็ต้องทั่วประเทศ

เดิมที่เราเคยมีตำแหน่งประมงจังหวัด หรือเกษตรจังหวัดหรือศึกษาจังหวัด ต่อไป
เราก็จะมีรสนิยมจังหวัดเพื่อบริหารงานด้านนี้โดยเฉพาะ

ใครอ่านเรื่องนี้แล้วอย่าเพิ่งหัวเราะว่าเป็นไปไม่ได้ ในโลกนี้มักมีสิ่งไม่น่าเชื่อเกิดขึ้น
ได้เสมอไม่ช้าหรือ แล้วทำไมเรื่องกิจการรสนิยมซึ่งเป็นของพื้นๆ จะเกิดขึ้นบ้างไม่ได้ ละนั่น
เพื่อความไม่ประมาท ใครที่อยากกินตำแหน่งรสนิยมจังหวัด รสนิยมภาคหรือต้องการเป็นผู้ว่า
การรสนิยมแห่งประเทศไทยก็ให้รีบวิ่งเต้นเสียแต่เนิ่น ๆ ถ้าใครได้เป็นจะเป็นเกียรติแก่วงศ์
ตระกูล

เมืองไทยเรา ไม่จำเป็นต้องส่งเสริมเรื่องอื่นๆหรอกครับ ทว่าในสิ่งที่เรานัดติกว่า
เช่น เปิดสำนักรสนิยมหรือแม้กระทั่งโรงนวด สิ่งเหล่านี้เจริญก้าวหน้าได้เร็ว เพราะคนไทยมี
พรสวรรค์ทางนี้

ถ้าทำได้อย่างที่ผมเสนอ รับรองว่าจะต้องขยายสนามบินดอนเมืองเพราะคนมาเที่ยว
จนเครื่องบินร่อนลงรับไม่ทันแน่

เรื่อง "นักบาสเก่า" ใน "ยิ้มรับลม" ของสำนักพิมพ์หนอง เขียนเรื่องเกี่ยวกับการเล่น บาสเกตบอลซึ่ง ไมตรี ลิ้มปิตาติ เคยเป็นนักบาสเกตบอลมาก่อน และเคยเป็นตัวแทนทีมชาติไป แข่งขันที่ญี่ปุ่น เขาจึงสามารถนำเรื่องมาเขียน โดยนำสิ่งที่ไม่มีใครเคยทำมาก่อนคือเสนอให้มีการ จัดแข่งขันนักบาสเกตบอลประเภทลงฟุง และหัวล้าน ว่า

บางคนในพวกเราเสนออยากให้เห็นนอกจากจัดแข่งขันประเภทแบ่งอายุกันแล้ว ควรจัด ประเภทวัดฟุงกันด้วย หมายถึง แบ่งรุ่นโดยวัดรอบของเอวเป็นหลัก แข่งขันประเภทนักบาส ลงฟุงว่าจั้นเถอะ ก็น่าสนใจเพราะคนสมัยนี้นิยมไว้ฟุงกันมาก ใครอยากเล่นบาสประเภท ลงฟุงก็ให้เพิ่มฟุงให้ยืนตามกติกา

พูดไปพูดมาก็ไปกันใหญ่ บางคนเสนอว่าถ้าจัดบาสลงฟุงได้ก็ควรจัดบาสประเภทคน หัวล้านด้วยไม่ดีหรือ หมายถึงว่าให้สิทธิสำหรับผู้เล่นที่หัวล้านเท่านั้น

ถ้ามีแข่งขันประเภทบาสหัวล้านกันจริงๆ ทีมผมได้แชมป์แน่ เพราะมือดี ๆ หัวล้าน กันหลายคน หรือประเภทลงฟุงก็มีให้ส่งได้เช่นกัน

ผมก็ใคร่เสนอผู้จัดการแข่งขันไว้ ณ ที่นี้ด้วย ถ้าเห็นดีเห็นงามก็โปรดช่วยจัดแข่งขัน วนปีต่อไปตามที่เราสอนด้วย เพื่อสุขภาพและพละนามัย และให้ความบันเทิงแก่คนอายุก่อน ข้างมากอย่างพวกผมด้วยก็จะขอบคุณมาก ยิงเงิ ๗ เราจะได้เตรียมตัวรวมทีมไว้แต่เนิ่น ๆ เพื่อสู้กันอีกปีเพื่อจะออกกำลังกายกันได้ตลอดปีไม่เบื่อหน่าย

นักบาสเก่า : 55

มตรี ลิมปิชาติ เขียนแนะนำเรื่องที่ยังไม่มีใครทำเกี่ยวกับการบันทึกวามหาพรหมที่หน้า
โรงแรมเอราวัณ ซึ่งเคยมีข่าวว่าบางคนบนแกัฟาราดวาย บางคนบนวิ่งไปไกล ๆ เขาแนะนำไว้
อย่างน่าขัน ว่า

ผู้อ่านท่านใดที่พอมีเวลาว่างก็น่าจะทดลองดูคนอื่นเขาบนว่าจะวิ่งไปทิศทางไหน คุณก็บน
เสียหน่อยว่าจะคลานไปบ้านโป่ง

หรือคนอื่นแกัฟาราดวายถูกรางวัลที่ 1 ได้ ของตนเองต้องเดินขึ้นไปภูเขานั้น บนว่าจะ
แกัฟาว์รอบเมือง ว่าจะชนะใครบ้างที่จะสมหวังก็ได้

เรื่องของการแกับน : 91

กล่าววอกขรมยาให้มาขรมยของที่บ้าน ถ้าจะมาขรมยวันใดขอให้บอกล่วงหน้า จะได้แจ้ง
ตำรวจมาจับกุม เป็นสิ่งที่ไม่มีขรมยคนไหนจะกระทำ เพื่อให้ตัวเองถูกตำรวจจับ ว่า

สำหรับคนที่เคยลักขรมยที่วี ผู้เป็น ยกเจ้าบ้านผู้อื่นจนถูกจับติดคุกมาแล้วนั้น ออกจาก
คุกเที่ยวนี้ก็อย่าได้ประหลาดใจกันอย่างเดิมอีกจะขอบคุณมาก ขอให้เห็นใจว่าของไอ้พวกนี้
ส่วนใหญ่ว่าเจ้าของบ้านยังผ่อนส่งไม่หมด

ถ้าใครอดใจไม่ไหวเพราะชอบขรมยจนเคยมือเสียแล้ว ผมขอแนะนำให้เริ่มต้นขรมย
ที่บ้านของผมนก่อนเพียงแต่จะไปขรมยวันไหนให้บอกผมล่วงหน้า ผมจะได้พาตำรวจไปนั่งรอ
ต้อนรับ

คนออกจากคุก : 124

มตรี เขียนกล่าวถึงการบวชที่ไม่มีใครคิดจะบวชเพื่อจะได้โรกผมและเป็นการรักษารั้งแถ
บนศรีษะ ว่า

เท่าที่รู้ไม่มีใครต้องการบวชเพื่อรักษาไข้รังแคบนหัวหรือต้องรีบบวชเร็ว ๆ เพราะถ้าเงิน
ข้าจะไม่มีผมบนหัวให้กินอะไรทานเองนั้น

คนออกจากคุก : 124

นวนิยายที่เขียนมีอารมณ์ขันจากเรื่องที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน ในเรื่อง"เจ้าพ่อจาเป็น"
ตอนที่ผู้กำกับตำรวจคนใหม่มาประจำสถานี ให้สัมภาษณ์นักข่าวถึงเรื่องวิธีการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
เป็นเจ้าพ่อในท้องถิ่น มีบทสนทนาในการสัมภาษณ์ ว่า

"เท่าที่ผ่านมา ตำรวจจัดการผู้มีอิทธิพลแทบไม่ได้เลย มีแต่ถูกผู้มีอิทธิพลจัดการ
กับตำรวจ" ผู้กำกับหัวเราะ

"จัดการยังไงครับ"

"จัดการย้ายตำรวจขึ้นคุณ ตำรวจถูกผู้ทรงอิทธิพลกลั่นแกล้ง

"จริงหรือครับ"

"จริงสิ นายตำรวจบางคนเข้าใจเจ้าพ่อ ชั่วไว้นานถูกคำสั่งย้ายให้ไปอยู่ในป่าก็มี
ใครก็กลัว ย้ายไปดีไม่ว่า เล่นย้ายเข้าไปประจำสถานีในป่าอยู่กับลิงก็แย่"

"แล้วผู้กำกับจะปล่อยให้เมืองคอนเป็นอย่างนี้หรือ"

"ไม่ปล่อยหรอกครับ ผมกำลังมีแผน"

"แผนยังงัย"

"จะส่งตำรวจไปพบเจ้าพ่อทุกก๊ก แล้วขอเรื่องว่า อย่าฆ่าล้างแค้นกันเองเลย มี
อะไรให้บอกตำรวจ ตำรวจจะช่วยจับมาลงโทษให้"

"ไม่เป็นเรื่องตลกหรือครับ ที่ตำรวจทำเช่นนี้"

ผู้กำกับหัวเราะ

เจ้าพ่อจาเป็น : 66

1.4 สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย

สังคมไทยซึ่งเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมจึงมีข้อห้ามหลายประการ และบางเรื่องไม่ควรนำมาเปิดเผยในที่สาธารณะเพราะเป็นเรื่องกึ่งส่วนตัว เช่น การเข้าห้องน้ำ การถ่ายอุจจาระปัสสาวะ ฯลฯ เรื่องเหล่านี้จะไม่นำมาพูดคุยกันในขณะที่รับประทานอาหาร เพราะถือเป็นเรื่องเสียมารยาทเป็นอย่างยิ่ง แต่ในงานเขียนของโมตรี ลิมปิตามักนำเรื่องเหล่านี้มาเขียนบ่อยครั้ง และมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับ การถ่ายอุจจาระ เรื่องกลิ่นรักแร้ และการผายลม ดังนี้

เรื่อง "ปลา" เขียนถึงการถ่ายอุจจาระลงในแม่น้ำแล้วมีปลามากินหมด สิ่งที่น่าขันเกิดจากการบรรยายที่ทำให้เห็นภาพและเสียงอุจจาระที่ตกลงในน้ำ ว่า

ประมาณสิบกว่าปีมาแล้ว ผมเคยไปใช้ส้วมที่ยื่นออกไปในแม่น้ำที่อำเภอปากพนัง พอผมปล่อยอุจระเปิดสี่เหลี่ยม(อี)ป๋มลงน้ำเท่านั้น พวกปลาจะรวมกันกินอีก้อนนั้นหมดภายในพริบตา

ปลา : 17

เรื่อง "วิทยานิพนธ์เรื่องส้วม" เขียนถึงการถ่ายอุจจาระทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นในการใช้ส้วมตามต่างจังหวัด สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันจากพฤติกรรมและคำพูดของคนที่ไปอุจจาระใช้ส้วมลักษณะต่าง ๆ บางคนก็ต้องถือไม้ไว้คอยไล่หนู กลัวหนูจะคาบอวัยวะเพศไปกิน ภาพที่น่าดูของส้วมหลุมที่มีหนอนอยู่ คนที่ผ่นมาคุยกันกับคนที่กำลังถ่ายอยู่ในส้วม ส้วมเป็นเรื่องที่ไม่น่าดู แต่โมตรีนำมาเขียนอย่างน่าขัน ว่า

ข้าพเจ้าตื่นเช้าขึ้นมาร้องถามเจ้าของบ้านว่าส้วมอยู่ไหน เขาชี้ให้เข้าไปในป่าไกลออกไปหลังบ้าน พร้อมส่งไม้เรียวยาวให้ข้าพเจ้าอันหนึ่ง

ข้าพเจ้ารับไม้เรียวยาวถืออย่างงงๆแต่ไม่อยากจะถามว่าจะเข้าไปทำอะไรไม่ต้องถือไม้ด้วย เพราะขณะนั้นกำลังปวดท้องเต็มที ของภายในจะไหลออกมาให้ได้

ขณะข้าพเจ้าซึ่งมีผ้าขาวม้าติดกายผืนเดียว กำลังเดินอย่างรวดเร็วเข้าป่านั้น มีหนูเดินตามติดตูดไป 2-3 ตัวด้วย ทำให้ข้าพเจ้ารู้ทันทีว่าทำไมต้องถือไม้

การทำธุรกิจเอาของเสียออกจากท้องเข้านั้นเล่นเอาเหนื่อยยากมาก เพราะต้องเอา
ไม้ตีไล่หมูตลอดเวลา มิฉะนั้นแล้วหมูจะเข้ามากินอี ไร! ยังไม่ทันจะออกพ้นทวารหนัก หมูก็
ทำท่าจะเข้ามาคาบแล้ว คาบอีไม่เป็นไรเกิดคิดพลาดไปโดนอย่างอื่น ข้าพเจ้าก็ต้องลาบวช
ตลอดชีวิตกันเท่านั้น

...ข้อเสียของส้วมชนิดนี้ นอกจากสกปรกมีหนอนขึ้นยั่วเย้าเต็มไปหมด แล้วชาวบ้านมัก
นิยมทำที่กั้นรอบรอบไว้ดีมาก เวลานั้นถ่ายหัวจะโผล่ หน้าตาคลุมวอดอย่างไร คนเดินผ่าน
ไปผ่ามาเห็นหมด บางครั้งก็ร้องทักทายกันเสียด้วย

"สบายดีหรือไอ้ผ้น" คนเดินมาร้องถาม

"ยังไม่สบายวะ ขออีกก่อน" คนกำลังนั่งส้วมร้องตอบ...

วิทยานิพนธ์เรื่องส้วม : 109-112

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนรักร้านเรื่อง "ผู้ชายขายตลาด" เขียนถึงกะเทยที่ประกวดบนเวที
แสดงหรือแต่งตัวเป็นผู้หญิง สิ่งที่น่าสนใจ คือกะเทยที่ขึ้นไปบนเวทีแต่งกายเป็นผู้หญิง ที่รู้ว่ามีผู้ชาย
ผู้หนึ่งเพราะเห็นชนรักแร้วว ไรค์ลา ยาวเพื่อย ที่ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ว่า

กะเทยที่เวลานี้ออกแสดงโชว์บนเวที ที่รู้ว่าเป็นกะเทยก็เพราะได้ยินเสียงพวกเธอพูด
และถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นลูกกระเดือก มีอยู่คนหนึ่งสวยเหมือนผู้หญิง ตอนแรกผมเผลอว่าเป็น
ผู้หญิง แต่พอเธอยกแขนกางขึ้นเห็นขนจิกกะแร้ววเพื่อย ผมจึงรู้ว่าเธอมีผู้ชายผู้หนึ่ง เพราะ
ผู้หญิงไทยไม่นิยมเลี้ยงชนรักแร้ว

ผู้ชายขายตลาด : 112-113

เรื่อง "อย่าไปเลยบางกอกจะบอกให้" เล่าถึงการใช้ชีวิตประจำวันในกรุงเทพฯ ว่า
ต้องอาศัยรถประจำทางไปไหนมาไหน รถแน่นมากจะเป็นปัญหากับผู้หญิงสาวที่ต้องยืนด้วยความระมัด
ระวังมิให้หน้าอกหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอันเป็นของสงวนไปสัมผัสกับผู้อื่น ว่า

การเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งของนครกรุงเทพฯไม่ใช่ง่าย โดยเฉพาะตอนเช้ารถเมย์ติดกันยาวเหยียดยังกะขบวนรถไฟ คนก็แน่นรถกว่าจะแทรกตัวขึ้นไปแต่ละทีแสนยาก เป็นสาวเป็นแม่ยิ่งลำบาก เพราะไม่รู้จะเบียดหันหน้าหันข้างไปทางไหนถึงจะดี

อย่าไปเลยบางกอกจะบอกให้ : 61

เรื่อง "สิ่งที่ค้นพบบนรถเมย์" เล่าถึงสิ่งที่ไม่ควรเปิดเผยคือ กลิ่นรักแร้ เป็นเรื่องที่ทุกคนรู้จักดี คือชื่อเรียกว่า "กลิ่นเต่า" ที่คนในกรุงเทพฯมักจะได้กลิ่นบนรถโดยสารประจำทาง เวลาคนแน่นอากาศร้อน ในรถอากาศไม่ระบาย กลิ่นนี้โชยมาเข้าจมูก มีสิ่งที่น่าขันอยู่ตอนที่มีคนแนะนำวิธีแก้ปัญหาคือการที่ได้กลิ่นรักแร้ผู้อื่นโดยการก้มลงไปดมกลิ่นรักแร้ของตนเอง ในเรื่องเขียนว่า

"ขึ้นรถเมย์จะดีไม่มีดียิ่งงอมทนได้ ถ้าทนไม่ได้มืออยู่อย่างเดียว" ประสิทธิ์ซึ่งนั่งฟัง
เจียบมาตลอดพูดขึ้นบ้าง

"ทนอะไรไม่ได้"

"กลิ่นกลิ่นเต่าบนรถเมย์โดยเฉพาะตอนรถติดอากาศร้อนคนอัดกันแน่น ทุกคนเหงื่อไหล
แฉกฝนตกต้องปิดหน้าต่างรถด้วยแล้ว เต่าหลากพันคู่บินว่อนเหม็นจนแทบอาเจียน ผมเป็นคน
จมูกไวด้วย ขึ้นรถเมย์ถ้าพบเหตุการณ์อย่างนี้ที่ไรผมจะรีบไปหลายวัน"

"วิธีดับกลิ่นบนรถเมย์ไม่ยากหรอก" สุภาพบุคลกลางยิ้มเหมือนนิทราอะไรสักอย่าง

"ทำไมยังง"

"ถ้าขึ้นรถเมย์แล้วพบกลิ่นอย่างว่า ให้เอาจมูกชุกในซอกรักแร้ของตัวเองรับรองว่า
จะดับกลิ่นอื่นๆหมด"

สิ่งที่ค้นพบบนรถเมย์ : 33-34

เรื่องการผายลม หรือ การตด เป็นสิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผยและไม่พึงกระทำเมื่ออยู่ท่ามกลางสาธารณชน เพราะจะมีกลิ่นเหม็นเป็นที่น่ารังเกียจของผู้อื่น ทั้ง ๆ ที่ทุกคนก็มีเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติแต่ก็ไม่มีใครชอบดมกลิ่นชนิดนี้ของผู้อื่น ในตรี ลิมปิชาติ (2524 : 20) กล่าวว่า การตดในที่ชุมชนเป็นการเสียมารยาทอย่างหนึ่ง เขาจึงมักไม่ค่อยตดกัน หรือถ้ากลิ่นมาหวนก็ต้องพยายามแฉมวบล่อยาให้เจียบเจียบที่สุด วัชรวิธินี้ถึงจะมีกลิ่นไปกระทบจมูกใคร ก็ไม่รู้ว่าใครเป็นเจ้าของกลิ่น หรือถึงแม้กลิ่นเสียงมาก็ตาม บางทีก็คลุมเครือครับ ถิ่นักกันอยู่หลายคนจะไปรู้ว่าใครเป็นใคร ก็ทุกคนต่างก็ตดเป็นกันทั้งนั้น ทาหน้าตาเฉย ๆ ไว้ก็จะรอดตัวได้

ในตรี ลิมปิชาติ นำมาเขียนเรื่องนี้โดยเฉพาะ จะมีอยู่ในเรื่อง "เรื่องของลมอีกชนิดหนึ่ง" เป็นเรื่องที่กล่าวได้ว่ามีอารมณ์ขันอยู่เกือบทั้งเรื่อง เพราะนำเรื่อง "ผายลม" มาเขียนบรรยายทั้งกล่าวถึงโดยทั่วไป และเขียนเกี่ยวกับตนเอง ที่ทำให้หน้าซำนากการเขียนถึงการผายลม เช่น กลิ่น และเสียงที่เกิดจากการผายลม การแข่งขันการผายลม เป็นสิ่งที่ในตรีสามารถนำมาเขียนอย่างได้อารมณ์ขัน ว่า

ขอมว่ากันถึงลมเบาๆแผ่วๆดีกว่า สบายใจดี ถึงแม้บางครั้งมันจะมีกลิ่นบ้างก็ตาม
ลมที่ว่านี้คือ "ลมตด" ครับ

ลมตดถึงจะทำให้คนไม่สบายจมูก แต่ก็ไม่เคยปลิดชีวิตใคร

...

ลมผ่านทางส่วนล่างของร่างกาย ลมต้องผ่านอุจจาระ จึงทำให้หอบเอาความเหม็นออกมาด้วย ผิดกับจีนบนซึ่งไม่ค่อยมีกลิ่นเท่าไรนัก ถ้าคนปากไม่เหม็น

ลักษณะการตดแยกตามเสียงมีอยู่ 2 ชนิด ชนิดแรกเสียงเบาหวิวแทบไม่ได้ยิน อีกชนิดหนึ่งเสียงดังฟังชัด

...

มีคนพูดว่าผู้หญิงตดน้อยกว่าผู้ชาย แต่ผมว่าไม่จริง

ทั้ง 2 เพศนี้รับรองว่ามีสถิติการตดเท่าๆกัน เพียงแต่ผู้หญิงอาจจะจู้จี้ขี้อายไม่ทะเล้งเหมือน

ผู้ชายจึงพยายามบกดเสียงไม่ให้แผ่วเบาที่สุดทุกครั้งที่ตด ไม่ให้ออกเสียงครึกโครม

ส่วนผู้ชายบางคนนั้นจะปล่อยลมเจียบ ๆ อย่างสุภาพก็ได้ แต่คงไม่สนุก จึงพยายามรวบรวมลมดันออกมาอย่างรุนแรงที่สุดพรวดเดียวเพื่อให้เกิดเสียงดังกัมปนาทแบบนี้ก็มี

และบางคนร้ายกาจกว่านี้ ตดไม่ตดเบส่ายังเอามือไปกำลมตด ปล่อยที่จุกเพื่อนอีกด้วย ยอดขี้เล่นเลยละ

เด็กวัดบางคนนั่งล้อมวงกินอาหารกับเพื่อนก็ชอบใช้วิธีนี้ คือตดให้เพื่อนได้ยินไปทั้งวง เพื่อให้เพื่อนๆ กินข้าวไม่ลงตัวเองจะได้กินเยอะๆ ทานองนั้นแต่ไม่ถึงขนาดตดใส่จานอาหาร ถ้าทานแบบนี้จะถูกเพื่อนกระต๊อบตาดายชัก...

ผิดกับผู้ชายบางคนตดในขณะที่ประชุมดั่งลั่นห้องแอร์ก็ยังไม่รู้สึกอะไร หน้าด้านเสียอย่าง ใครจะทำไมถือว่าเสียงที่ดังขึ้นนั้นเป็นการกระทำของกันไม่ได้เป็นเรื่องของเจ้าของกันเท่านั้น ก็สิ้นเรื่อง

เรื่องของลมอีกชนิดหนึ่ง 19-23

ไมตรียังเขียนเล่าต่อเรื่องการแข่ง พายลมอีกว่า

เขาเล่าอีกนั่นแหละว่าบางแห่งทางจังหวัดภาคใต้ของไทยมีการแข่งขันตด ว่ากันครึกครื้นว่าไปแล้วคนเราก็แปลก นอกจากแข่งขันกินกันแล้ว ก็ยังแข่งขันการพายลมด้วย

วิธีการแข่งขันก็ไม่มีอะไรมาก นับจำนวนตดกันครับ ใครจะตดได้จำนวนครั้งมากกว่ากัน ผู้เล่ามาได้บอกว่าเป็นการแข่งขันระดับไหน ผมก็ลืมถาม แต่คาดว่าคงไม่ใช่การแข่งขันระดับจังหวัด...

สนามแข่งขันหรือที่แข่งขันผมเชื่อแน่ว่าจะต้องใช้สถานที่เจียบเจียบที่สุด

อาจจะเป็นเวลากลางคืน หรือไม่ก็เข้าไปแข่งในป่าช้าหรือกลางทุ่งกันเลยเพราะการแข่งขันแบบนี้จะมีเสียงรบกวนไม่ได้ การนับสถิติการตดจะผิดพลาดไม่ได้ กรรมการก็ต้องเอาคนหูดี และจะต้องเป็นคนเสียสละ กล้าที่จะเจียบฟังใกล้กระบอกเสียงได้

เรื่องของลมอีกชนิดหนึ่ง : 23-25

เรื่อง "บทสนทนาหลังเปลวแดด" เขียนถึงตอนที่มืออากาศร้อน จะมีเหงื่อออกมามากจนทำให้กางเกงานเปียกชื้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย เนื่องจากเหงื่อเป็นสิ่งสกปรก และนางเหงื่อก็ยิ่งไหลไปตามร่างกายจนไปถึงกางเกงาน ว่า

"...การทนายอากาศ(อุตุ) บอกว่าปีนี้เมืองไทยอากาศร้อนอบอ้าวกว่าทุกปีที่ผ่านมา ถ้าไม่บอกข้าพเจ้าก็รู้ครับว่าร้อน ร้อนจนกางเกงานแฉะ"

บทสนทนาหลังเปลวแดด : 42

1.5 เรื่องสัปดน

ดุษฎี พุ่มสาย (2516 : 146) กล่าวว่า การพูดสัปดนแต่พองามและให้มีแนวคิดนิดหน่อย ไม่ถึงกับจริงจังหมยาบโหลนจะต้องปลูกอารมณ์สารวลขึ้นมาได้เสมอ บทสารวลที่สัปดนไม่ต้องเข้าหลักเกณฑ์ใดที่กล่าวมาแล้วและเห็นจะมีมากกว่าแบบอื่นใดทั้งสิ้น ทั้งๆที่อวัยวะที่จะพูดสัปดนได้ก็มีอยู่ไม่กี่อย่าง

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 122-123) กล่าวว่าเรื่องสัปดน เป็นวิธีการที่นักเขียนสามารถเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ จัดว่าเป็นวิธีเรียกอารมณ์ขันได้ดีที่สุด เพราะเป็นเรื่องที่ทุกคนสนใจ พร้อมจะรับรู้ เรื่องที่เขียนนั้นก็เขียนได้ทันที ไม่ต้องปูพื้นฐานมาแต่ต้น การเขียนเรื่องให้สัปดนเป็นกลวิธีในการเรียกอารมณ์ขันได้ง่าย เรื่องที่เขียนนั้นอาจเป็นเรื่องอื่นที่นำขำเรื่องทางเพศ แต่นักเขียนสามารถโยงความคิดผู้อ่านให้นึกถึงเรื่องทางเพศ หรืออวัยวะเพศที่ควรปกปิดได้ เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ จากเรื่องที่เคร่งเครียดหรือน่าเบื่อหน่ายให้สนุกสนานขึ้น ดังคำกล่าวของนักเขียนการ์ตูนล้อคนหนึ่ง คือประยูร จรรย์วาทย์ว่า "สัปดนวันละนิด จิตแจ่มใส" การกล่าวถึงเรื่องสัปดน หมายถึงการกล่าวถึง กล่าวพาดพิงถึงหรือชี้แนะให้นึกถึงเรื่องทางเพศ อาจจะเป็นกิจกรรมทางเพศ อวัยวะบางส่วนหรือเรื่องที่ควรปกปิด ไม่ควรกล่าวถึง แต่ทั้งนี้นักเขียนจะต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณ คือเรื่องที่เขียนนั้นจะต้องไม่ส่อเจตนาลามกอนาจารหรือหมยาบโหลน แต่จะใช้ความสามารถในการเขียนให้ผู้อ่าน "คิดลึก" จากข้อความตอนใดตอนหนึ่ง หรือคำใดคำหนึ่งประกอบกับเนื้อเรื่อง

อรธิตรา บัวพิมพ์ (2523 : 89) กล่าวถึงเรื่องสัปคนว่า การสร้างอารมณ์ขึ้นจากเรื่องสกปรก สัปคน ในสังคมถือว่าเรื่องสกปรกหยาบโรนเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรเปิดเผย ผู้ใดกระทำในสิ่งเหล่านี้จะถูกตำหนิจากสังคม การที่คนเราต้องประพติดันให้อยู่ในกรอบประเพณีนาน ๆ เข้า ย่อมทำให้เกิดความเครียด ดังนั้นถ้าเมื่อไรเราสามารถทำให้หลุดพ้นจากภาวะกดดันได้ ก็จะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดลง กวีผู้แต่งวรรณกรรมล้อเลียนจึงช่วยให้ผู้อ่านพ้นจากกรอบประเพณี เพื่อเป็นการผ่อนคลายอารมณ์ให้รื่นเริงเสียบ้างด้วยการนำเอาเรื่องที่สังคมเห็นว่าน่าอัปยศเหล่านี้มาเล่าให้เป็นเรื่องขบขัน

จากการศึกษาเรื่องสัปคนที่ไมตรี ลิ้มปิตินำมาเขียน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เรื่องของอวัยวะเพศ และสิ่งที่เป็นพฤติกรรมทางเพศ ดังนี้

1.5.1 เรื่องอวัยวะเพศ นำมาเขียนทั้งอวัยวะเพศชายและอวัยวะเพศหญิง

1.5.1.1 อวัยวะเพศชาย นำมาเขียนในเรื่อง ดังนี้

เรื่อง"เจ้าวโลกผู้นำสงสาร"ใน"ยิ้มลอง200ปี" เขียนถึงอวัยวะเพศชายที่ผู้ชายเมื่อทำความผิดทางเพศเมื่อข่มขืนผู้หญิงเคยมีกฎหมายในประเทศนอร์เวย์ที่ให้ลงโทษโดยการตัดอวัยวะไมตรีเขียนด้วยความรู้สึกว่ามีเห็นด้วย ว่า

...ผลของการออกกฎหมายก็สามารถตัดเจ้าวโลกทั้งสำเร็จถึง 600 ดุ้น แต่ภายหลังได้ล้มเลิกไป ไม่ทราบเพราะสาเหตุอะไรหรืออาจจะกลัวผู้ชายต้องควั่นไปทั้งประเทศก็ได้ เมืองไทยเราถ้าออกกฎหมายตัดเจ้าวโลกกันจริง ๆ ก็มีหวังทำลายสถิติโลกตัดได้มากกว่าของนอร์เวย์แน่... จะทำให้ผู้ชายไทยควั่นฟรีไปหลายคนเปล่า ๆ

...

คิดขึ้นมาแล้วมันบรรดาอวัยวะต่างๆที่ติดตั้งอยู่ในตัวมนุษย์...ผมว่าอวัยวะชิ้นที่น่าสงสารที่สุดคือเจ้าวโลกนี้เอง เพราะนอกจากต้องอยู่ในที่อับเหม็นแล้ว ยังมีมนุษย์คิดปองร้ายมันมาสิ้นสุดอะอะอะไรก็จะตัดจะเฉือนจะหั่นมันทิ้งอยู่เรื่อย ซึ่งว่าโดยความจริงแล้ว เจ้าว

รอกมาไม่รู้เรื่องอะไรเลย มันอยู่ของมันเฉยๆ วันทั้งวันไม่ได้พูดกับใครเสียด้วยแล้ว
ทำร้ายมันทำไม

เจ้าวโลกผู้นำสงสาร : 83

เรื่อง "เลวสุดเปรี๊ยะ" เขียนถึงข่าวที่เกิดขึ้นสมัยนั้นเรื่องเกี่ยวกับ "โรคจู๋" เมื่อ
รับประทานอาหารบางชนิดแล้วทำให้ไม่มีความรู้สึกทางเพศ อวัยวะเพศชายหดตัวทำให้เกิดความ
หวาดกลัวตระหนกตกใจกันทั่วไป ไมตรี เขียนบอกแพทย์ถึงวิธีการตรวจโรคเพื่อให้รู้ว่าเป็นโรคนี้
จริงหรือไม่ ผู้อ่านทราบความหมายที่ทำให้รู้สึกขำขันเรื่องนี้ คือ ผู้ที่ไม่เป็นโรคจู๋เกิดอารมณ์ทาง
เพศ อวัยวะเพศแข็งตัวเมื่อเห็นภาพฟรี เรื่องที่เขียนตอนนี่ว่า

สำหรับคุณหมอทั่วประเทศ ถ้าผู้ชายคนไหนมาให้คุณหมอตรวจบอกว่าเป็นโรคจู๋ วิธี
ตรวจสอบโรคขั้นแรกทำได้ไม่ยาก เพียงเอารูปฟรีเปลือยให้ดูก็จะพิสูจน์ผลได้ทันตาเห็นว่า
เป็นโรคจู๋จริงหรือจู้ปลอม

มันผู้ใดสร้างข่าวลือเรื่องโรคจู๋ นับเป็นการป้อนทำลายขวัญของชายไทยอย่างร้ายแรง
มันผู้นั้นถือได้ว่าเป็นคนเลวสุดเปรี๊ยะได้เช่นกัน

เลวสุดเปรี๊ยะ : 107

1.5.1.2 อวัยวะเพศหญิง นามมาเขียนานเรื่อง ดังนี้

ราชา "หม้อ" หมายถึงอวัยวะเพศหญิง เรื่อง "ประปาสติเฟื่อง" เป็นการเขียนเรื่องที่ได้
จากประสบการณ์เมื่อครั้งทำงานอยู่การประปาที่ต้องติดต่อกับผู้ใช้น้ำที่มาร้องเรียนเรื่องปัญหาความ
เดือดร้อนเกี่ยวกับการใช้น้ำ มีผู้ใช้น้ำบางคนใช้คำที่ทำให้คนฟังเข้าใจความหมายไปนเรื่องทางเพศ
ว่า

"คุณคะ ไม่รู้ใครมายกหม้อหุไปเสียแล้วค่า ประปาส่งคนมายกไปหรือเปล่า"

"ขอโทษครับ ที่ว่าหม้อนั้นนะ หม้ออะไร" เจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์ถามกลับอย่างนึกสงสัย

"หม้อวัดน้ำค่ะ"

"เขาไม่ได้เรียกว่าว่าหม้อวัดน้ำ เขาเรียกว่ามาตรวัดน้ำ" ผู้รับโทรศัพท์อธิบาย

"เออ นั่นแหละ หายไปเสียแล้ว"

ประปาสติเฟื่อง : 119

ในเรื่อง "เทียวเขาใหญ่หน้าหนาว" เล่าถึงสภาพป่าพื้นที่ยังมีสัตว์ป่า หากมีใครลงไป
ปัสสาวะ มันอาจจะมาคาบอ้ววะเพสไปกินเป็นอาหาร ดังในข้อความ ว่า

ทางขึ้นเขาใหญ่มีป้ายบอกระวังสัตว์ป่า... ก็นับว่าสร้างบรรยากาศป่าให้คนเมืองอย่าง
เรากลับได้เช่นกัน อย่างน้อย ๆ ถ้าใครปวดท้องฉี่ขึ้นมาตอนนั้น ก็คงไม่มีใครกล้าบอกให้รด
หยุดแล้วลงจากรถเดินเข้าป่าไปฉี่นี่ เพราะกลัวเสือจะมาคาบเอา คาบทั้งตัวยังไม่เป็นไร
ถ้าคาบเฉพาะอ้ววะสาหัสสำหรับหยาเข้าป่าไปทั้งพวก นอกจากจะได้รับความเจ็บปวดอย่าง
สาหัสแล้ว ยังต้องมานั่งเสียดายของรักตลอดชีวิตอีกด้วย

เทียวเขาใหญ่หน้าหนาว : 30

งานวิจัยมีการนำเรื่องสัปดนที่เกี่ยวข้องกับตัวละครและเหตุการณ์ในเรื่อง "ถึงคราว
จะเฮง" ตัวละครที่นำอ้ววะเพสมาพูดถึง คือ กำนันพร้อม เมื่อถูกลอยยิงบาดเจ็บต้องเข้าโรง
พยาบาล หมอรักษานอาการปลอดภัย เมื่อคณะ 4 สหายไปเยี่ยมก็พูดคุยด้วยอารมณ์ขัน ว่า

"โรคดีนะครับที่ไม่เป็นอะไรมาก" พูดอย่างเอาใจคนมีลูกสาวสวย

"นั่นนะซี ใคร ๆ ก็ว่ายังงี้ หมอบอกว่าถ้าถูกยิงสูงขึ้นอีกนิดเดียว ตายแน่ และถ้าต่ำ
ไปอีกนิดเดียวเพียง ไม่ถึงสิบ ถึงไม่ตายก็เหมือนตายทั้งเกิน"

"หมายความว่ายังงี้ครับ" พูดซัก

"ก็จะถูกยิงโดนพวงสวรรค์นะซี คิดขึ้นมาแล้วน่ากลัว ถ้ามันต้องขาดขณะยังมีชีวิตอยู่"
 กำนันหัวเราะเสียงดัง

ถึงคราวจะเฮง : 54

1.5.2 เรื่องพฤติกรรมทางเพศ เรื่องเพศเป็นเรื่องที่สามารถนำมาเล่าเพื่อให้เกิดความสนุกสนานมานาน อาจจะคู่กับคนตลอดไปก็ได้ เรื่องเกี่ยวกับเพศนำมาเล่าในรูปของนิทานหรือเรื่องตลกที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้อยู่เสมอ เรื่องที่เป็นพฤติกรรมทางเพศ เช่น การร่วมเพศไม่ตรงนำมาเขียน มีดังนี้

เรื่อง"เมืองไทยสะเทือน" ชื่อเรื่องย่อย "แผ่นดินไหว" เล่าถึงการเกิดแผ่นดินไหวในเมืองไทยทำให้คนตกใจหรืออาจมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นทำให้คนแปลกใจได้ และเขียนเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องกิจกรรมทางเพศเป็นการหยอกเย้าคนที่แต่งงานใหม่ ว่า

ระยะที่เกิดแผ่นดินไหวนั้นแน่นอนจะต้องเป็นเวลาที่ไม่มีใครก็จะต้องกำลังทำอะไรอยู่ บางคนกำลังแทงปิลเสียด แผ่นดินไหวอาจทำให้ถูกกลมๆไหลลงหลุมขนิศไม่ต้องใช้ไม้แทงก็ได้

ถึงอย่างไรก็ยังดีกว่าบางคนที่ไม่แต่งงานมีเมีย เพราะอาจถูกเพื่อน ๆ ล้อว่า
 "เพราะมึงนั้นแหละทำให้แผ่นดินไหว"

แผ่นดินไหว ใน "ยิ้มแป้น": 22

ในอีกเรื่องหนึ่ง มีเนื้อความเหมือนกัน ว่า

อีกรายหนึ่งพูดไปยิ้มไปบอกว่า "เมื่อคืนนอนกับเมียก็เพียงครั้งเดียวเท่านั้นถึงหน้ามืดก็ไม่รู้"...

คนที่โชคร้ายที่สุดก็เห็นจะเป็นคนที่เพิ่งแต่งงานใหม่เพียงวันเดียว รุ่งขึ้นแผ่นดินก็ไหว

เพราะรายที่ว่ามีจะถูกเพื่อนๆ กระเข้าทันทองว่า ก็เพราะแกนอนกับเจ้าสาวในหละจึงทำให้
แผ่นดินไหว

แผ่นดินไหว ใน "ยี่มขามาใหญ่" : 101

เรื่อง "ประปาสติเฟื่อง" เขียนถึงผู้ใช้นี้ผู้หญิงที่ใช้ภาษาพูดกับเจ้าหน้าที่การประปาเพื่อ
แจ้งเรื่องเมื่อท่อรั่วเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปซ่อมว่า ให้ "ส่งช่างไปแย่งท่อ" และ "น้ำแตก" หมายถึง
การหลั่งน้ำออกจากการร่วมเพศเมื่อถึงจุดสุดยอด ตั้งข้อความ ว่า

บางวันก็มีผู้หญิงโทรมาบอกว่า น้ำไม่ไหล ช่วยส่งช่างไปแย่งท่อให้หน่อย

ฟังแล้วจึกกะจี๋หัวใจพิลึกที่อยู่ ๆ มีผู้หญิงโทรมาหาไปแย่งท่อ

ที่จริงบ้านใครน้ำไม่ไหล ไม่ต้องแนะนำให้คนประปาไปแย่งท่อ หรือทำการล้วงท่อขอ
ให้บอกมา ทางเราจะไปตรวจและจัดทำให้อเอง เพราะการที่น้ำไม่ไหลมีสาเหตุหลายอย่าง

ขอให้ท่านซึ่งเป็นลูกค้าของการประปาโปรดเข้าใจตามนี้ด้วย อีกอย่างเวลาใช้คำพูด
ก็ควรเข้าใจถูกต้อง เช่น ถ้าพบท่อแตกรั่วก็ควรแจ้งว่า "ท่อแตกหรือท่อรั่ว" ไม่เช่นนั้นบอกว่า
"น้ำแตก" ฟังแล้วไม่สุภาพเลย

ประปาสติเฟื่อง : 119

มนตรี นำเรื่องอวัยวะเพศและความสัมพันธ์ทางเพศมาเขียนเมื่อเขียนถึงว่า ถ้าอวัยวะ
เพศมาอยู่ที่หน้าผาก เมื่อมีการร่วมเพศลงเมื่อยคอ เป็นเรื่องที่สมมุติที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันกับสิ่งที่
ไม่เป็นจริง ตั้งข้อความ ว่า

...อวัยวะเพศติดตั้งอยู่ตรงนั้นก็เหมาะแล้ว ลองจินตนาการอวัยวะเพศขึ้นไปที่ติดตั้งอยู่ที่
หน้าผากอะไรจะเกิดขึ้น เวลาแต่งเนื้อแต่งตัวจะลำบากขนาดไหน ขอรอหจกจนไม่ได้ตั้งใจ
จะทะเล่ เวลาบุญสัมพันธ์ก็คงยุ่งพิลึก เมื่อยคอด้วย

ในกระจกบานนั้น : 41

1.6 ลักษณะรูปร่างคน

ลักษณะรูปร่างของคนที่ไม่ตรี ลิมปิชาติ นามาส่วคือ ลักษณะคนหัวล้าน และคนลงพุง การน้ามาเขียนให้เกิดอารมณ์ขันทั้งลักษณะรูปร่างของตนเองและผู้อื่น ดังนี้

การน้าสิ่งที่เป็นลักษณะรูปร่างของตนเองมาเขียนเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันในงานเขียนของ ามตรีมักจะเป็นลักษณะที่เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นข้อบกพร่องของตน เช่น เรื่องเกี่ยวกับศีรษะล้าน เรื่อง ความอ้วนเป็นคนลงพุง เป็นต้น มีเรื่องที่น่าสนใจมาเขียน ดังนี้

เรื่อง "ในกระจกบานนั้น" เป็นเรื่องการมองดูตัวเองเปลือยกายอยู่หน้ากระจกมองดู รูปร่างตนเอง และอวัยวะต่าง ๆ มีส่วนที่น่าสนใจ เช่น หัวล้าน ลงพุง ว่า

กระจกมองได้หัวร้าง ล้นมองทรวดทรงองค์เวยของฉันอย่างพิเคราะห์พิจารณา ร่างที่ ปราศจากอาการไม่น่าดูเลย ดูเท่าไรก็สวยไปมาได้ โดยเฉพาะคนที่เริ่มลงพุงอย่างฉัน เนื้อ ามรู้มาจากไหนมากองอยู่ที่ท้องมากเหลือเกินถ้าเวยเนื้อก้อนนี้ออกไปได้ฉันคงรูปร่างดีขึ้นเยอะ

ก่อนนี้ฉันผอม หลายคนบอกว่าผู้ชายเวยบางร่างน้อยไม่ดี ฉันจึงอยากไว้พุงบ้าง แต่ เดียวนี้มากเกินงาม ถ้าฉันเป็นหมู เจ้าของเห็นคงอึดมั่นเพราะอีกไม่นานจะขายได้ราคาดี จากพุงอันกลมกลิ้ง ฉันมองผ่านเลยขึ้นไปบนศีรษะ...ผมก็บางเห็นหนังศีรษะ อีกหน่อยคงราบ เรียบเหมือนป่าสงวน ฉันถอนใจ แล้วก็โกปลง สังขารคนเราก็คือเป็นเช่นนี้แหละ ทุกอย่างก็ต้อง ร่วงโรยไปในที่สุด

ในกระจกบานนั้น : 33-42

เรื่อง "ประโยชน์ของเสื้อยืด" เขียนเล่าถึงเสื้อยืดว่ามีประโยชน์ในการทำงานสวมใส่ สบายและสามารถน้าไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีกหลายอย่าง แต่ตัวเองใส่ไม่สวยเพราะมีพุง ว่า

ผมเองไม่ชอบใส่เสื้อยืด เพราะท้องของผมโต เวลาใส่แล้วเห็นท้องกลมเหมือนคนท้อง

5 เดือน

ประโยชน์ของเสื้อยืด : 21

เรื่องศีรษะล้าน เป็นเรื่องที่ไมตรีนำมาเขียนทำให้ขบขันโดยกล่าวถึงศีรษะของตนเอง
ไว้ว่า

ผมเองก็ไม่อยากเป็นคนหัวล้านแต่เมื่อล้านแล้วก็ต้องปลงท่าอย่างไรได้ก็ต้องรับกับ
ความล้านที่ถูกยัดเยียดให้

ปากก็พูดว่าปลงไปอย่างนั้นเอง แต่ที่จริงผมก็ได้พยายามมาตลอดเมื่อรู้ว่าหัวกำลัง
ดำเนินการล้าน

เวลาพบกับเพื่อน ๆ ที่มีหัวอกเดียวกัน คือหัวล้านเหมือนกันก็จะหันหน้ารับทุกข์
ปรึกษากัน

ใครมียาปลูกผมที่ไหนก็จะช่วยกันแนะนำส่งเสริม ต่างก็แลกเปลี่ยนเสนอความคิดเห็น
กันด้วยท่าทีอย่างเอาจริงเอาจังมีสาระเสมอ

คนหัวล้านด้วยกันหลังจากแลกเปลี่ยนความรู้กันแล้ว ก็จะรู้ว่า ทุกคนได้พยายามกันทุก
ท่าเพื่อให้ผมบนหัวมากขึ้น

รู้ว่าที่ไหนมียาปลูกผมดีจะต้องไปหา มีทั้งยาจีน ยาไทย ยาสมุนไพรและยาฝรั่ง
มีทั้งแบบทาและแบบกิน

มีทั้งชนิดเหลวเป็นน้ำและเหนียวเหนอะหนะ แถมยังมีกลิ่นอีกด้วย

"เหม็นยิ่งงឹทหนัหว ขอให้ผมงอกก็แล้วกัน" คนที่ใช้ยามักกลิ่นบอกกับเพื่อน ๆ

จากการใช้ยาปลูกผม บางคนก็ได้ผลเหมือนกัน แต่พออีกคนไปซื้อมาใช้กลับไม่ได้ผลเป็น
เพราะอะไรก็ไม่รู้

เมื่อพวกเราทำอะไรปรึกษากันเช่นนี้ ผลที่สุดจึงกลายเป็นชมรมคนหัวล้านขึ้นมาอย่าง
ไม่ตั้งใจ ก็นับว่าได้ประโยชน์เพราะอย่างน้อยก็ได้ปลอบใจซึ่งกันและกันได้

ผมพอจำเหตุการณ์เก่าๆได้ว่า เมื่อรู้ว่าหัวกำลังจะล้าน ผมอาศัยทุกหนานที่ได้รับคำ
แนะนำ แต่ไม่สำเร็จ ผมต้องหมดทั้งเงินในกระเป๋ากับผมบนหัว

โชคดียังมาได้ปลูกล้าน แต่ค่อยๆล้านจึงทำให้เกิดความเคยชิน

ถึงแม้ตอนนี้หัวจะล้านไปแล้ว ถ้าคิดเนื้อที่คงประมาณ 30 เปอร์เซนต์ หรือถ้านับจำนวนเส้นผม ผมได้ขาดหายไปเกือบครึ่ง จากจำนวนเดิมที่มีก็ตาม แต่ผมก็ยังไม่ย่อท้อ ถ้ามีใครแนะนำปลูกผม ผมก็จะซื้อมาทดลองเสมอ

หัวล้านอีกที่ : 8-9

ไมตรีนำลักษณะหัวล้านของผู้อื่นมาเขียนในงานเขียนที่หาหนทางพ้นจากการจัดให้คนหัวล้านเดินทางโดยเครื่องบินเฉพาะคนหัวล้าน เพื่อไปรักษาเพื่อให้ผมขึ้นบนศีรษะ มีในข้อความว่า

ถ้าจัดหัวเราได้จริงคงสนุกกรีกครั้งไม่เบา จะไม่สนุกได้อย่างไรแค่ได้เห็นคนหัวล้านเดินเป็นกลุ่มขึ้นเครื่องบินก็น่าดูแล้วครับ

หัวล้าน(อีกที่) : 9

ฝรั่งกลุ่มหนึ่งกำลังลงจากรถเดินลุยน้ำขึ้นเรือ บางคนในกลุ่มนั้นหัวล้าน ชาวเจ้าไม่ยอกเขาว่าพวกเขา กำลังจะไปเที่ยวเกาะล้าน

คนหัวล้านเที่ยวเกาะล้าน คิดขึ้นมาแล้วครึ้มใจดี

ลมหายใจพักยา : 69

รูปร่างลักษณะของคนที่มีดวงล้านน่าขำ เป็นสิ่งที่ป็นรูปร่างหน้าตาทำทางของคน ที่บางคนก็เห็นเป็นขมด้อย แต่ไมตรีมองด้วยอารมณ์ขันที่ไม่ใช่การเยาะเย้ยเพราะเขาก็มีลักษณะเช่นนั้นมาเขียนถึงตัวเองเช่นกัน ลักษณะที่ว่าคือ คนหัวล้านมีเรื่องที่น่ามาเขียน ดังที่ว่า

เหมือนบางคนพอมีคนเคยชิน ใครก็ทักว่าพอมก็เฉยๆ เช่นเดียวกับคนหัวล้านจนชิน ใครมองหัวก็ไม่วู้สึกอะไรหรือใครจะล้อบ้างก็ไม่ว่า จะออกสังคมกินเลี้ยงในงานต่าง ๆ เขาสามารถพาหัวล้านผ่านพ้นจากโรคนี้ไปโรคนี้มันได้สบายใจ โดยไม่อาวยใครเพราะเกิดความเคยชินนั่นเอง

ความเคยชิน : 136-137

1.7 พฤติกรรมของคน

คนแต่ละคนมักมีพฤติกรรมของตนที่น่าขันอยู่บ้างไม่มากก็น้อย คนเรานั้นจะมีอารมณ์ขันที่มาจาก การเห็นพฤติกรรมที่น่าขันของผู้อื่น ไม่ตรึงมาเขียนทั้งพฤติกรรมที่น่าขันมาเขียนทั้งพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่น อารมณ์ขันที่เกิดจากพฤติกรรมของคนแบ่งได้ดังนี้

1.7.1 พฤติกรรมผิดปกติของคน หมายถึงการกระทำของคนในเวลาตามปกติจะไม่ได้ทำสิ่งนั้น เมื่อมีผู้ใดทำก็จะเป็นสิ่งที่น่ามาขำเขียนเป็นความขบขันได้ มีเรื่องที่น่ามาเขียนดังนี้ เรื่อง"คนมืออ่อน" เขียนถึงคนที่สมัครผู้แทนในเวลาหาเสียงจะออกทักทายผู้คนตามละแวกบ้านของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง วิธีที่ทักทายโดยการยกมือไหว้คนที่มาทักทั้งที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน การไหว้แม้คำขากกล้วยแขก หรือคนจีนขายโรตีสาย เป็นสิ่งที่ตามปกติคนที่มาหาเสียง ถ้าไม่ได้สมัครผู้แทนจะไม่ได้ทำเช่นนั้น ดังตอนที่เขียนว่า

"จะสมัครส.ส. สิ่งแรกที่ต้องทำคือต้องเป็นคนมืออ่อน ใครมือแข็ง ๆ ไหว้ใครไม่เป็น เห็นท่าจะเป็นผู้แทนลำบาก"

ตรารใครก็ไม่รู้ว่าไหว้เช่นนั้น

ฉะนั้นในฤดูหาเสียง จะเห็นคนมาหาผู้แทนบางคนที่เคยนั่งแต่รถเก๋งและไม่เคยเดินขอก แขกก็ต้องเดิน เพื่อจะได้ทักทายกับผู้คน

ร้องทักใครที่ก็ไหว้ที ปากก็พูดเอาใจชาวบ้านไปตามเรื่อง

ผู้สมัครบางคนมืออ่อนขนาดหนัก ไหว้แม้แต่แม่ค้าเล็ก ๆ ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน

"สวัสดีครับป้า ขอทักกล้วยแขกห้าบาท"

หรือ

"สวัสดิเชีย รอเลี้ยงแก้วหนึ่งสิ"

รายหลังนี้ไหว้แม้แต่ลูกคนต่างดาว

คนมืออ่อน : 138-139

เรื่อง "ถ้ามีเงิน" เป็นการนำสิ่งที่คนทั่วไปไม่มีมาคร่ำครวญมากแล้วเมื่อมีเงินมาก ๆ แล้วคิดจะทำในสิ่งที่ตามปกติไม่มีมาคร่ำครวญหรืออาจจะมีก็คงน้อยมาก เช่น การจ้างคนมาคอยบริการ การจะเหมาดูภาพยนตร์คนเดียวทั้งรอบ การเหมาผู้หญิงบริการในสถานอาบอบนวด ว่า

เพื่อนของข้าพเจ้ามีอาการสนุกสนานบอกว่า

"ถ้าอ้าวมีเงินถึงเงินถึง อ้าวจะสูบบุหรี่จาก"

"รวยแล้วน่าจะสูบบุหรี่นอก" ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย

เขายิ้ม

"ถึงอ้าวจะสูบบุหรี่จากก็จริง แต่อ้าวจะจ้างให้คนเดินตามหลังคอยมวนบุหรี่ให้คนหนึ่ง คนจุดไฟอีกคนหนึ่ง และคอยตีบุหรี่ส่งให้อ้าวดูอีกคนหนึ่ง"

"ท่ายังงั้นแล้วลื้อจะได้อะไรขึ้นมา"

"ให้คนอื่นหมั่นไส้เล่นรัก ๆ" เขาหัวเราะ

"ใครก็จะหาว่าลื้อบ้า"

"ช่างมัน มีเงินรวยเสียอย่างจะบ้าก็เป็นการบ้าชั้นเศรษฐี และถ้าอ้าวมีเงินอย่างว่าจริง อ้าวคงทำอะไรบ้า ๆ ได้อีกเยอะ อาจจะเหมาดูหนังคนเดียวทั้งรอบก็ได้ หรือเช่ารถทัวร์นั่งคนเดียวไปเชียงใหม่ ไปถึงก็เข้าไปอบอบนวด เหมาผู้หญิงทั้งคู่เพื่อกันทำคนอื่นเล่นไปยังตัวเอง และแน่นอนอ้าวจะหาเมียเพิ่มสักคนสองคน เพราะที่มีอยู่ขณะนี้มันพอใช้"

"ท่ายังกะเศรษฐีเพลย์บอย"

"ใช่! อ้าวคงมีความสุขที่สุด อ้าวว่าเงินนี้มันสามารถทำให้คนเรามีสิทธิ์จี๊เกียจ แม้แต่เที่ยวก็เที่ยวอย่างจี๊เกียจได้"

"จะเที่ยวแล้วยังจีเกียจอีกหรือ"

"อ้าวหมายถึงว่า จะไปไหนก็มีสิทธิ์จ้างคนจับรถนั่นแหละ และถ้าไม่ยอมเดินเองก็จ้างให้คนอุ้มส่งถึงที่ก็ได้ จีเกียจป้อนข้าวเข้าปากก็จ้างได้อีก"

"น่าจะจ้างให้คนเลี้ยงอาหารให้ด้วย" ข้าพเจ้าประขดส่ง

เขายิ้ม

"ถ้าไม่ همینเข้าพันคงทำได้ ต่อจากนั้นอ้าวจะจ้างคนมาให้คอยช่วยเหลืออ้าวทุกอย่างเท่าที่จะช่วยได้ นี่พูดเรื่องจริงนะ หัวหน้าคนนี้อ้าวจะหาเงินเดือนอย่างน้อยเท่ากับข้าราชการชั้นเอกที่ 5"

ถ้ามีเงิน... : 76-78

เรื่อง"ถ้าผมได้เป็นผู้ว่ากทม.." เป็นเรื่องของคนที่คิดว่าถ้าตนได้เป็นผู้ว่ากรุงเทพมหานคร จะทำให้น้ำท่วมกรุงเทพเพื่อทำให้ชาวต่างชาติสนใจต้องการมาดู เป็นสิ่งที่ไม่มีคนที่เป็นผู้ว่ากทม.จริง ๆ คนใดจะคิดทำ เพราะการทำให้เกิดน้ำท่วมเป็นสิ่งที่คนกรุงเทพฯไม่ต้องการ ถึงแม้ว่าจะเป็นการทำให้มีนักท่องเที่ยวมาดูได้ก็ตาม และถ้ามีคนใดที่คิดทำ ในการเลือกตั้งผู้ว่ากทม.ครั้งต่อไปคงไม่มีใครเลือกให้เป็นอีก และคงต้องถูกตำหนิหรือด่าว่าจากชาวบ้านอีกด้วย เขานำมาเขียน ว่า

"...ไม่มีทางป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพฯได้เมื่อป้องกันไม่ได้ก็ควรปล่อยน้ำท่วม ท่วมได้มาก ๆ ยิ่งดี ถ้ายังท่วมไม่มากผมจะสั่งระดมเครื่องสูบน้ำช่วยกันสูบน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเข้าเมืองให้ถนนทุกสายกลายเป็นคลองแล้วจึงหยุดสูบน้ำ"

"กรุงเทพฯจะเป็นเมืองหลวงเมืองแรกของโลกที่มีถุน้ำท่วม พอถึงเวลานั้นบ้านเมืองจะสวยงาม คุณลองหลับตานึกภาพดูซิ ถนนกลายเป็นคลอง เมื่อเรือผ่านน้ำจะเป็นระลอกคลื่นน้อยๆ ทอยเข้ากระทบตึก ฝรั่งเศสเห็นจะต้องติดตาม...คนทั่วโลกจะต้องเฮลมาเที่ยวเมืองไทย เราจะมีรายได้ มีเงินเข้าประเทศปีละเป็นพันๆล้านแน่ ถึงเวลาน้ำล้นก็มีเงินซ่อมถนน

ถ้าผมได้เป็นผู้ว่ากทม.: 130-132

โมตริเล่าเรื่องเกินจริงโรดบาชั้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งเป็นผู้เล่า เรื่องเกินจริงที่เขียนเป็น การเขียนเกี่ยวกับความร่ำรวยที่สามารถใช้เงินที่มีมากมายทำสิ่งที่ไม่น่าจะมีใครทำ เช่น การนำ เงินมาแจกที่ท้องสนามหลวง การมีเงินฝากธนาคารมากมาย การไปสถานอาบอบนวด การรับ ประทานอาหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากถึงแม้จะมีคนที่รวยมากจริง ๆ ก็คงไม่มีใครคิดจะทำ ดังที่เขียน ว่า

ผมมีเงินเหลือกินเหลือใช้หรือจะถอนเงินมาทั้งหมด เอาเฉพาะแบงค์ห้าร้อยมานั่งแจก ที่ตลาดนัดสนามหลวงก็คงเมื่อมียอดว่าเงินสดจะหมด และต้องใช้เวลาหลายเดือนแน่ ตอนนี้ ผมจึงไม่อยากขายที่ดินอีก เพราะขายแล้วไม่รู้จะเอาเงินไปทำอะไร

ทองจั้นราคาหลายคนแนะนำให้ผมเอาทองไปขายชุดอย่างนี้ดูถูกกันนี้ ขายทำไมกองไว้ ดูเล่นที่บ้านไม่ดีกว่าหรือ

...

ธนาคารเจ้าประจำที่ผมฝากเงินนั้นเอาใจผมยิ่งกว่าอะไรดี ชุดก็ชุดเถอะ เหตุที่เอาใจผมก็เพราะผมฝากเงินไว้มากนั่นเอง มากเท่าไหนหรือครับ ก็ไม่มากเท่าไหนหรอก เพียงแต่ถ้าผมมีเงินเข้ามาถอนเงินเพียงครั้งเดียว ธนาคารนั้นก็ต้องหยุดกิจการทันที

...

ผมเป็นคนชอบเที่ยว เพราะผมรู้ว่าการเที่ยวมันจะทำให้ผมได้ใช้เงิน ผมอาบอบนวด ทุกคืน ที่จริงก็ไม่ได้เข้าไปนวดหรอก จึกะจี้ ผมเข้าไปนอนคุยกับหมอนวดมากกว่า

เวลาเข้าไปเยี่ยมโรงนวด หลายครั้งที่ผมเคยคิดอยากสนุกจะเหมาพวกเธอทั้งตู้ และ น่าจะทำได้เพราะมีเงินพอเสียอย่าง แต่ผมกลัวคนอื่นจะเขม่นเตะเอา มือปืนที่ผมจ้างไว้ คอยคุ้มกันผมจะต้องทำงานหนักอีก

ผมชอบกินอาหารทะเล ถ้ากินกุ้งจะต้องตัวโตเท่าหัวแม่เท้าขึ้นไป หรือถ้าเป็นปูเนื้อจะ ต้องเนื้อแน่นปึ๊งเหมือนเนื้อสาว ๆ ตัวเล็ก ๆ เนื้อพรกผมกินไม่ลง

...

ผมชอบกินปลาช่อน ไม่ว่าจะเป็นต้มยำหรือทำอาหารอย่างอื่น พูดถึงเรื่องปลาช่อนแล้ว ก็ไม่ค่อยอยากใหักระทบกระเทือนใจคนอื่น เพราะผมกินปลาช่อนเฉพาะแก้มของมันเท่านั้น นอกนั้นทิ้ง อยากกินหลายแก้มก็สั่งซื้อที่ละหลายตัวเป็นเซ่งๆ

...

ผมเคยกินอาหารคิดเป็นคำ คำละเป็นร้อยบาท เจอกับอีแค่ข้าวสารถึงละไม่ถึงร้อยบาท ปันทำไม ถ้าราคาขายเป็นเม็ด เม็ดละบาทถึงค่อยปัน

...

รัฐบาลทุกยุคควรปล่อยให้น้ำมันลอยตัวขึ้นราคาได้ตามใจนั้นแหละคือแล้ว ถ้าไม่ให้ขึ้นจะยุ่งยากมากกว่า เกิดน้ำมันขาดตลาดจะว่าไง รถเก๋งของผมตั้งสิบกว่าคันก็ต้องจอดตายหรือ

...

ผมอยากใหัคนไทยทุกคนรวยเหมือนผม มองไปทางไหนจะได้สบายตา ผมไม่อยากเห็นคนขอทาน ไม่อยากพบคนที่มีหนี้ตาเร่งรีบ ไม่มีหนี้มีนวล ผมไม่อยากเห็นคนแย่งกันซื้อข้าวสาร หรือเข้าคิวกันเพื่อซื้อของถูก

จริง ๆ นะถ้าผมมีอำนาจล้นฟ้า ผมจะจับคนจน ๆ ไปอยู่รวมกันที่เกาะไหนสักแห่งหนึ่ง แล้วหาซื้อระเบิดจากรัสเซียสักลูกมาบอมบ์มาให้หมด ต่อไปจะได้มีแต่คนรวย ๆ แบบผม

พูดจาประสาธยาย : 28-36

โมตริ ลิขิตาตินาพฤติกรรมของคนในสังคมที่ชอบบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์บันดาลให้สมปรารถนา แต่สิ่งที่โมตริขึ้นมาเขียนนั้น เป็นการบนบานที่ผิดปกติจากคนทั่วไป คือการบนบานตัวเองมีเมียน้อย ดังข้อความ ว่า

ที่พึ่งทางใจของคนไทยจำนวนมากทีเดียว คือการบนบานศาลกล่าว
 อยากใหัถูกหวยกิน
 อยากใหัสอบไปนอกได้กิน
 อยากใหัมีลูกเป็นผู้ชายกิน

อยากได้ตำแหน่งกิน

อยากมีเมียบ่อยกิน

เรื่องของการแค้น : 89-90

การบ่นเพื่อขอให้ตนเองได้ตำแหน่งแล้วจะแค้นด้วยการบ่นเที่ยว เป็นสิ่งที่คนทั่วไปจะไม่ใช้การแค้นด้วยวิธีเช่นนั้น การแค้นมักใช้การแค้นเป็นสิ่งของ หรือการกระทำที่ต้องใช้ความพยายาม เช่น บ่นด้วยดอกไม้ อาหาร การรำ การวิ่ง ฯลฯ แต่ไม่ตรึงการบ่นที่ใช้การแค้นเป็น เรื่องการเดินทางท่องเที่ยวไปจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใช้การบ่นเป็นเรื่องสนุกสนาน ผู้บ่นจะได้รับความสุข เป็นสิ่งที่บ่นคิดคนทั่วไปจะไม่เข้าใจเป็นการบ่นเช่นนี้ ว่า

สำหรับข้าพเจ้าเองก็เคยบ่นเหมือนกัน

ข้าพเจ้าเคยบ่นว่า ถ้าข้าพเจ้าได้ตำแหน่งในหน้าที่การงานดีขึ้นกว่าเก่า จะลางาน
ไปเที่ยวเชียงใหม่สัก 3 วัน

ปีนั้นข้าพเจ้าเกิดสมหวังขึ้นมาจริงๆ พอได้รับคำสั่งในตำแหน่งใหม่ ข้าพเจ้าก็ไป
เชียงใหม่เพื่อแค้นทันที

เรื่องของการแค้น : 91

เรื่อง"ถึงคราวจะเฮง" ตอนที่คณะ 4 สหายไปเดินในตลาดเพื่อซื้อของเตรียมไปเดินป่า
กรุงชิงที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมของขุนที่ต้องการซื้อกระบี่มาสืบเดินป่า เป็นสิ่งที่ไม่มี
ใครทำ ว่า

ขณะเดินซื้อผ้าขาวม้า ขุนกระบี่บอกเพื่อนๆ โดยไม่ให้คำพิพากษาว่า เขาอยากได้
กระบี่มาใช้สักอัน

"กระบี่ที่นั่นมวดยาจังนี่" ยึดสงสัย

"ใช่" ขุนตอบ

"เอามาทำไมวะ"

"เอามาป้องกันเวลาเดินเข้าป่ากรุงชิงไง เวลาถูกกับระเบิด ขาขาไม่เป็นไร แต่
ไอ้นั้นไม่ควรขาด" พุนอธิบาย

ถึงคราวจะเฮง : 75

เรื่อง "ต่ออายุ" เป็นเรื่องที่ไมตรี นามา เขียนเกี่ยวกับการปล่อยปลาเพื่อเป็นการทำบุญ
ต่ออายุ การปล่อยปลาปล่อยโดยทั่วไปมักทำขึ้นปลาหน้าจิต แต่เขากลับไปนึกถึงปลาวาฬที่ยังไม่มีใครนำ
มาปล่อย เป็นการนำมาเขียนเพื่อให้ขบขัน ว่า

ผู้รู้แนะนำว่าการซื้อปลาปล่อยนั้นจะต้องซื้อห้ามต่อราคา แปลว่าบอกเท่าไรก็ต้องซื้อเท่า
นั้นและถ้าจะปล่อยปลาชนิดไหน ต่อไปจะต้องไม่กินปลาชนิดนั้น

ข้าพเจ้านึกถึงปลาวาฬ เพราะข้าพเจ้าไม่มีโอกาสกินเนื้อมันแน่ แต่ก็หาซื้อยากเมือง
ไทยไม่มีขาย ครั้นจะเดินทางไปซื้อปลาวาฬปล่อยถึงประเทศญี่ปุ่น ก็จะเป็นการลงทุนมาก
เกินไป

ต่ออายุ : 100

นอกจากนี้ไมตรียังเขียนเล่าถึงสิ่งที่รัฐบาลยังไม่ทำได้ทำคือ การประกาศลดราคาน้ำมันหมู
และน้ำมันมะกอก ซึ่งอยู่ในเรื่อง "เมืองไทยสนทนา" ตอน "ประกาศลดราคาน้ำมัน" ใน "ยิ้มรับ
ลม" ว่า

น้ำมันที่ใช้กับรถยนต์ลดราคาแล้ว ชาวบ้านทั่วไปกำลังรอว่าเมื่อไรรัฐบาลจะสั่ง
ลดราคาน้ำมันหมู น้ำมันมะกอกบ้าง

ประกาศลดราคาน้ำมัน : 22

เรื่อง "เยี่ยมคุณติก" เป็นเรื่องเล่าเมื่อผู้เขียนทราบข่าวว่ามีลิงอุรังอุตังที่เขาดินชื่อ "ติก" มันยังไม่มีคู่ ผู้เขียนรู้สึกสงสารมันจึงซื้อกล้วยน้ำว้ามาห่มันที่เขาดิน เมื่อพบกับลิงแล้วก็พูดกับมันคนเดียว เหมือนกับว่ามันฟังรู้เรื่อง ว่า

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็พูดกับมันอย่างสุภาพว่า

"คุณติกครับ เป็นไงบ้าง แก้วบาดเท้าหายแล้วยัง ขอให้หายเร็วๆนะ ผมมาเยี่ยมต่อไปจะมาเยี่ยมบ่อย ๆ ชอบกินอะไรจะซื้อมาฝาก ผมเห็นใจและเข้าใจคุณว่าชีวิตอยู่ในกรงตัวเดียวเจียนเหงานะว่าเหวอย่างไบบ้างถ้าคุณติกเป็นคนเหมือนผม ผมจะขออนุญาตผู้อำนวยการพาไปอาบอบนวด แต่นี่เจนาจริง ๆ"

ตลอดเวลาที่ผมพูดคุณติกนั่งฟังเฉย ททหน้าตายังกับรู้เรื่องจริงๆ ข้าพเจ้าจึงพูดต่อ

"ทางการเขากำลังติดต่อหาเมียให้ละเจียน ๆ"

ถึงตอนนี้ข้าพเจ้าเห็นคุณติกยิ้ม ข้าพเจ้าตามมาดบหรือเปส่ากี๋ม

เยี่ยมคุณติก : 104

เรื่อง "คนชอบกินไก่" เล่าเรื่องว่าเป็นคนชอบกินไก่ เคยเก็บกระดูกไก่เพื่อนำไปให้สุนัขที่บ้าน แต่เห็นยังมีเนื้อติดอยู่จึงนำมากินอีกก่อนจะให้สุนัขกิน ผู้อ่านจะรู้สึกซาจากพฤติกรรมของเขาที่ไปแย่งอาหารของสุนัขซึ่งเป็นสัตว์ที่คนไม่น่าจะไปกินอาหารของสัตว์ ว่า

เวลากินไก่ที่ร้านเหลือข้าพเจ้าไม่เคยทิ้งไว้คาจาน จะใส่ถุงพลาสติกกลับบ้านฝากหมาสุดที่รักเสมอ

หลายครั้งที่พอหัวไก่ที่เหลือกลับถึงบ้าน ซึ่งมักจะค่อนข้างตึก ปรากฏว่าหมาได้กินข้าวไปเรียบร้อยแล้ว จึงต้องเก็บไก่หัวที่มันกินไม่เข้า

แต่พอถึงเช้าเห็นไก่หลายชิ้นยังพอเข้าได้ จะยกให้หมากินก็นึกเสียดาย จึงเปลี่ยนใจอุ่นไก่หัวมันร้อนอีกครั้งแล้วกินเสียเองแก้ลมกาแพ เหลือกระดูกจริง ๆ จึงมอบให้หมา

ที่ข้าพเจ้าเล่าเรื่องนี้ก็เพื่อจะยืนยันว่า ข้าพเจ้าชอบกินไก่เป็นชีวิตจิตใจ

คนชอบกินไก่ 101-102

การเล่าถึงการตั้งร้านขายไก่ทอด เลียนแบบไก่ทอดเคนดิกกี้ที่ขายดีทำเป็นร้านติดแอร์ และมีสัญลักษณ์ของร้านเป็นรูปหุ่นคนที่ก่อตั้ง ผู้เขียนถ้าเปิดร้านขายก็จะทำบ้างโดยาخذตนเองเป็นหุ่นแทน ว่า

ถ้าผมตั้งร้านไก่ทอดแบบไทย ๆ นี่ได้เมื่อไหร่ สิ่งที่ผมจะไม่ลืมทำก็คือ จะถือโอกาสทำช่างมาปั้นรูปของผมตั้งโชว์ว่าหน้าร้านทำให้เหมือนกับร้านขายไก่ทอดเคนดิกกี้เลยทีเดียว เพราะหุ่นของผมอ้วนกลมพอพัดพอเหวี่ยงกับลุงผู้ให้กำเนิดไก่ทอดเคนดิกกี้เสียด้วย

ไก่ทอด ข้าวเหนียว ส้มตำ : 117

การนำเรื่องตนเองมาเขียน โมตริ ลิ้มปิชาติ นำเรื่องตนเองมาเขียนสร้างอารมณ์ขันได้ ในความว่า

ปกติผมชอบเขียนหนังสือ ค่อนข้างจะเป็นนักเขียนมานาน ผมอยากเขียนคอลัมน์ในนิตยสาร สักฉบับ จะเป็นหนังสืออะไรก็ได้ คนอื่นได้บรรทัดละแปดบาท ผมเองขอบรรทัดละหกสลึงก็พอ หรือเขียนบรรทัดแถมบรรทัดก็ยังไหว แต่ก็ยังไม่สมหวังสักที ไม่มีบรรณาธิการคนไหนว่าขอให้เขียนหรือนำเรื่องของผมหืมพ์ทั้ง ๆ ที่ผมเขียนส่งไปอย่างดีที่สุดแล้ว ที่เป็นเช่นนี้ผมว่ามันน่าใจว่า ข้อเขียนของผมไม่ดีหรือบรรณาธิการหัวไม่ถึงก็ไม่รู้

อารมณ์คนตกงาน 102-103

การวิจารณ์ตนเองโดยการกล่าวถึงตนเองว่ากลัวคนเข้ากั้มกะเทย แต่ก็มักจะพบอยู่บ่อย ๆ และนำตัวเองไปเปรียบว่าคงมีบางอย่างคล้ายคนเข้า ว่า

ในชีวิตของข้าพเจ้านั้นแล้วคนอยู่ 2 ประเภทคือ คนบ้ากับกะเทย แต่เป็นที่น่าแปลก
 สิ่งที่ข้าพเจ้ายังกลัวกลับยิ่งพบ โดยเฉพาะกับคนบ้าพบบ่อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะข้าพเจ้า
 มีบุคลิกอะไรบางอย่างที่คนบ้าเฝ้า เป็นพวกเดียวกันก็ได้

สนามหลวงวันไม่มีนัด : 137

1.7.2 พฤติกรรมของคนบ้า

เรื่องคนบ้าที่มักจะทำอะไรแปลกๆ บางเรื่องก็ทำให้ผู้พบเห็นรู้สึกกลัว คนบ้าที่ไม่ตรีนั้ฉาวเล่า
 เขาพบขณะกำลังเดินที่สนามหลวง คนบ้าเข้ามาถามว่ารักสนามหลวงไหม คนบ้าบอกว่าเขารักสนาม
 หลวงมากใครจะมารักสนามหลวงมากเท่าเขาไม่ได้ ผู้เขียนเริ่มรู้ว่ากำลังคุยกับคนบ้าก็พยายามจะ
 เดินหนี คนบ้าเข้ามาดึงมือไว้แล้วชวนผู้เขียนเดินนับต้นมะขามที่สนามหลวง ว่า

"คุณอย่าเพิ่งไป ผมจะให้ดูช่วยนับต้นมะขามหน่อย มะขามรอบสนามหลวงมันมีกี่ต้น
 กันแน่ ผมนับมาหลายวันแล้วยังนับไม่เสร็จ"

"ขอโทษเถอะผมไม่ว่าง" ข้าพเจ้าปฏิเสธ พร้อมกับรีบเดินหนีเขาอย่างรวดเร็ว เกือบ
 เป็นวิ่ง

ชายแปลกหน้าหัวเราะเสียงก้องไล่หลัง แต่ไม่ติดตาม

ข้าพเจ้าลดความเร็วเหลือเพียงเดินธรรมดา ข้ามถนนตรงไปยังรถด้วยหัวใจเต้น
 ระทึก มองกลับไปอีกครั้งเห็นคนบ้ากำลังนับต้นมะขามตามลำพังอย่างเพลิดเพลิน

สนามหลวงวันไม่มีนัด : 136

1.7.3 พฤติกรรมของคนเมา

คนเมาจากการดื่มสุรา ถ้ายังเมาไม่มากนัก ลักษณะที่เรียกว่า "พอมีนๆ" บางคนพูดหรือแสดงสิ่งที่สามารถทำให้ผู้อื่นขบขันได้ หมดริจึงนำมาเขียนไว้ ดังนี้

เรื่อง "คนชอบกินไก่" เล่าเรื่องเขาชวนเพื่อนชื่อ "ช้าง" ไปหาเพื่อนอีกคนหนึ่งที่มีบ้านอยู่ต่างจังหวัด เมื่อไปถึง เพื่อนที่นั่นมาไก่ที่เลี้ยงไว้มาทำอาหารเลี้ยงแกล้มเหล้า "ช้าง" กินเหล้าเมื่อเริ่มเมาขณะที่รับประทานไก่ก็บอกว่าสงสารไก่ จะไม่มากินไก่ด้วยวิธีนี้อีก จากเรื่องเขียนเล่าไว้ว่า

เรากินเหล้าพูดคุยกันเพลินทีเดียว ช้างเจ้ายอมรับว่าวันนั้นกินไก่ได้อร่อยกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา อาจเพราะมีบรรยากาศช่วยนั่นเอง

ส่วนไอ้ช้างตอนแรกก็กินและคุยสนุก แต่พอเมาได้ที่มันก็เริ่มบ่น

"ดูสงสารไก่ตัวนี้จริงวะ" ไอ้ช้างพูดพร้อมชี้นิ้วลงไปในขามไก่ต้มจิ้ม "เมื่อไหร่กันกำลังวิ่งอยู่ดี ๆ ถ้าเรามาไก่มันคงไม่ตาย"

"จริงจิง" ช้างเจ้าเห็นด้วย

ไอ้ช้างพยักหน้าหงิก ๆ พร้อมกับเอาข้อตักไก่ชิ้นใหญ่ที่ช้างเจ้าหมายตาไว้เข้าปากเคี้ยวอย่างช้า ๆ ในขณะที่น้ำตาซึมออกมา

"ดูสาบาน" ไอ้ช้างพูดเสียงเครือ "ต่อไปจะไม่มากินไก่ด้วยวิธีนี้เด็ดขาด"

ช้างเจ้ามองหน้าไอ้ช้างอย่างไม่เข้าใจ

คนชอบกินไก่ : 106

1.7.4 พฤติกรรมของตัวละคร

พฤติกรรมของตัวละครที่อยู่ในเรื่องสั้นและนวนิยายของโมตรี ลิมปิสาดิพาทำให้เกิดอารมณ์ขัน แสดงออกอย่างขี้ๆ พฤติกรรมของตัวละครที่น่าขันมีดังนี้

ตัวละครที่มีพฤติกรรมที่น่าขัน ได้แก่ "ล้าน" ที่ใช้ชีวิตวางแผนในการเลี้ยงวันเกิดเพื่อน ๆ โดยนำอาหารไปเป็นรถที่ต้องถวายพระนามาเลี้ยงเพื่อนในเรื่อง "แผนของล้าน" "ล้าน" เป็นเด็ก กะพริ้อายุประมาณ 15 ปีที่หลวงพี่ทวีพามาจากต่างจังหวัด สมองไม่ค่อยดีนัก ล้านได้รับมอบหมาย ให้เป็นผู้รับปันรถที่ร้านเพื่อนมาถวายพระที่วัดจันทร์ทุกวัน วันหนึ่งล้านมาขึ้นรถมาช้ากว่าปกติ จนพระ และเณรรอไม่ไหว จึงฉันทักกับพระที่นั่นเวลานั้น เมื่อพระเณรลงจากหอนันหมดแล้ว ล้านก็เดิน ถือปันรถเข้ามา นำปันรถที่มีอาหารนำอ่อยออกมาชวนให้เพื่อน ๆ เด็กวัดกิน ทุกคนกำลังหิวจึงกิน กันอย่างเอร็ดอร่อยเมื่อกินกันเสร็จแล้ว ล้านก็ประกาศขึ้น ว่า

"วันนี้ เป็นวันเกิดของข้าฯ ข้าฯไม่มีวิธีใดจะเลี้ยงวันเกิดได้ดีเหมือนวิธีนี้ ทุกอย่าง เป็นไปตามแผน" พูดเสร็จมันหัวเราะเสียงดัง แล้วเล่าให้เด็กวัดอื่น ๆ กลับหมด โดยมัน อาสาจะล้างจานและปันรถหมดทุกใบแต่ผู้เดียว

ตกเป็นวันนั้นได้เรื่อง หลวงพี่ทวีเรียกล้านไปทักท้วง ว่าล้านล้างส้วม พร้อมกับสั่งสอน ว่า

"วันเกิดเขามีแต่ทำบุญเลี้ยงพระ ทำไมจะมาแย่งพระกินจาวัว"

แผนของล้าน : 34-35

พฤติกรรมที่น่าขันของ"ล้าน" และเด็กวัดคนอื่น ๆ ในเรื่อง "เหตุเกิดจากสี" จากการ ที่หลวงปู่เป็นพระเจ้าอาวาสให้เด็กวัดช่วยกันทาสีกำแพงวัด ทาสีเสร็จแล้วยังมีสีเหลืออยู่บ้าง พวก เด็กวัดจึงนำสีไปเขียนข้อความตามที่ต่าง ๆ ล้านนำสีไปเขียนมุมกำแพงวัดว่า "ห้ามเยี่ยว" และ เขียนที่ห้องน้ำว่า "โปรดรักษาพามสะอาด" หลวงพี่รูปหนึ่งจึงให้รางวัล 10 บาท และชมว่ามีหัว ริเริ่มดี พอตอนบ่ายหลวงพี่กลับเรียกล้านไปดู เพราะไปเขียนข้อความที่หอนัน ว่า "ฉันทักเพื่ออยู่ อย่าย่อยเพื่อฉันทัก" โมตรีเขียนเรื่องตอนนี้ว่า

ไอ้ล้านเหมือนเต๋าง เมื่อสี่ที่มันมีอยู่หมด มันไปขอแบ่งาครมาอีกก็ไม่วู้ แล้วขึ้นไปเขียน
ข้อความตัวรดเท่าหม้อแกงที่ผนังห้อง

พระฉันเพลเสร็จ บ่ายนั้นได้เรื่อง หลวงพี่เรียกไอ้ล้านไปพบ

"เอ็งไข่ม้อยที่เอาสี่เขียนที่หอนั้น" หลวงพี่ถาม

"ผมเองครับ" ไอ้ล้านยกคอกตอบ คงคิดว่าจะได้รางวัลอีก

"หานั่นมันไปลบออกเดี๋ยวนี้" หลวงพี่ดุเสียงดัง

เหตุเกิดจากสี่ : 52

เด็กวัดคนอื่น ๆ ก็มาสี่มาเขียนข้อความที่น่าขันต่าง ๆ กัน ดังในเรื่องตอนนี้ ว่า

ในห้องของไอ้ยี่มันเอาสี่เขียนไว้ว่า

"จงทนอดและอดทน"

ในห้องของประสิทธิ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งกำลังเรียนอยู่รัฐศาสตร์ปีที่ 2 เขาเอาสี่
เขียนไว้ที่ฝาห้องว่า

"ข้าเป็นลูกชวานากิจจริง แต่ลูกของข้าต้องเป็นลูกคุณหลวง"

อีกห้องหนึ่งเป็นคณขันธ์เรียนจบม.8 (ม.ศ.5) หลายปีแล้วสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้
สักที เขาเอาสี่เขียนไว้ว่า

"ชีวิตนี้เห็นที่จะอับเฉา"

และที่ห้องของสมปอง ชื่อเขียนที่เขาเอาสี่เขียน พวกเราอ่านแล้วกินใจดี เขาเขียน
ไว้ว่า

"จงเรียนไปเถิดภรรยาที่ดีกำลังรอท่านอยู่ข้างหน้า"

อีกคนหนึ่งเอาสี่เขียนไว้หน้าห้องว่า

"ห้องส่วนตัวนายอาเภอ"

ข้อความที่ทุกคนเขียนต่างก็แสดงออกถึงทัศนะเพื่ออนาคตของตนเองและมีทางเป็นไป
ได้ทั้งนั้น เพราะคนเหล่านี้มีความขยันขันแข็งในการเรียนและ เคยมีตัวอย่างมามากแล้ว

ที่เด็กวัดได้ดีเป็นใหญ่เป็นโต ถ้าผมจะหมั้นแล้วและรู้ว่าไม่มีทางเป็นไปได้ ก็มือยุคนเดียว คือ ใช้นิก

ใช้นิกเอาสี่เขียนไว้ที่ประตูหน้าต่างของมณฑลว่าทุกคนตามนิสัยว่า

"พ.ต.อ.สมนึก โพธิบุตร สารวัตรใหญ่"

ใครก็รู้ว่าใช้นิกกะสอน หนังสือก็ไม่ค่อยชอบเรียน ใครเห็นใครก็หัวเราะป้ายหน้าห้อง ของมัน บังเอิญมันมาเห็นเข้าพอดี

"หัวเราะอะไรวะ" มันถาม

"หัวเราะมึงนะซิ มึงหรือวะจะเป็นสารวัตรใหญ่ แคนายสิบก็ป็นให้ได้เสียก่อนเถอะ"

ผมว่า

"ดูเขียนไว้รัก ๆ รวย มึงนี่ชอบยุ่งกับกูจริง"

มันพูดเสร็จเดินเข้าห้องปิดประตูแน่นโดยไม่ให้หันหน้ามาดูผมอีกเลย

หลังจากวันนั้นอีกวัน ผมกลับจากโรงเรียนมาถึงวัด พอจะเปิดห้องเข้าไปเท่านั้นต้อง สะดุ้ง เพราะไม่รู้ใครเอาสี่มาเขียนไว้ที่ประตูอย่างชัดเจนว่า

ส.ต.ต. โมตริ ลิมปิชาติ นายสิบเวอร์

เหตุเกิดจากสี่ : 53-55

"ยอดยิ่ง" เป็นตัวละครในเรื่อง "คุณยอดยิ่ง" มีลักษณะที่น่าขันคือ เป็นคนที่ฟันข้างหน้า แหว่งเหมือนคนฟันหลอซึ่งควรเป็นลักษณะของเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ ยอดยิ่ง มีพฤติกรรมที่น่าขัน คือ ครั้งหนึ่งเขาทำฟันปลอมหายจึงค้นหาแต่ก็ไม่พบ ต่อมาเขาสนใจผู้หญิงคนหนึ่งจึงคอยติดตามจนรู้ว่า บ้านเธออยู่ไหนซอยแห่งหนึ่งเป็นบ้านหลังใหญ่ และเธอเรียนอยู่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนยอดยิ่ง เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขาคอยดักเธอเพื่อจะได้เห็นหน้าทุกวันทั้งป้ายรถเมล์จนเธอ ยืนมาห้ แต่ต่อมามันนานยอดยิ่งก็เห็นเธอขึ้นที่ป้ายรถเมล์กับนักศึกษาชายคนหนึ่งและคุยกันอย่างสนิท สานม เขาจึงเลิกดักเธอแล้วตั้งหน้าตั้งตาเรียน เรื่องที่น่าขันของยอดยิ่ง เป็นเรื่องตอนที่เขาทำ ฟันปลอมหาย มีเหตุการณ์ในเรื่องตอนนี ว่า

เวลาที่ยังอยู่วัดไม่ออกไปไหน มันจะถอดฟันปลอมซี่เดียวของมันออกมาใส่ด้วยแก้วไว้
เดิมนำลงไปครึ่งแก้ว วันหนึ่งฟันมันหายไป มันไม่แน่ใจว่าหายตอนที่ถอดล้างหรือว่าใส่ไว้ใน
ด้วยแก้วแล้ว หรือวางลืมไว้บนโต๊ะ มันค้นหาทั้งห้อง ขอผู้เฒ่าเตี้ยงก็ไม่มีพบ ออกเดินดูข้าง
นอกอีก แต่มันก็รู้ว่าใส่ไว้ที่ไหน มันหามาพบอีกเช่นเคย มันหงุดหงิดมาก แต่ถึงกระนั้นเพื่อนบางคน
ยังกระเช้ามันอีก

"สงสัยหมาคาบไปเสียแล้ว" คนหนึ่งว่า

"ถูกนอนอยู่แล้ว ฟันยังหายไป ขวดยับหายไป แล้วจะไปเรียนหนังสือยังงั้น" มันเดินหาฟัน
พลางบ่นไปพลาง

มันบ่นไปยังงั้นเอง พอรุ่งเช้ามันก็ไปมหาวิทยาลัยได้ เหมือนว่ามีอะไรเกิดขึ้น พร้อม
กับประกาศยืนยันต่อหน้าพวกเราว่า

"คอยดู ถ้ากูเรียนไม่สำเร็จ กูจะไม่ยอมมาใส่ฟันใหม่เด็ดขาด กูจะปล่อยให้ฟันหลออย่าง
นี้จนตาย"

คุณยอดยิ่ง : 152-153

"ลุงจวน" เป็นตัวละครในเรื่อง "ลุงจวน" ลุงจวน เป็นภารโรงอยู่ที่ศาลากลางจังหวัด
แห่งหนึ่ง เป็นคนที่มีพฤติกรรมที่น่าขันในตอนที่มีอาการเมา และในตอนที่ไม่เมาฟันเข้างหน้าทาทให้
ฟันหลอจึงอายไม่กล้าคุยกับใคร ว่า

เลิกจากงานลุงจวนล่องกินเหล้ากับพรรคพวกบ้าง แต่ไม่บ่อยนัก เวลาเมาก็ไม่เคย
ทบทวนตัวเองหรือหาให้คนอื่นเตือนสติ ตรงข้ามเวลาเมามากกลับคุยสนุกและใจดี เป็น
ที่รู้กันทั่วบ้านทั่วเมืองว่า ถ้าแกเมาใครจะเอ่ยปากขออะไร ถ้าแกมีติดตัวแกจะควักหรือ
ถอดให้ทันที แต่พอรุ่งเช้าแกจะมาขอทวงคืน หลายคนจึงแกล้งแกล้งเล่นสนุก ๆ เป็นเรื่องให้
ฮากันไปเรื่อย ๆ แม้แต่ลูกสาวคนเดียวของแก เวลาแกเมาพวกข้าราชการหนุ่ม ๆ เคยพูดเป็น
ที่เล่นจริงขอลูกสาวแกก็จะยกให้ทันที พร้อมขอจับมัดจับมือไว้หมั่นคนนั้นสัญญาเป็นมั่นเป็น
เหมาะ แต่พอหายเมา แกก็แกล้งลืมเสียเฉย ๆ ถ้าใครไปทวงถาม แกก็จะพูดว่า

"เล่นขอลูกสาวตอนเช้า เมานี้หว่า ถ้ารักลูกสาวข้าจริงต้องขอตอนไม่เมาซิอะ" พูดเสร็จแกก็จะยิ้มเห็นฟันขาว

ลุงจวน 95-96

เรื่องที่น่าขันของลุงจวน มีอีกตอนหนึ่งที่เล่าตอนลุงจวนไปถอนฟันจึงไม่กล้ายิ้ม ว่า

อยู่มาวันหนึ่ง ลุงจวนมาทำงานตามปกติ แต่วันนั้นใบหน้าของแกซีดเขียวไม่สดชื่นเหมือนเคยและที่สำคัญก็คือแกไม่ยอมยิ้มกับใคร

เมื่อลุงจวนหยุดยิ้ม หลายคนจึงแปลกใจเพราะรู้สึกผิดปกติ เมื่อได้โอกาสพวกเรารจึงเร่งเข้าไปถาม

"วันนี้กลุ่มมาอะไรลุง ดูหน้าตาไม่สบายเลย?" พวกเราคนหนึ่งว่า

ลุงจวนเหลือบดูผู้พูดคนหนึ่ง

"เปล่าครับ" แกตอบไม่เต็มปากและเป็นหน้าเข้าฝา ทำให้พวกเรายิ่งแปลกใจยิ่งขึ้น

"อย่าปิดพวกเราเลยลุง เราดูออก" อีกคนหนึ่งว่า

ลุงจวนยังนิ่งเฉยอยู่อีก

"พวกเราไม่เข้าใจทำไมหนะลุง กลุ่มมาหรือเคียดรื้อนอะไรก็บอกมา เรายินดีช่วยเหลือลุงเสมอ" ผมพูดบ้าง เพราะรู้สึกสงสารแกด้วยใจจริงและคิดว่าคนอื่น ๆ ก็เช่นกัน

ที่นี้ลุงจวนใจอ่อน เอามือขึ้นปิดปากตัวเองแล้วพูดเบาๆว่า

"ผมไม่กล้ากลุ่มหรือครับ ผมเพียงไปถอนฟันมาหมาๆ อายุ ยังไม่กล้ายิ้ม" ลุงจวนกล่าวจบเอามือออกจากปากเปิดยิ้มให้พวกเราดู ฟันตอนหน้าหายไปหลายซี่จนเห็นเหงือกแดง พวกเราฮากันครื้นด้วยความขบขัน แกหัวเราะตามบ้าง หัวเราะกันจนเหนื่อยจึงได้หยุด

พวกเราคนหนึ่งล้อลุงจวนว่า

"ลุงจวนไม่ขี้ขี้มอย่างเคียว ขี้อายด้วย"

.....

ร่วมสองเดือนเห็นจะได้ ลุงจวนหยุดก็มีอีก ท้าพี่หลายคนแปลกาจาหม แต่ผมไม่แปลกใจเลยเพราะบังเอิญผมมาทำงานตอนเช้าเดินสวนทางกับแก แกรีบบอกกับผมเสียก่อนว่า "ผมเพิ่งไปสัฟฟี่มาหมาดครับ ยังไม่กล้าขี้ม"

ลุงจวน : 97-99

พฤติกรรมของตัวละครที่น่าขันเพราะเกิดจากความเข้าใจผิด ในเรื่อง "ที่ก๊อกรั้วมีชีวิต" ผู้เข้าใจผิด คือฝรั่งนักท่องเที่ยวที่ผู้เขียนชวนพามาพักที่วัด เป็นเรื่องที่เล่าว่าผู้เขียนตอนเป็นเด็กวัดไปพบกับฝรั่งคนหนึ่งเดินทางท่องเที่ยวแบบเสียค่าใช้จ่ายน้อย ผู้เขียนชวนมานอนพักที่วัด เมื่อมาถึงวัดเพื่อน ๆพากันมาดูฝรั่งและชวนคุยกันอย่างสนุกสนาน เมื่อตอนมาถึงวัดแล้วจึงบอกให้ไปอาบน้ำ ฝรั่งคนนั้นเมื่อไปที่ก๊อกรั้วเห็นเด็กวัดพากันแก้ผ้าอาบน้ำจึงถามผู้เขียนว่าที่นี้อาบน้ำกันเช่นนี้หรือ ผู้เขียนบอกว่ามันเป็นประเพณี ในเวลาเช้าวันรุ่งขึ้นฝรั่งคนนั้นจึงไปอาบน้ำด้วยวิธีเดิมอีก คือเปลือยกายอาบน้ำเพราะความเข้าใจผิดคิดว่าเป็นประเพณีการอาบน้ำของที่วัดจริงตามที่บอก ดังที่เขียนเรื่องในตอนนี้ ว่า

รุ่งเช้าผมตื่นนอนเข้ากว่าปกติ สัมตามองไปที่มุ้งของเข ปรากฏว่าที่ว่างเปล่า เขาหายไปแล้ว ผมนึกเอะใจ แต่แล้วก็เบาใจ เพราะสัมภาระของเขยังกองอยู่ให้เห็นผมขันกายลุกขึ้นนั่งมองผ่านหน้าต่างไปทางก๊อกรั้ว จับปล้นที่เห็นภาพ ผมแทบช็อค เพราะฝรั่งนักพนันเจรคนั้นกำลังเปลือยกายส่อนจ้อนอาบน้ำอยู่คนเดียว

มิน่าเล่า เข้านี้เสียจากก๊อกรั้วจึงเจ็บผิบบกติ

ที่ก๊อกรั้วมีชีวิต : 65

ตัวละครที่น่าขัน คือน้องชายที่โมดรีนมาเล่าในเรื่อง "ยังไม่จบเรื่อง" เป็นเรื่องของน้องชายที่ชอบชมมวยจนเกิดมีอาการทางสมองมีพฤติกรรมแปลก ๆ โมดรีจึงคิดหาทางพาไปรักษาที่โรงพยาบาล เขาพาน้องไปส่งแต่น้องก็สามารถหนีออกจากโรงพยาบาลมาได้ เขารู้ว่าจะหาวิธีพาน้องไปส่งโรงพยาบาลได้อีก เพราะน้องปฏิเสธไม่ยอมไป เขาจึงโทรศัพท์แจ้งตำรวจ

เมื่อตำรวจมาถึงก็เกิดความเข้าใจผิดสับสน ตำรวจไม่รู้ว่าจะจับใคร เพราะนี่ก็บอกตำรวจให้จับมนตรี ตำรวจจึงไม่รู้ว่าจะจับใคร จนภรรยาช่วยอธิบาย เรื่องจึงยุติลงได้ ดังมีความว่า

เมื่อจัดการทุกอย่างให้เรียบร้อย ผมก็แอบกระซิบบอกเมียให้ไปตามตำรวจ

เนื่องจากผมรูปร่างใกล้เคียงกันมาก เสื้อผ้าที่ผมหัดน้องใส่จึงพอดีพอดีเข้ารูป ประกอบกับหน้าตาของน้องก็ไม่วุ่นวาย เมื่อแต่งตัวเสร็จเรียบร้อย จึงดูหล่อเหลาเอาการ

ด้วยเหตุนี้กระมัง พอตำรวจมาถึงแทนที่จะตรงเข้าจับน้อง กลับตรงรี่มาจับผม เพราะขณะนั้นผมแต่งตัวอยู่กับบ้านไม่เรียบร้อย นุ่งกางเกงขายาวเก่าๆและเสื้อยืดคอกกลมตัวเดี่ยว ผมต้องร้องห้าม เมียต้องช่วยกันอธิบาย พลตำรวจ 2 นายนั้นถึงเชื่อว่าผมเป็นคนดี ไม่วุ่นวาย เล่นเอาผมซาจนหัวเราะไม่ออก

น้องก็แปลกอีกตามเคย แทนที่จะวิ่งหนีตำรวจกลับนั่งเฉย พอตำรวจจะเข้าไปจับยังอุตสาห์ยิ้มรับเสียอีก

"ผมไม่ได้เป็นอะไรนะหุ้ จับคนนั้นแหละถึงจะถูก" น้องพูดกลางซึ้งนี้ว่ามาที่ผม

พลตำรวจทั้ง 2 นายหันมามองผมอย่างงงๆทำอะไรไม่ถูก และไม่ยอมจับน้องด้วยแถมท่าทีจะมาเล่นงานผมอีก ดีที่มีคนกลางอยู่ด้วยคือเมีย ไม่งั้นนั่นผมคงโดนจับแทนน้องแน่

ยังไม่จบเรื่อง : 70-71

เรื่อง "ถึงคราวจะเฮง" มีตัวละครที่เป็นตัวเอกในเรื่องอยู่ 4 ตัวซึ่งเป็นเพื่อนกัน เรียกชื่อในเรื่องว่า คณะสี่สหาย มี แวน ทุน โกร่ง และยัย แต่ละคนมีทั้งลักษณะรูปร่าง และพฤติกรรมที่น่าขัน เช่น แวนเป็นคนที่มีสายตาสั้น มักจะเกรงใจภรรยา ทุนรูปหล่อมีพ่อเป็นเศรษฐีมักจะทำหีพอเสียเงินอยู่เสมอ โกร่งมีรูปร่างผอมสูง ยัยตัวอ้วนเตี้ย

ตัวละครที่มีพฤติกรรมที่น่าขัน คือยัย ยัยแสดงความน่าขันเมื่อเกิดความกลัวอุบัติเหตุขณะที่คณะสี่สหายเดินทางไปภาคใต้ ทุนเป็นคนขี้บอด เมื่อทุนเร่งความเร็วมากจนทำให้ยัยกลัวว่าจะเกิดอุบัติเหตุถึงกับตึงพระที่สวมอยู่ที่คอขึ้นมาภาวนา เพื่อขอให้ช่วยยัยปลอดภัย และความกลัวของยัยอีกตอนหนึ่งเกิดจากความกลัวพวกโจรที่มาปล้นเมื่อตอนที่คณะ 4 สหายเดินทางกลับจากภาคใต้ มีโจร

มาปล้นทรัพย์สิน จจรเอารถของทูนไปด้วย ยู่ยกล้มมากจนถึงกับปลีสาวะรดทางเกงและยังเอามือแตะปลีสาวะที่ทางเกงขึ้นมามากเป็นพฤติกรรมที่น่าๆ ว่า

ทูนเร่งความเร็วขึ้น จนแข่งรถคันอื่นๆ หลายคัน และมืออยู่ครึ่งหนึ่งเกือบชนกับรถบรรทุกสิบล้อซึ่งสวนมาอย่างหวุดหวิด แวนกับโกร่งนั่งใจไม่ตีตัวเกร็ง ส่วนยู่ถึงกับตึงพระจากคอขึ้นมาปลุก

"เจ้าประคุณขออย่าให้ต้องชนกับรถบรรทุกเลย ลูกข้างไม่อยากตายด้วยวิธีนี้" ยู่พูดอย่างลืมตัว

ทูนหัวเราะก๊ากพูดว่า

"ไม่ต้องกลัวหรือกลัวยู่ยู่ มือขึ้นนี้แล้ว รับรองชนเบาๆไม่เป็นแน่ ถ้าจะชนก็ต้องหนัก"

"พูดเป็นเล่นไปไอ้ทูน เดียวเกิดขึ้นจริง เมียก็ต้องเป็นม่ายกันเท่านั้น" โกร่งว่า

"อาะ กันก็ไม่ต้องกลัวให้เมียต้องมาเป็นม่ายตอนนี้ กันยังจนอยู่ ไว้ให้รวยก่อนค่อยตาย เธอจะได้เป็นม่ายทรงเครื่อง" แวนสนับสนุน

ทูนไม่ว่าอะไร ขับรถต่อไปด้วยความเร็วเดิมคงที่ เพียงแต่ระมัดระวังขึ้นเพราะทูนเองก็กลัวตายเหมือนกัน

ถึงคราวจะเยง : 50

เรื่องของตัวละครที่น่าขันอีกตอนหนึ่งตอนที่คณะสี่สหายถูกปล้นเมื่อกลับจากาดี ยู่ยกแล้วพวกจจรจนปลีสาวะรดทางเกงแล้วยู่ยกเอามือแตะขึ้นมามาก ทาาหันหน้าว่า

"หันหน้าเข้าป่าเดี๋ยวนี้" มันร้องสั่งอีก

ทุกคนทำตามอย่างว่าง่าย พอหันกลับมาอีกที่รถทั้ง2คันขับผ่านออกไปอย่างรวดเร็ว ทุกคนตาตาปริบามองหน้ากันงงทาอะไรไม่ถูก ยู่ถึงขนาดฉีรดทางเกงเพราะความกลัว

"เลวบัดขบ" ทูนร้องด่าตะโกนท้องปาดด้วยความแค้น

"นี่เราจะทำยังงั้นกันดี" แวนพูดตอบไม่มีเสียง

"ใครบอกว่าโจรเมืองได้สูญพันธุ์ไปหมดแล้ว ไม่จริงเลย" โกร่งบ่น

"เช็ดแล้ว เช็ดจนตาย" ผู้พูดพร้อมเอามือและสิ่งซึ่งซึมอยู่ที่เป้ากางเกงขึ้นมาดม

ถึงคราวจะเฮง : 86

เรื่อง "ถึงคราวจะเฮง" มีตัวละครที่มีลักษณะและพฤติกรรมที่น่าขันของทูนและแวน ในตอนหลังจากกลับมาจากใบที่อยู่ที่ภาคใต้ ไม่นานพวกเขาก็ร่วงจนศีรษะล้าน เขาจึงพยายามรักษาทุกวิถีทาง ไร้ยาอะไรก็ไม่หาย และครั้งหนึ่งภรรยาพร้อมส่งยามาให้เขาใช้ เขายังไม่กล้าใช้กับตัวเอง จึงคิดหาวิธีทดลองใช้กับสัตว์ก่อน สัตว์ที่เขาคิดว่าจะนำมาทดลองยานี้คือสุนัขจิ้งจอกข้างถนน ทูนจึงขับรถไปกับแวนเพื่อไปหาจับสุนัข ก่อนหน้านั้นเขาเตรียมหากระสอบป่านเพื่อเตรียมไว้ใส่สุนัข และกระตุกไว้เพื่อไว้ล่อให้มันกินเพื่อสะดวกในการจับ เขาขับรถตระเวนไปตามถนน และสามารถจับสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งมาใส่กระสอบได้สำเร็จ แต่มันก็ดิ้นและร้อง คนที่เดินผ่านไปผ่านมาเห็นและได้ยินเสียงสุนัขร้องจึงถามด้วยความสงสัย ว่า

"พวกคุณจับหมาจิ้งจอกไปทำไมครับ"

"เอาไปเลี้ยง" แวนตอบ

อีกคนถามว่า

"ถ้าพวกคุณต้องการหมาจิ้งจอกไปแถวบ้านผมจะมีเยอะ"

แวนกับทูนไม่สนใจตอบ หลังจากยกกระสอบใส่หมายัดเข้าที่นั่งหลังรถแล้ว ทูนรีบขับรถออกจากตรงนั้นโดยเร็วพร้อมกับเสียงหมาร้องไปตลอดทาง

ถึงคราวจะเฮง : 132

เรื่อง "ความรักของคุณอุย" ตัวละครที่มีพฤติกรรมที่น่าขันคือ "อุย" ในตอนหนึ่งที่ "อุย" จะไปงานแต่งงานเพื่อน เขาคิดหาของขวัญให้เพื่อน และตัดสินใจซื้อครกหินเป็นของขวัญแต่งงานให้ เรื่องนี้เกิดความขบขันตั้งแต่เขาไปซื้อครก นึกกลับไปห่อของขวัญ และนำขึ้นรถเพื่อนมาหาเพื่อนที่โรงแรมดุสิตธานีเป็นโรงแรมระดับชั้นหนึ่งงานกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสถานที่จัดงาน ว่า

คุณอุยจึงตัดสินใจครั้งสุดท้ายไปซื้อครกหินขนาดหน้ากว้างประมาณ 8 นิ้ว ซึ่งใช้ตำได้ทั้งน้ำพริกและเครื่องแกงเป็นของขวัญวันแต่งงาน ราคาก็ไม่สูงสักเท่าไหร่เพราะครกต้องอยู่กับสากถึงจะไปกันได้

ขณะที่คุณอุยยกครกออกจากร้านเพื่อนำกลับบ้าน ไปตั้งหลักที่บ้านก่อนนำขึ้นรถทัวร์เข้ากรุงเทพฯ นั้น เขาเพิ่งรู้ตอนนี้เองว่าข้อเสียของการซื้อครกเป็นของขวัญก็มีเหมือนกัน คือน้ำหนักมาก กว่าที่จะแบกครกลงจากรถเดินผ่านสวนมะพร้าวไปถึงบ้านได้เล่นเอาเหนื่อยไม่น้อยเลย แต่ก็คงไม่เปลี่ยนใจอีกแล้วเพราะได้ตัดสินใจซื้อมาแล้ว...

ก่อนที่คุณอุยจะรถยนต์เมล์ไปที่บ้านของเกรียงศักดิ์ เขาได้เอาครกหินแฉะที่ร้านรับท่อของขวัญซึ่งอยู่ใกล้ ๆ วัดนั่นเอง เพราะคุณอุยคิดว่าถึงมันจะเป็นครก แต่เมื่อจะเป็นของขวัญก็ต้องใช้กระดาษของขวัญห่อให้ดูดีหน่อย

ไปถึงร้าน พนักงานสาวซึ่งมีหน้าที่ห่อของขวัญรู้ว่า เป็นครกเท่านั้นถึงกับอมยิ้ม

"ถูกใจหรือครับ" คุณอุยถาม

"ค่ะ ถูกใจ" เธอตอบตรง ๆ

"คุณแต่งงานเมื่อไหร่บอกผมนะครับ ผมจะซื้อครกเป็นของขวัญให้" คุณอุยพูดยิ้ม ๆ

"ขอบคุณค่ะ ไม่ต้อง ฉันซื้อเองได้" เธอหัวเราะเบา ๆ

...

ขณะที่คุณอุยอุ้มของขวัญชิ้นแรกเก่งของเกรียงศักดิ์ทำทางบอกให้รู้ว่าหนัก

"ของขวัญอะไรของมึงวะ" เกรียงศักดิ์ถามอย่างสงสัย พอคุณอุยตอบให้รู้เท่านั้นเขา

หัวเราะชอบใจแล้วพูดว่า

"มึงนี่ชอบมีอะไรแปลก ๆ เสมอ"

...

เจ้าบ่าวมีใบหน้ายิ้มแย้ม ก่อนทักท้วงว่าเคยถามเมื่อรู้ว่าของขวัญหนักเหลือเกิน ...

พฤติกรรมที่น่าขันของคุณยุยอีกตอนหนึ่ง เป็นตอนที่คุณยุยหัดขับรถกับครูสอนในถนนใหญ่ คราวหนึ่งมีสุนัขวิ่งตัดหน้าทำให้เขาต้องเบรกรถอย่างกระทันหันจนศีรษะครูโหม่งกับกระจกหน้ารถ ว่า

คุณยุยใช้เวลาหัดขับรถอยู่ที่เดิมถึง 5 วัน กว่าจะได้ออกถนนใหญ่

วันแรกที่หัดขับรถออกถนนใหญ่ เขาทั้งกลัวและเกร็งจนเหงื่อแตกท่วมตัว โดยเฉพาะที่ฝ่ามือเหงื่อออกมากเป็นพิเศษ แต่ก็พอเอาตัวรอดไปได้ มีปัญหาบ้างเพียงมีหมาวิ่งตัดหน้ารถ ทำให้เขาตกใจ ต้องเบรคอย่างแรง จนหัวของครูสอนขับรถโหม่งกับกระจกหน้ารถ โชคดีที่กระจกไม่แตก หัวก็ไม่แตก ทั้งนี้เพราะรถเล่นช้านั่นเอง

ความรักของคุณยุย : 212

1.8 ไข่เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน

เป็นการนำเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาเขียนเพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจตรงกับผู้เขียนในเรื่องที่นำมาเกี่ยวข้องกันนั้นจึงจะรู้สึกขัน มีภาษาที่บางคนอาจพูดถึงเรื่องที่ไม่สัมพันธ์กันนี้ว่า "คนละเรื่องเดียวกัน"

เรื่องที่ไมตรี ลิ้มปิตาติเขียนรอยาชีวิตนี้ มีดังนี้

เรื่อง "บทสนทนากลางสายฝน" เขียนเป็นบทสนทนาเกี่ยวกับเรื่องสีของน้ำตาลทราย รดยปกติจะมีสีขาว แต่ถ้าไม่ใช้การฟอกสีก็จะมีสีน้ำตาล ไมตรีเขียนรอยาชีวิตนี้เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน ว่า

"น้ำตาลของรัฐบาลนี้สีแดงดีจัง"

"ที่จริงแก้ให้เป็นสีขาวได้ไม่ยากหรอก"

"ทายังไง"

"ใช้ผงซักฟอกสีไทยฟอก รับรองขาวแน่"

บทสนทนากลางสายฝน : 87

เรื่องไม่สัมพันธ์กันอีกเรื่องหนึ่งเล่าว่า มีผู้บอกว่าโมตริเป็นนักเขียนฝ่ายขวา ซึ่งหมายถึง เป็นนักเขียนพวกนายทุน ที่ตรงข้ามกับฝ่ายซ้ายที่เป็นฝ่ายสนับสนุนผู้ใช้แรงงาน เป็นการเรียกชื่อที่ นามาจากเรื่องทางการเมือง และกล่าวถึง "จุดยืน" หมายถึง การมีสิ่งที่ยึดมั่นในการปฏิบัติ ตนไปในทางใดทางหนึ่งอย่างมั่นคงตามแนวนั้น โมตริ นามาเขียนไปเป็นเรื่องการยืนที่ไม่สัมพันธ์ กัน ว่า

ที่จริงตอนผมเขียนเรื่องสั้นชิ้นมาครั้งแรกๆนั้นผมไม่รู้หรอกครับว่า ผมเป็นนักเขียนซ้าย หรือขวา หรือตรงกลาง ผมไม่รู้ด้วยว่าจุดยืนนั้นคืออะไรด้วย รู้แต่ว่าเวลาيناให้ตรงจุดและ ต่างขาหน่อย ๆ ไม่งั้นอาจจะล้ม

ขวาล่าสุด : 48

1.9 เรื่องที่ก่อความเข้าใจผิด เป็นเรื่องความเข้าใจผิดในเรื่องบางอย่างที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง มีที่นามาเขียน ดังนี้

เรื่องความเข้าใจผิดของตนเอง เมื่อนั่งรถทัวร์ปรับอากาศเดินทางไปจังหวัดนครศรีธรรม- ราช ระยะทางไกลขณะนั่งรถจึงหลับ รดเสียระหว่างทางต้องไปจอดแวะซ่อมเขาหลับเพลินคิดว่า รถวิ่งอยู่ โมตริเขียนเล่าตอนนี้ ว่า

ถามได้ความว่ารถเพิ่งถึงชุมพรเท่านั้นเอง รดเสียต้องหยุดซ่อมมาหลายชั่วโมงแล้ว มิน่า... ขณะผมนอนอยู่รู้สึกตัวว่ารถของบริษัททัวร์นี้วิ่งนิ่มและเรียบเหลือเกิน ที่ไหนได้กลับ จอดเทียบแทนที่จะวิ่งเรียบ

การเดินทางไปและกลับ (ของผมเอง) : 8

เรื่อง"บทสนทนากลางสายฝน" เขียนโดยมีบทสนทนาระหว่างคนที่มืออาชีพทอผืนผ้า
เขาทอผืนผ้าแค่หนึ่งครั้งเดียว ทว่าให้คนฟังคิดว่าเขาทอผืนผ้าเก่ง ครั้งอื่นคงทอทุกครั้ง แต่
เรื่องกลับเป็นว่าเขาทอทุกครั้งแต่ไม่ซ้ำแพ้วจากผืนผ้า แต่เป็นการทอโดยถูกใจว่า

"ผมเคยทอผืนผ้าอาชีพ"

"คุณผ่านสิ่งเวียนมากี่ครั้ง"

"สืบทอดครั้ง ชั่วชีวิตการทอผืนผ้าของผมแค่หนึ่งครั้งเดียว"

"เก่งนี้"

"ไม่เก่งหรอกครับ ที่เหลืออยู่นั้นผมทอผิดหมด"

บทสนทนากลางสายฝน : 84

ในเรื่องเดียวกัน เป็นบทสนทนาระหว่างผู้ที่กำลังคิดจะตั้งพรรคการเมือง มีผู้ถามว่า
มีเงินในการรณรงค์ตั้งพรรคหรือไม่ เขาตอบว่า ครึ่งล้าน แต่มีความหมายว่าสี่ระล้านไปครึ่งสี่ระ
ดังคำสนทนา ว่า

"ขอโทษ ถ้ามจริง ๆ ละท่านจะตั้งพรรคที่มีเงินกี่ล้าน"

"ครึ่งล้าน ก็อยู่บนหัวผมนี่ไง"

บทสนทนากลางสายฝน : 85

การจะพอกสีน้ำตาลให้ขาวจะใช้สารที่ไม่เป็นอันตรายในการนำไปบริโภค แต่โมตรี น้า
มาเขียน โดยให้คนที่พูดใช้ผงซักฟอกซึ่งน้ามาใช้พอกสีน้ำตาลไม่ได้ ถ้าใช้ผงซักฟอกขัดแบบซักผ้า
ถ้าคนรับประทานเข้าไปก็จะเกิดกระเพาะ เป็นอันตรายได้ เป็นการเขียนโดยน้าเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง
หรือไม่สัมพันธ์กันมาเขียนทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันจากความหมายดังกล่าว

บทสนทนานี้เรื่องเดียวกันอีกบทหนึ่งเป็นเรื่องการกักตุนน้ำตาลไว้เมื่อน้ำตาลขาดตลาด
จึงเป็นเหตุทำให้ราคาน้ำตาลสูงขึ้น ทว่าให้มีกำไรมากแต่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ผู้พูดบอกว่าตน

จับผู้กักตุนได้ แต่กลับเป็นเมตซึ่งไม่สัมพันธ์กันเลย เพราะเมตเป็นสัตว์เล็ก ๆ มันขนน้ำตาลไปเก็บไว้เป็นอาหาร ให้นำช่อกักตุนน้ำตาล เขียนเป็นบทสนทนา ว่า

"อ้าวจับผู้กักตุนน้ำตาลได้แล้ว"

"อยู่ที่ไหน"

"ที่บ้านอ้าวเอง"

"เมียบื้ออะไร"

"นำมาช่ ไข้วักตุนมันเป็นเมต เวลาอ้าวทำน้ำตาลหก มดมันยกพวกมาชนเข้ารูเป็น

ประจํา

บทสนทนามากกลางสายฝน : 86

เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กันเท่าไร ลิมปิตินา มาเขียน คือความหมาย "เงินล้าน" และ "หัวล้าน" ในตอนที่เขียนเล่าถึงเรื่องค่าจ้างเงินในการตั้งร้านขายหนังสือ ว่า

ที่ทำเลดีค่าเช่าห้องเป็นแสนนั้นเลิกพูดกัน ต้องเป็นล้านขึ้นไป หนอยังค่าตกแต่งร้านอีก ผมจะเอาเงินล้านมาจากไหน ถ้าจะมีก็แค่หัวล้านแต่คงทำอะไรไม่ได้ นอกจากปล่อยไว้มันล้านอยู่บนหัวเฉย ๆ

เมื่อผมเปิดร้านขายหนังสือ : 39

1.10 เรื่องล้อเลียน เสียดสี เหน็บแนม

การเขียนเรื่องที่มีจุดมุ่งหมายประเภทนี้ ผู้เขียนต้องการเขียนถึงการกระทำของผู้อื่น ในเรื่องที่คุณเขียนเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นสิ่งที่ไม่น่าทำ หรือไม่มีประโยชน์เป็นเรื่องตลกการท้านที่มากหรือน้อยเกินไป ทศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 111, 114) กล่าวว่า การเขียนแบบเสียดสี เหน็บแนม จะใช้กับเรื่องที่ถูกกล่าวถึงตรง ๆ ไม่ได้ เพราะจะทำให้เกิดความเคียดแค้นจึงต้องเขียนแบบ "ซ่อนเร้น" หรือ "แอบแฝง" โดยการกล่าวถึงทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สามารถเข้าใจได้ดี แต่ทั้งนี้จะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นพอควร เรื่องที่เขียนโดยยาศัยกลวิธีเช่นนี้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมืองหรือข้อบกพร่องเฉพาะบุคคล นักเขียนจะมีความรู้สึก "ปลอดภัย" กว่าวิธีอื่นๆ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถฟ้องร้องได้ เนื่องจากเป็นเรื่องไม่ชัดเจนแจ่มแจ้งและเป็นวิธีที่ "สะดวก" สมกับความต้องการ... การเขียนเสียดสี เหน็บแนมนั้นนอกจากจะใช้เขียนเรื่องเกี่ยวกับการเมืองแล้วอาจเขียนถึงบุคคลได้อีกด้วย เพราะการกล่าวถึงชื่อบุคคลโดยตรง ง่ายต่อการถูกข้อหา "หมิ่นประมาท" บุคคลที่ถูกเหน็บแนมเสียดสี มักเป็นบุคคลระดับบริหาร ผู้นำประเทศ ผู้มีชื่อเสียงในวงสังคมผู้ประสบความสำเร็จงานชีวิตด้านใดด้านหนึ่ง ฯลฯ เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เรื่องที่เขียนอาจมีสาระสำคัญตรงการเหน็บแนมเสียดสีนั้น หรือเป็นเรื่องอื่นแล้ววกมาถึงเรื่องที่เหน็บแนมเสียดสีก็มี

ส่วนอรธิรา บัวพิมพ์ (2523 : 83) กล่าวว่า อารมณ์ล้อเลียนเป็นเรื่องที่มีประจำตัวมนุษย์อยู่เสมอ โดยเฉพาะในหมู่คนไทยซึ่งมีนิสัยรักสนุก ดังนั้นคนไทยจึงถือเป็นเรื่องปกติวิสัยที่จะพึงกระทำได้ โดยไม่มีความเกรงเคืองซึ่งกันและกัน ถึงแม้ว่าในบางครั้ง การล้อเลียนอาจจะค่อนข้างรุนแรงเกินไปก็ตาม

งานเขียนของไมตรี ลิ้มปิตาธิ์การล้อเลียน เสียดสี เหน็บแนมในเรื่องสั้น ส่วนใหญ่เป็นการล้อเลียนเสียดสีเหน็บแนมเรื่องเกี่ยวกับ นักการเมืองที่มหาเสียง ท้าในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม เรื่องเกี่ยวกับข้าราชการในเรื่องที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง ความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ย่อย การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการกระทำอันไม่ถูกต้อง เรื่องที่มีจุดมุ่งหมายในการล้อเลียน เสียดสี ประชดประชัน มีดังนี้

1.10.1 ล้อเลียนเสียดสีนักการเมือง

เป็นการนำเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำของนักการเมืองมาเขียนล้อ เรื่องที่นำมาล้อได้แก่ การกระทำเพื่อให้มีคนนิยมโดยการบริจาคเงินจำนวนมาก การจัดหาเงินเพื่อการกุศล วิธีการหาเสียง ด้วยการจ้างวานคนอื่นไปช่วยสนับสนุน โดยการทำให้ชื่อพวงมาลัยนาขึ้นใบคล้องคอเมื่อขึ้นใบกล่าวหาเสียง การกระทำของนักการเมืองที่ยอม "ขายตัว" เมื่อมีผู้จ่ายเงินซื้อเสียง เป็นลักษณะของการเห็นแก่ได้ การเป็นผู้แทนบางคนที่มีเมื่อเข้ามาเป็นผู้แทนแล้วแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง บางคนมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพนันซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นคนที่มีการทำในสิ่งผิดกฎหมายไม่ซื่อสัตย์ เรื่องที่นำมาเขียนลักษณะนี้มีดังนี้

เรื่อง "ลอยตามลม" เขียนล้อเลียนเสียดสีนักการเมืองว่าถ้าอยากจะเป็นผู้แทน จะต้องจ่ายเงินบริจาคเงินจำนวนมากเพื่อจะได้ชื่อเสียงเป็นที่นิยม และเมื่อได้มาเป็นผู้แทนแล้วก็มักตกอยู่ในอำนาจของเงินที่ใช้ในการซื้อเสียงเพื่อห้ยกมือตามผู้อื่นได้ โมตรเขียนโดยใช้ตัวเองเป็นสื่อในการถ่ายทอดพฤติกรรมเหล่านี้ ว่า

ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่มีความรู้ทางการกุศลมาก่อน จะทำบุญบ้างก็เพียงใส่ซองผ้าป่าที่ได้รับแจก หรือไม่ก็เป็นกรรมการผ้าป่าสามัคคี ชื่อเสียงของข้าพเจ้าจึงไม่เคยปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ บริจาคเป็นเงินก้อนเมื่มาให้ชาวบ้านได้ดินแดนเลย ข้าพเจ้าไม่เคยจัดก่อสร้างรายการกุศล และไม่เคย ไม่เคยอีกหลายอย่าง

.....

ที่จริงข้าพเจ้าคงเตลิดไปมากกว่านี้ ถ้าบังเอิญไม่ไปพบกับชายแปลกหน้าคนหนึ่งที่บ้านกาแพ

ชายที่ว่าเป็นคนทำทางสงบเสถียรคงแก่เรียน สวมแว่นหนาเตอะ เมื่อรู้ว่าข้าพเจ้าเตรียมตัวจะสมัครผู้แทนเขาก็ถามทีเดียว

"ถ้าคุณได้เป็นผู้แทน มีคนมาจ้างคุณยกมือครั้งละหมื่นเอาไหม"

"ไม่เอา" ข้าพเจ้าตอบหนักแน่น

"ถ้าที่คุณเป็นแสนละ เอาไหม"

"ไม่เอา" ข้าพเจ้าปฏิเสธอีก

"ถ้าให้สองแสนล่ะ"

"ก็ไม่เอา" เสียงเริ่มเบาลงเล็กน้อย

"ห้าแสนเอาไหม"

"ไม่เอา" เสียงตอบของข้าพเจ้าเบาลงเรื่อยๆ อย่างอัตโนมัติตามจำนวนเงินที่มากขึ้น

"แล้วถ้าเขาจ้างคุณยกมือ อดยอมเสียให้คุณเป็นล้านล่ะ"

"คงไม่มีใครจ้างมังครับ" ข้าพเจ้าถามกลับ

"สมมุติว่ามี"

"ผมเชื่อว่าในที่สุดคุณก็เอา เกิดเป็นมนุษย์แทบทุกคนมีคำตัว จะมากน้อยแค่ไหนอยู่ที่การกระทำของแต่ละคน คนเราจะสมัครผู้แทนนั้นไม่ยาก ได้ไม่ได้ก็อีกเรื่อง แต่ใครก็ตามที่คิดสมัครผู้แทน จงถามตัวเองเสียก่อนว่า ถ้ามีคนมาให้เงินจะเอาไหม ถ้าตอบว่าไม่เอา และมั่นใจว่าเงินไม่สามารถซื้อได้ ก็จงสมัครผู้แทนเถิดประเทศชาติต้องการคนอย่างนี้ แต่ถ้ายังไม่แน่ใจ หรือหวังเป็นผู้แทนเพื่ออยากดังหรือหวังรวยแบบนี้อย่าสมัครเลยเชื่อผม เป็นบาปเป็นกรรมเปล่า ๆ"

หลังจากพบชายคนนั้น ข้าพเจ้ากลับมาบ้าน นั่งคิดนอนคิดอยู่พักหนึ่ง หลังสุดนั่งหน้ากระจกส่องดูหน้าตัวเองและถามตัวเองว่า ถ้ามีคนเอาเงินไปสะห้ำร้อยอัดกระเป๋ามาเจมส์บอนด์มาให้จะเอาไหม

คำตอบมันบอกออกมาชัดเจนว่า

"เอาครับผม"

ใช่ ก็เงินออกเยอะเยอะใครจะอดไหว

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงหยุดอาชีพนี้ที่จะเป็นผู้แทนตั้งแต่นั้น กลัวว่าถ้าได้เป็นแล้วจะเสียคน

เรื่อง "พรรคแขว" เป็นเรื่องการเสียดสีนักการเมืองบางคนที่มีก๊องเง้งในการหาเสียงว่าทำงานเพื่อชาติเพื่อประชาชนแต่เมื่อได้เป็นผู้แทนแล้วก็มีได้ทำอย่างที่สุดกลับเข้ามาครอบงำแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว เมื่อเวลาหาเสียงเมื่อมีพรรคคู่แข่งก็ใช้วิธีการล่อลวงโจมตีฝ่ายตรงข้าม ใช้กลวิธีในการหาเสียงเพื่อต้องการได้ชัยชนะเลือกตั้ง บางคนใช้วิธีการจ้างวานจัดให้มีคนออกไปมอบพวงมาลัยให้ตนเองในขณะที่หาเสียง ที่เรียกว่าเป็น "หน้าม้า" เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่ามีคนนิยมตนมาก

สมบัติ จันทรวงศ์ (2536 : 99) อธิบายเรื่องการเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไว้ตอนหนึ่งว่า การปราศรัยหาเสียงจึงเป็น "พิธีการ" ของการหาเสียงในระบอบประชาธิปไตยที่ยังมีความจำเป็นอยู่มาก ลักษณะของพิธีการหรือการเล่น "ละคร" เช่นว่านี้ เริ่มตั้งแต่การที่จะต้องมีการหวั่นแค้นจัดรถขนคนทั้งถือป้ายสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคมาคอยฟัง มีการเตรียมคนเตรียมพวงมาลัยไว้คอยให้กำลังใจผู้สมัครตามเวลาที่กำหนด รวมไปถึงการทำที่ว่าส่งคำถามหรือข้อข้องใจขึ้นไปบนเวทีให้ผู้พูดได้แถลงหรือตอบข้อข้องใจ

โมตรี ลิ้มวิชาดาชีวิตเขียนเพื่อเสียดสีนักการเมืองที่มีการกระทำในลักษณะเช่นนี้ เป็นบทสนทนา ดังนี้

"พรรคคุณไม่ส่งใครลงสมัคร แล้วออกหาเสียงให้เหนื่อยทำไมกัน" ข้าพเจ้ายังสงสัยหนัก

"ไม่หาเสียง ผมจะเปิดไฮปาร์คทำลายเสียงคนอื่น นัยบายหลักของพรรคเพื่อทำลายลูกเดียว อย่างอื่นจะไม่พยายามเกี่ยว"

"เพื่ออะไร" ข้าพเจ้าซัก

"คุณไม่น่าถาม เพื่อป้องกันไม่ให้คนอื่นเอาไปนั่งในสภายังไงล่ะ ผมตั้งใจจะออกพูดตรงจุดสำคัญของกรุงเทพฯทุกจุด และถ้าได้ผลมีคนมาร่วมเป็นสมาชิกและลงขันมาก ๆ ผมจะชวนสมัครพรรคพวกออกทำลายเสียงทั่วราชอาณาจักร"

"คุณไม่กลัวถูกทุบหัวเอาบ้างหรือ" ข้าพเจ้าเป็นห่วงศีรษะของเขา

"ไม่เคยกลัว ถ้าจะตายก็ตายเพื่อชาติ" เขาพูดอย่างมั่นใจ นัยน์ตานักแน่นพอประมาณ แต่บางครั้งก็ดูขวาง ๆ ยังไงพิกล

.....

"...วันศุกร์หน้าที่ผมจะไปพูดที่สนามหลวงผมขอความช่วยเหลือสักอย่างได้ไหม"

"จะอะไรผมช่วยอะไร"

"ช่วยเป็นหน้าม้าเอาพวกมาลัยไปคล้องคออาทิตย์ผมที่"

"ผมไม่เคยทำ" ข้าพเจ้าปฏิเสธ

"না ช่วยผมที คุณไม่ทำก็ช่วยหาคนทำหน่อย ผมจะจ่ายอย่างงาม ประการสำคัญเวลาซื้อพวงมาลัยควรซื้อให้หลายแบบจากหลายที่ ซื้อที่ปากคลองตลาดบ้าง บางลำพูบ้าง พระโขนงบ้าง เพื่อไม่ให้ใครจับได้ว่าผมใช้หน้าม้า"

"ผมว่าเรื่องพวงมาลัยไม่น่าจำเป็น"

"ใครบอกคุณว่าไม่จำเป็น จำเป็นมากทีเดียว อยู่บนเวทีพูดถ้าไม่มีพวงมาลัยแขนคอไม่รัก พูดก็ไม่ออก ถ้ามีมากมายนักคอจะพูดคล่อง เชื่อผมซีผมเคยขึ้นเวทีหาเสียงผมรู้"

"คุณเคยสมัครผู้แทนเหมือนกันหรือครับ"

"เคยสิ แต่ไม่เคยได้ สอบตกทุกครั้ง ถ้าจะได้ก็ที่นี่แหละ"

"คุณไม่สมัครผู้แทน คุณจะเป็นผู้แทนได้ยังไง" ข้าพเจ้าเงงอีก

"ทำไมจะไม่ได้ ผมหมายถึงวุฒิสภา ก็ผมตั้งพรรคแนวอุดมการณ์ไว้ในส่วนลึกก็เพื่อทำลายเสียงพรรคที่ไม่สนับสนุนรัฐบาล ท่านแบบนี้ผมหวังว่ารัฐบาลคงเห็นใจผมบ้าง"

"คุณบอกที่แรกว่าจะทำลายเสียงไม่ให้คนเลวเข้าสภา มาตอนนี้กลับหวังเป็นวุฒิสมาชิก รู้สึกว่ามันขัดกันจังเลย"

"ตอนแรกมันเป็นเรื่องของนโยบายพรรค แต่ตอนหลังเป็นผลประโยชน์ที่ผมจะต้องได้ส่วนตัว คุณอย่าเอามาเกี่ยวกัน ว่าง คุณจะเข้าพรรคแนวของผมไหม คุณเข้าตอนที่คุณอาจมีหวังได้เป็นวุฒิสมาชิกก็จะบอกให้" เขาเชิญชวนอีก

ข้าพเจ้าส่ายหน้าปฏิเสธ

ต่อจากนั้น หัวหน้าพรรคแนวพยายามยัดเยียดเงินไว้ให้ข้าพเจ้าซื้อพวงมาลัยเพื่อไปคล้องคอเขาในวันที่เขาจะพูดนั้นให้ได้ ข้าพเจ้าไม่ยอมรับ ท่าทางของเขาผิดหวังไม่น้อย

ถึงกระนั้นเขาก็ไม่ยอมกลับง่าย ๆ เขายังเพื่อเจ้อต่อไปเรื่อย ๆ ส่วนมากเรื่องที่เขาพูดเป็นเรื่องการเมืองแทบทั้งสิ้น นับว่าเขาเป็นโรคการเมืองขึ้นสมองคนหนึ่ง

หัวหน้าพรรคแขวงชวนเข้าพเจ้าคุยนานจนรู้สึกรำคาญ ต่อจากรำคาญบอกตรง ๆ ว่าอย่าคบ ข้าไม่ทำอะไรหรอกเมื่อข้าแล้วข้าพเจ้าจะได้สมัครเข้าพรรคแขวงให้สิ้นเรื่อง คนบ้าด้วยกันคงอยู่ด้วยกันได้

แน่นอนตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคแขวงคงให้ข้าพเจ้าไปไหนไม่พ้น และเพลอ ๆ อาจได้เป็นวุฒิสมาชิกอีกก็ได้

พรรคแขว : 144-147

ผู้สมัครเป็นผู้แทนราษฎรที่ไม่ได้รับเลือก ผิดหวังในการเลือกตั้งบางคนจะโทษคนเลือกตั้งว่าเลือกไม่เป็น หรือคนที่ได้รับเลือกตั้งแล้วได้ตำแหน่งเป็นผู้ที่อำนาจแล้ว นำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องก็จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนได้ โมตรีเขียนไว้ว่า

คนบางคนสมัครผู้แทนสออตจนชิน สมัครต่อเรื่อย ๆ ทุกครั้งจนตายก็ยังไม่ได้เป็นเช่นเดียวกับบางคนได้เป็นผู้แทนเสียจนชิน พอไม่ได้กลับไปด่าประชาชนว่าเลือกไม่เป็น

หัวและอดจนเคยชิน ถ่อมตัวจนเคยชิน ฯลฯ เหล่านี้ไม่เกิดโทษ ถ้ามีอำนาจจนชินนี้สิน่ากลัว เพราะผู้เป็นใหญ่ย่อมใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ๆ ได้

ความเคยชิน : 137

เรื่อง "คนไทยกับการพนัน" เขียนเสียดสีนักการเมืองที่ได้รับเลือกโดยใช้อำนาจการพนันว่า

การพนันแทรกเข้าไปอยู่ทุกวงการแม้ในเรื่องของการเมืองส.ส. หลายคนได้เป็นผู้แทนก็เพราะใช้วิธีการพนันเข้าหาการเมือง

คนไทยกับการพนัน : 94-95

เรื่อง "เจ้าพ่อจาเป็น" มีเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องการหาเสียงในการเป็นผู้แทนของฝ่าย
เจ้าพ่อมั่ง มีคนสมัครขึ้นไปพูดหาเสียงเป็นสิ่งที่เสียดสีพฤติกรรมไม่ดีของนักการเมืองบางคน ที่เข้า
ไปเป็นผู้แทนแล้วก็หาประโยชน์เพื่อตนเองหรือพวกพ้องตนเอง ว่า

"เราพรรคไทยสังคมได้คัดเลือกผู้สมัครอย่างดีแล้ว เราเลือกคนที่มีความสามารถ
ที่จะรับใช้ประชาชนได้ทุกรูปแบบ ถ้าเราได้เป็นผู้แทนเราจะโกงให้น้อยที่สุด หรือถ้ามี
โอกาสโกง เราก็จะโกงเพื่อท่าน โกงเพื่อชาติ คือเราจะเอาเงินที่โกงมาได้มาทำ
ประโยชน์ให้จังหวัดของเรา"

เจ้าพ่อจาเป็น : 54

และยังมีอีกตอนหนึ่งเป็นคำพูดของเจ้าพ่อชาวที่พูดถึงการกระทำของตนเองหรือนักการเมือง
เมืองที่หาผิดกฎหมาย เข้าไปหาผลประโยชน์นั้นก็เป็นการทำเพื่อประเทศชาติ ว่า

"เอ็งเข้าจพูด คนเราแม้จะหาผิด ทำเลว ก็ยอมทำเพื่อชาติได้ทั้งนั้น นักการเมือง
บางคนยังอุตส่าห์โกงเพื่อชาติเลย"

เจ้าพ่อจาเป็น 62

1.10.2 ล้อเลียนเสียดสีข้าราชการ

เป็นการนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการ การกระทำบางอย่างมาล้อ การเขียนเรื่องนี้
ได้มาจากประสบการณ์การทำงานราชการของโมตรี ลิ้มปิตาติที่มองเห็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน
วงราชการ เป็นเรื่องที่เขียนที่เขาให้ชื่อว่า ชุด "ข้าราชการ" และ "นี้" ประปา" เรื่องที่ล้อเลียน
เสียดสีที่เขานำมาเขียนได้แก่ เรื่องความขัดแย้งระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

การทำงานราชการจะมีปัญหาที่เกิดระหว่างบุคคลในที่ทำงานแตกต่างกันไป สิ่งหนึ่งที่มีมักจะ
เกิดขึ้นคือความขัดแย้งกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้าปรับตัวให้เข้ากันไม่ได้ ปัญหา
ก็จะเกิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้น้อยมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะผู้บังคับบัญชามีอำนาจในการให้โทษและ

โทษกับผู้ได้บังคับบัญชาได้ เพราะมีระเบียบวินัยข้าราชการที่กำหนดไว้ เช่น สามารถมีสิทธิ์พิจารณาให้ความดีความชอบ 2 ชั้นหรือไม่ให้ชั้นหรือมีการลงโทษทางวินัยอื่นๆตามที่กำหนดได้ มนต์รี ลิมปิชาตินาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับราชการมาเขียนไว้ เพื่อล้อเลียนเสียดสีโดยมีอารมณ์ขันอยู่ด้วย ดังนี้

เรื่อง "นี้แหละราชการ" กล่าวถึงการปฏิบัติตัวเมื่อเป็นข้าราชการไว้ว่า

ข้าราชการก็ไม่รู้หรอกว่า ถ้าอยากก้าวหน้าทางราชการต้องทำดังนี้

หนึ่ง อย่าเด่นเกินไป ถึงกับข้ามหน้าข้ามตาผู้บังคับบัญชา

สอง อย่าเถียงผู้บังคับบัญชา

สาม อย่าขัดใจภรรยาของผู้บังคับบัญชา

และสี่ อย่าขัดผลประโยชน์ของผู้บังคับบัญชา

นี้แหละราชการ : 16

ในเรื่องนี้แสดงถึงผู้บังคับบัญชา สามารถใช้ระเบียบวินัยของข้าราชการมาใช้กับผู้ได้บังคับบัญชาโดยไม่ค่อยยุติธรรมนัก เพราะมีเหตุผลเพียงว่าเขานำเงินส่วนตัวมาสร้างห้องติดแอร์ที่ทำงาน หัวหน้าจึงบอกให้รื้อออก หัวหน้าเรียกเขามาพบมีการโต้แย้งกัน ทำให้หัวหน้าไม่พอใจ จนบทสนทนาตอนหนึ่งว่า

"ถ้าคุณไม่รื้อห้องแอร์ออก ผมจะไม่ถือว่าคุณขัดคำสั่ง แต่ผมจะถือว่าคุณผิดวินัยราชการ
ที่นี้ผมจะไม่ให้คุณลาออก แต่ผมจะไล่คุณออก" หัวหน้ากองหน้าแดงด้วยความโกรธ

"ผิดวินัยข้อไหนครับ" ผมถามด้วยความไม่รู้จริงๆไม่ได้ตั้งใจประชด

"เอ...คุณก็สอบได้ชั้นตรียังงั้นนะ...ผมสงสัย" หัวหน้ากองหยิบหนังสือระเบียบ

ข้าราชการพลเรือนส่งาให้ผม "เข้า เปิดอ่านเอาเอง"

ผมรับมาเปิดดูหลายนาที่ กว่าจะพบข้อความที่ต้องการ เพราะไม่ได้จับมานาน ใจความตอนหนึ่งมีว่า"...ข้าราชการต้องสุภาพเรียบร้อย เชื่อฟังและไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา

"คุณเป็นข้าราชการที่ขาดวินัย ไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่เชื่อฟังและแสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผม" หัวหน้ากองแจ้งความคิดให้ผมทราบ

ในที่สุด ผมจึงจำเป็นต้องยอมจำนน เพราะระเบียบคำคอมมอยู่ และคิดว่าการมีเรื่องกับหัวหน้าไม่เข้าเป็นของสนุกเลย ผมรับปากกับท่านว่าจะรื้อห้องแอร์ออกภายในสองวัน ท่านหัวเราะอย่างมีชัย แล้วบอกว่า

"ขอบใจมาก ที่เชื่อฟังผม หวังว่าคุณคงเข้าใจเจตนาผมดี...

นี้แหละราชการ : 22-23

ในตอนท้ายเรื่องที่เขาเปลี่ยนใจไม่รื้อห้องแอร์จะยกให้หัวหน้าแผนก หัวหน้ากองก็ไม่ให้ทำเช่นนั้นอีก โดยให้เหตุผลว่าไม่เหมาะสม เป็นการเสียชื่อเสียงข้าราชการที่มีตำแหน่งสูงก็ย่อมจะต้องมีสิ่งที่ติดตามคำนียมนสั่งคมไปด้วย ในสังคมคิดว่าคนทำงานมีห้องแอร์ดีกว่าไม่มี ผู้น้อยมีห้องติดเครื่องปรับอากาศทางานส่วนผู้นำตำแหน่งสูงกว่าไม่มีเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ดังที่หัวหน้ากองพูดว่า

"เงินที่ยังงั้นก็อีกนั้นแหละ ไครมาเห็นเข้าไม่เหมาะสม เพราะขนาดผมเป็นถึงหัวหน้ากอง ยังมีแค่พัดลม"

นี้แหละราชการ : 25

เรื่อง "เลี้ยงฉลองขึ้น" เป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างผู้เป็นหัวหน้าและลูกน้องที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน หัวหน้าต้องการให้ลูกน้องปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น 1. ปรงานวันเกิดผู้นำที่มีตำแหน่งสูง การร่วมกิจกรรมที่ทางการจัด ลูกน้องไม่ปฏิบัติตามจึงทำให้ไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ไม่ได้รับการเลื่อนขั้น ซึ่งตามปกติแล้วข้าราชการมักจะได้รับ การเลื่อนขั้นอย่างน้อย 1 ขั้นในแต่ละปี นอกจากผู้ที่มีความผิดจึงจะไม่ได้ขึ้นหรือถูกลดขั้น เมื่อลูกน้องไม่ได้ขึ้น เขากลับจัดงานเลี้ยงฉลองที่ไม่ได้ขึ้น โดยเห็นว่าคนที่ได้ 2 ขั้นมักมีงานเลี้ยงฉลอง เขาเชิญหัวหน้าไปงานด้วย

แต่ปรากฏว่าหัวหน้าไม่ได้ไป และเมื่อเขาพบกับหัวหน้าในวันรุ่งขึ้น หัวหน้าพูดกับเขาว่า ปีหน้าจะ
ไปงานเพราะจะไม่ให้ขึ้นเขาอีก เรื่องที่เขียนตอนนี้ ว่า

ในวันฉลองไม่ได้ขึ้น มีแขกมาร่วมงานมากพอสมควร แต่ผมรอแล้วรออีก หัวหน้าของ
ผมก็ไม่มาซักที ผมรู้สึกผิดหวังมาก คิโน้นนอกจากหัวหน้าผมไม่มาปรากฏตัวแล้ว ทั้งพ่อและแม่
ของผมก็ปิดประตูบ้านเงียบไม่ยอมโผล่ออกมาร่วมงานของลูกเลย

รุ่งขึ้น ผมพบกับหัวหน้าที่ทำงาน ผมยังไม่ทันจะพูดอะไร ท่านก็ออกตัวเสียก่อนว่า

"เมื่อคืนผมติดธุระกระทันหัน เลยไปงานคุณไม่ได้ แต่คงไม่เป็นไรใช่ไหม ?" ท่าน
ย้อนถาม

"ครับ ไม่เป็นไร" ผมตอบ

ท่านหัวเราะเสียงดัง

"ปีนี้ ผมไปงานคุณไม่ได้ก็อย่าเสียใจ ปีหน้าคงได้ไปงานคุณแน่ เพราะผมกะว่าจะไม่
ขอขึ้นให้คุณอีกปี"

เสียงฉลองขึ้น : 36-37

เรื่อง "รถหลวง" เป็นเรื่องเสียดสีคนทำงานราชการที่อยู่ประเภท "เช้าขาม เป็น
ขาม" ทำงานไปวันๆไม่ขยันขันแข็งไม่กระตือรือร้นทำให้เสียงานราชการ แล้วยังเข้ามาเพื่อหาผล
ประโยชน์ส่วนตัว รถหลวงที่เป็นรถไว้ใช้ทางราชการ หรือผู้มีตำแหน่งสูงมีรถประจำตำแหน่งมักนำ
ไปใช้เป็นสมบัติส่วนตัวในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับงานราชการ รอดเขียนผ่านตัวละครชื่อ "ก้องไกล" ว่า

ก้องไกลเข้ารับราชการที่กระทรวงแห่งหนึ่งตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

เมื่อเข้ารับราชการ เขาเริ่มรู้อะไรมากขึ้นตามลำดับ

ปีแรก เขารู้ว่า วันทั้งวัน งานที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำ ถ้าทำจริง ๆ เพียงชั่วโมง
เดียวก็เสร็จ นอกนั้น...ว่าง

รู้ว่า มีเจ้าหน้าที่มากจนล้นงาน ผู้ชายนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ ผู้หญิง...บ้างก็ดูแบบเสื้อ
บ้างก็แต่งหน้าแต่งตัว

รู้ว่า ข้าราชการส่วนมาก มาทำงานสาย และกลับก่อนเวลาเสมอ และประการสำคัญ

รู้ว่า เงินเดือนของข้าราชการนั้นหาพอกินไม่ แต่ที่อยู่ได้ เพราะเงินอื่น เงินพิเศษ...

จากวันนั้นถึงวันนี้ นานร่วมสิบปี เหมือนโชคประชด เขาได้รับรถหลวงไว้ใช้งาน
ประจำตัว 1 คัน เมื่อมีรถหลวงใช้ เขาก็เริ่มรู้อะไรดี ๆ อีกต่อไปว่า...

เขาทนไม่ได้ที่เห็นภรรยาและลูกน้อย ต้องทนรถเมสไปทำงานและโรงเรียน จึงต้อง
เอารถหลวงไปส่ง

และบางครั้งในวันหยุด เขาก็อดใจอยู่ไม่ไหวที่ถูกลูกๆรบเร้าให้พาไปดูทะเลที่บางแสน

กองกอลึกถึงสมัยเป็นนักศึกษา ซึ่งเขาเคยวิจารณ์เรื่องใช้รถหลวงอย่างรุนแรง แล้ว
ละอายตัวเอง ขาดตัวเอง อยากหัวเราะเยาะตัวเองเป็นที่สุด นี่ถ้าลุงของเขารู้เข้าจะว่า
อย่างไร คงสมน้ำหน้าเขา แต่...ก็คงไม่เป็นไร เขาทนต่อความรู้สึกได้ เพราะ...

ชีวิตรับราชการที่ผ่านมา สอนให้เขาเป็นคนหน้าด้านเสียแล้ว

รถหลวง : 101-102, 104-105

เรื่อง "ใครถูก ใครผิด ?" เป็นเรื่องขัดแย้งระหว่างหัวหน้าและลูกน้อง หัวหน้าต่อว่า
ลูกน้องเรื่องไม่ไปฟังเทศน์ และไม่ไปงานวันเกิด"ท่าน" คาพูดที่ลูกน้องตอบหัวหน้าเสียชื่อเสียง
อยู่ในวงราชการบางคนที่ต้องทำสิ่งที่เป็นการแสดงความเอาอกเอาใจผู้ใหญ่ ว่า

"....แต่ผมมีเหตุผลครับที่ไม่ไปงานวันเกิดท่าน"

"เหตุผลอะไร คุณทำยังงี้ผมเสียหายรู้มั๊ย ท่านจะหาว่าผมคุมลูกน้องไม่เป็น กระด้าง
กระเดื่อง"

"หัวหน้าคิดมากไปเองครับ ผมเห็นว่างานวันเกิดเรื่องเล็ก ไม่จำเป็นต้องไปก็ได้

แต่เจ้านายที่ดี ก็ย่อมไม่คอยจ้องว่าลูกน้องคนไหนมาอวยพรวันเกิดท่านบ้าง เพราะยังมีสิ่ง
ที่ควรจ้องมองมากกว่า สิ่งนั้นคือการทำงานของลูกน้องว่าปฏิบัติราชการได้ดีแค่ไหน ถึงจะ

ถูก ชูตถึงงานวันเกิดก็ไม่น่าจัดทำให้ยุ่งยากและสิ้นเปลือง ถ้าอวดอยู่ไม่ไหวจริงๆทพญ์เลี้ยงพระก็น่าจะพอแล้ว นี่อะไร มีทั้งดนตรี เต้นรำ กินเหล้า จริง เจ้านายอาจไม่สิ้นเปลืองแต่ลูกน้องสิ้นเปลืองแน่ อย่างน้อย ๆ ก็เปลืองสมองว่าจะไปสอพลออย่างไรดี เจ้านายบางคนเป็นไทยแท้ๆ พอวันเกิด กลับไปยืนยิ้มตักเด็กฝรั่ง ผมดูแล้วหมดความนับถือ ผมจึงไม่อยากไปทำให้เสียความรู้สึก"

ใครถูก ใครผิด ? : 107-108

เรื่อง "อิทธิฤทธิ์กล้วยแขก" เขียนถึงข้าราชการชั้นผู้น้อยรู้สึกอายที่มีภรรยาเป็นคนขายกล้วยแขก ทั้งที่จริงเป็นสิ่งที่น่าอาย ควรจะอายในเรื่องที่น่าอาย มนตรีเขียนเพื่อเสียดสีเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติอันไม่เหมาะสมของข้าราชการบางคนที่มีปฏิบัติหน้าที่ในทางมิชอบ ว่า

เป็นข้าราชการก็แบบนี้แหละ จะอายในสิ่งที่ไม่ควรอาย แต่ตรงข้ามจะไม่อายเลยในสิ่งที่ควรอาย เช่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง กลับรักเสียอีก ถ้าสามารถโกงได้จนรวยแล้วไม่มีใครจับผิดได้

อิทธิฤทธิ์กล้วยแขก : 137

เขียนล้อเลียนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางคนที่เชื่อเรื่องโชคกลางต่างๆ และมีพิธีกรรมเมื่อมาทำงานในสถานที่ใหม่ ว่า

ส่วนเจ้าเมืองคนใหม่นี้ ก่อนจะเข้าประจำที่ท่านสั่งให้เรียกย้าย รต๊ะ แก้อีทำงานไปอยู่ในทิศทางที่ท่านต้องการ เท่านั้นยังไม่พอ ท่านยังนิมนต์พระมาเจิมหน้าห้อง แล้วประพรมน้ำมนต์ไปทั่วห้องอีกด้วย

"ไม่มีพิธีเสียบ้าง อยู่ ๆ มานั่งทำงานเลยจิตใจไม่สบาย" ท่านว่า

เจ้าเมืองคนใหม่ : 91-92

เสียดสีข้าราชการตำรวจ วมตรี เขียนเรื่องเสียดสีตำรวจที่มีความประพฤติในทางที่เห็น
ว่าไม่ถูกต้อง เช่น การใช้วิธีการหาเงินโดยทำผิดกฎหมาย การประจบประแจงเพื่อเอาอกเอาใจ
ผู้บังคับบัญชา การได้ประโยชน์จากผู้ทำผิดกฎหมายโดยไม่จับกุมในเรื่องที่มีความผิด มีอยู่ในเรื่อง
"จำค้น" ซึ่งเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทนของตำรวจที่มีความประพฤติเช่นนั้น ในเรื่องกล่าวถึงจำค้น
ว่า

...จำค้นเป็นตำรวจที่เข้ากับชาวบ้านได้ดีที่สุดในเมืองไทย

เป็นต้นว่า ชาวบ้านจะเล่นการพนันกันอย่างไรจำค้นรู้ จำค้นเห็น จำค้นก็ไม่จับ แล
วันไหนถูกฆ้องยามสี่ จำค้นจะเปิดป้อนเก็บค่าตั้งเสียเอง

ใครดื่มเหล้าเถื่อน ใครฆ่าหมู ฆ่าควาย หรือล้มวัวโดยไม่ได้รับอนุญาต จำค้นก็ทำเป็น
ไม่รู้ไม่ชี้ ที่บ้านของจำค้น เนื้อสัตว์จึงไม่เคยขาดหม้อ

จำค้น : 16

อีกเรื่องหนึ่ง เป็นการเสียดสีตำรวจว่าถึงแม้มีตำแหน่งน้อย แต่มีรายได้มากจนสามารถ
มีเงินมาซื้อบ้านซื้อรถได้ ว่า

"คุณเป็นนายตำรวจใช่ไหม"

"ครับ ยศร้อยโท"

"เงินเดือนเท่าไร"

"สองพันกว่า"

"คุณมีรถขับด้วย เงินเดือนแค่นี้อยู่มาได้ยังไง"

"ผมเองก็ไม่ทราบอยู่มาได้อย่างไร สิ้นเดือนนี้กำลังจะซื้อบ้านจัดสรรอีกสักหลังแถม
ตอนผมขึ้นบ้านใหม่คุณอย่าลืมไปนะ"

บทสนทนาหลังเปลวแดด : 43-44

1.10.3 ล้อเลียนเสียดสีผู้นำ

คำว่า "ผู้นำ" หมายถึงผู้ที่หน้าตาในการบริหารบ้านเมืองเป็นรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือผู้มีส่วนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาเหล่านี้โดยวิธีทำให้เป็นเรื่องขบขัน เป็นการเขียนที่มักทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรู้สึกไม่พอใจมากนัก เช่น เรื่องสินค้าราคาแพง น้ำท่วม การมีรายได้น้อย ดังในเรื่อง "พูดจาประสาธยาย" ว่า

...อย่างกลัวว่าถ้าน้ำมันขึ้นราคาแล้วของจะแพงขึ้นอีก ถึงไม่ขึ้นน้ำมันราคาของมันก็ต้องแพงขึ้นอยู่ดี รัฐบาลท่านต้องการสอนให้เรากคนไทยรู้จักใช้รู้จักจ่าย หรือพูดง่าย ๆ คือ รู้จักประหยัด

อย่างเรื่องน้ำประปาก็เช่นกัน ที่ผ่านมานายกย่องผู้บริหารประเทศเป็นอย่างยิ่ง รู้หรือเปล่าว่าทุกอย่างเป็นแผนอันลึกซึ้งของผู้บริหารบ้านเมืองทั้งสิ้น การที่ปล่อยยาให้คนต้องตื่นรอรับน้ำดึก ๆ ก็ด้วยเหตุผลต้องการให้คนไทยรู้จักอดทน

ถ้าประชาชนรู้จักอดทนรู้จักประหยัด ย่อมหมายถึงว่าคุณภาพของคนเริ่มดีแล้วอนาคตของชาติจะต้องดีไปเอง

พูดจาประสาธยาย : 33

1.10.4 ล้อเลียนเสียดสีผู้ที่มีความประพฤติไม่ดี

ผู้ที่มีความประพฤติไม่ดี หมายถึง ผู้ที่ใช้เวลาว่างในการกระทำสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น เรื่องที่นำมาเสียดสี ได้แก่ คนที่กระทำตัวเป็นเจ้าพ่อซึ่งมีอิทธิพลในการกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย เช่น เปิดบ่อนการพนัน ฆ่าคนตาย ค้ายาเสพติด แต่เจ้าพ่อกลับคิดว่าสิ่งที่ตนทำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ลักษณะเช่นนี้เป็นกลวิธีการเขียนที่ก่อให้เกิดความขบขัน ดังนี้

เรื่อง "เจ้าพ่อจาเป็น" ตอนที่เจ้าพ่อขาวถูกตำรวจรถลอบยิงบาดเจ็บจนต้องเข้าโรงพยาบาล เจ้าพ่อขาวบาดเจ็บไม่มากนักรักษาตัวอยู่ไม่นานก็หายเป็นปกติ ระหว่างที่พักรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลยังมีคนปลอมตัวเข้ามาเป็นพยาบาลแล้วมาพยาบาลให้เจ้าพ่อขาวกิน เมื่อแพทย์รู้จึงรีบสั่งห้องช่วยเหลือนำตัว เจ้าพ่อขาวคุยกับลูกสมุนคนสนิทชื่อ "จอม" ถึงสาเหตุในการถูกลอบทำร้าย

ครั้งนี้ว่า ถ้าเป็นการกระทำของทางการเพื่อกำจัดคนที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะตนได้ทบทวนประโยชน์มีส่วนช่วยเหลือราชการมาก แต่สิ่งที่เขาทำนั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายทั้งสิ้น เช่น การจ้างวานมือปืนไปฆ่าผู้อื่น การค้ายาเสพติด การค้าโรเบอติ รวมทั้งการทำให้สินบนเจ้าหน้าที่ งานเรื่องเป็นการสนทนาระหว่างเจ้าพ่อชาวและสมุนจอมตอนนี ว่า

"ถ้าฉันเฝ้าว่าเป็นไปได้ไหมวะที่ข้าถูกยิงและถูกหลอกให้กินยาพิษเป็นฝีมือของทางการ"

"บ้า บ้าที่สุด" เจ้าพ่อชาวร้อง "ถ้าทางการคิดทำอย่างนี้กับข้า บ้าแน่ ๆ คนอย่างข้ามีประโยชน์ต่อแผ่นดิน ที่ข้าเปิดบ่อน เปิดร้านเปิดนี้ก็เพื่อช่วยให้คนมีงานทำมีรายได้ ปัญหาของเมืองไทยทุกวันนี้เพราะคนว่างงานไม่ใช้"

"ครับ" ผมก็ว่าฉัน "ไอ้จอมพูดอย่างประจบ

"ข้ารู้ว่าพวกราชการโดยเฉพาะตำรวจเงินเดือนน้อยไม่พอใช้ ข้าก็ตั้งเงินเดือนให้ทั้งโรงพัก สิ่งนี้ก็เป็นประโยชน์ต่อทางการทั้งนั้น"

"ครับ"

"แล้วที่ข้าสั่งเก็บคนนั้นคนนี้ ปืนหนึ่งข้ายิงตายห้าหลายศพก็เพื่อช่วยแผนการควบคุมไม่ให้ประชากรสิ้นเมืองไทย"

"ครับ"

"เฝ้าไม่ต้องครับน้อยนัก" เจ้าพ่อชาวมองหน้าไอ้จอมด้วยนัยน์ตาดู "นั่งฟังเฉย ๆ เวลาข้าได้เงินมาเยอะ ๆ ก็ไม่ได้เก็บไว้ใช้คนเดียว ข้าให้วัดให้โรงเรียนให้กะเหรี่ยงแจกเงินหมอนวด ซื้อบ้านให้เมียน้อย สรุปลแล้วข้าเพื่อแก้ทางประโยชน์ต่อส่วนรวมถึงขนาดนี้ ถ้าทางการยังส่งคนมาเก็บข้าก็นับว่าแรงเต็มที่ ตอนนี้ข้ากำลังมีแผนจะช่วยชาติอีกหลายอย่าง"

"เจ้านายจะทำอะไรอีกครับ" ไอ้จอมถามด้วยเสียงราบเรียบอย่างเกรงใจ

"ข้าเห็นเมืองไทยขาดดุลการค้า มีสินค้าเข้ามากรกว่าสินค้าออก ข้าจึงคิดจะค้าผงขาวเพื่อเอาเงินเข้าประเทศให้มากที่สุด และบางทีข้าจะค้าเนื้อสดด้วย"

"เจ้านายจะส่งเนื้อวัวไปขายหรือนาย" ไอ้จอมสงสัย

"เนื้อสดที่ว่า ข้าหมายถึงผู้หญิงวัยเอ็งนี่รู้น้อยจริง"

เจ้าพ่อจำเป็น : 82

เรื่อง "คนจู้ป่น" เขียนเสียดสีคนที่ไปเล่นบิลเลียด เล่นม้า ในทางที่เป็นการพนัน จัดว่าเป็นอบายมุข เป็นการใช้เวลาไปโดยไม่มีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น แต่กลับมองอย่างตรงข้าม ที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี ต้องได้รับความเหนื่อยยาก เป็นการเขียนทำให้เกิดอารมณ์ขัน ว่า

"กันเป็นคนไม่ชอบอยู่ว่าง" เขาเริ่มป่น "ว่างเมื่อไหร่กันก็พยายามหาอะไรทำ กันกลับจากที่ทำงานพักผ่อนได้ยังไม่หายเหนื่อย กันต้องออกไปแทงบิลเลียด เดินอยู่รอบโต๊ะนับระยะทางได้เป็นกิโล ๆ แถมต้องก้มๆเงยๆเหนื่อยแสนเหนื่อย เพลียแสนเพลียกันก็ทนได้ วันวันหยุดราชการแทนที่จะได้พักผ่อนเหมือนคนอื่น ๆ เปลาเลย กันต้องตื่นนอนตั้งแต่เช้าตรู่ออกจากบ้านไปสืบลูกม้า ตกบ่ายถึงจวนค่ำกันต้องทนทุกข์ทรมานทั้งกำลังกายและกำลังใจยืนเชียร์ม้า ดูเหนื่อยยากแค่ไหน การเดินทางรถก็ติด ร้อนก็ร้อนวันไหนได้ม้ามาก็หายร้อนหน่อย แต่วันไหนเสีย หัวใจแทบฉีกเป็นไฟ..."

คนจู้ป่น : 99

1.10.5 เรื่องล้อสังคม

ทักษิณ กระจ่างอินทร์ (2521 : 115) กล่าวถึงนักเขียนนำวิธีนี้ไปใช้ในการเขียนว่า เนื่องจากสังคมหรือบุคคลในสังคมมีความบกพร่อง หรือผิดพลาด แต่ไม่สามารถจะชี้แจงตักเตือนตรงๆได้ เพราะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่นถ้าไปก็ยิ่งทำให้สังคมหรือบุคคลเสื่อมลง นักเขียนจึงต้องหาวิธีออกทางอ้อม โดยการล้อสังคม ทำให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ไร้สาระ ประโยชน์ ถ้าจะกระทำต่อไปก็จะทำให้ "น่าขัน" ยิ่งขึ้น แล้วต่อไปสังคมก็จะรับรู้เองว่า สิ่งที่เราทำไปนั้นเป็นความบกพร่อง ควรจะช่วยกันแก้ไขต่อไป

เรื่องที่ไมตรี ลิ้มปิตาตินนำมาเขียนล้อสังคมมีเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

เรื่องเกี่ยวกับการกั้น การบนั้นเป็นการกระทำเพื่อให้ผู้กระทำเกิดความสะดวก
แต่บางอย่างก็ทำในเรื่องไม่เกิดประโยชน์ เช่น การมีเมียน้อย ว่า

ที่พึงทางใจของคนไทยจำนวนมากทีเดียว คือ การบนบานศาลกล่าว

อยากให้ถูกหวยกับ

อยากให้สอบไปนอกได้กับ

อยากให้มีลูกเป็นผู้ชายกับ

อยากให้ตำแหน่งกับ

อยากมีเมียน้อยกับ

เรื่องของการกั้น : 90

การล้อสังคมเกี่ยวกับเรื่องโรสเบธของไทย ประเทศไทยมีปัญญาเรื่องโรสเบธมากจนมี
ข่าวแพร่ไปทั่วโลก เป็นเรื่องที่ทำให้เสื่อมเสียต่อภาพพจน์ของชาติ เป็นเหตุทำให้ต่างชาติดูหมิ่น
หรือมองว่าไทยยังขาดการพัฒนา มติรณารมณ์เรื่องนี้มาเขียนให้เป็นเรื่องขบขัน ว่าอาชีพของโรสเบธ
ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และผู้หญิงเหล่านี้ยังสิ่งที่ไม่ขาดเสียได้ ทั้งด้านความสวยงาม การให้
บริการเอกเอาใจผู้ชายที่มาเที่ยว เขาเขียนว่า

โชคดีที่เมืองไทยยังมีหญิงโรสเบธมาช่วยดึงดูดชาวต่างประเทศ ไม่นั่นกิจการส่งเสริม
การท่องเที่ยวของเราคงซบเซากว่านี้ เพราะเรื่องผู้หญิงชาวต่างประเทศรู้ดีว่าของไทย
เรามีที่ใดได้อย่างไร แถมราคายังย่อมเยาอีกด้วย พุดง่าย ๆ ก็คือ ไม่มีชาติไหนในโลก
เราได้สำหรับเรื่องนี้

...

...ฉะนั้นผมจึงขอเสนอแนะรัฐบาลว่านอกจากทำอย่างอื่นเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน
แล้ว ควรสนับสนุนให้เปิดท่องเที่ยวอย่างเสรีด้วย หรือไม่ก็รัฐบาลนั้นแหละ เป็นพ่อเล้าเสียเอง

ส่งเสริมการท่องเที่ยว : 13

สื่อเลียนเสียงสิ่งมีชีวิตในเรื่องการหลงเชื่อในสิ่งมกมายไม่มีเหตุผล เรื่องหมอดู ถ้าเป็น
ผู้ใหญ่ที่มีตำแหน่งสูงก็อาจมีอิทธิพลสูงจากผู้อื่น เชื่อตามได้ง่าย โมตรเขียนเพื่อตติงพฤติกรรมนี้ว่าผู้
ใหญ่ไม่ควรเชื่อมกมายในเรื่องนี้ เพราะจะเป็นเหตุาให้ผู้อื่นเชื่อตามไปด้วย ว่า

สมัยนี้อยากรวบจึงทำได้มกยาก เช่น ถ้าเป็นพระก็ให้เป็นพระหมอดู ถ้าเป็นฆราวาส
ก็ให้มุ่งชาวหมกชาวทาทิเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ หาหน้าม้ามาช่วยสนับสนุนสัก 2-3 คน ขึ้นแรกต้อง
หลอกผู้ใหญ่ ๆ หรือคนที่มิเชื่อถือเสียงานบ้านเมืองก่อน แล้วถ่ายรูปทาทิพระชาสัมพันธ์เพียงเท่า
นี้คนก็ขึ้นตึงรวบทันตาเห็น

บุญของผี : 58

เสียงลือพฤติกรรมคนบางคนทำในสิ่งไม่ถูกต้อง คือการปล่อยน้ำเสียงลงในแม่น้ำลำคลอง
ของโรงงานทาทิปลาตาย โมตรใช้การเขียนเพื่อสื่อเลียนว่าคนทาเช่นนั้น เพื่อเป็นวิธีการทาทิมี
จุดประสงค์เพื่อจับปลาโดยปล่อยน้ำเสียงลงไปทาทิปลาตาย ทาทิผลิตถึงผลเสียที่ตามมา และปัญหา
น้ำเสียที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ปัจจุบันนี้ ว่า

...และเมื่อไม่นานมานี้คนไทยยังค้นพบวิธีจับปลาแบบใหม่ขึ้นมา เป็นแห่งแรกในโลก
ได้อีกอย่าง

วิธีการจับปลาอย่างที่ว่านี้ก็คือ ขอความร่วมมือให้โรงงานต่างๆปล่อยน้ำสกปรกลงแม่น้ำ
เพื่อให้แม่น้ำเน่าเหม็น ด้วยวิธีนี้ปลามันก็จะลอยขึ้นมาให้คนจับได้ง่าย ๆ

อีกไม่นานผมเชื่อว่าจะต้องมีประมงต่างประเทศมาขอตุงานเมืองเราค่อนข้างแน่

ปลา : 20

สื่อเลียนสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีเรื่องที่น่าสนใจคือ สภาพน้ำท่วมในกรุงเทพฯ โมตร
นำมาเขียนให้เกิดอารมณ์ขันกับเรื่องนี้ ว่า

ฝรั่งที่มาเที่ยวเมืองไทยในระยะหน้าฝนคงชอบใจ เพราะไม่ต้องไปตลาดน้ำไกล ๆ แต่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ก็จะได้เห็นซึ่งเป็นตลาดน้ำแบบพิเศษพิเศษเสียด้วย คือมีทั้งรถทั้งเรือ และคนลุยน้ำจับจ่ายซื้อของ เราเคยเห็นกัวยเตี๋ยวเรือเอาเรือขึ้นมาตั้งขายบนบก แต่วันนี้เราจะเห็นรถยนต์ลอยน้ำขายกัวยเตี๋ยว

อสม. น่าจะถ่ายรูปตอนน้ำท่วมกรุงไว้ให้มากๆ แล้วส่งไปเผยแพร่ทั่วโลก ฝรั่งชอบของแปลกๆ รับรองว่าจะได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศมากยิ่งขึ้นอย่างแน่นอน

ส่งเสริมการท่องเที่ยว : 12

1.10.6 ล้อเลียนเสียดสีพฤติกรรมของเด็ก

เรื่องล้อสังคมอีกเรื่องหนึ่งคือ "ลูกสมัยนี้" เขียนถึงพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นสมัยใหม่ที่คิดว่าอะไรไม่เหมาะสมโดยเขียนเรื่องกล่าวถึงครอบครัวหนึ่งมีลูกชายและลูกสาว 2 คนกำลังเรียนระดับอุดมศึกษา ลูกทั้งสองจะมีสิ่งที่ขัดแย้งกับพ่อแม่หลายเรื่อง เช่น ลูกชายชอบบ๊วผมยาว ลูกสาวชอบแต่งหน้าแต่งเครื่องสำอางไปเรียนหนังสือ มีผู้ชายมาติดพันมาชวนไปไหนมาไหนตามลำพัง แม้ที่ไม่ชอบ แม่ตักเตือนว่ากล่าว ลูกก็มีข้อโต้แย้งเสมอว่า เป็นคนสมัยใหม่แล้วอย่ามาเหมือนสังคมสมัยก่อน ส่วนลูกชายโกรธพ่อจากสาเหตุที่ขอเงินแล้วไม่ให้ ลูกพูดกับแม่อย่างไม่พอใจพ่อว่า พ่อชอบเลี้ยงนกกินเหล้า ทำงานราชการไม่เก่งจึงไม่รวย วันหนึ่งเป็นวันอาทิตย์ลูกทั้งสองเตรียมตัวออกจากบ้าน แม่บอกให้พ่อช่วยจัดบ้านกับภูิเสธแม่ ด้วยเหตุผลที่ไม่ตรีซ้ำเป็นการล้อเลียนการกระทำของเด็กบางคนที่ไม่ช่วยงานบ้านแต่อ้างว่าไม่ว่างเพราะต้องออกไปเดินชววนในตอนท้ายเรื่องว่า

"วันนี้อย่าไปไหนนะ แม่อยากให้เราช่วยจัดบ้านหน่อย จะย้ายของหนักหลายชิ้น"

"ไม่ว่างแม่ เราต้องไปทำงานใหญ่เพื่อประเทศชาติ" ลูกทั้งสองภูิเสธเกือบจะ

พร้อมกัน

"ทำอะไร" แม่สงสัย

"พวกเราจะไปเดินขบวน"

ลูกสมัยนี้ : 21

สื่อสังคมในเรื่องการนิยมกินเลี้ยงในสังคมไทย คนทำงานราชการในอำเภอตามต่าง
จังหวัดเลี้ยงเพื่อนรดยบอกว่ามีเงินรับรองของราชการนำมาใช้ได้ บางคนเลี้ยงเมื่อสุนัขฝรั่งที่
บ้านออกลูก เลี้ยงวันเกิด เลี้ยงขอบคุณที่สนับสนุนให้ได้เป็นนายกสมาคมฉบับกิจ เลี้ยงเมื่อทราบ
ว่าร้านใดมีอาหารอร่อย คนเป็นข้าราชการก็มีงานเลี้ยงหลายโอกาสทั้งเลี้ยงแสดงความยินดีกับผู้
มาดำรงตำแหน่งใหม่ เลี้ยงรับส่งเมื่อได้ย้าย และเมื่อมีนางสาวไทยไปประกวดกลับมาจัดเลี้ยง
ต้อนรับ มีการเลี้ยงหลายครั้งเพราะมีเจ้าภาพหลายราย ส่วนนักมวยได้เหรียญรางวัลก็เลี้ยงเพื่อ
แสดงความยินดีหลายรอบ โมตรี้เขียนอย่างมีอารมณ์ขัน ว่า

"นางสาวไทยไปได้นางงามโลกกลับมาต้องเลี้ยงต้อนรับ"

"จีนเลี้ยงรับกันบ่อยๆก็แย่ ตั้งแต่นางงามโลกกลับมาเมืองไทยถูกเลี้ยงบ่อยจนน่าเป็น
ห่วงว่าสัดส่วนนางงามจะเปลี่ยน เธอจะโตกว่าอก"

...

นักมวยของไทยได้เหรียญจากโอลิมปิกกลับมานับเป็นครั้งแรกที่ไทยได้ ทุกคนจึงดีใจ
พากันเลี้ยงฉลอง

ทุกครั้งที่เลี้ยงต่างก็เชิญนักมวยไปด้วยเสมอ เลี้ยงอยู่เป็นเดือนๆ

จนนักมวยผู้มีน้ำหนักอยู่ในรุ่นเล็ก บัดนี้กลายเป็นรุ่นใหญ่ขึ้น กว่าจะลดน้ำหนักได้ใหม่
ต้องพิชิตซ้อมกันแย่

กินเลี้ยงเข้าไปเถอะเพื่อความอยู่(ไม่)รอดของประเทศ : 93-94

ล้อเลียนตำรวจจับผู้ร้าย เป็นการเล่าเรื่องการจับเสียดสีที่หนีเข้าไปในป่าช้ารถไฟที่
มักกะสัน ว่า

การจับเสียดสีเป็นสัตว์ ผมว่ายากกว่าจับเสียดสีที่เป็นคน เพราะสัตว์พูดกันไม่รู้เรื่อง ล้อม
มันจนรอบแล้วก็ไม่อาจใช้เครื่องขยายเสียงประกาศพูดว่า

"บัดนี้ตำรวจได้ล้อมไว้หมดทุกด้านแล้ว ถ้าไม่ยอมตายขอให้ออกมามอบตัวเสียดี ๆ"

จึงประกาศแบบนี้เสียดมันก็คงเฉยๆ คนประกาศเหนื่อยเปล่า

ชาวแก๊ง : 70

1.10.7 นามบุคคลที่รู้จักในสังคมมาล้อเลียน

หมายถึงการนำบุคคลในสังคมที่เป็นที่รู้จักในสมัยนั้นมาล้อเลียน มี 2 ลักษณะ คือ การนำ
ชื่อ และพฤติกรรมมาล้อเลียน

การนำชื่อมาล้อเลียน เช่น จ่าง แซ่ตั้ง เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงวรรณกรรม จ่าง คือ
ผู้มีชื่อเสียงว่าเป็นผู้นำรูปแบบการเขียนรูปแบบใหม่มาใช้นวนวรรณกรรม ที่เรียกว่าวรรณรูป วมตรี
ลิมปิจาตินำชื่อมาล้อเลียนโดยนำชื่อที่เป็นคำมีเสียงพยางค์เดียว และนามสกุลที่มี 2 พยางค์ มีเสียง
พยางค์แรกซ้ำ "แซ่" เหมือนกัน ว่า

ในวันนั้นข้าพเจ้าไม่พบ จ่าง แซ่ตั้ง เลยไม่ได้กินน้ำก็ทสยแกล้มกวี จึงหันไปกินน้ำ
บับบักของหมื่น แซ่เบ๊แก่ช้ำในแทน

อีกไม่นานต้นมะขามคงขึ้นเหงา : 22

เรื่องการนำพฤติกรรมของบุคคลมาเขียน มักเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดีในสมัยนั้น ปัจจุบัน
ก็ยังเป็นที่รู้จัก เพราะวรมตรี ลิมปิจาติเป็นนักเขียนที่มีผลงานอยู่ในช่วงเวลาประมาณ 20 กว่าปีที่
ผ่านมา ดังนั้นเรื่องที่เขานำบุคคลมาเขียนจึงเป็นบุคคลที่คนรู้จัก เรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่นำมาเขียน

เช่น พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์อดีตนายกรัฐมนตรี ล้อเลียนเรื่องการประกอบอาหาร พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียง ปัจจุบันได้รับยกย่องเป็นรัฐบุรุษ ล้อเลียนการเป็นรัฐบาลหลายสมัย คุณมีชัย วีระไวทยะ ผู้เคยมีชื่อเสียงด้านการคุมกำเนิด ล้อเลียนการใช้ถุงยางอนามัย แสนศักดิ์ เมืองสุรินทร์ และสามารถ พัทธอรรถ อดีตแชมป์โลกมวยของไทย ล้อเลียนลักษณะรูปร่าง และความสามารถในการชกมวย ดังนี้

พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นำเรื่องความสามารถด้านการทำอาหาร โดยเฉพาะอาหารที่มีชื่อจนสื่อมวลชนเคยนำมาลงในหนังสือพิมพ์ คือ แกงเขียวหวานใส่มันต์ เขียนว่า

ข้าพเจ้านึกถึงท่านนายกรัฐมนตรีพ่อครัวเอกก่อนคนอื่นๆ เพราะเห็นหลายฝ่ายเชียร์กันนัก ว่า ท่านทำกับข้าวอร่อย ข้าพเจ้าไม่เคยกินจึงไม่รู้ว่าคุณทำถึงใจขนาดไหน ส่วนคนที่เคยกินบอกว่าอร่อย อาจเพราะเห็นท่านเป็นนายกฯก็ได้...

บุรุษแห่งปี : 94

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

เป็นรัฐบุรุษ ในอดีตเคยเป็นนายกรัฐมนตรีหลายสมัย ที่สื่อมวลชนตั้งให้ เรียกว่า เปรม 1, เปรม 2, เปรม 3, เปรม 4

ในมติ นามานเขียนล้อเลียน ว่า

...จะนั้นในช่วงปี 2 ปีนี้ อาจจะต้องมีรัฐบาลเปรม 3 หรือเปรม 4 ติดตามมาอีก
บ้าง ๗ อ้าวเชื่อว่าจะไม่ถึงเปรม 10 แน่

เมืองไทยของอ้าวและของลือาใช้รัฐบาลสิ้นเปลืองเหลือเกิน นายเขาก็เปลี่ยนบ่อยจนแทบ
จำหน้าไม่ค่อยจะได้

จดหมายถึงเพื่อน : 142

คุณมิชัย วีระไวทยะ

เป็นผู้มีชื่อเสียงเรื่องเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การรณรงค์ให้ประชาชนคุมกำเนิดโดยใช้ถุง
ยางอนามัย ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการปราบปรามคหหลวง ในตริณาเรื่องของคุณมิชัย วีระไวทยะ
มาเขียน ว่า

ผมรู้จักคุณมิชัย วีระไวทยะ ก่อนข้างดีครับ เพียงแต่ท่านไม่รู้จักรักผมเท่านั้น
ถึงผมไม่เคยเกลียดชังท่านเป็นการส่วนตัว แต่ผมก็เคยเกลียดแนบสนิทกับสินค้าของท่าน
ที่เรียกว่าถุงมิชัยนั่นแหละ

...

"คุณมิชัยไม่รู้เรื่องทางช่าง ไม่ได้เป็นวิศวกร ทางงานทางการประปามิได้หรอก
เกรงว่าจะทำให้น้ำประปาลายเป็นสีประกายรุ่งเหมือนถุงมิชัย"

นอกจากคนนั้นแล้ว ยังมีคนไม่เห็นด้วยเพิ่มเติมอีกว่า

"เวลาเข้าฤดูร้อน น้ำขาดแคลน คุณมิชัยอาจสั่งให้เจ้าหน้าที่เอาถุงมิชัยบรรจุน้ำ
ประปาแจก หรือส่งขายก็ยุ่งกันเท่านั้น"

...

ท่านสามารถเอาของที่คนทั่วไปรังเกียจและมองว่าเป็นของน่าเกลียด ผู้หญิงเห็นต้อง
อาย สิ่งนั้นคือถุงมิชัยมาให้เห็นเป็นของธรรมดา บางครั้งยังจัดให้มีการแข่งขันเป่าถุงมิชัย
แทนลูกโป่ง

...

คนที่มีความสามารถอย่างคุณมิชัย แลผมมีความรู้ดี ถึงแม้ไม่เป็นช่างก็ตามจึงเหมาะกับ
ตำแหน่งทุกประการ และผมเชื่อว่าจะต้องทำงานได้ดี อย่างน้อย ๆ จะต้องมิถูกเล่นอะไร

แปลก ๆ ให้อำนาจนี้มาได้ทั้ง ๆ ที่ไม่มีน้ำไหลออกจากกรูก็ออก

วันนี้ผมขออนุญาตเขียนเรื่องมีชัยสักหน่อย ในฐานะที่ผมเคยเป็นลูกดำนานาน

น้ำประปาสี่ประกายรุ่ง : 100-103

แสนศักดิ์ เมืองสุรินทร์ หรือ ไอ้แสบ เป็นนักมวยชาวไทยที่ครองแชมป์โลกประเภทมวย

สากล เขียนว่า

ในสายตาของผมเห็นว่าไอ้แสบมีรูปร่างได้เปรียบนักมวยคู่ต่อสู้เสมอ นักหนักเท่ากัน แต่เมื่อมาเปรียบเทียบกับแล้ว ไอ้แสบมักจะใหญ่กว่า ทั้ง ๆ ที่หัวไอ้แสบก็โต ผมก็รัก หมวดก็ยาว ดูแล้วไม่น่าเชื่อว่ามีน้ำหนักเบาว่า "โรมเรโน" คู่ชกคนล่าสุด

...

"โรมเรโน" ต้องกระโดดเชือกและชกลมเกือบตายกว่าจะลดน้ำหนักให้พอเข้าฝึกได้ แต่ไอ้แสบขึ้นชั่งเพียงครั้งเดียวก็ผ่านได้ หลายคนจึงสงสัยว่าช่วงล่างของไอ้แสบคงเล็กกระมัง จึงทำให้หนักเบา น่องและขานั้นเล็กแน่ เพราะผมเคยเห็นมาแล้ว ส่วนอย่างอื่นจะเล็กหรือไม่ ผมไม่กล้ายืนยัน เพราะไม่เคยไปดูไอ้แสบชั่งน้ำหนัก หรือทะเลาะไปถามแม่ปริม ประภาพร

ลดน้ำหนัก : 99-100

สามารถ พยัคฆ์อรุณ อดีตนักมวยที่เคยครองแชมป์โลกของไทยอีกคนหนึ่ง ต่อมายังใช้ความสามารถทางด้านการร้องเพลงอีกด้วย เขียนว่า

สามารถ พยัคฆ์อรุณ เป็นนักมวยที่หลบหมัดคู่ต่อสู้ได้ดีมาก อย่างว่าหมัดเลย แม้สมัยชกมวยไทย สามารถมีความสามารถหลบได้ทั้งหมด เข้า สอก และเตะ ได้อย่างคล่องแคล่ว จนเป็นนักมวยไทยที่ขึ้นคาน ไม่มีใครอยากชกด้วย จึงต้องหันมาชกสากลและได้เป็นแชมป์โลกไปนานที่สุด

เรื่องของแคว : 34

2. การใช้ภาษา

โมตรี ลิมปิชาดิ เป็นนักเขียนที่นำภาษามาใช้ในการเขียนได้อย่างน่าสนใจผู้หนึ่ง จนเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นลักษณะเด่นในการสร้างงานของเขา การใช้ภาษานอกจากช่วยให้เข้าใจเรื่องที่เขียนแล้วยังช่วยเพิ่มอรรถรสในการอ่านยิ่งขึ้นอีกด้วย

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 164) กล่าวว่า การใช้ภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวรรณกรรมที่ทำให้อารมณ์ขึ้น เพราะภาษาจะเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของนักเขียนมายังผู้อ่าน นักเขียนจะต้องมีศิลปะในการใช้ภาษา เพื่อให้ผู้อ่านรับสารได้ตามความต้องการ ถ้านักเขียนใช้ภาษาไม่ดี เรื่องที่ตกอาจกลายเป็น "ตลกค้าน" ไม่สามารถเรียกอารมณ์ขึ้นได้ ดังนั้นนักเขียนจะต้องใช้กลวิธีต่างๆ เกี่ยวกับภาษาในการเรียกอารมณ์ขึ้นหรือช่วยสร้างอารมณ์ขึ้น ซึ่งจะพิจารณาจากองค์ประกอบการใช้ภาษา 3 ประการ คือ การใช้คำและความหมาย การบรรยาย และการพรรณนา และสำนวนโวหาร

การใช้ภาษาในการสร้างอารมณ์ขึ้นของโมตรี ลิมปิชาดิแบ่งออกได้เป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

2.1 เสียง

2.2 คำ และกลุ่มคำ

2.3 สำนวน

2.4 ภาษาภาพพจน์

กลวิธีในการใช้ภาษาแต่ละหัวข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 เสียง หมายถึงการใช้คำที่มีเสียงสัมผัส มีเสียงสระ หรือเสียงพยัญชนะที่มีเสียงเหมือนกันทำให้เกิดเสียงสัมผัสมีความคล้องจองกันและยังมีความหมายทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น

โมตรี ลิมปิชาดิมีการใช้เสียงเป็นคำสัมผัส ดังนี้

2.1.1 การใช้เสียงสัมผัส

เมื่อรัฐบาลร่ำรวย คนไทยทุกคนจะได้เรียนฟรีรักษาพยาบาลฟรี หรืออาจจะมียานพาหนะอยู่ฟรีๆ คำว่าฟรีก็คงลด คำนำก็คงหด คำารถเมล่อาจเหลือสลึงเดียว น้ำมันเบนซินในประเทศ อาจขายลิตรละ เพียง 2 บาท

การใช้คำ "ลด" และ "หด" เป็นคำที่มีเสียงสระโอะสัมผัสกัน และยังมีความหมาย
ที่ซ้ำได้ในความหมายเหมือนกันด้วย คำว่า "หด" ก็คือคำว่า "ลด" นั่นเอง

ผลยังไม่ออกมาแน่ชัดว่านี่ฉันทน์ที่ค้นพบมีจำนวนเท่าไร แต่ผมก็อดตีใจไม่ได้ว่า คงจะมี
ฉันทน์มหาศาลบานเบิก...

ผ่านกลางวัน : 34

ใช้ "มหาศาล" สัมผัสกับ "บานเบิก" เสียงคำ ศาล และ บาน มีเสียงสระอาเป็นเสียง
เดียวกัน "มหาศาล" มีความหมายว่ามากมาย เติม "บานเบิก" เพิ่มเข้าไปอีกทำให้ได้ความหมาย
ว่ามากมายยิ่งกว่า "มหาศาล" ที่ไม่มีอะไรต่อท้าย

เหตุผลของการบวชพระแต่ละคนไม่เหมือนกัน

บางคนบวชแก้บน

บางคนบวชแก้จน

บางคนบวชตามประเพณี

ทฤษฎีหรือบาป : 125

คำที่สัมผัส คือ "บน" กับ "จน"

2.1.2 การใช้นิยามเพื่่อสื่อสาร

2.1.2.1 การสื่อสารนิยามชาวจีน

ภาษาที่โมตริ ลิ้มปิตินมาเขียนทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ก็คือ นิยามของชาวจีน ที่พูดภาษาไทยไม่ชัดเป็นสิ่งที่นำมาใช้สร้างอารมณ์ขันได้ แม้ในการนำมาเล่าพูดคุยกันก็ทำให้รู้สึกขบขัน เสียงคำไทยที่สะกดในมาตราแม่ "กก" "กค" "กน" เสียง "ร" จะออกเสียงได้ไม่ชัด โมตรินำมาเขียนตอนที่เล่าถึงการได้คุยกับพ่อค้าขายเบ็ดพะโล้ชาวจีนคนหนึ่ง เรียกชื่อว่า อาแปะ เมื่อพูดพักฝนไม่ได้ขายเบ็ดหลายวัน ว่า

อยู่มาวันหนึ่งอาแปะไม่ขายเบ็ด ข้าพเจ้าพบแกกำลังนั่งกินเหล้าในร้านข้าวต้ม

ก็จึงเข้าไปชวนแกคุย

"เป็นไงแปะไม่ขายเบ็ดหรือ"

"ไม่มีเบ็ด หาเบ็ดไม่ได้"

"ทำไมล่ะ"

"อ้าวซื้อเบ็ดไม่เหมือนคองอ้ง อ้าวเลือกมาก คองอ้งเบ็ดใส่ยาทำให้เปื่อย ของอ้าวมาส์

จึงต้องเลือกเบ็ดเป็น ไม้เนื้อเหนียว" อาแปะพูดไทยไม่ค่อยชัด

"ไม้ดักกินเบ็ดแปะ อ้าวกินข้าวไม่อร่อย" ข้าพเจ้าชม อาแปะยิ้ม

"อีกไม่กี่วันคงได้กิน มีคงจะหาเบ็ดมาให้"

"อาแปะฆ่าเบ็ดเองหรือ"

"ฆ่าเอง อ้าวทั้งเองหมกคองเสีย"

"ทำเบ็ดพะโล้ขายมานานเท่าไรแล้ว"

"เกือบสองสิบกปี"

"ฆ่าเบ็ดมาเยอะปะซี"

"เป็นแสงๆตัว"

"ไม่กลัวบาปหรือ"

"ถ้าบาปก็อคงกินก็บาป"

"ได้ตำราทำเบ็ดมาจากไหน"

"มีสอง"

"สอนให้ฉันบ้างได้ไหม"

"ลืออย่างงั้นเลย ลือเบ็งคงกินอย่างเลี้ยวดีกว่า" อาแปะยิ้มเห็นเหงือก

พ่อค้าเบ็ดผู้ทรง : 95-97

2.1.2.2 การล้อเลียนสำเนียงชาวอินเดีย

ใช้เสียงล้อเลียนสำเนียงชาวอินเดีย คือ สำเนียงของชาวอินเดียที่พูดภาษาไทย แต่ยังคงติดคำสร้อยท้ายคำ ท้ายประโยค หรือขึ้นต้นประโยค ได้แก่ คำว่า อีนี่ นะนาย ดังปรากฏในเรื่อง "แขกยาม" ว่า

ขณะนั้นมีแขกกลุ่มใหญ่เข้ามาบนโรงพัก คนหนึ่งท่าทางอาวุธกว่าคนอื่น เดินตรงเข้ามาพูดกับสิบเวร ข้าพเจ้าได้ยินชัดว่า

"ขอเยี่ยมหนอยะนาย อีนี่ท้มเสียชื่อแขกโรมิต ขอมยหลับไม่ว่านะนาย ขอมยของมิด้ายแขกถือ"

แขกยาม : 31

2.2 การใช้คำ หมายถึง การนำคำมาใช้ในการเขียนในลักษณะต่าง ๆ ในการสร้างอารมณ์ขัน โมตริ ลิขิตาติคำมาใช้มีลักษณะดังนี้

2.2.1 การเล่นคำ

การเล่นคำ แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

2.2.1.1 การเล่นคำที่เหมือนกันทั้งรูปและเสียง เป็นการนำคำมาเดียวกันมาใช้ในการความหมายที่ต่างกัน มีดังนี้

คนไทยมีความชำนาญในการจับปลามาก อาจจะเป็นที่ 1 ในโลกก็ว่าได้จะเห็นได้ว่า ชาวประมงไทยจับปลาในน่านน้ำไทยจนมีปลาเหลือน้อยเต็มที จึงมักแอบไปจับปลานน่านน้ำ ประเทศอื่นเป็นเหตุให้ถูกจับเป็นชาวบ่อยๆ นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ยืนยันได้ว่าคนไทยจับปลาเก่ง จับจนตัวเองถูกจับ

ปลา : 20

"จับ" ที่ใช้ขีดเส้นใต้เส้นเดียว หมายถึงการจับปลา ส่วน "จับ" ที่ขีดเส้นใต้สองเส้นหมายถึง ถึง คนจับปลาถูกเจ้าหน้าที่จับกุม

...นอกจากนี้เชื่อว่า ถ้าแม่ให้ลูกกินนม จะทำให้มดลูกเข้าอู่เร็ว (เป็นผู้หญิงเวลาคลอดลูก มดลูกเข้าอู่เร็วดีครับ ตรงข้ามกับชื่อรถยนต์ใหม่ถ้าเข้าอู่เร็วไม่ดี)

นมสืไทย : 9

"เข้าอู่" คำแรกและคำที่สอง หมายถึงลักษณะของมดลูกหลังจากการคลอดบุตรแล้วหดตัว กลับเข้าที่หลังจากคลอดแล้ว "เข้าอู่" คำที่สาม หมายถึง การนำรถเข้าไปซ่อมในอู่ซ่อมรถ

ถาม ผมเป็นคนติดอ่าง อย่างโรงอาบอบนวดจะรับไม่เข้าอ่างอื่น...

หลายคำถามจากเพื่อนบ้าน : 142

"ติดอ่าง" เป็นคำที่ใช้กับลักษณะการพูดมีพูดติดขัดอยู่ที่คำหนึ่งซ้ำๆ กัน ถ้านำมาใช้กับตัวละคร มักแสดงถึงลักษณะที่ชวนขันของตัวละคร บางคนก็พูดติดอ่างอยู่ประจำ บางคนติดอ่างเมื่อเกิดความกลัว

"ติดอ่าง" ที่ไมตรี ลิขิตาตินำมาใช้หมายถึง อ่างอาบน้ำที่มีในสถานอาบอบนวด ผู้ชายที่ชอบไปลงอ่างที่สถานอาบอบนวดจึงเรียกว่า คนติดอ่าง ส่วน "อ่างอื่น" มีความหมายถึงคนที่พูดติดอ่างนั่นเอง ไมตรีใช้เพื่อให้เห็นว่าเป็นคำที่มีความหมายคนละอย่างไม่ซ้ำคำเดียวกัน

คนหัวล้านเที่ยวเกาะล้าน คิดขึ้นมาแล้วครีมาจติ

ลมหายใจพหยา : 69

ล้าน คำน้า หมายถึง สิริหะไม่มีผม ล้าน คำนล้ง หมายถึง ชื่อเกาะ

2.2.1.2 การเล่นคำที่มีรูปคำไม่เหมือนกันแต่มีความหมายใกล้เคียงกัน

ช่วงชีวิตที่ผ่านมา ข้าพเจ้านิยมเล่นแต่การบ้านเท่านั้น เพราะการบ้านเล่นง่ายกว่า
การเมืองผลของการทำการบ้านน้อยจนปัจจุบันนี้ข้าพเจ้ามีลูกไว้เชยชมหลายคนแล้ว

ลอยตามลม : 27

การบ้าน" หมายถึงการมีส่วนร่วมหลับนอนกับผู้ที่เป็นภรรยาของตนเองที่บ้าน ถ้าพูดถึงคำนี้ใน
การสนทนาในหมู่เพื่อนฝูงเป็นที่เข้าใจกันดีในหมู่ผู้ชายที่สนิทสนมกันดีและนำมาใช้กระเ้าเข้าแหย
ทักทีเกิดความสุขสานเฮฮาเป็นอย่างยิ่ง ในตรีนาคำนี้มาเขียนไว้เพื่อเป็นการล้อเลียนกับคำ
"เล่นการเมือง"

2.2.2 การซ้ำคำ

หมายถึง การนำคำคำเดียวกัน มาใช้หลาย ๆ ครั้ง หรือคำที่รวมกับคำอื่นแล้วมีคำใด
คำหนึ่งหรือหลายคำเป็นกลุ่มคำที่มีการนำมาใช้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าใจความหมายมากยิ่งขึ้น
ในตรี ลิมปิตาติมีการนำคำซ้ำมาใช้ดังนี้

...ผมกลายเป็นคนขี้สงสัยขึ้นมาอีก เห็นอะไรก็สงสัยไปเสียหมด ทั้งเรื่องใหญ่ เรื่อง
กลาง และเรื่องเล็กขี้ประดู่...

ท่าโม : 108

โมดริซึคาซึ "เรื่อง" บอกใช้ว่าสงสัยทั้งเรื่องใหญ่เรื่องเล็ก ก็เป็นที่เข้าใจได้ แต่เขาต้องการความหมายให้ละเอียดยิ่งขึ้นว่าระหว่างเรื่องใหญ่กับเรื่องเล็กก็ยังมีเรื่องกลางให้สงสัยด้วย แสดงว่าเขามีความสงสัยมากจริงๆ

ถ้ารัฐบาลเปิดช่อง ผมรับรองว่ากลุ่มโรเบิร์ตทั้งหลายจะต้องยกมือขึ้นท่วมหัวแล้วร้องว่าสาธุพร้อมกัน เพราะหมายถึงว่าพวกหล่อนจะได้หากินกันอย่างสุจริตไม่ผิดกฎหมายเสีย ที่ไม่ต้องมีไครมาคอยเฝ้า คอยชุด คอยรีด

ส่งเสริมการท่องเที่ยว : 14

ในรายชื่อคนที่เป็นรัฐมนตรีมีทั้งคนแก่ คนหนุ่ม คนสาวแล้ว คนโง่คนฉลาด คนรวยคนมี
ความรู้สูง คนมีความรู้ต่ำ คนกำลังเป็นผู้นำ และคนเคยสอบตก บางคนก็สังกัดพรรค
บางคนก็ไม่สังกัดพรรค

จดหมายถึงเพื่อน : 142

คดีหาสมบัติทั้งห้องนอนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ห้องนั่งเล่น ห้องนั่งจริง ห้องดนตรี ห้อง
พระ ห้องหนังสือ ห้องทำงาน ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องเตรียมอาหาร ห้องประชุม และ
อีกหลายห้องรวมแล้วเป็นสิบ ๆ ห้อง จนต้องตั้งชื่อแต่ละห้อง ไม่นานหาหิ้งเรียกไม่ถูก

ยอดคุณลูก : 8

ผมมีความเชื่อมั่นว่าเมืองไทยจะต้องดีขึ้นเรื่อยๆ ทุกคนจะต้องอยู่ดี นอนดี ถ้ายดี...

ปรอดอย่าคิดหนีเลย : 87

การชื้อคำ "ควาย" เมื่อเล่าเรื่องที่พบกันที่ อาเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
เขียนว่า

กระบือแปลว่าควาย แสดงว่าตามประวัติบริเวณนี้เป็นลานเลี้ยงควาย ซึ่งเต็มไปด้วย
ควายและขี้ควาย ตอนนั้นคงไม่มีใครรู้หรือรู้ว่าใต้ดินควายลงไปดินลึก ๆ มีน้ำมัน

พินกลางวัน : 34

มะม่วงมีหลายพันธุ์ บางพันธุ์ผลเล็ก บางพันธุ์ผลใหญ่ บางพันธุ์ผลกลม บางพันธุ์ผลยาว
บางพันธุ์ผลสั้น และบางพันธุ์ผิวตึง บางพันธุ์ผิวเหี่ยว

...

ผู้รู้คนหนึ่งบอกผมว่า ที่จริงพันธุ์มะม่วงไทยแท้ไม่มีกี่พันธุ์ เช่น มะม่วงคัน มะม่วงป่า
มะม่วงช้างเหยียบ มะม่วงไข่แลน มะม่วงขี้ยา มะม่วงกะล่อน ฯลฯ

มะม่วง : 39 , 40

ชีวิตประจำวันของคนกรุงเทพฯจึงสรุปลงได้ว่า ต้องแย่งกันเข้าห้องน้ำ แย่งกันกิน
แย่งกันขึ้นรถ แย่งกันเข้าคิวซื้ออาหาร แย่งกันใช้ถนน และอะไรต่อมิอะไรอีกหลายอย่าง

อย่าไปเลยบางกอกจะบอกให้ : 63

บางคนสมัครผู้แทนสอบตกจนชิน สมัครต่อเรื่อย ๆ ทุกครั้งจนตายก็ยังไม่ได้เป็น
เช่นเดียวกับคนบางคนได้เป็นผู้แทนเสียจนชิน พอไม่ได้กลับดำประชาชนว่าเลือกไม่เป็น

หิวและอดจนเคยชิน อดมั่วจนเคยชิน ฯลฯ เหล่านี้ไม่เกิดโทษ ถ้ามีอำนาจจนชิน
นี้สิน่ากลัวเพราะผู้เป็นใหญ่ยอมมาซื้ออำนาจในทางที่ผิดได้

ความเคยชิน : 137

ที่พึงพอใจของคนไทยจำนวนมากทีเดียว คือการบนบานศาลกล่าว

อยากให้เป็นลูกหยี

อยากให้เป็นลูกหยี

อยากให้เป็นลูกหยี

อยากได้ตำแหน่ง

อยากมีเมีย

เรื่องของการแก้บน : 90

2.2.3 การสร้างคำใหม่ หมายถึงการใช้คำที่ยังไม่มีใช้เช่นนี้เมื่อก่อน ทำให้เกิดคำใหม่ มีความหมายที่สื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้

เกิดมาเป็นมนุษย์มีนิสัยชอบเล่นกันเสมอ ถ้าไม่เล่นว่านก็จะเล่นอย่างอื่นแทน เช่น เล่นม้า เล่นบิลเลียด เล่นไพ่ เล่นเหล้า ฯลฯ ในจำนวนหลายๆ เล่นเหล้านี้ ผมก็ยังเห็นว่า ผู้เล่นดื่มไม่หรือเล่นว่านไม่ได้

เล่นดื่มไม่ : 90

การเลือกตั้งปี 2526 นี้ท่าทีจะสนุก มีนักการเมืองสมัครเข้าแข่งขันคับคั่งจากหลายอาชีพทั้งนายหนังตะลุง เจ้าของวู้วชน หมอรา นักร้อง นักเลง นักแสดง นักมวย นักปลุก ระคม นักอดข้าว อดีตตำรวจและทหารปลดเกษียณ ฯลฯ หลายคนเหล่านั้นล้วนรักชาติทั้งนั้น

เมืองไทยสนทนา ใน "ยิ้มรับลม" : 20

ไมตรี นาคา "หวัคะแนน" ซึ่งหมายถึงผู้ที่คอยช่วยเหลือเพื่อหาคนให้ลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง หรือพรรคใดพรรคหนึ่ง จะเป็นผู้ที่รวบรวมคะแนนเสียงได้มาก เพื่อให้ผู้สมัครได้รับเลือกเป็นผู้แทนตามต้องการ ส่วน "หางคะแนน" ก็มีความหมายเช่นกันแต่ต่างกันที่อาจจะเป็นผู้หาคะแนนเสียงให้ผู้สมัครได้น้อยกว่าหวัคะแนน ว่า

เจ้าพเจ้าไม่เป็นที่หัวคะแนนหรือแม้แต่หางคะแนนก็ไม่เคยเป็น

ลอยตามลม : 27

ใช้คำ "อุบัติเหตุทางเช็กส์" หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่คาดคิดมาก่อน อาจจะพบ
ผู้หญิงที่หาที่ต้องเกิดมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยคาดการณ์ไม่ได้ว่าจะเป็นใคร ที่ไหน เมื่อไร (ว่า) — ๑

ผู้ชายถ้าจะคุมกำเนิดใช้ถุงมีชัยดีที่สุด แต่ก็นั่นแหละไม่ว่าอะไรของฝ่ายที่จะต้องพกถุงมีชัย
ติดตัวอยู่ตลอดเวลา เพราะอุบัติเหตุทางเช็กส์เกิดขึ้นเสมอ...

วิธีคุมกำเนิด : 19

บ้านของเจ้าพ่อขาวอยู่นอกเมืองค่อนข้างไปทางอำเภอปากพนัง ที่จริงเรียกว่าบ้านเก็งไม่น่าจะ
จะถูก ควรเรียกว่าโรคตรบ้าน หรือถ้าเรียกตามสำนวนทันสมัยก็คงจะเรียกได้ว่าบ้านซุบแฉ่งทอด

เศรษฐกิจอุบัติเหตุ : 12

ใช้ "โรคตรบ้าน" และ "บ้านซุบแฉ่งทอด" ทั้งสองคำนี้มีความหมายว่า บ้านของเจ้าพ่อ
ขาวใหญ่มาก คำนี้ไมตรี ลิมปิชาติตินมาจากการตั้งคำถาม "อะไรเอ่ย" ที่ทายเล่นว่า "ปลาอะไร
เอ่ยใหญ่ที่สุด" คนส่วนมากก็จะตอบได้ว่า "ปลาวาฬ" คนถามจะถามต่อว่า "ปลาอะไรใหญ่กว่า
ปลาวาฬ" บางคนจะตอบไม่ได้ คำเฉลยคือ "ปลาวาฬซุบแฉ่งทอด" ความหมายมาจากการทอดอาหารที่นำไปซุบแฉ่งทอดจะมีขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม "บ้านซุบแฉ่งทอด" จึงมีความหมาย
ว่าบ้านที่มีขนาดใหญ่กว่าบ้านทั่วไป

ใช้ "โรครวมหาริธร" ในความหมายว่า โรครวม และ "ทางมหาควน" ในความ
หมายว่า ทางที่รุดรังที่ใช้ความเร็วมาก ในข้อความ ว่า

ผู้หญิงรู้จุดอ่อนว่าผู้ชายรักจ้าวโลกเป็นชีวิตจิตใจ ฉะนั้นเวลาโรครسامิขึ้นมา จึงนิยม
ทำลายของรักโดยการทำให้มีโรคติดต่อจ้าวโลกทิ้ง เพราะเชื่อว่าสามีจะต้องโรครวมหารักร
ผลก็เป็นจริงเช่นนั้นเสียด้วย

จ้าวโลกผู้นำสงสาร : 81

...นี่มันเป็นจินตนิยายประเทศอาจขายดีแค่เพียง 2 บาท รดยนตร์ในกรุงเทพฯ
คงแสนกันคึกจนต้องสร้างทางด่วนมหาด่วนข้ามซ้อนเป็นชั้นๆหลายสิบชั้นเหมือนเมืองสวรรค์
แน่ๆ

พันกลางวัน : 36

ทำไมไม่เรียกเลื่อยทรงของผู้หญิงว่าเลื่อยกนม

ทำไม : 111

ผมมั่นใจว่าเลียงคนต้องดีกว่าเลียงคนแน่ๆ...

นมสินไทย : 11

แวน...เพราะมีความรู้สึกรวยมานานแล้วหลังจากมีความจนมาตั้งแต่กำเนิด...

ถึงคราวจะเฮง : 19

าใช้ "มีความจนมาตั้งแต่กำเนิด" เลียนข้อความที่ใช้กับบุคคลที่ "มีความผิดปกติมาตั้งแต่
กำเนิด" หมายความว่าเด็กที่เกิดมาอาจจะพิการ เป็นโรคหรือมีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่งมา
ตั้งแต่แรกเกิด

ใช้ "ทบทวนฉบับถาวร" หมายถึงการทบทวนที่ไม่มีทางแก้มันเพื่อให้มีลูกอีกได้ เป็นการ
ใช้คำเลียนคำ รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ในข้อความ ว่า

ผู้ขายเจ้าผู้ทั้งหลายรีบไปทบทวนเสียเถิด ประเดี๋ยวหาว่าผมไม่เตือนเงินชักเข้าเมียบ่นนอน
เตียงเดียวกันนั้นแหละจะทบทวนให้โดยวิธีตัดของพวกทั้ง

วิธีที่ว่านี้เขาเรียกว่า วิธีทบทวนฉบับถาวรจะบอกให้

วิธีคุมกำเนิด : 21

ใช้ "กินเป็นทางการ" เลียนคำที่ใช้ "เป็นทางการ" โดยคำ "กิน" หมายถึงการ
กินที่รู้ว่าเนื้อที่รับประทานนั้นเป็นเนื้อสัตว์ชนิดใด ในข้อความ ว่า

ข้าพเจ้าชอบกินไก่มากกว่าหมู ส่วนเนื้อหมาข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะชอบหรือไม่ เพราะ
ยังไม่เคยกินเป็นทางการ

คนชอบกินไก่ : 100

นับว่าทั้งขุนและแวนเป็นโรคหัวล้านที่แปลกประหลาดที่สุดในโลก เพราะหลังจากนั้น
ไม่ถึงเดือน ผมบนหัวของคนทั้ง 2 หายไปจนหมดสิ้น กลายเป็นคนหัวล้านชนิดสมบูรณ์แบบ

ถึงคราวจะเฮง : 101

คนหัวล้านชนิดสมบูรณ์แบบ หมายถึงหัวล้านชนิดที่ไม่มีผมบนศีรษะเลย สิ่งใดที่ "สมบูรณ์
แบบ" ย่อมหมายถึงสิ่งนั้นไม่มีอะไรบกพร่อง มักใช้กับเรื่องการทำงานหรือสิ่งที่เป็นเรื่องดี เป็น
สิ่งที่พึงพอใจของคน แต่ผมตัดสินใจมาใช้กับ "หัวล้าน" เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ของตัวละคร ทำให้
เกิดอารมณ์ขันจากความหมายของคำยิ่งขึ้น

กานันพร้อมคงอ่านข่าวหนังสือพิมพ์พบ ได้เขียนจดหมายขอแสดงความเสียใจต่อการ
จากไปของเส้นผมบนหัวของคุณและแวนด้วย

ถึงคราวจะเฮง : 102

ปกติ "การจากไป" รัชกับการเสียชีวิต หรือคนที่ต้องอยู่ห่างไกลกัน แต่ไมตรี น้ามาใช้
กับเส้นผมที่ร่วงไปจากศีรษะของคุณ และแวน

การนำคำ "อร่อย" มาใช้ในความหมายต่าง ๆ ดังนี้

ไมตรี ลิ้มปชาตินาคันนี้มาใช้มาใช่เรื่องรสชาติของอาหาร แต่จะใช้ในเรื่องอื่นที่มีความ
หมายว่า มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังนี้

ใช้คำ "อร่อยมือ" ในเรื่อง "ตกปลาอ้อมปลา" กล่าวถึงเพื่อนชวนไปตกปลาแล้วคุยให้ฟัง
ว่าการตกปลาสนุกในตอนที่ยังปลาเกะเหยื่อแล้วคนตกปลาก็จะดึงปลาขึ้นมาในตอนนี้จะต้องใช้แรงดึงกับ
ปลา เพราะปลา มันก็จะขึ้นตัวไม่ยอมมาที่ดึงขึ้นมาจากน้ำได้ง่าย ๆ ว่า

"ว่าง ๆ ลือไปหาอีชี อีจะพาออกทะเลไปตกปลา สนุกนะตอนเยื่อกับปลาอร่อยมือ
อย่าบอกใคร" เขาเชิญชวน

ตกปลาอ้อมปลา : 54

การใช้ "อร่อยมือ" มีในเรื่อง "เที่ยวกับความหลัง" ใช้เล่าเมื่อไปตึระงังที่แขวนอยู่
รอบๆ พระพุทธบาท ใช้มีความหมายว่า ในการตึระงังนั้นจะตีด้วยไม้ขนาดพอเหมาะมือที่ทางวัดวาง
ไว้ว่า ใช้มือจับมันนั้นตึระงังจะมีเสียงดังกังวาน ทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินในการตี ว่า

...กราบพระพุทธรูปเสร็จก็เอาไม้ติระนังที่แขวนอยู่โดยรอบ เพื่อความอโรยมือ
มากกว่าอย่างอื่น...

เที่ยวไปกับความหลัง : 95

ว่า "อโรยกัน" มีความหมายเป็นเรื่องการดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นรัฐมนตรี
จะมีเก้าอี้นั่งประจำตำแหน่ง เรื่องทางการเมือง บางครั้งมีการแย่งตำแหน่งกันก็ใช้ว่า "แย่ง
เก้าอี้" หรือมีใครดำรงตำแหน่งอยู่แล้ว มีเหตุทำให้พ้นจากตำแหน่งจากผู้ที่ต้องการดำรงตำแหน่ง
แทนก็ใช้ว่า "หักขาเก้าอี้" เป็นต้น "นั่งเก้าอี้ไม่ทันอโรยกัน" ก็หมายถึงการดำรงตำแหน่งนั้นอยู่
เป็นเวลานานก็ต้องมีเหตุให้พ้นจากตำแหน่ง ใช้นข้อความว่า

...นั่งเก้าอี้ไม่ทันอโรยกันก็ต้องลุกขึ้นหนีเสียแล้ว

เหตุปกติของไทยแลนด์ : 60

ว่า "อโรยทั้งตาและปาก" หมายความว่า ได้ดูสิ่งที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินทางตา คือการดู
นักร้องที่แต่งตัวโป๊แต่งหน้าตาสวยงาม และได้รับประทานอาหารมีรสอร่อยทางปากไปพร้อมกัน ว่า

เพื่อนผมคนหนึ่งเป็นนายหน้าขายวัสดุก่อสร้าง เขาชอบกินอาหารกลางวันที่มีนักร้อง

"กินไปด้วยดูขำอ้อนนักร้องไปด้วยอโรยทั้งตาและปาก" เขาบอกอย่างร่าเริง

อาหารตา : 10

ว่า "อโรยคอ" หมายความว่า กว๊วเดียวที่ร้านทำอโรยรสชาติดี รับประทานมีรสอร่อย
นั่นเอง นึกว่า "อโรย" มาใช้กับ "คอ" เพราะเมื่อรับประทานอาหารต้องกลืนลงคอ ว่า

สาเหตุที่ร้านนี้ขายดีข้าพเจ้าลองวิจัยดูแล้วเห็นว่าสาเหตุที่สุดคือรสมือถูกปากคน ทั้ง
ถูกขึ้นเนื้อเปื่อยเคี้ยวได้พอดีปาก น้ำก็สะอาดอร่อยคอ...

คนขายถ้วยเดียว : 27

วันนั้น ข้าพเจ้าจะพาให้คนขอทานคนแรกข้าพเจ้าพบตกใจเล่น โดยจะยัดเงินใส่มือ
ให้ขอทานบางคนสัก 10 ใบ เป็นอย่างน้อย และอาจจะแก้งตบหน้าใครสักคน หรือเตะ
คนเล่นให้อร่อยตีนสักที แล้วจ่ายเงินค่าทำขวัญให้จนพอ

เหตุเกิดจากสื่อเตอร์ : 145

"อร่อย" มีความหมายว่า การได้เตะคนเล่นจนเป็นที่พอใจ คือเตะด้วยความรู้สึกสนุก
สนานคล้ายกับเตะฟุตบอล ใช้คนแทนลูกฟุตบอล อาจจะเป็นการใช้เป็นทีระบายอารมณ์ไม่พอใจบาง
อย่าง

เรื่อง "หมोजี่เล่น" เขียนเล่าเรื่องหมอบางคนเมื่อตรวจโรคก็จะคุยกับคนไข้อย่างเป็นกัน
เองอารมณ์ดีไม่เคร่งเครียดมีอารมณ์ขัน โมตรี ลิมปิชาติใช้คำ "อร่อย" ในความหมายว่า หมอเป็นคน
พูดคุยสนุกสนาน ว่า

เพื่อนซึ่งทำงานอยู่รัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าหมอซึ่งอยู่ประจำที่ทำงาน
ของเขาเป็นหมोजี่เล่น คนไข้ติดหมอชนิดว่าถึงไม่ป่วยพอเห็นหน้าหมอก็อยากป่วยทันที เพราะ
หมอคุยสนุกพูดอร่อย เช่น บางคนเป็นโรคผิวหนังคันทั้งตัว พอไปพบหมอ หมอจะพูดว่า

"คุณไม่มาหาหมอเลย น่าจะเก็บไว้เกา"

หมोजี่เล่น : 91

"พูดอร่อย" หมายถึงพูดอย่างสนุกสนานสร้างความพอใจแก่ผู้ฟัง

ด้วยเหตุนี้เขาจึงแปลภาษาฝรั่งเศสออกมาเป็นไทยได้อร่อยมากอ่านสนุก

ข่าว(ดี)จากคุก : 136

"แปล...อร่อย" หมายถึง การแปลเนื้อเรื่องจากภาษาอื่น อ่านได้เพลิดเพลินสนุกสนาน

เพื่อนข้าพเจ้าอีกคนหนึ่งที่เป็นผู้ชาย วันก่อนสวมรองเท้าหนังเอี่ยมมารชวถึงบ้าน

"คู่ละเท่าไร" ข้าพเจ้าถาม

"แกละเอาราคาจริง ราคาราคู หรือราคาบอกเมีย" เพื่อนย้อนถามทำให้ข้าพเจ้า
คิดว่าราคาของนั้น คนบอกผ่านไม้ซุงคนขายอย่างเดียว คนซื้อก็มีสิทธิ์บอกผ่านได้ ถ้าเขา
บอกราคาราคูหรือราคาบอกเมียแทนราคาที่เขาซื้อมาจริงๆ

ว่าด้วยการซื้อของ : 63

2.2.4 การกลับคำ เป็นการใช้คำ 2 คำ สลับที่กัน เมื่อคำหน้าไปอยู่ในตำแหน่งคำ
หลัง และคำหลังมาอยู่แทนในตำแหน่งคำหน้า ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

มดรี ลิ้มปี่ชาตินาการกลับคามาซี้ ดังนี้

เรื่อง "ร้อนนักพักร้อน" ใช้ "อดทน" เป็นคำ หมายถึงการไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และ
"ทนอด" เป็นกลุ่มคำ ที่มีความหมายว่า ใช้ความอดทนต่อการอดอาหาร มีใจความ ว่า

ปีนี้เป็นปีเกษตรกรทวดคงรู้ว่าจึงแกล้งไม่ปล่อยน้ำลงมาจากสวรรค์เสียดื้อๆ เพื่อให้
ชาวเกษตรได้เข้มแข็งอดทนและทนอด ก็อยากเกิดมาเป็นเกษตรกรทำไม

ร้อนนักพักร้อน : 50

เรื่อง"ลอยตามลม" เล่าเขียนเรื่องเกี่ยวกับการเมืองไทยที่มีการยุบสภากันบ่อย เมื่อกล่าวถึงเรื่องยุบสภาแล้วน่าจะมาเป็น "สภายุบ"ซึ่งจะหมายถึงอาคารสถานที่สำหรับการประชุมฟังยุบลงมา ว่า

เพราะฉะนั้น การยุบสภาจึงเป็นเรื่องธรรมชาติสำหรับการปกครองแบบประชาธิปไตย และถึงอย่างไรชาวเขาก็เชื่อว่า ยุบสภาก็ยังดีกว่าสภายุบ เพราะถ้าสภายุบหมายถึง การก่อสร้างไม่แข็งแรงหลังคาสภาต้องพังลงมา สมาชิกที่กำลังนั่งประชุมอยู่อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตพร้อมกันได้

ลอยตามลม : 26

การใช้ภาษาลักษณะนี้ยังมีอยู่ในเรื่อง "ราฟิงราฟั่นกลางลมหนาว"เมื่อเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเล่นม้า เป็นการพนันชนิดหนึ่งที่คนขี่ม้ามาวิ่งแข่งกันที่สนามม้าในมตรีกกล่าวถึงเรื่อง "เล่นม้า" แล้วมากล่าวถึง "ม้าเล่น" มีความหมายว่า คนที่ไปเล่นม้าจนเสียเงินเสียทองไปมากทำให้ต้องเดือดร้อน ว่า

"จะมีม้าแข่งหรือไม่มี ผมไม่สนใจหรอก เพราะผมไม่เคยเล่นม้าและไม่เคยถูกม้าเล่น"

ราฟิงราฟั่นกลางลมหนาว : 27

แต่ปรากฏว่ายิ่งเข้าไปบานโรงอาบอบนวดเท่าไร กลับยิ่งเมื่อย ทั้งนี้ก็เพราะหมอนวดสาว มักจะปล่อยาให้ชาวนวดหมอนวดเสียเอง

ตัดผม : 17

คำ "หมอนวด" จะมีความหมาย 2 อย่าง อย่างหนึ่งหมายถึงผู้มีอาชีพในการนวดจริง ๆ โดยนวดตามวิธีการที่มีมาแต่เดิม ผู้นวดเป็นผู้มีอายุสักหน่อยเป็นได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ผู้มานวดจะต้องการนวดเพื่อแก้อาการปวดเมื่อยจริง ๆ ส่วน "หมอนวด" อีกอย่างหนึ่ง หมายถึงผู้หญิงที่ทำงานตามโรงอาบอบนวด จะนวดกับแขกผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ และบางครั้งอาจจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับแขกด้วย

"หมอนวด" ที่ไมตรีกล่าวถึงนี้ หมายถึง หมอนวดประเภทหลัง ส่วน "นวดหมอ" มีความหมายแฝงในเรื่องการมีพฤติกรรมทางเพศกับหมอนวด

...สนามเด็กเล่น...ผู้เฒ่ายังกับป้าข้างนาคร ๆ ไม่ยอมเรียกว่าสนามเด็กเล่นแล้ว
หันไปเรียกว่าสนามเล่นเด็ก เพราะกลางคืนมักมีหนุ่มสาวเข้าไปนั่งพลอดรักกัน

นักทฤษฎี : 52

"สนามเด็กเล่น" หมายถึงสถานที่ที่จัดสำหรับเด็กให้เด็กไปเล่น มักมีบริเวณ มีอุปกรณ์ในการเล่นของเด็ก ซึ่งทางการจัดทำไว้ ส่วน "สนามเล่นเด็ก" มีความหมายว่า มีหญิงชายมาใช้นามเด็กเล่นในทางชั่ว อาจจะมีมากอดจูบกัน หรือถึงขั้นมีพฤติกรรมทางเพศก็ได้

2.2.5 การใช้คำตรงกันข้าม

หมายถึงการนำคำ 2 คำที่มีคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน โดยจะมีคำหนึ่งเป็นคำที่มีใช้ แต่อีกคำหนึ่งเป็นการใช้คำตรงข้าม และทำให้ในข้อความนั้นมีความหมายเพิ่มขึ้นด้วย

คำที่ไมตรี สิมปชาตินามาช้านลักษณะนี้ ได้แก่ นอนเล่น กับ นอนจริง นั่งเล่น กับ นอนจริง ใต้ดี กับ ใต้ชั่ว นอนห้อง กับ นอกห้อง นอนรูปแบบ กับ นอกรูปแบบ ปวดหัวจริง กับ ปวดหัวปลอม ขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ ห้องนั่งเล่น กับ ห้องนั่งจริง และ นั่งเล่น กับ นั่งจริง ดังนี้

เมื่อสัปดาห์ที่แล้วข้าพเจ้าพาตัวเองไปนอนเล่น และ นอนจริงที่หาดใหญ่เสียสองคืน...

สงขลาวันนี้ : 117

ข้าพเจ้าหนีร้อน พาตัวเองไปนั่งเล่นนอนจริงที่ชายทะเลประจวบฯ

พักร้อนที่ประจวบ : 112

"เพื่อนหญิงบ้านเดียวกับฉัน พอรู้ณสาวก็พากัน เข้ากรุงตามกันมาทุกปี บางคนก็ได้ดี
บางคนก็ได้ชั่ว..."

นรกไม่ต้องการภัย : 70

เวลานี้ข้าพเจ้าจึงพยายามออกกําลังกายทุกวิถีทางทั้งในรูปแบบและนอกรูปแบบ...

กลัวตาย : 138

เวลาผมมีเรื่องบาดหมางกับเมียท่านจะเป็นผู้เกลี้ยกล่อมให้เสมอจนเข้าใจกันดี
เทคนิคต่าง ๆ ในการเป็นพ่อบ้านที่ดี ท่านก็สอน และแม้กระทั่งลีลาการครองรักทั้งในห้อง
และ นอกห้องท่านก็แนะนำให้ผมอย่างไม่มีปิดบัง

พ่อตาบ้านเหิง : 32

ห้องที่กล่าวถึงหมายถึง ห้องนอน ดังนั้น ลีลาการครองรักในห้อง จึงหมายถึงการปฏิบัติ
แสดงความรักใคร่ต่อกันระหว่างสามีภรรยาเมื่ออยู่ในห้องนอน ส่วน นอกห้อง ก็หมายถึง การปฏิบัติ
ต่อกันในเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องการแสดงความรักใคร่กันเมื่ออยู่นอกห้องนอน

ผมรู้ดีทันทีว่า ลูกปวดหัวปลอมมาได้ปวดหัวจริง จึงช่วยกันจับลูกอาบน้ำทั้ง ๆ ที่ยัง
หลับตาอยู่ กว่าจะแต่งตัวให้ลูกเสร็จก็ลูกขี้ลักน้ำ

ลูกบาสเข้าโรงเรียน : 58

คดีหาสน์มีทั้งห้องนอนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ห้องนั่งเล่น ห้องนั่งจริง

ยอดคุณลูก : 8

...ห้องนั่งเล่นนั่งจริงอีกหลายห้อง

เจ้าพ่อจำเป็น : 129

2.2.6 การใช้คำหรือกลุ่มคำในบริบทที่ใช้ร่วมกันไม่ได้ หมายถึงการนำคำหรือกลุ่มคำ
ที่ปกติจะไม่ใช้กับข้อความประโยคเช่นนั้น เป็นการนำคำหรือกลุ่มคำมาใช้โดยไม่คำนึงถึงข้อความ
ที่ควรนำไปใช้ด้วยกัน แต่ก็สามารถทำให้มีความหมายที่ผู้อ่านเข้าใจได้ ไม่ตรี คำคุณลักษณะนี้มาใช้
เช่น อ้อย่างบรรจง น้อย่างสุภาพ ย้อย่างหยาบและบรรจง เป็นต้น การใช้คำคุณลักษณะนี้มีคำอื่น ๆ
อีกด้วย

ไม่ตรีคำขยาย อย่างบรรจง อย่างหยาบ และอย่างสุภาพอ่อนโยน มาใช้กับ กริยา อี
จี้ และยืม ในข้อความที่ปกติใช้ด้วยกันไม่ได้ เป็นการนำมาใช้ในข้อความที่ทำให้มีความแปลกและ
น่าขัน และมีความหมาย ดังนี้ อ้อย่างบรรจง หมายถึง การถ่ายทอดด้วยความระมัดระวังกระทำ
ด้วยอาการค่อย เบา ด้วยความเกรงว่าจะเกิดอันตรายขึ้นในขณะที่ผู้อ่านห้องน้ำ น้อย่างสุภาพ
อ่อนโยน หมายถึง การบัสสวะด้วยความเรียบร้อย ทั้ง 2 ลักษณะนี้ทำให้เห็นภาพของการกระทำได้
อย่างดีว่า มีความตั้งใจระมัดระวังเป็นอย่างมากเมื่อเข้าห้องน้ำ ด้วยเกรงว่าถ้าทำอย่างรุนแรง
จะเกิดแรงกระแทกจนทำให้ระเบิดได้ถ้าในห้องน้ำนั้นมิระเบิดช่อนไว้ และย้อย่างหยาบและอย่าง
บรรจง หมายถึง การยืมที่เกิดจากความรู้สึกทั้งพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ดังนั้นข้อความว่า

...ถ้าไม่จำเป็นแล้วผมจะไม่เข้าห้องน้ำของกระทรวงเป็นอันขาด หรือถ้าจำเป็นต้องเข้าผมจะต้องเข้าไปอย่างระมัดระวัง เวลาจะอีกก็ต้องอย่างบรรจง จะอีกก็ต้องรู้ตลับและดำเนินการปฏิบัติการอย่างสุภาพอ่อนโยน...

เหตุเกิดในห้องน้ำ : 99

ฉันยิ้มให้กับกระจก ยิ้มทั้งอย่างหยามและอย่างบรรจง...

ในกระจกบานนั้น : 34

คำ "รักษา" หมายถึงการดูแลเพื่อให้มีอยู่ต่อไป สิ่งนั้นควรเป็นสิ่งที่ดีน่าดูน่าชม เช่น รักษาความสะอาด รักษาความดี โมตรีนามาใช้กับ ความเห่หมั้น เป็นสิ่งไม่ดี โมตรีนามาใช้เพื่อเป็นการตักเตือนถึงผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดส่วนสาธารณะ และยังใช้ภาษาอย่างมีอารมณ์ขันอีกด้วย ในเรื่องเขียนว่า

ส่วนสาธารณะที่สนามหลวงยังรักษาความเห่หมั้นไว้ได้คงที่ ทั้งที่การเข้าไปใช้บริการต้องเสียเงิน

อีกไม่นานต้นมะขามคงยืนเหงา : 23

คำ "สะสม" หมายถึงการเก็บรวบรวมไว้ ใช้กับสิ่งของที่ควรเก็บไว้ยิ่งนานวันจะมีค่ามากขึ้นเช่น สะสมเหรียญ สะสมของเก่า สะสมแสตมป์ เป็นต้น โมตรีนามาใช้ กับ เมียน้อย ซึ่งเป็นคนและไม่ใช่สิ่งที่เป็นของสะสม ไว้ในข้อความว่า

จะสะสมอะไรก็ตาม ข้าพเจ้าเชื่อว่าดีมีประโยชน์ ยกเว้นสะสมเมียน้อย แบบนี้ก็จะเกิดอันตรายได้

ยอดนักสะสม : 154

คำ "ตวาด" หมายถึงการดูด้วยเสียงดังแสดงถึงความไม่พอใจ เป็นอาการกริยาที่คนกระทำต่อกัน ไม่ตรีนามาใช้กับ ไร่ของจดหมาย มีความหมายว่า เขียนข้อความดำไว้ในจดหมาย ในข้อความว่า

...แม้คงตวาดไร่ของจดหมายมาอย่างนั้น...

อารมณ์คนตกงาน : 103

คำ "เบลอ" หมายถึงการไม่สมาสเลื้อย ไม่ตรีนามาใช้กับ "ดิน" หมายถึงการไม่สวมรองเท้า ว่า

...เรานั่งกางเกงขาสั้นกันทั้งคู่ เบลอดินเดินไปตามชายหาดขาวสะอาด...

เมื่อผมไปฮันนีมูน : 71

คำ "หยุดพักผ่อน" หมายถึง การไม่ไปทำงาน ไม่ตรีนามาใช้ว่า "ให้ดินหยุดพักผ่อน" หมายถึง การนั่งเพื่อไม่ต้องใช้เท้าเดินเพราะเกิดอาการปวดเมื่อยที่เดิมมาก ใช้เลียนแบบจากอาการของคนว่า ถ้าได้พักก็ทำให้หายปวดเมื่อย ว่า

เดินจนเมื่อยทำให้ข้าพเจ้าอยากให้ดินหยุดพักผ่อนเสียบ้าง

สนามหลวงวันไม่มีนัค : 131

คำ "ก๊พร้า" หมายถึงเด็กที่ไม่มีพ่อแม่ พ่อแม่เสียชีวิต ไม่ตรีนามาใช้ "ก๊พร้าเมีย" หมายถึง ภรรยาเสียชีวิต ในข้อความว่า

...ว่าไปแล้วหมอสันนี่เก่งมาก ถ้าเป็นสมัยก่อนเกิดเหตุการณ์เช่นนี้หวังรอดชีวิตยาก
ผมคงก๊อพร้าเมียสบายไปแล้ว

เมียผมท้องอีกแล้ว : 26

โมตร้าใช้ "มีความจนมาตั้งแต่กำเนิด" เลียนมาจาก เด็กที่มีความผิดปกติมาตั้งแต่แรก
เกิดเช่น พิการ์มาแต่กำเนิด น้ามาชี้ว่า

...เพราะมีความรู้สึกลอยากรวยมานานแล้วหลังจากมีความจนมาตั้งแต่กำเนิด...

ถึงคราวจะเฮง : 19

คำ "สังเวย" ปกติใช้กับการเตรียมอาหารในการบูชาเทวดาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนเคารพ
นับถือ โมตร้ามาชี้ว่า "สังเวยปากมณุษย์" หมายถึงการรับประทาน ว่า

คนที่ชอบกินไก่ในเมืองไทยเราคงมีมาก เพราะตามสถิติไก่ทั่วประเทศตายวันละหลาย
แสนตัวที่ต้องสังเวยปากมณุษย์

คนชอบกินไก่ : 100

คำ "สนุก" เป็นคำกริยา หรือใช้ขยายกริยา โมตร้ามาชี้ว่า "สนุกตา" หมายถึงได้รับ
ความเพลิดเพลินในการดู ว่า

ขณะนั่งกินอาหารสายตามองออกไปเห็นสระน้ำของโรงแรมชัดเจน พวกฝรั่งกำลังนอน
อาบแดดกันอยู่ทั้ง ๆ ที่แดดร้อนเปรี้ยง ทุกคนอยู่ในชุดอาบน้ำอุ่นแล้วสนุกตาดี

ในคอฟฟี่ช็อป : 82

คำ "บันเทิง" หมายถึงความสุขความพึงพอใจที่ได้รับความเพลิดเพลินจากสิ่งต่าง ๆ
ไมตรีนาคาใช้ว่า "บันเทิงลีน" และ "บันเทิงปาก" หมายถึง เอรีดอรรอย ว่า

...การกินผมถือว่าเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งที่ผมชอบประพติ...

หนีเมียเที่ยว : 105

...นักกีฬาต่างก็ดื่มกินกันอย่างบันเทิงปาก...

ครึ่งเดียวพอ : 62

คำ "เอียน" หมายถึงอาการเบื่ออาการ ไม่อยากรับประทาน ไมตรีนาคาใช้ว่า "มีสิทธิ์
เอียนเมืองไทย" หมายความว่าเกี่ยวกับอาหาร ว่า

หน้าร้อนเศรษฐีมีสิทธิ์เอียนเมืองไทยหนีไปหาความเย็นเมืองนอกเพื่อความสุขของกาย
และใจ

ร้อนนักพักร้อน : 51

คำ "รบกวน" หมายถึงการต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในเรื่องบางอย่าง ไมตรีนาคาใช้ว่า
รบกวนรบกวน หมายถึง เกิดอาการระคายเคืองในจมูก และ พาจมูกหนีจากบ้าน หมายถึงการ
เปลี่ยนสถานที่ไปอยู่ในที่ที่มีอากาศดีหายใจสะดวก ไมตรีนาคาใช้เหมือนกับว่าจมูก เป็นคนที่พา
หนีไปไหน ๆ ได้ ว่า

บ้านใครที่มีรถขนดินผ่านต่างก็เดือดร้อนไปตามๆกัน เพราะมีฝูงรังรบกวนรบกวนและ
เสียงรุดตังสะเทือนรูดจันต้องหลบเข้าห้องแอร์ ส่วนคนที่ไม่มีห้องแอร์ให้หลบก็ต้องพาจมูกหนี
จากบ้านไปเที่ยวเสีย

ร้อนนักพักร้อน : 53

2.3 การใช้สำนวน หมายถึง การใช้ภาษาที่นำคำหรือข้อความอย่างหนึ่งมาไว้ในความหมายอีกอย่างหนึ่ง ใช้ในความหมายที่ไม่ตรงกับเนื้อความโดยตรง เช่น หมู่ หมายถึง ง่าย เป็นต้น

มีการใช้สำนวนมี 2 ลักษณะ คือ

2.3.1 ใช้สำนวนเดิม

2.3.2 ใช้โดยเปลี่ยนแปลงสำนวน

2.3.1 ใช้สำนวนเดิม คือการนำสำนวนที่ใช้อยู่มาเขียนโดยไม่เปลี่ยนแปลงภาษาที่ใช้แต่ไมตรี นำสำนวนเดิมมาใช้เป็น 2 ลักษณะ คือ ใช้ตรงกับความหมายเดิมที่ใช้เรื่องนั้น และใช้เปลี่ยนความหมายนำไปใช้กับเรื่องอื่น

สำนวนที่ใช้ตรงความหมายเดิม มีดังนี้

ไมตรี ลิมปิจาติ ใช้สำนวนเดิม "หลังยาว" มีความหมาย เกียจคร้าน ว่า

ผมมีความสุขกับการนอน ใครจะว่าผมเป็นคนหลังยาวผมก็ไม่โกรธ...

นอน : 45

ใช้สำนวน "อกสามศอก" มีความหมาย ผู้ชายที่รูปร่างใหญ่แข็งแรง ว่า

บางคนเป็นผู้ชายอกสามศอก แต่ที่จิตใจเป็นผู้หญิง อยากนอนกับผู้ชายด้วยกัน

โลกข้าๆบอๆ : 76

สำนวนที่ใช้เปลี่ยนแปลงความหมาย

ไมตรี ลิมปิจาติ นำสำนวนมาเปลี่ยนแปลงความหมาย คือสำนวน "จู้จี้จุกจิก" ในความหมายเดิมจะมีความหมายถึงผู้หญิงที่อยู่เป็นโสดไม่ได้แต่งงาน แต่ไมตรี นำมาใช้เป็นความหมายว่าเป็นนักมวยที่ไม่มีการมาขอชกด้วย ว่า

สามารถ พยัคฆ์อรุณ เป็นนักมวยที่หลบหมัดคู่ต่อสู้ได้ดีมาก อย่างว่าหมัดเลย แม้สมัยขกมวยไทยสามารถมีความสามารถหลบได้ทั้งหมัด เชา คอก และเตะได้อย่างคล่องแคล่วจนเป็นนักมวยไทยที่ขึ้นคานไม่มีใครอยากชกด้วยจึงต้องหันมาชกสากลและได้เป็นแชมป์โลกไป ๖ ด้านที่สุด

เรื่องของเฒ่า : 34

2.3.2 ใช้โดยเปลี่ยนแปลงสำนวน เป็นการนำสำนวนที่มีอยู่เดิมมาใช้โดยมีการเปลี่ยนแปลงคำหรือข้อความให้เปลี่ยนไปจากเดิม อาจจะเปลี่ยน หรือเติมคำบางคำในสำนวนเดิม มีที่นำมาใช้ดังนี้

นักบริโภคนิยมจะเลือกซื้อทุเรียนถึงเมืองนนท์เพราะอยากกินของแท้ แต่กินนั้นแหละถ้าเลือกไม่เป็นที่อาจได้ทุเรียนปลอม...

...

เห็นคนเลือกซื้อทุเรียนแล้วเอาอิจฉา ไม่ได้อิจฉาคนซื้อ แต่อิจฉาทุเรียน เพราะมันจะถูกคนซื้อยกเข้ามาใช้จนหมดเสมอ

หอมกลีทุเรียน : 58

ใช้ "คออาสีฟ" หมายถึงคนที่รับประทานทุเรียนจนสามารถแยกคุณภาพของทุเรียนได้ว่าเป็นทุเรียนที่เป็นของจังหวัดนนทบุรีจริงหรือไม่ เพราะเป็นทุเรียนที่มีชื่อเสียงว่าดีกว่าทุเรียนที่อื่น เลียนคำว่า "มืออาชีฟ" ส่วน "อิจฉาทุเรียน" เป็นการนำคำ "อิจฉา" มาใช้กับทุเรียนเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ตามปกติควรใช้คำนี้กับสิ่งมีชีวิต เพราะมีความหมายว่า อยากจะได้รับความดีที่คนอื่นได้บ้างแต่ตนเองยังไม่ได้ เช่น อิจฉาคนมีแฟนสวย เป็นต้น

จากคำพูดของตัวละครที่บอกความรู้สึกดีใจ ที่พูดว่า

"ตีใจจนเนื้อตะโพกเต้นที่เดียวแหละ เพราะการไม่มีชื่อเป็นวุฒิสมาชิก มันอาจจะหมายถึงจะได้เป็นรัฐมนตรีในสักกระทรวงหนึ่งก็ได้"

บันทึกหลังเลือกตั้ง : 39

"ตีใจจนเนื้อตะโพกเต้น" เป็นการเพิ่มคำตรงกลางทำให้รู้สึกขบขันเมื่อนึกถึงความหมายของเนื้อที่ตะโพกเต้น จะต้องมีการเคลื่อนไหวที่กันเป็นลักษณะทำให้เห็นภาพของคนที่ยืนขึ้นเป็นสัณฐานที่มาจาก "ตีใจจนเนื้อเต้น" หมายความว่าตีใจมาก

ลาพองเป็นผู้ชายไทยออกหลายสอก สูงใหญ่ใบหน้าคมคาย...

รักของลาพอง : 31

"ออกหลายสอก" เปลี่ยนสัณฐานมาจาก "ออกสามสอก" ใช้กับการบอกลักษณะผู้ชายว่าเป็นคนรูปร่างใหญ่โตเข้มแข็ง ไม่ตรึงมาใช้โดยเปลี่ยนจาก "สาม" เป็น "หลาย" สอก เพื่อให้เห็นว่ามีความหมายมากกว่าจำนวน "สาม" จะได้ความหมายยิ่งขึ้นว่า ลาพองเป็นชายที่มีรูปร่างสูงใหญ่กว่าผู้ชายธรรมดา ที่มี "ออกสามสอก" เท่านั้น

มีานเรื่องที่เขียนเป็นคำถามของพ่อบ้านคนหนึ่งที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอการใช้จ่ายภายในครอบครัว ว่า

ถาม ผมมีเงินเดือน 3,000บาท แต่ต้องเลี้ยงลูก เลี้ยงแม่ยายพ่อตาน้องตัวเอง น้องเมีย รวมแล้วรอลคนพอดี เดิมทีก็ไม่มีพอพอใช้อยู่แล้ว ตอนนี้พอใช้ได้ยังไง ผมคิดแล้วมีคิลิปदान กลุ่มใจเหลือเกิน หวังว่าคุณคงช่วยหาข้อคิดผมได้

หลายคำถามจากพ่อบ้าน : 140

"มิดลิบด้าน" มาจากสำนวนว่า "มิดแปดด้าน" มีความหมายว่า มีปัญหายุ่งยากมาไม่รู้อะไรทางแก้ไขได้อย่างไร เปรียบมาจากทิศทั้ง 8 ทิศมองไปรอบตัวแล้วก็ยังมองไม่เห็นแสงสว่าง มีแต่ความมืด คือหาทางออกแก้ปัญหามาไม่ได้ มิดลิบเข้ามาใช้ เปลี่ยนจากจำนวนเพิ่มขึ้นจาก "แปด" เป็น "ลิบ" เพื่อให้ได้ความหมายในทางเพิ่มขึ้นว่า ยิ่งมองไม่เห็นทางแก้ไขมากขึ้นไปอีก ปัญหาที่ยุ่งยากมากยิ่งขึ้นคงแทบจะหมดหนทางที่จะแก้ไขได้

เมื่อเขียนถึงโรงรถคิดว่าจะไปซื้อห้องที่เป็นอาคารชุดหรือคอนโดมิเนียมอยู่ก็กลัวว่าเวลาเกิดแผ่นดินไหวตึกจะทรุดตัวลงมาก่ออันตราย คนที่อาศัยอยู่ก็จะตื่นตกใจรีบหนีออกมาเพื่อหนีอันตราย ว่า

...ประเดี๋ยวก็ได้วิ่งลงบันไดกันดินขวิดเท่านั้น และถ้าไฟไหม้ยิ่งร้ายคงต้องวิ่งหนีเหมือนแมดแตกรัง...

ถึงคราวจะเยง : 22

"ดินขวิด" หมายถึงวิ่งอย่างเร็วจนขาจะขัดกันทำให้หกล้มได้ มาจากสำนวน "ขาขวิด" และ "มดแตกรัง" หมายความว่า การออกมาจากข้างในอย่างรีบร้อนไม่เป็นระเบียบ มาจากสำนวน "ผึ้งแตกรัง"

คนที่หิ๊งการเรียนนิคตำรามานานร่วม 10 ปีอย่างผม เมื่อต้องกลับมานั่งท่องตำราใหม่ รู้สึกว่ามันไม่น่าสนุกเลย แลมน่านเฉย ๆ ก็ไม่ได้ ยังต้องจดจำอีก แบบนี้ยิ่งปวดสมองใหญ่ ความจำของผมก็เสื่อม จากหน้าลิ้มหลัง จากหลังลิ้มตรงกลาง พอจำตรงกลางก็กลับลิ้มทั้งหัวท้าย

จากรามคำแหงถึงสุริยทัย : 55

"จากหน้าลิ้มหลัง" มาจาก "ได้หน้าลิ้มหลัง"

เวลานี้เชื่อมั่นว่า ผมไม่ค่อยอยากเขียนเรื่องสั้นมาช้าว่าเงินไม่ออกเพียงแต่ใจ
นั้นคิดอยากรวบ เห็นว่าเขียนแต่เรื่องสั้นไม่มีทางที่จะลืมหืมตาได้...

ขวาล่าสุด : 52

ใช้ "ลืมหืมตา" มาจากสำนวน "ลืมหืมตาปาก" หมายถึงการทำงานอย่างใดอย่าง
หนึ่งแล้วสามารถสร้างเนื้อสร้างตัวได้

นางแบบปฏิทินบางคน ที่ได้สามีเป็นหลัก เป็นตัวเป็นตน ก็เพราะผลงานเปลี่ยนกายนี้
แหละ กว่าที่จะถึงอีกปี มีนางแบบปฏิทินคนใหม่มาแทน คนเก่าก็สามารถทวงหาเงินได้มาก
เอาการ มากพอที่จะตั้งตัวได้ทีเดียว...

ภาพหญิงเปลือย : 144

ใช้ "ทวงหาเงิน" เปลี่ยนจากสำนวนเดิมว่า "ทวงหาเงิน" หมายถึงการทำงาน
ประกอบอาชีพเพื่อมีรายได้ ในปัจจุบันรายได้จะได้รับเป็นเงิน จึงใช้ "เงิน" แทน "เงิน"

หมอดูทายโกร่งว่า ตายแล้วเกิดใหม่สักสิบชาติ ก็ไม่มีหวังได้เป็นปลัดกระทรวงแต่ไม่มี
วันอดตาย เพราะมีเพื่อนคอยอุ้มถ่มถ้ำให้ไม่ต้องห่วง

ถึงคราวจะเียง : 17

ใช้ "อุ้มถ่มถ้ำ" มาจากสำนวนว่า "อุ้มถ่มถ้ำจุน" ทำให้รู้สึกขันเมื่อคิดตามานความ
หมายว่า ตัวคนถ้ามีอะไรมาถ่มถ้ำอยู่ก็ดูน่าขันไม่น้อย

เรื่อง "ถึงคราวจะเียง" เมื่อคณะ 4 สหายกลับมาจากห้องเที่ยวภาคใต้ได้พบกับเหตุการณ์
ต่างๆหลายอย่างทั้งในด้านดีและไม่ดี ก็ใช้ "ตกทุกข์ได้สุข" ว่า

การเดินทางสองใต้ของคณะพรรค4สหายครั้งนี้เป็นไปด้วยความสนุกสนานตกทุกข์ได้
สุขตั้งแต่เมื่อพบทศกรสก็ว่าได้

ถึงคราวจะเสง : 90

"ตกทุกข์ได้สุข" มาจากสำนวนเดิมว่า "ตกทุกข์ได้ยาก" ไม่ตรีนามาใช้เพื่อให้ความหมาย
เปลี่ยนไปจากเดิมที่หมายถึงได้รับความลำบาก มาเป็นความหมายว่า ได้รับความลำบากบ้างและได้
รับความสุขสนุกสนานกันบ้างปะปนกัน มีขมิแต่ความทุกข์และความยากลำบากเท่านั้น จะมีความสุข
ปนด้วย

สอบเสร็จปีนั้นน้องจึงได้มาอยู่กับผม แต่น้องเป็นแม่แข็งที่ตัดขาดเสียแล้วผมจะพูดอะไร
ยกเหตุผลแม่น้ำทั้งห้าอย่างไร น้องก็ยังไม่เลิกขมขย ผมไม่ยอมเรียนต่อเสียด้วย

ยังไม่จบเรื่อง : 61

ว่า "แม่น้ำทั้งห้า" มาจาก "ชักแม่น้ำทั้งห้า" หมายถึงการพูดยกเหตุผลต่างๆมาอ้างเพื่อ
ให้บรรลุตามความประสงค์ของตน ไม่ตรีนามาใช้โดยตัดคำต้น "ชัก" ออกไป

ถึงผมจะท้าวอย่างดีแล้วก็ตามเงินเดือนก็ยังไม่ว่าซื้ออยู่นั้นเอง ความจนไม่ได้ทำให้
ผม งอมืองอเท้างอความคิด...

ทางออกที่ถูกปิด : 154

ข้อความที่เติมท้ายสำนวนนี้ คือ "งอความคิด" ต่อท้ายสำนวนเดิม "งอมืองอเท้า" เป็น
การเติมที่ทำให้ความหมายเพิ่มขึ้นด้วย เพราะการ "งอมืองอเท้า" หมายถึงการไม่หยิบจับทำ
อะไร เมื่อเพิ่ม "งอความคิด" เข้าไปก็หมายถึง ไม่คิดอะไร ในข้อความนี้จึงหมายถึงว่าเขาทั้ง
ทำงานและใช้ความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนของตนมาได้อยู่นิ่งเฉย

"ใคร ๆ ก็กลัวสกายแล็บ" รายนี้มันทันสมัย "แต่ผมไม่เคยกลัว ผมอยากให้มีแหล่ง
ลงมาตรฐานหัวผมยิ่งดี เพราะจะทำให้ผมตายด้วย แคมป์จะได้เงินค่าตอบแทนจากไอ้กัน คง
ทำให้ถูกเมียผมสบายไม่ต้องอดมือกินสองมือเหมือนทุกวันนี้..."

คนขึ้น : 100

ไอ้ "อดมือกินสองมือ" มาจาก "อดมือกินมือ" หมายถึงการมีรายได้น้อยไม่เพียงพอใน
การใช้จ่ายเรื่องอาหาร ไม้ตรี ลิ้มพิชาติ มามาใช้เพื่อให้ความหมายว่าการกินอาหารคนทั่วไป
กิน 3 มือ ที่มาใช้ อดเสีย 1 มื้อยังได้กิน 2 มื้อ คือยังดีกว่าอดมือกินมือ เป็นการนำมาใช้ที่
แทนที่ผู้อ่านจะรู้สึกสงสารเห็นใจในความลำบากของผู้พูด กลับรู้สึกเกิดความขบขันมากกว่า

"ขอให้พวกเขาไหนทั้งหลายที่แทงปิลเลียดเก่งกินเหล้าเป็นจิงเจริญเกิด"

ทางออกที่ถูกปิด : 154

คำพูดนี้เป็นคำพูดของตัวละครเป็นราชการชั้นผู้น้อยที่เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง เพื่อจะ
ประหยัทรายจ่ายในครอบครัวที่ไม่ค่อยพอใช้ เพื่อนที่เคยกินเหล้ากับเขาจึงว่าเป็นคนไม่เอาไหน

เขาพูดโดยเปลี่ยนคำว่าของเพื่อน ว่า "พวกเขาไหน" ในประโยคข้างบนจึงเป็นการเปลี่ยนสำนวน
เดิม "พวกไม่เอาไหน"

"พวกไม่เอาไหน" หมายถึงคนที่ไม่รู้จักทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์ การนำมาใช้แทน "พวก
เอาไหน" จึงมีความหมายตรงข้าม คือหมายถึงคนที่รู้จักทำสิ่งดีมีประโยชน์ แต่ในตอนที่ยกมาให้เป็น
การใช้แบบประชด ตัวละครที่พูดเพื่อให้มีความหมายว่า หมายถึง คนที่ชอบเข้าสโมสรเล่นปิลเลียด
คนกินเหล้าเก่ง เพื่อเปลี่ยนคำที่เพื่อนว่าตนเป็นคน "ไม่เอาไหน"

... เพราะชีวิตข้าราชการเอาแน่เอานอนไม่ค่อยได้ เกิดอุบัติเหตุขึ้นอย่างฉับพลัน
กำลังทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์อยู่จะอย่างไร ? มันต้องอุ้มไว้ จูงหมูตามไปด้วยหรือ...

ทางออกที่ถูกต้อง : 155

ใช้ "อุ้มไว้ จูงหมู" เปลี่ยนสัทนามเดิม "อุ้มลูกจูงหลาน" โมตริ นามมาใช้เพื่อให้สัมพันธ์
กับความหมายในเรื่อง หมายถึง การต้องขนย้ายสัตว์เลี้ยงตามไปด้วยถ้าได้ย้ายตามคำสั่งงานระบบ
การทำงานรับราชการ

อดีตผมเป็นคนชอบเที่ยวตามประสาคนหนุ่มๆทั้งหลาย เข้าทานองเขา เฮา หนผมก็ตามไป
ฮานั่น...

ทางออกที่ถูกต้อง : 153

ใช้ "เฮาหน...ฮานั่น" เปลี่ยนสัทนาม "เฮาหนเฮนั่น" หมายถึงใครสนุกสนานกันที่ไหน
ตนก็ร่วมวงสนุกไปด้วยในหมู่เพื่อนฝูง โมตริ นามมาใช้โดยเปลี่ยนมาจากคำ "เฮฮา" ที่มักจะใช้ว่า
"สนุกสนานเฮฮา" ในปัจจุบันยังมีใช้กับคำที่มาจากภาษาอังกฤษ ว่า "เฮฮาปาดี้"

2.4. การใช้ภาษาภาพพจน์

ภาษาภาพพจน์ มีผู้อธิบายความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2522 : 125-132) อธิบายว่า ภาพพจน์ คือถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นโดยไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยมีเจตนาที่มีประสิทธิภาพต่อความเข้าใจและความรู้สึก ยิ่งขึ้นกว่าการใช้ถ้อยคำนอกเล่าตามธรรมดา ซึ่งในวรรณคดีโดยเฉพาะในบทร้อยกรอง กวีอาจพูดอย่างหนึ่งแต่หมายความอีกอย่างหนึ่ง ภาพพจน์ไม่ได้มีเฉพาะแต่ร้อยกรอง งานร้อยแก้วก็เขียนกนิยมาชีวิตวิธีการสร้างภาพพจน์เช่นเดียวกัน การใช้ภาพพจน์ในการแต่งท่อนที่ผู้อ่านได้ร่วมเข้าใจคิดและรู้สึกอย่างเข้าถึงอารมณ์ยิ่งขึ้น ตามที่ผู้แต่งตั้งใจเสนอ

ชวน เพชรแก้ว (2520 : 34) กล่าวว่า ภาพพจน์เป็นเครื่องมือพิเศษที่ปรุงแต่งงานเขียนให้เกิดคุณค่า

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2525 : 13) กล่าวว่า ภาพพจน์ (Figure of Speech) เป็นอุปกรณ์สำหรับพรรณนาเรื่องราวเพื่อให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพชัดเจนทั้งในด้านรูปร่าง สี สัน ความรู้สึก ราวกับสิ่งนั้นปรากฏอยู่ตรงหน้า ภาพที่เกิดขึ้นนั้นเด่นชัดราวกับเป็นภาพที่ผู้อ่านประจักษ์ด้วยตนเองและยังจำได้แม่นยำ

จินตนา พุทฺธเมตตะ (2536 : 3) กล่าวว่าภาพพจน์ คือถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ และความรู้สึก ภาพพจน์จึงเป็นอุปกรณ์ที่ผู้เขียนใช้เพื่อให้เกิดมโนภาพรวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกให้เด่นชัดตามที่ผู้เขียนต้องการ

ความเปรียบ ความเปรียบช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เห็นภาพพจน์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นนักเขียนที่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่เขียนควรสามารถใช้ความเปรียบได้ดีสามารถใช้ความเปรียบในการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ไมตรี ลิ้มปิชาติ นานการเปรียบมาซึ่งลักษณะต่างๆ ดังนี้

2.4.1 อุปมา (Simile) คือการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง มีคำที่ใช้เชื่อม เช่นคำว่า เปรียบ ปาน ดุจ ดัง เหมือน ฯลฯ

คำ "อุปมา" มีผู้นำมาอธิบายความหมายไว้ดังนี้

ควมมน จิตรจำนงค์ (2527 : 162-163) เรียกภาพพจน์ชนิดนี้ว่า ความเปรียบเทียบแสดงแนวเทียบและอธิบาย ความเปรียบเทียบแสดงแนวเทียบ (simile) คือ ความเปรียบเทียบที่ต้องการอธิบายลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ไม่ว่ารูปธรรมหรือนามธรรม) โดยนำไปเทียบกับอีกสิ่งหนึ่งซึ่งมักเป็นสิ่งที่เห็นได้ว่ามีส่วนพ้องต้องกันอยู่ รสชาติของความเปรียบเทียบนี้อยู่ที่ความกระจ่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ความเปรียบเทียบนี้ สังเกตได้จากคำแสดงการเปรียบเทียบ เช่น เหมือน ดัง ดู เสมือน เป็นต้น

ชลธิรา กลัดอยู่ (2519 : 94) เรียกภาพพจน์ชนิดนี้ว่า ภาพพจน์เปรียบเทียบชนิดคำคำอุปมา อธิบายว่า ภาพพจน์ที่ใช้คำอุปมามีลักษณะความเปรียบต่อเนื่องกันมีจำนวนไม่ไคย เช่น กล คือ เพียง เงื่อน เพียง ดัง ดัง เทียบ เหมือน ปาน เปรียบ และยังมีภาพพจน์ใช้คำอุปมาบางตอนนิยมใช้คำอุปมาซ้อนกัน 2 คำ เช่น เสมอคัง เงื่อนคัง เป็นต้น

วิภา กองกะนันท์ (2533 : 40) เรียกภาพพจน์ชนิดนี้ว่า เปรียบเทียบ และอธิบายอีกว่า เป็นเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบกันว่าเหมือนกัน คำที่ผู้ใช้โวหารประเภทนี้ใช้ในการเปรียบเทียบ คือ คำว่า เหมือน คล้าย ดู ดูราว กล ประหนึ่ง เพียง คัง ราวกับ เจก ฯลฯ

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 185) อธิบายว่า การเปรียบเทียบที่ให้อารมณ์ขันจะเกิดจากการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ต่ำกว่าความรู้สึก เปรียบเทียบให้เห็นความบกพร่อง ความขัดแย้งหรือความเหมือนกันอย่างตลก สิ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันคือ ลักษณะ คุณสมบัติ กิริยาอาการ ความรู้สึก ฯลฯ ของสิ่งที่เป็นตัวตั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นตัวเทียบ

ไมตรี ลิ้มปิตาติ นาวิธีเปรียบเทียบลักษณะนี้มาใช้ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ในเรื่องต่างๆ ที่เขียนไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ใช้เปรียบเทียบ "ห้วงบาสเกตบอล" กล่าวถึงห้วงคูกาเนิดว่าลักษณะคงไม่เหมือนกัน เป็น การเปรียบในสิ่งที่มีลักษณะต่างกัน เพราะห้วงคูกาเนิดมีขนาดเล็กมาก ส่วนห้วงบาสเกตบอลมีขนาดใหญ่ที่เห็นความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ในข้อความ ว่า

แต่ทางที่ดีผมว่าควรใช้วิธีคุมอย่างอื่นดีกว่า เช่นสอดใส่ห่วงเข้าไปในช่องคลอด ผู้หญิงก็นิยมทำกัน ห่วงที่ว่าหน้าตาเป็นอย่างไรผมก็ไม่เคยเห็นแต่คงไม่เหมือนห่วงบาสเกตบอล ถ้าเป็นเหมือนห่วงบาสจริง เกิดสามีเป็นนักบาสเก่าก็ต้องเหนื่อยกันหน่อย เพราะคนเคยเล่นบาสฯ เห็นห่วงแล้วคิดว่าหวนจะชู้ต่ออยู่เรื่อย

วิธีคุมกำเนิด : 18-19

ข้าเปรียบ "เหมือนช่างทาสีดี" กับการก่อนแต่งหน้าผู้หญิงต้องลงพื้นก่อน เป็นการนำสิ่งมาเปรียบที่ทาให้รู้สึกขบขันระหว่างสิ่งที่นำมาเปรียบที่มีความแตกต่างกัน การแต่งหน้าต้องทำด้วยความระมัดระวังและตั้งใจที่จะทำให้เกิดความสวยงาม ส่วนการทาสีดี ข้าแปรงขานเอาใหญ่และการทำต้องออกแรงใช้น้ำหนักในการทามากกว่าแต่งหน้ามาก ถ้าข้าใช้วิธีเดียวกัน หน้าตาออกมาคงไม่น่าดู เพราะใบหน้าถ้าลงสีต้องทาด้วยความเบามือมากกว่าทาสีดีมาก ข้าแน่ใจความ ว่า

ผู้หญิงบางคนแต่งหน้าแต่ละครั้งต้องลงพื้นเหมือนช่างทาสีดี...

จบ : 118

การเปรียบ คนขี้บรด กับสภาพรถ ว่าคนขี้บรยังไม่แก่ แต่รถมีสภาพไม่ดีนักเพราะมันเก่า ความขบขันนอกจากการเปรียบแล้วการนำคำ "แก่" มาใช้กับบรยังทำให้เพิ่มอารมณ์ขำขึ้นด้วย เพราะ "แก่" ปกติใช้กับคน นำมาใช้มีความหมายว่า เก่านั้นเอง ในข้อความ ว่า

รดคันที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ในสภาพเก่ามาก ตัวถังขึ้นสนิม และด้านหนึ่งเคยคว่ำมาแต่ยังไม่ได้ซ่อม ภายในรถเบาะขาด ชิ้นวางของมีของวางเกะกะ แต่คนขี้บรยังหนุ่ม ไม่แก่เหมือนรด

บันทึกการเดินทาง : 108

การเปรียบ "เหมือนบ้านนอกเข้ากรุง" ทำให้เห็นลักษณะคนที่ไม่เคยมากรุงเทพฯจะมีท่าทางเต่อคำ การแต่งเนื้อแต่งตัว กริยาท่าทางชื่อ ๆ เป็นลักษณะที่ชวนขัน ในข้อความ ว่า

รตนาเที่ยวเข้าสิงคโปร์ทุกวัน ที่ศูนย์การค้าใหญ่คนไทยแทบเดินชนกันตาย หันไปทางไหนพบแต่คนไทยคุยกันเสียงดัง เดินกันเป็นกลุ่มเหมือนบ้านนอกเข้ากรุง

หมีเมียวเที่ยว : 122

การเปรียบ กุ้ง ตัวโต เท่าหัวแม่เท้า เป็นการนำใบเปรียบกับอวัยวะที่ไม่แปลกกล่าวถึงในความรู้สึกของคนไทย เป็นการนำใบเปรียบที่ท้าวหัวสีกขขัน และเปรียบ ความแน่นของเนื้อปู ว่าเหมือนเนื้อสาว ๆ เมื่อนำมาชั่งกับข้อความขยาย เนื้อแน่นปึ๊ง เป็นคำที่มีเสียงที่ให้อารมณ์ขัน ำขึ้นข้อความ ว่า

ผมชอบกินอาหารทะเล ถ้ากินกุ้งจะต้องตัวโตเท่าหัวแม่เท้าขึ้นใบ หรือถ้าเป็นปูเนื้อจะต้องเนื้อแน่นปึ๊งเหมือนเนื้อสาว ๆ ตัวเล็ก ๆ เนื้อโรยผมกินไม่ลง

พูดจาประสาธยาย : 30-31

ไมตรี ใช้ความเปรียบเมื่อตีระฆังที่แขวนอยู่รอบๆพระพุทธรูปว่า เหมือนกำลังทักทายที่ยามหมู่บ้าน เป็นการเปรียบที่นำขึ้นต่อสิ่งที่นำไปเปรียบเป็นการกระทำคนละอย่าง การตีระฆัง เป็นการตีที่ความเชื่อว่าเป็นการไล่เสียงบอกไปถึงสวรรค์ว่ามีผู้มาทักทาย ส่วนยามจะตีระฆังหรือวัตถุที่มีเสียงดังเพื่อบอกเวลาในตอนกลางคืน ในข้อความ ว่า

...ขอเข้าไม้ตีระฆัง เมียจะรู้สึกอย่างไรผมไม่รู้ แต่ผมรู้สึกเหมือนกำลังทักทายที่ยามหมู่บ้าน

เที่ยวไปกับความหลัง : 95

า้การเปรียบผู้หญิงในร้านตัดผมแห่งหนึ่งที่มาล้อมรอบตัว ว่าเหมือนมารุมทําร้าย เป็นการเปรียบเทียบเรื่องทางตรงข้ามเพราะผู้หญิงที่มาล้อมจริง ๆ เพื่อมารับบริการในร้านให้แก้ลูกค้มาได้มารุมทําร้าย ในข้อความ ว่า

ถึงตอนนี้จึงเท่ากับมีผู้หญิงสาวมาป้วนเปียนเหมือนกำลังมารุมทําร้ายอยู่รอบตัวของข้าพเจ้า
ถึง 3 คน...

ตัดผม : 20

เปรียบเทียบการวิ่งของคนว่าเหมือนม้า ทําให้นึกถึงภาพที่น่าขัน ดังในข้อความ ว่า

ท่าทางการวิ่งของคนดูแล้วสนุกเพราะบางคนวิ่งเหมือนม้า...

สบาย สบาย ที่สวนลุม : 61

การเปรียบเทียบ ภูเขา ว่าเหมือน แม่น้ำหญิง เป็นการนำใบเปรียบกับสิ่งที่ควรปกปิดไม่ครณาเปิดเผยจึงทําให้ขบขัน ในข้อความ ว่า

เกาะนางยวนมีลักษณะเด่นเห็นได้ชัดก็คือจะเหมือนภูเขา 2 ลูก ลักษณะเหมือนแม่น้ำหญิง
ไหลลงมาจากน้ำ ...

เมื่อผมถูกปล่อยเกาะ : 70

การเปรียบเทียบผู้ชายว่า ไม่เหมือนการคมนาเรียน เป็นการนำสิ่งที่มีลักษณะที่แตกต่างกันมากกล่าวถึงให้ขบขัน ในข้อความ ว่า

ผู้ชายมีมากมายหลายประเภท การที่ผู้หญิงจะเลือกใครสักคนมาเป็นสามีมาข้างของง่ายเลย ดูขนาดเลือกรองเท้าซึ่งใช้เพียงไม่กี่เดือนอย่างดีก็ไม่นานปียังเลือกยาก แต่สามี

จะต้องอยู่กับเราตลอดชีวิตก็ต้องเลือกยากยิ่งกว่าแน่ และผู้ชายไม่ช้าพลายที่จะดูเบเลือกดูผิวหรือใช้จมูกดมกลิ่นอย่างเลือกทุเรียนได้

วิธีหนึ่งงานการเลือกสามี : 14

"เหมือนพูดกับเจ้านาย" เป็นการเปรียบที่ ทำให้เห็นภาพแว่นที่คงพูดด้วยกริยาอาการที่มีความสุภาพเรียบร้อย เมื่อพูดบอกกับภรรยาว่าจะไปท่องเที่ยวภาคใต้กับเพื่อน ๆ ทำให้ผู้อ่านนึกถึงลักษณะผู้ชายที่เรียกว่า "กลัวเมีย" ทำให้รู้สึกขบขันได้วละคร

"อ้อนี่คิดจะหนีเมียเที่ยวกันนาซิผู้ชายกลัวอย่างงี้แหละ" เธอพูดเสียงดัง

"ไม่ได้หนี ก็บอกอยู่นี่แล้วว่าจะไปบักฆ่าได้ ถ้าจะหนีแล้วต้องมาบอกทำไม จะไปก็หนีไปเลย" เสียงของแว่นราบเรียบเหมือนพูดกับเจ้านาย

ถึงคราวจะเสง : 22

นายเจียดมีที่ดินจนสามารถขายได้เงินจำนวนมาก นำเงินมาปลูกบ้านที่สวยงามตามคำแนะนำของลูก บ้านที่สร้างใหญ่โตกับนายเจียดไม่สมกันเลย นาลักษณะของนายเจียดมาเปรียบกับคนสวน และฟ้ากับดิน เป็นการเปรียบที่ ทำให้เห็นภาพนายเจียดที่เป็นคนมีเงินมีฐานะดี แต่ยังมีบุคลิกท่าทางไม่ภูมิฐานสมกับฐานะของตน ในข้อความ ว่า

ถึงตอนนี้เวลานายเจียดเดินเข้าบ้านที่ไร ยังกับเห็นคนสวนเดินเข้าบ้าน เพราะหุ่นเจ้าของบ้านกับบ้านไม่รับกันเลย ผิดกันยังกับฟ้าดิน

เศรษฐีอุบัติเหตุ : 112

เปรียบรูปร่างแม่บ้าน เหมือนร้อง เป็นการเปรียบที่ ทำให้เห็นภาพผู้หญิงรูปร่างอ้วนมากชวนให้ขบขันกับความเปรียบนี้ ว่า

แม่บ้านผู้มีรูปร่างท้วมเหมือนร้องส่งเขาเข้าห้องเสร็จก็กลับ ปล่อยาให้ผมกับसानะอยู่ใน
ห้องตามลำพัง

ครั้งเดียวพอ : 193

2.4.2 อุปลักษณ์ (Metaphor) หรือการเปรียบโดยนัยะ เป็นการเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีก
สิ่งหนึ่ง โดยใช้คำว่า "เป็น" หรือ "คือ" การนำวิธีนี้มาใช้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเห็นภาพพจน์ได้
ชัดเจนยิ่งขึ้น

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2522 : 127) เรียกว่าโวหารเปรียบเทียบและอธิบายว่า เป็น
การเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง คำที่แสดงความเหมือนกันนั้นไม่มีปรากฏอยู่ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบ
เทียบโดยตรงว่า สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง

วิภา กองกะนันท์ (2533 : 39) อธิบายว่า เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำ
เป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกับกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำ "เป็น" "เท่า"
"คือ" ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ

ไมตรี ลิมปิชาติ ใช้การเปรียบโดยใช้อุปลักษณ์ ดังนี้

ถ้าเปรียบเมืองไทยเป็นคน กรุงเทพฯเป็นส่วนหัว ก็จะพบว่า คนกำลังหัวโตเต็มที่
แต่แขนขาลีบเล็กลง

จึงปล่อยาให้เมืองไทยหัวโตขึ้นเรื่อยๆ อีกหน่อยจับเมืองไทยไปออกงานวัดได้

กรุงเทพฯ : 78

อากาศก็เป็นพิษ จนเวลานี้ตำรวจจราจรต้องมีผ้าปิดจมูก คนขับมอเตอร์ไซค์ก็เริ่ม
มีผ้าปิดจมูกกันบ้างแล้ว จึงเชื่อได้ว่าในอนาคตอันใกล้นี้ ใครเดินทางจะต้องมีผ้าปิดจมูก
เป็นอาวุธวิ่งไปตามๆกัน

กรุงเทพฯตายแล้ว : 123

จนบางคนพูดกันว่า ถ้าผมเป็นหนูได้เป็นพ่อพันธุ์เจ้าของเล้ามีหวังขายลูกหมูกันร่ำรวย

เมียผมท้องอีกแล้ว : 22

ปีนี้คิดว่าอย่างไร ๆ ก็ต้องเอาลูกเข้าโรงเรียนให้ได้ ไม่ไปก็ต้องเผด็จการกันละ
จีนปล่อยลูกตามสบาย ลูกก็ต้องโตเป็นควาย

ลูกบาสเข้าโรงเรียน : 53

การเปรียบเทียบตัวละครและเหตุการณ์ในวรรณคดี.

ตัวละครที่นำมาใช้เปรียบเทียบคือ "พระสังข์" ในเรื่อง "สังข์ทอง" เป็นตอนที่พระสังข์แอบ
เข้าไปชุบตัวในบ่อเงินบ่อทอง

การเปรียบเทียบที่กล่าวอยู่ในเรื่อง "วิทยานิพนธ์เรื่องสัwm" เขียนเล่าเรื่องสัwmชนิดต่างๆ
สัwmชนิดหนึ่งคือสัwmหลุม ถ้าคนไปใช้สัwmชนิดนี้ต้องระวัง ถ้าตกลงไปตัวเปรอะเปื้อนอุจจาระ
ตัวเป็นสีเหลืองจึงนำไปเปรียบ เหมือนพระสังข์ตัวเหลืองตอนที่ไปชุบตัวที่บ่อทอง เป็นการเปรียบ
อย่างมีอารมณ์ขันว่าตัวคนนั้นคงมีสีเหลือง แต่สีเหลืองคนละอย่างกัน สีเหลืองที่เกิดจากตกลงไป
ในสัwmเปรอะอุจจาระ เป็นภาพที่ไม่น่าดูเลย ถ้ามีใครตกลงไปจริงๆนอกจากมีสีเหลืองแล้วก็คงมี
กลิ่นเหม็นอีกด้วย ในเรื่องตอนนี้เขียนว่า

ข้าพเจ้าเคยใช้สัwmแบบนี้มาเช่นกัน ยุงยากมากตอนถอดและใส่กางเกง เพราะดำยีนแล้ว
ไม่เพียงหัวโผล่อย่างเดียว ตัวโผล่ด้วย และสัwmแบบนี้บางแห่งชุดหลุมเสียดกว้างและลึก นั่งไปก็
เสียวไป เกิดมีห้กตกลงไปก็มีหวังแปรรูปเป็นสังข์ทองตอนจมน้ำลึก (จี)

วิทยานิพนธ์เรื่องสัwm : 111

ไมตรี ลิ้มวิชาติ ใช้การเปรียบเช่นนี้ในนวนิยาย ดังนี้

จากคำพูดของนายพร้อมว่านายเจียดที่เกรงว่าคนที่มาขอซื้อจะไม่ซื้อเพราะบอกขายราคา
แพง ว่า

"ชื่อไม่ชื่อมันก็ต่อรองเราเอง อะเอ็งนี้เป็นพ่อค้ามาได้แน่ ชื่อเป็นควายสองหัวรวมกัน"

เศรษฐีอุบัติเหตุ : 29

2.4.3 บุคลาธิษฐาน (Personification) มีผู้อธิบายความหมายไว้ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2527 : 37) กล่าวว่า คือการยกเอาสิ่งที่เป็นนามธรรมมาให้เป็นรูปธรรมขึ้น และเปรียบอย่างมีเรื่องประกอบเพื่อความเข้าใจได้เด่นชัด นอกจากนี้ยังอาจสร้างสิ่งที่มีตัวตน แต่ไม่ใช่มนุษย์ให้มีอาการเป็นมนุษย์ เช่น ผีเสื้อกระซิบกระซาบกับดอกไม้

ดวงมน จิตรจาง (2527 : 163) กล่าวว่า คือความเปรียบที่พรรณนาให้สัตว์ ความคิด นามธรรมหรือวัตถุแสดงลักษณะ ไม่ว่าในด้านรูปลักษณ์ ลักษณะนิสัย ความรู้สึก หรือพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นบุคคล

วิภา กองกั้นทนต์ (2533 : 50) กล่าวว่า เป็นการใช้อนุภาพในลักษณะที่ทาให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายแสดงออกกับกิริยาต่างๆราวกับเป็นคนบ้าง เช่น พุดาได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ หรือกำหนดบทบาทและฐานะให้สรรพสิ่งเหล่านั้นทั้งรูปธรรมและนามธรรม จนดูประหนึ่งว่าเป็นคน

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์ (2521 : 189) อธิบายว่าวิธีนี้นักเขียนจะนำสิ่งไม่มีชีวิตม来说ราวกับมีชีวิต อาจเขียนให้มีความรู้สึกนึกคิด แสดงกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ หรือนำเอาสัตว์มากล่าวให้เหมือนบุคคลเป็นการสร้างเรื่องให้น่าสนใจ เราควรรู้สึกว่าผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม เกิดภาพพจน์ ผู้อ่านจะเกิดอารมณ์ขึ้นกับการเปรียบเทียบเช่นนั้นเมื่อนึกถึงสภาพที่เป็นจริง

ไมตรี ลิ้มปิชาติ นำบุคลาธิษฐานมาใช้ในเรื่องที่เขียน ดังนี้

เรื่อง "หอมกลิ่นทุเรียน" เขียนถึงต้นไม่ว่า

ฝนตกลงมาต้นไม้มัน ต้นไม้มันรักฝนเหมือนปลารักน้ำ

...

... บางต้นชูดอกชูช่อออกมาเจริญถึงน้ำถึงปูย แต่บางต้นขาดน้ำ อดรนทนแห้งเหี่ยว และอาจจะเฉาตายไปในที่สุด

หอมกลิ่นทุเรียน : 55

อีกเรื่องหนึ่งที่ข้าพเจ้าคลาไศยฐานเกี่ยวกับต้นไม้ ว่า

การเลือกตั้งผ่านไปแล้ว ผมเริ่มบรรยายลงมบ้างแล้ว พื้นที่ชุ่มน้ำ ต้นไม้ เรื้อง
เบิกบานกระดิกใบรับน้ำฝนจากฟ้าอย่างมีความสุข

บันทึกหลังเลือกตั้ง : 35

เรื่อง "เมืองไทยสนทนา" ใน "ยิ้มรับลม" เขียนถึงถึง ว่า

หน้าร้อนถึงที่เกาะสมุยต้นเต็ง เพราะจะได้เห็นคนแต่งตัวแปลกๆเดินทางมา เยี่ยม

เมืองไทยสนทนา : 18

2.4.4 การกล่าวเกินจริง (อติพจน์) (Hyperbole) มีผู้อธิบายดังนี้

ดวงมณ จิตรจำนงค์(2527 : 181)เรียกภาพพจน์ชนิดนี้ว่า การเปรียบเทียบเกินจริง และอธิบายว่า การเปรียบเทียบเกินจริง บางครั้งความรู้สึกนึกคิดเป็นนามธรรม เป็นสิ่งจำเกิน ต้องแสดงออกด้วยถ้อยคำที่มีความหมายเกินจริง จึงจะมีน้ำหนักเทียบเท่ากับที่ปรากฏจริงๆ ในจินตนาการได้ ความเปรียบซึ่งแสดงความเกินจริงอย่างตั้งใจ เพื่อสื่อความหมายเกินกว่าความหมายโดยพยัญชนะ

ปรีชา ช้างขวัญยืน(2525 : 224) เรียกว่า อติพจน์และอธิบายว่า เป็นการทำให้คำพูดเกินจริง คือเกินกว่าความหมายที่ผู้พูดต้องการจะเป็นมากเกินไป น้อยเกินไป ใหญ่เกินไป เล็กเกินไป

เลวเกินไปก็ได้ การพูดเกินจริงนี้ต้องการเกินจนกระทั่งเป็นจริงตามคำพูดไม่ได้ เช่น "เขารกรร
เธอนอกกระบะเปิด"

การกล่าวเกินจริง จึงกล่าวได้ว่า หมายถึงการกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ตรงกับความเป็น
จริง อาจจะพูดให้มากกว่าความจริงหรือน้อยกว่าความจริง การใช้การเขียนวิธีนี้จะทำให้ผู้อ่าน
เกิดอารมณ์ขันได้ ยิ่งผู้เขียนสามารถเขียนให้มีความเกินจริงมากเท่าใดก็จะทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์
ขันได้มากตามไปด้วยเท่านั้น

ไมตรี ลิ้มปชาติ นาวิธีนี้มาเขียนสร้างอารมณ์ขัน ดังนี้

เรื่อง "ว่าด้วยการซื้อของ" การกล่าวเกินจริงจากคำพูดของเพื่อนหญิงคนหนึ่งที่ใช้วิธี
การซื้อของจากสถานที่บางแห่งโดยการต่อราคาสินค้า ว่า

"คุณมีหลักยังงั้นในการต่อราคาซื้อของ"

"ก็ไม่มีอะไรมาก พอทางร้านบอกราคามา ฉันเอาสามหารเสมอ บางครั้งยังต้องลบ
ด้วยสิบอีก แล้วแต่ว่าจะซื้อของร้านไหนและที่ไหน ถ้าซื้อแถว ๆ พาหุรัดหรือข้างทางก็ต่อไป
เถอะตามสบาย การต่อราคาให้วิวัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ ปีที่แล้วเพียงสองหารเท่านั้นเองต่อไป
ฉันเข้าใจว่าต้องเอาพลเมืองจีนหารถึงจะซื้อของได้ราคาถูก" หล่อนอธิบาย

ว่าด้วยการซื้อของ : 63

กล่าวเกินจริงโดยบอกเป็น จำนวนเปอร์เซ็นต์ที่เกินร้อย ว่า

ข้าพเจ้าเชื่อสองร้อยเปอร์เซ็นต์ว่า ใคร ๆ ก็อยากถูกลีดเตอเร่ เพราะไม่มีใคร
ไม่ชอบเงิน คนรวยอยู่แล้วก็อยากถูกล ส่วนคนจนไม่ต้องพูดถึงอยากถูกลแน่นอนว่า 1 ไม่ได้
ขอ 2 ตัวก็ยังดี...

เหตุจากลีดเตอเร่ : 146

โมตริ้นาการกล่าวเกินจริงมาใช้อีกตอนหนึ่ง ว่า

มีคนถามผมว่า

"คุณเห็นด้วยไหมที่ทางการจะย้ายสนามหลวง"

"ย้ายไหนหรือ สนามหลวงหนัก" ผมเล่นล้อตอบ

ผู้ถามยิ้มก่อนถามใหม่ว่า

"ผมหมายถึงย้ายตลาดนัด"

"อ้อ... เห็นด้วยสองร้อยเปอร์เซ็นต์" ผมตอบอย่างไม่ต้องคิด "สนามหลวงควรเป็น
สนามหลวง ไม่ควรเป็นตลาดนัดกรู๊กรั้ง"

ร้อนหน้าร้อน : 153

3. ใช้กลวิธีในการประพันธ์ กลวิธีที่ไมตรี ลิมปิจาตินำมาใช้สร้างอารมณ์ขัน คือ ใช้วิธี

เขียนโดยการจบแบบพลิกความคาดหมาย เป็นเรื่องที่น่ามาไว้ในตอนปิดเรื่อง

การจบแบบพลิกความคาดหมาย หรือการจบหักมุม (Surprise ending หรือ Twist ending) หมายถึงการปิดเรื่องหรือการจบเรื่องของการเขียนเรื่องสั้นลักษณะหนึ่ง จะจบชนิดที่ผู้อ่านคาดไม่ถึงถึงเกิดความฉงนสนเท่ห์ใจ เพราะไม่คิดว่าเรื่องจะมาลงเอยเช่นนั้น

ไมตรี ลิมปิจาตินำการใช้การเขียนแบบจบพลิกความคาดหมายในงานเขียนประเภทเรื่องสั้นเป็นจำนวนมากจนเป็นลักษณะที่เห็นเด่นชัดได้อย่างหนึ่งในงานเขียนของเขา

การใช้วิธีเขียนจบแบบหักมุมเป็นวิธีหนึ่งที่ไมตรี ลิมปิจาตินำมาใช้เพื่อสร้างอารมณ์ขัน เป็นการเขียนที่ช่วยให้เรื่องคลี่คลายลง ท้าให้ผู้อ่านเกิดความสับสนใจ เป็นจุดประสงค์หนึ่งในการอ่านเพื่อความบันเทิง

เรื่องสั้นที่ใช้วิธีการจบแบบพลิกความคาดหมาย จะน่ามากล่าวจากหนังสือที่รวมเล่มตามลำดับไป มีดังนี้

เรื่อง"นี่แหละราชการ" ตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่องใช้คำสรรพนามว่า "ผม" ทำงานราชการมีตำแหน่งชั้นตรีซึ่งเป็นชั้นผู้น้อย มีหัวหน้าแผนกและหัวหน้ากองเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีความขัดแย้งกับหัวหน้ากองเรื่องที่เขากั้นห้องทำงานติดแอร์ หัวหน้ากองจึงเรียกเขาพบเพื่อให้เขาซักออก ตอนแรกเขาก็คิดว่าจะปฏิบัติตาม แต่นึกเสียตายจึงจะยกให้หัวหน้าแผนก แต่หัวหน้ากองก็ปฏิเสธเป็นตอนจบเรื่อง ว่า

"จินตฯยังงั้นอีกนั้นแหละ ใจผมเห็นเข้าไม่เหมาะ เพราะขนาดผมเป็นถึงหัวหน้ากองยังมีแค่พัคลม"

นี่แหละราชการ : 25

เรื่อง "เลี้ยงฉลองขึ้น" เป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่และผู้เฒ่าในงานราชการ ผู้เฒ่าที่ทำงานขัดกับผู้ใหญ่มองเจริญก้าวหน้าได้ยาก ความก้าวหน้าทางราชการใช้วิธีการพิจารณาความดีความชอบโดยการให้ 2 ชั้นซึ่งผู้บังคับบัญชาจะเป็นผู้พิจารณาดังนั้นใครที่ทำงานขัดกับผู้ใหญ่มิ

มีโอกาสได้ยาก ตัวละครที่เป็นผู้เฒ่าในเรื่องชอบได้เถียงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเขาจึงไม่ได้รับงานนั้น เขาขอเงินพ่อจัดงานเลี้ยงฉลองและเชิญหัวหน้าด้วยแต่หัวหน้าไม่ไป เมื่อเขาพาหัวหน้าวันรุ่งขึ้น หัวหน้าบอกเขาว่า

"ปีนี้ ผมไปงานคุณไม่ได้ก็อย่าเสียใจ พี่น่าจะไปงานคุณแน่ เพราะผมกะว่าจะไม่ขอขึ้นให้คุณอีกปี"

เลี้ยงฉลองขึ้น : 37

เรื่อง "มะรินนี้... รัฐมนตรีจะมา" เป็นเรื่องการทำงานในราชการที่มีการตรวจราชการ เมื่อมีผู้ใหญ่มาดูงาน ก็จะเร่งปรับปรุงงานให้ดี โดยเฉพาะสถานที่ จะเร่งปรับปรุงใหม่จะทาอย่างเร่งร้อนเพื่อให้ทันต้อนรับผู้มาตรวจงาน จะเห็นตามต่างจังหวัด ในเรื่องนี้กล่าวถึงรัฐมนตรีจะมาตรวจงานวันมะรินนี้ที่จังหวัด ผู้ที่เป็น "เจ้าเมือง" สั่งงานให้ผู้เฒ่าอย่างเร่งด่วน งานเสร็จเรียบร้อยดี แต่ตอนจบเขากลับถูกตำหนิจากเจ้าเมืองหลังจากรัฐมนตรีมาตรวจงานแล้ว ว่า

"คุณคุมงานยังงี้ ถึงได้ปล่อยให้มีดีเอสไอเข้าไปเขียนในท้องนี้ตัวรถเท่าหม้อแกงว่า ผักชีโรยหน้า ผมก็ขายหน้าตายโรงชีคุณ"

มะรินนี้... รัฐมนตรีจะมา : 48

เรื่อง "นักพรต" เป็นเรื่องของผู้หาเสียงเพื่อสมัครเป็นสมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งทำวิธีหาเสียงโดยการ เข้าไปตรวจดูตามบ้านว่าบ้านใดน้ำไม่ไหลบ้าง เขาจะไปแจ้งให้การประปามาช่วยเหลือเพื่อหวังจะได้รับเลือกตั้ง มีหมู่บ้านหนึ่งอยู่ห่างไกลยังไม่มีการประปาใช้ เขาลงทุนซื้ออุปกรณ์

มาติดตั้งเสียค่าใช้จ่ายไปมาก ผลการเลือกตั้งเขาไม่ได้รับเลือกโดยเฉพาะจากหมู่บ้านนั้นเขาไม่ได้คะแนนเสียงเลย เขาคงรู้สึกไม่พอใจ ผู้เขียนถามเขาว่าจะให้ช่วยอะไร เขาตอบว่า

"คุณช่วยส่งคนงานตัดท่ออย่างง่ายน้ำที่บ้านบริเวณหลังโรงเรียนชายสักอาทิตย์เถอะ แล้วผมจะไม่ลืมพระคุณเลย"

หน้าทรยศ : 60

เรื่อง "พิษน้ำ" เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้นำและเจ้าหน้าที่ของการประปา มีอยู่รายหนึ่งเป็นผู้หญิงเจ้าของช่อง คนรู้จักเรียกว่า"แม่ใหญ่" มาแจ้งว่าน้ำไม่ไหล เมื่อแก้ไขก็ปกติดีแล้ว ก็มีปัญหาก็คือค่าน้ำแพง ต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจมาตรวัดน้ำว่าปกติหรือไม่ ผลการตรวจมาตรเดินปกติดี แม่ใหญ่จึงกระซิบบอกเจ้าหน้าที่คือผู้เขียน ว่า

"คุณช่วยแก้มาตรให้เดินช้าๆหน่อยได้ไหม แล้วเวลาคุณมาเที่ยวที่นี่ ฉันจะลดราคาให้ครึ่งหนึ่ง"

พิษน้ำ : 85

เรื่อง "ต้องมาได้เรื่อง" เป็นเรื่องของหญิงสาวคนหนึ่งพยายามไปของานจากบริษัทแห่งหนึ่งซึ่งได้ประกาศรับสมัครงานว่าต้องเป็นผู้ชาย แต่เธอก็พยายามเข้าไปของานทำยังทราบชื่อแม้ว่าการรับสมัครงานยิ่งทำให้เธออยากเอาชนะเพื่อจะเข้าทำงานให้ได้ จนสามารถเข้าพบผู้จัดการได้ และได้งานทำสมความตั้งใจ แต่เธอก็ให้สัญญาไว้ว่าถ้าตั้งครรภ์เมื่อไรก็ต้องออกจากงานทันที เธอทำงานอยู่ได้ไม่นานก็ตั้งครรภ์ เพื่อนที่รู้จักก็ตกใจเกรงว่าเธอจะต้องออกจากงาน แต่เธอกลับไม่รู้สึกละอายเพราะเหตุผลว่าคนที่ทำให้เธอท้อง คือผู้จัดการ ดังที่เป็นตอนจบเรื่อง ว่า

แต่ปรากฏว่าหล่อนทำงานยังไม่ทันบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องเกิดเรื่องเสียก่อน หล่อนเริ่มตั้งครรภ์อ่อน ๆ

คนแรกที่หล่อนเปิดเผยความลับคือยุพดี เพื่อนสนิท

"ตายแล้ว" ยูพดีร้องเสียงหลง "เธอรักชอบพอกับใครน่าจะบอกกันมั้ง แล้วไปไม่แยหรือ เธอต้องออกจากงานนะซี" ยูพดีมีสีหน้าไม่สบายใจด้วยความเป็นห่วงเพื่อน

แต่หล่อนไม่ตกใจกลับหัวเราะบอกว่า

"ฉันไม่กลัวหรอก เพราะคนที่ทำให้ฉันท้องคือผู้จัดการ"

ตอนจบเรื่อง : 134-135

เรื่อง "รางวัล" เป็นเรื่องจาก "คนอยู่วัด" เล่าถึงสำนักที่ได้รับรางวัลจากการประกวด เขาได้รับรางวัลเป็นเงิน 1,200 บาท เขานำเงินไปซื้ออุปกรณ์ในการประกวด และนำไปเลี้ยงเพื่อนส่วนหนึ่ง เขาเขียนจดหมายไปบอกพ่อที่ต่างจังหวัด พ่อกลับตอบจดหมายมาว่าจะดส่งเงินให้เขา 2 เดือน เป็นการจับผิดความคาดหมาย ว่า

"พ่อมึงรู้แล้วยัง ว่ามึงประกวดภาพได้ที่หนึ่ง" ผมถาม

"คงรู้แล้ว เพราะกูรีบเขียนจดหมายบอกไปแล้ว" เขาตอบ

"พ่อมึงคงดีใจ และตบรางวัลให้อย่างงาม" ผมอยากให้เป็นเช่นนั้น

"กูก็หวังว่าพ่อจะต้องให้อะไรกูบ้าง อีกสักสัปดาห์คงได้รับจดหมายตอบจากพ่อ"

หลายวันต่อมา ผมพบกับสำนักอีก

"เป็นไง ? พ่อมึงตอบจดหมายมาแล้วยัง ?" ผมถาม

"ตอบมาแล้ว พ่อบอกว่าดีใจที่กูได้รับรางวัลเงินสดตั้งพันสอง พ่อบอกว่าจะดส่งเงินให้กูใช้สองเดือน"

รางวัล : 18

เรื่อง "ที่ก๊อคน้ำชีวัด" เล่าว่า ผู้เขียนเคยพาฝรั่งคนหนึ่งมาค้างที่วัด เมื่อค่ำจึงบอกให้ไปอาบน้ำฝรั่งเห็นเด็กวัดแก้ผ้าอาบน้ำ จึงถาม ผู้เขียนตอบว่าเป็นประเพณี ฝรั่งจึงแก้ผ้าอาบน้ำ และตอนรุ่งเช้าฝรั่งก็ทำเช่นนั้นอีกด้วยความเข้าใจผิด ทำให้ที่ก๊อคน้ำชีวัดเกิดปดติ ดังที่เขียนในตอนท้ายเรื่อง ว่า

รุ่งเช้าผมตื่นนอนเช้านี้กว่าปกติ ลืมตามองไปที่มุ้งของเข ปรากฏว่าที่นอนว่างเปล่า
เขาหายไปแล้ว ผมก็เอะใจ แต่แล้วก็เบาใจ เพราะสัมภาระของเขายังกองอยู่
ให้เห็น ผมชันกายลุกขึ้นนั่งมองผ่านหน้าต่างไปทางกึ่งหน้า ถัดปล้นที่เห็นภาพ ผมแทบช็อค
เพราะฝรั่งนักพนันคนนั้นกำลังเปลือยกายส่อนจ้อนอาบน้ำอยู่คนเดียว

มิน่าเล่า เช้านี้ เสียงจากกึ่งหน้าจึงเจี๊ยบผิตปกติ

ที่กึ่งหน้ามีชีวิต : 45-46

เรื่อง "โทรเลขจากบ้าน" ผู้เขียนเคยได้รับโทรเลขเป็นข่าวร้ายว่า พ่อเสียชีวิต ต้อง
เดินทางกลับบ้านพร้อมกับน้องตัวความรู้สึกเศร้าสลด ต้องอยู่จัดงานศพหลายวันจึงกลับมากรุงเทพฯ
เพื่อน ๆ ทราบข่าวพากันมาแสดงความเสียใจ ต่อมาเมื่อเพื่อนคนหนึ่งได้รับโทรเลขจากบ้านเช่นกัน เขา
ทราบข้อความในโทรเลขว่า พ่อเสีย เมื่อเพื่อนกลับมาจึงเข้าไปแสดงความเสียใจ แต่เรื่องกลับ
เป็นว่า พ่อของเพื่อนไม่ได้เสียชีวิตจริง เพื่อนวานคนอื่นให้โทรเลขมาเป็นหลักฐานลาหยุดเรียน ตั้ง
งานเรื่องว่า

หลังจากนั้นไม่นาน เพื่อนของผมคนหนึ่งได้รับเคราะห์อย่างเดียวกับผมบ้าง เขาได้รับ
โทรเลขจากบ้านบอกว่า

"พ่อเสียแล้ว กลับด่วน"

ข้อความในโทรเลขนี้แพร่สะพัดไปทั้งวัด เพราะยังเอือมระอาที่โทรเลขมาถึงวัดเจ้าของ
โทรเลขไม่อยู่วัด เพื่อน ๆ เลยถือวิสาสะแกะอ่านดู

เมื่อผมทราบ ด้วยความที่เคยพบเหตุการณ์เช่นนี้มาก่อนทำให้รู้สึกเห็นใจเพื่อนผู้เฒ่ามาก
เพราะถ้าเปรียบแล้วเราเหมือนมีหัวอกอันเดียวกัน

พอเขากลับมาวัด ผมรีบไปพบเขาที่ห้องพักทันที

"ถูกขอแสดงความเสียใจด้วย" ผมเอ่ยขึ้นเมื่อพบกับเขา แต่เขาหัวเราะเสียงใสเหมือน
กับไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น แล้วพูดว่า

"ข้าพเจ้านายซี! พวกมึงนี่ทำเป็นกระต่ายตื่นตูมไปหมด กูวานให้เพื่อนโทรมาเองไว้ เพื่อเป็นหลักฐานลาโรงเรียน"

โทรเลขจากบ้าน : 84-85

เรื่อง "ขายเลือด" เป็นเรื่องของ "ไอ้ช่วง" ที่มาอยู่วัดเรียนไม่จบเพราะไม่มีกระสงไว้เรียน เขาจึงหัดชกมวยเมื่อขึ้นชกก็ถูกต่อยจนแพ้ ครั้งหนึ่งเขาคิดจะไปขายเลือดตามโรงพยาบาลที่อ่านพบจากประกาศนหนังสือพิมพ์ เขาบอกเพื่อนว่าจะเอาเงินมาเลี้ยง แต่เมื่อเขากลับมาจากโรงพยาบาลเขาไม่ได้เงินเพราะ พยาบาลที่เป็นคนบ้านเดียวกัน เขารู้สึกอาย จึงบริจาคเลือดไปโดยไม่ได้ขาย ดังที่เขียนตอนจบเรื่อง ว่า

ตกเย็นวันนั้น ไอ้ช่วงเดินหน้าชิดมาหาผมที่ห้อง แขนข้างหนึ่งมีรอยเข็มปัก แสดงว่ามันไปเจาะเลือดมาแล้ว

"เป็นไง ได้มาก็ตั้งค์" ผมถามด้วยความอยากรู้อยากมากกว่าอย่างอื่น

มันส่ายหน้าช้า ๆ ไม่ยอมยิ้ม พลาบพูดว่า

"กูไปถึงโรงพยาบาล ตั้งใจจะขายเลือดบ้างเอ๊ยญเกิดรู้จักกับพยาบาลคนหนึ่ง เป็นคนบ้านเดียวกับกู กูอาย เลยให้เลือดไปฟรี ๆ"

ขายเลือด : 92

เรื่อง "แห่สงกรานต์" เล่าถึงการจัดรถเข้าประกวดในเทศกาลสงกรานต์ในปักษ์ใต้ของการประปาที่เพิ่งทำครั้งแรก มีการนำรถไปตกแต่งอย่างสวยงามเพื่อเข้าแข่งขันและเพื่อจะได้รับรางวัลซึ่งจะเป็นชื่อเสียงของหน่วยงานนั้น รถของการประปาจัดตกแต่งเสร็จด้วยความเรียบร้อย รถจอดอยู่ที่สำนักงาน เมื่อใกล้เวลาเคลื่อนขบวน ก็ต้องนำรถไปเข้าคิวเรียงตามลำดับไว้ก่อน รถของการประปายังมาไม่ถึงที่ตั้งขบวนทำให้ผู้เขียนกังวลใจมาก และโทรศัพท์ไปตามจึงทราบสาเหตุในตอนจบเรื่อง ว่า

พอได้เวลาเคลื่อนขบวนตามกำหนดการ กรรมการท่านหนึ่งสงสัยถึงกับเข้ามาถามผม
 ผมต้องยืนยันว่ารถของการประปาฯ มาแน่ เขาจึงสั่งให้ขบวนรอไว้ก่อน ถึงตอนนั้น ผมทนอยู่
 นิ่งเฉยต่อไปไม่ได้อีกแล้ว ครั้นจะจับรถไปตามก็กลัวว่าจะเข้าไปไม่ทันการ ผมจึงรีบขึ้นไปบน
 ศาลากลางจังหวัด ขออนุญาตยามเพื่อโทรศัพท์ตามทันที

"นี่ นายหวาด" ผมพูดเสียงดังจนคนยามเฝ้าศาลากลางหันมามอง "มัวทำอะไรอยู่นะ
 ป่านนี้แล้วยังไม่มารอมาเสียที"

เสียงทางนั้นตอบผู้เฒ่าว่า

"จอดรถทิ้งไว้นาน สตาร์ทเท่าไร ะ ไม่ยอมติดครับหัวหนา"

"อ้าว! แล้วทำไมไม่รีบแก้" ผมหัวเสียหนัก

"แก้ไม่ได้ครับ เปิดกระโปรงรถไม่ได้ มันติดเมน"

"ตายแล้วจ้ะ แล้วจะทำไงดี" ผมรู้สึกงงไปหมด

"ผมแก้ไขโดยใช้เชือกผูกรถแล้วใช้แรงคนลากแทนครับ"

"ก็ดีแล้วนี่ รีบลากมาเร็ว ๆ หน่อย ขบวนกำลังรอเราอยู่คันเดียวรู้ไหม"

"โธ่! หัวหนา ผมยังหาคนลากไม่ได้เลย ไม่ทราบว่าคุณเราหายไปไหนหมด" เสียง
 ของนายหวาดพูดอย่างอ่อนใจ

แหล่งสงเคราะห์ : 85-86

กลวิธีการเขียนเพื่อสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดี

วรรณกรรมประเภทสารคดีของไมตรี ลิมปิจาติที่นำมาศึกษา เป็นสารคดีท่องเที่ยวมี

10 เรื่อง และสารคดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ 1 เรื่อง รวม 11 เรื่อง ดังนี้

1. เกี่ยวกับเมีย พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2520
 2. เที่ยวเมืองฝรั่ง พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2524
 3. สู้อินฟันเกาะ พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2525
 4. ไปเยี่ยมอำมาเมืองจีน พิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อพ.ศ. 2527
 5. คนในผ้าเหลือง พิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อพ.ศ. 2533
 6. เบิ่งลาว พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2532
 7. เกี่ยวกับเพื่อน พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2534
 8. 14วัน5,000กิโลเมตร พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2535
 9. เที่ยวเรื่อยเปื่อย พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2538
 10. ในอ้อมกอดของภูเขาสีขาว ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์
- สารคดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ 1 เรื่องคือ
11. ทะเล ป่า ภูเขา พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2533

บุญยงค์ เกศเทศ (2536 : 85) อธิบายเกี่ยวกับ "สารคดีท่องเที่ยว" ไว้ว่าเป็นข้อเขียนที่บันทึกสิ่งที่ได้พบเห็นจากการท่องเที่ยว โดยประสงค์ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของสถานที่ ความเป็นอยู่ของผู้คน สภาพภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ซึ่งผู้เขียนมักมีลีลาในการเสนอข้อมูลในตัวเองเป็นเรื่องราว โดยมุ่งเน้นศิลปะการใช้ภาษาและปรุงแต่ง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งอาจมีการกล่าวถึงเกร็ดหรือตำนานของสถานที่ดังกล่าวด้วย สารคดีท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ น่าจะมีเรื่องราวของชีวิต การทํานานหากินของคนในท้องถิ่น และควรมีภาพประกอบด้วย

โมตรี ลิมปิชชาติเป็นผู้มีความถนัดในการเขียนสารคดีท่องเที่ยวว่ามน้อย ดังจะเห็นได้จากผลงานที่ได้รับรางวัล 2 เรื่องในปี พ.ศ. 2520 และ พ.ศ. 2524 คือ เรื่อง "เที่ยวกับเมีย" และ เรื่อง "ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน" ผู้อ่านจะสนุกสนานไปกับเรื่องเหมือนได้ท่องเที่ยวไปกับเขาด้วย มีเรื่องเล่ารายช้การเขียนทำให้เกิดอารมณ์ขันแทรกอยู่ด้วย จึงทำให้ได้รับความเพลิดเพลินไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

วรรณกรรมประเภทสารคดีของโมตรี ลิมปิชชาติ นอกจากมีเรื่องราวที่มาจากสิ่งที่ประสบพบเห็นที่ชวนให้น่าสนใจแล้ว ยังมีสิ่งที่เป็นอารมณ์ขันอยู่ในวรรณกรรมประเภทนี้ด้วย เช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี แต่จะมีอารมณ์ขันแทรกอยู่น้อยกว่า เป็นเพราะวรรณกรรมประเภทสารคดีมิใช่วรรณกรรมที่มีอารมณ์ขันโดยเฉพาะ สิ่งๆที่โมตรี ลิมปิชชาตินำมาใช้เป็นกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขัน แบ่งออกได้ 2 ด้าน มีดังนี้

1. เนื้อหา
2. การใช้ภาษา

ในแต่ละหัวข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. เนื้อหา ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

1.1 เรื่องเกินจริงหรือเรื่องสมมุติ เป็นการนำเรื่องที่ไม่เป็นจริงหรือสิ่งที่เกินจริงได้ยาก เรื่องเกินจริงมาเขียน เรื่องที่นำมาเขียน มีดังนี้

กล่าวถึงคนไทยบางคนที่ทำให้เสียชื่อเสียง คือการขมขื่น แต่ถ้าจะขมขื่นสิ่งของบางอย่างที่ทำได้ยาก คือ ขมขื่นเครื่องบิน ซึ่งจะมีคนกระทำบ้างโดยการจี้เครื่องบิน มากกว่าการขมขื่นเป็นสิ่งที่ทำผิดที่กระทำ อารมณ์ขันจะเกิดจากการนึกถึงสิ่งๆที่คนจะขมขื่นได้ยากมากมีขนาดใหญ่ว่า

คนไทยเราจี้ลั๊กจี้ขมขื่นขึ้นชื่อจนเป็นที่เลื่องลือไกล ชาวต่างชาติมาเมืองไทยกลัวกันนัก บนรถเมล์และรถรางสมัยก่อนถึงกับต้องมีประกาศเตือนผู้โดยสารว่า "ระวังคนลั๊กกระเป๋" น่าอายมาก ที่อุตะเภาสสมัยที่ทหารอเมริกันยังอยู่ มีคนเล่าว่าคนไทยสามารถขมขื่นของฝรั่งออกมาขายได้ทุกอย่าง ยกเว้นอย่างเดียวคือเครื่องบิน

เรื่อง "เที่ยวเมืองฝรั่ง" เขียนถึงสิ่งที่เกินจริง คือ การฉ้อโกง เป็นเรื่องที่จะไปฝาก
ผู้อื่นฉ้อโกงแทนไม่ได้ การทำให้ผู้อื่นฉ้อโกงแทนเป็นสิ่งที่ไปไม่ได้ มติรี นามมาเขียนเป็นสิ่งที่ต้อง
ทำก่อนเดินทาง ว่า

อ้อ!...มียู่ออย่างเดียวที่เราต้องไปทำเองถึงที่ คือ ฉ้อโกง ต้องไปฉ้อเอง เพราะ
ฝากคนอื่นช่วยฉ้อก็คิดแทนไม่มีใครยอม

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 7

เขียนถึงราคาอาหาร ปลาเสื่อทอดกระเทียมพริกไทย ราคาสูงถึงตัวละหมื่นบาท
ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีเป็นเช่นนั้น และผู้อ่านจะรู้สึกขบขันจากคำกล่าวว่าเป็นการประชดความ
รวยของตนเอง ว่า

ไม่แน่นะครับ ถึงตอนนั้นผมอาจจะร้องสั่งปลาเสื่อทอดกระเทียมพริกไทยตัวละหมื่น
มากินสักตัวก็ได้ เพื่อประชดความรวยของตัวเอง

ไม่มีอะไรเซ็กซี่ปองบระเพ็ด : 146

คิดในเรื่องที่ยังไม่เป็นจริง จะซื้อนกเขาไปเลี้ยง ถ้าโชคดีนกตัวที่ซื้อไปนั้นอาจจะ เป็นนก
ที่เสียงดี ก็จะทำให้เป็นนกที่มีราคาสูง เรื่องดังกล่าวเป็นจริงได้ยาก เพราะนกที่จะนำเลี้ยงกว่า
จะโตก็ต้องใช้เวลาอีกนาน เป็นเรื่องอนาคตที่ไม่แน่ว่าจะเป็นจริงได้หรือไม่ ว่า

การที่ผมได้มาเที่ยวจังหวัดยะลา ในขณะที่กำลังมีการแข่งขันนกนับว่าได้บรรยากาศ
ที่แปลกใหม่ ไม่เลวเลยจนทำให้อยากเลี้ยงนกกับเขาบ้าง

บางทีจากลับผมจะแวะซื้อลูกนกไปเลี้ยงสักตัวสองตัว ไม่แน่ว่าผมอาจจะโชคดี
นกตัวที่ผมเลี้ยงอาจกลายเป็นนกมีราคาเป็นแสนเป็นล้านก็ได้...

เล่นนกเขาขาว : 174

เมื่อเดินทางไปดูเพชรขนาดใหญ่ เขาเข้าไปพูดถึงเรื่องสมมุติว่า ถ้ามีชายหนุ่มคนหนึ่งเป็น
แหวนหมั้นผู้หญิงคนไหนก็คงชอบเพราะมันสวยมีค่ามีราคาสูง การจะนำเพชรที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์ออกมา
เป็นเรื่องทำได้ยาก คนที่ทำได้คงเป็นการโจรกรรม ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นก็เข้าจับกุม เป็นเรื่องเสี่ยง
และคงไม่มีใครคิดจะทำจริง ๆ เรื่องที่เขียนในตอนนี ้ว่า

...ถ้าผู้ชายคนใดได้เพชรแบบที่เห็นนี้สักเม็ด ไปขอหมั้นผู้หญิงใครสักคน เธอคง
อ้าปากปฏิเสธไม่ลงแน่ ผมก็คิดสนุก ๆ ไปอย่างนั้นเอง

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 240

การเขียนถึงเรื่องผักตบชวา ว่าคนจะต้องแย่งกันเพื่อนำไปปลูกเป็นสิ่งที่ไม่ใช่เรื่องจริง
ในปัจจุบัน ผักตบเป็นพืชพันธุ์ที่ต้องการกำจัดเพราะมันกีดขวางการเดินเรือตามแม่น้ำลำคลอง สิ่งที่
กล่าวจึงเป็นสิ่งที่เมื่อนึกถึงสภาพเป็นจริงที่ไม่เป็นเช่นนั้นจึงทำให้รู้สึก ว่า

ต่อไปในอนาคต ผักตบอาจจะหายาก ชนิดว่าพอใครเห็นผักตบสักกอต่างก็เข้าไป
แย่งกันเอามาปลูกก็ได้

ทะเลปาฎูเขา : ประโยชน์ของผักตบ : 258

การเล่าถึงการนอนบนที่นอนหนาเป็นเวลาปีหรือสองปี เป็นสิ่งที่ตามปกติคนจะไม่นอน
นานขนาดนั้น คนที่นอนนานเป็นปี คือคนที่มีปัญหาสมองได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง
เป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการอยู่ในสภาพนั้น ไมตรีนำมาเขียนเป็นเรื่องเกินจริงที่ทำให้ผู้อ่านจะรู้สึก
ขบขันมากกว่า ว่า

...ผิดกับการนอนที่นอนอย่างดี พูทหนาเป็นพุดหรือมีหมอนข้างกอด ตอนเช้าแทบ
ไม่อยากลุก อยากนอนอยู่อย่างนั้นสักปีสองปี

คนในผ้าเหลือง : 103

เมื่อเล่าตอนที่เห็นเกาะที่ชื่อ เกาะนางทอง ว่าเกาะนี้ตั้งครครันาน เป็นสิ่งที่เกินจริง เพราะเกาะเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ตั้งครครันานไม่ได้ ว่า

นับว่า เกาะนางทองตั้งครครันานมาก คือ ตั้งครครันานเป็นหมื่น ๆ ปี แต่ไม่มีลม คลอดสักที และคงจะมีสภาพอย่างนี้ต่อไปอีกนานเท่าอนัน

14 วัน 5,000กิโลเมตร : 28

เมื่อไปเห็นทะเลสาบแห่งหนึ่งมาเลเซีย มีความเชื่อว่าผู้หญิงคนใดถ้ายังไม่บุตร ถ้า ดื่มน้ำในทะเลสาบนี้แล้วจะมีบุตร หมดริ้นมาเขียนว่าไม่กล้าดื่มน้ำเพราะกลัวจะตั้งครครัน ซึ่ง เป็น การเขียนถึงสิ่งเกินจริง เป็นไปไม่ได้ เพราะเขาเป็นผู้ชายไม่สามารถตั้งครครันได้ ว่า

ผมมองน้ำในทะเลสาบเห็นว่าสะอาดดีแต่ก็ไม่ค่อยจะเชื่อมั่นว่าน้ำในทะเลสาบจะจืด ครันจะดื่มพิสูจน์ก็ไม่กล้าเพราะกลัวตั้งครครัน ถ้าผู้ชายอย่างผมตั้งครครันก็คงยุ่งพิลึกละครับ

14วัน5,000กิโลเมตร : 30

1.2 สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย เรื่องที่นำมาเขียน ที่คล้ายกับเรื่องหักเหเท็จ คือ เขียนเล่าถึงกลิ่นรักแร้ของคนที่ยืนรถเมล์ในกรุงเทพฯ มีความว่า

เมื่อมีคนจำนวนมากขึ้นเบียดกันบนรถแคบ ๆ อย่างนี้ก็ต้องส่งกลิ่นอับอวล ตอนเช้า ๆ ซึ่งทุกคนเพิ่งอาบน้ำออกจากบ้าน กลิ่นไม่ค่อยแรงเท่าไร แต่ถ้าเป็นตอนเย็น ผู้โดยสาร เบียดกันแน่นเหงื่อออก กลิ่นเต่าจึงโชยระอุกระจายไปทั้งรถ

เที่ยวเรื่อยเปื่อย : บนรถเมล์ : 77

1.3 สิ่งที่ยังไม่มีใครทำมาก่อน เป็นการกระทำที่ยังไม่มีใครทำ นึกที่เรื่องที่นำมาเขียนเกิดอารมณ์ขัน โมตริ์ ลิขิตาตินนำมาเขียน ในเรื่อง "เบิ่งลาว"

เรื่อง "เบิ่งลาว" เขียนแนะนำเรื่องการค้าขายควายกับลาว เพราะราคาควายที่นั่นราคาถูก ถ้าซื้อจากลาวนำมาขายอาจจะร่ำรวยได้ และแนะนำว่าการขนควายข้ามแม่น้ำโขงก็ไม่ต้องนำเงินเรือมา ใช้วิธีตอนควายลงน้ำให้มันว่ายน้ำมาเอง ถ้าไปถึงวิธีการนี้มีคนนำไปทดลองได้เห็นภาพที่น่าขันในการตอนควายลงแม่น้ำโขงคงมีปัญหาที่มันคงไม่ทำตามโดยง่าย มันอาจไม่ยอมว่ายน้ำว่ายลงน้ำ หรืออาจจะว่ายแต่พุ่งไม่ตรงไปตามจุดหมายที่ต้องการก็ได้ ว่า

ถ้าใครคิดค้าขายกับลาวตอนนี้ อาจจะรวยได้ การนำควายข้ามโขงก็คงไม่ยาก ไม่ต้องจับควายขึ้นเรือให้สิ้นเปลืองและกินเปลืองที่ ใช้วิธีไล่ควายลงน้ำแล้วใช้เรือจูงควายข้ามโขงก็ได้ อย่าหวังว่าควายจะจมน้ำตายเพราะควายว่ายน้ำเป็นทุกตัว

เบิ่งลาว : 129

1.4 เรื่องสัปดน ปราบฎาในวรรณกรรมประเภทสารคดี ดังนี้

เมื่อเล่าถึงสภาพรถเมล์ที่มีคนแน่นแค้นเวลาคนกำลังเดินทางไปทำงาน คนเบียดกันจะรู้ว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ทำให้ผู้อ่านนึกถึงความหมายว่า ถ้าเป็นผู้หญิง รู้จาก หน้าอก ถ้าเป็นผู้ชาย รู้จาก อวัยวะเพศ ที่ถูกสัมผัสกับคนที่ยืนข้างหน้า ดังมีความว่า

ผู้โดยสารมักจะแน่นโดยเฉพาะช่วงเช้าและเย็นต้องยืนเบียดกันชนิดว่าถ้าขาของตกพื้นไม่มีทางที่จะก้มเก็บได้ หรือถ้ามีใครมาเบียดอยู่ข้างหลังจะรู้ได้ทันทีว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายอะไรของมัน

เที่ยวเรื่อยเปื่อย : รถเมล์ : 77

เรื่องที่เขียน มีทั้งสิ่งที่เกี่ยวกับ อวัยวะเพศ และการร่วมเพศ การเขียนบางเรื่องอาจ
 สิ่งที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 อย่างเขียนต่อเนื่องกัน จึงนำมาอภิปรายรวมกัน ดังนี้

เรื่องที่เขียนนสารคดี เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ภรรยาพระที่ต้องการทำให้พระ
 สึกเพราะบวชนาน ทำให้ต้องใช้วิธีทำให้สามีที่บวชพระนึกถึงเรื่องเพศ เรื่องแรกภรรยาใช้วิธีให้
 ลูกมาบอกว่าจะมีสามีใหม่ เรื่องที่สอง ภรรยากล่าวเป็นนัยโดยการนำเครื่องปรุงในการต้มน้ำพริก
 มีกะปิ พริก นำมารวมกันโดยไม่ตำให้เหมือนน้ำพริกทั่วไป นำไปถวายพระ พระเห็นจึงถามด้วยความ
 สงสัย ภรรยาจึงตอบว่า ครกและสากไม่อยู่ด้วยกันจึงต้มน้ำพริกไม่ได้ มีสิ่งสื่อความหมาย
 ทำให้พระรู้สึก เพราะคิดถึงเรื่องทางเพศ ดังนี้ "ครก" หมายถึงอวัยวะเพศหญิง และ "สาก"
 หมายถึงอวัยวะชาย "การต้มน้ำพริก" หมายถึง การร่วมเพศ มีเนื้อความดังนี้

อาตมารู้จักกับพระวัดที่อำเภอรูปหนึ่งท่านมีเรื่องขำ ๆ สนุก ๆ มาเล่าเสมอ
 ท่านเล่าถึงชายคนหนึ่งมีลูกมีเมียแล้ว พอได้บวชเกิดขี้นางพระธรรมดาไม่ยอมสึก
 ทำให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อน

ผู้เป็นภรรยาของพระรูปนั้นกลุ่มใจมาก จึงให้ลูกไปบอกท่านเพื่อขอให้ท่านสึกให้ได้

"หลวงพ่อกับ แม่ขายควายไปแล้ว หลวงพ่อไม่อยู่ไม่มีใครทัก"

"เออ ดีแล้ว ขายไปเถอะ" หลวงพ่อว่า

ลูกกลับมารายงานแม่

อีกหลายวันต่อมา แม่เข้าใจให้ลูกไปพบหลวงพ่อกับ

"หลวงพ่อกับ แม่ขายนาไปแล้ว"

"เออ ดีแล้ว ขายไปเถอะ" หลวงพ่อพูดเช่นเดิมอีก

ลูกก็กลับ แม่เข้าใจมาใหม่

"หลวงพ่อกับ แม่ขายบ้านไปแล้ว"

"เออ ดีแล้ว ขายไปเถอะ" หลวงพ่อเฉยเช่นเคย

ลูกกลับไปรายงานแม่ ที่แม่คิดทักเฝ้าอย่างรอบคอบอยู่หลายวันแล้วเข้าใจลูกไป
พบพ่ออีกครั้ง

"หลวงพ่อดรับ แม่กำลังจะมีพ่อใหม่ให้ผม" ลูกรายงาน
เพียงเท่านี้ได้เรื่อง หลวงพ่อดาลูกรโพล่ง รุ่งเช้าสึกทันที

คนในผ้าเหลือง : 287

อีกเรื่องหนึ่งที่ท่านเองเดียวกันนี้ มีลูกมีเมียไปบวชแล้วไม่ยอมสึก
เมียจึงต้องฆ่าตัวตาย ท้าที่ผิวสีกาทำได้
รายนี้เป็นครอบครัวที่จนหน่อย ไม่มีสมบัติมีนา มีควายมีบ้านเหมือนรายแรก และวัดนั้น
อยู่ห่างไกลที่กันดาร พระไม่ค่อยมีอะไรฉัน วันหนึ่งงมกับข้าวเพียงอย่างสองอย่าง ถึงกระนั้น
พระก็ยังไม่อยากสึก

ไม้ตายของเมียก็คือ ตำนานพรักถวายเป็นทานทุกวันเพื่อให้จะได้รับสิริเร็ว
เมื่อแล้วมือเล่าพระไม่ยอมเปื้อนสีกา ผู้เป็นเมียกลุ่มมากจนต้องงาชีวิตที่สุดท้าย
หล่อนตำน้ำพริกแบบไม่ได้ตำไปถวาย คือแยกกะปิ พริก กระเทียม แยกเป็นกองๆไป
"ทำไมไม่ตำน้ำพริกมาให้เรียบร้อย" พระถามเริม (เมีย)
"ตำไม่ได้" หล่อนพูดกับหน้าลงต่ำ
"ทำไมไม่ได้ ครกแตกแล้วรี"
ไม่แตกหรอก หลวงพี่ ที่ว่าตำไม่ได้ก็เพราะครกอยู่ที่บ้านแต่สาเกอยู่ที่วัด อยู่คนละแห่ง
ตำได้ยังไง"

พระผู้เล่าเรื่องนี้ให้อาตมาฟังเมื่อถึงตอนที่ต้องหยุดหัวเราะ

"ตกลงยอมสึกไหม" อาตมาถาม

"สึกซิ มีหรือไม่สึก ท่านตะบะแตกทันทีเมื่อเจอไม้ของเมีย"

คนในผ้าเหลือง : 287-289

เรื่อง "คนในผ้าเหลือง" ตอนที่โมตรี ลิ้มปิชาติ บวชในวันก่อนบวช มีเพื่อน ๆ มาที่บ้าน และชวนคุยกันตามประสาผู้ชาย ว่าก่อนบวชควรได้หลับนอนกับภรรยา เป็นเรื่องสำคัญที่หมายถึง การร่วมเพศ ว่า

"ถ้าเป็นกันก่อนบวช กันจะพาเมียไปนอนที่อื่นเป็นการสังคายน์ อยู่ที่บ้านอย่างนี้คงทำอะไร ไม่ได้ คนเยอะ"

"ไม่ต้องอย่างนั้นก็ได้ สึกกลับมาค่อยตกเบิก" วิฑูรพุดกลางหัวเราะ

"คนเข้าวัดเข้าวาเขาเลิกคิดเรื่องอย่างนี้กันแล้ว" ผมพูดแก้เงินเทาให้เพื่อนๆ หัวเราะ
ขอบใจ

คนในผ้าเหลือง : 35

1.5 รูปร่างลักษณะของคน นารูปร่างลักษณะของตนเอง ที่อ้วนลงพุงมาเขียน ว่า

เกิดเป็นผู้ชายควรว่ายน้ำเป็นพ่อรู้ แต่เมื่อรู้ก็สายไปเสียแล้ว มีอายุเกือบสี่สิบปีอย่าง พ่อแถมลงพุงอ้วน จะไปว่ายน้ำก็ไม่ไหวแล้ว

สู้ถิ่นพันเกาะ : 18

พ่อได้เข้าบาร์ดิสโก้ทุกหลายแห่งเพื่อดูบรรยากาศภายใน ส่วนมากมีหนุ่มสาวเต้นรำ กันสนุก พ่อเพียงเข้าไปนั่งดูเท่านั้นเพราะพุงรัดเต้นไม่ไหว

สู้ถิ่นพันเกาะ : 116

1.6 พฤติกรรมของคน เรื่องในสารคดีที่นำมาเขียนเกี่ยวกับความไม่รู้ของผู้เขียนในตอนที่ได้เดินทางไปต่างประเทศ ในประเทศที่เจริญแล้วมักมีสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่างที่เมืองไทยยังไม่มีหรือมีอยู่น้อย ทำให้ไม่รู้วิธีการใช้เป็นการแสดงความเป็น ความเขย ที่นำมาเขียนสร้างอารมณ์ขัน สิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ ความไม่รู้วิธีการใช้บัตรแม่เหล็กในการเปิดประตูล็อก ในโรงแรมแห่งหนึ่งที่ประเทศอินโดนีเซียในเมืองกัวลาลัมเปอร์ ว่า

การใช้บัตรเสียบเพื่อเข้าไปในห้องไม่มีปัญหาสำหรับผมและคุณสำรองเพื่อนร่วมห้อง แต่มามีปัญหาเอาตอนออกจากห้องเพราะผมพยายามเสียบบัตรเท่าไรประตูก็ไม่ยอมเปิดออก เราช่วยกันอยู่นานประตูก็ไม่ยอมเปิดออกเหมือนตอนเข้าห้องทำให้ใจคอไม่ดีไปเหมือนกัน ถึงตอนนี้คุณสำรองไม่รู้ก็อย่างไรจึงมาจึงลองเอามือไปหมุนลูกบิดประตู ปรากฏว่าประตูก็เปิดออกอย่างง่าย ๆ ผมเพิ่งมารู้ภายหลังว่า การใช้บัตรแทนกุญแจใช้เฉพาะตอนเข้าห้องเท่านั้น ตอนออกจากห้องไม่ต้องใช้

สำหรับการปล่อยยวครั้งนี้น้ผมกับคุณสำรองพร้อมใจกันปิดปากเงียบไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง

14 วัน 5,000 กิโลเมตร : 90

พฤติกรรมของมนตรี ลิ้มปิตาติที่เขียนไว้ในเรื่อง "เที่ยวเมืองฝรั่ง" โดยเกรงว่าจะถูกล้วงกระเป๋า จึงแบ่งเงินเก็บไว้หลายกระเป๋าเมื่อเพื่อนรู้ก็บอกว่าพวกที่เป็นมัจฉาชีพคงพอใจเพราะล้วงกระเป๋าไหนก็ได้เงิน เป็นสิ่งที่ำหรับระโยชนกับพวกล้วงกระเป๋าอยู่ดีไม่สามารถป้องกันไม่ให้เงินหายได้ คนอ่านจะรู้สึกขบขันในการแบ่งเงินไว้หลายกระเป๋า ว่า

ขณะนั้นผมคิดอะไรขึ้นมาได้ จึงเข้าห้องน้ำ มาได้เข้าอาบน้ำชำระอย่างที่เคยทำพรอกเข้าไปจัดแบ่งเงินไว้ในกระเป๋ากางเกง และกระเป๋าเสื้อนอก เพราะผมคิดว่า การทำอย่างนี้ดี เวลาถูกล้วงกระเป๋าจะได้ไม่หมดตัว เพราะยังมีเงินเหลืออยู่อีกหลายกระเป๋า ออกจากห้องน้ำก็บอกเรื่องนี้กับเพื่อน ๆ ที่ไปส่ง เพื่อนฟังแล้วหัวเราะ บอกว่า

"ความคิดของสื่อเข้าที่ตี นักสิ่งแวดล้อมคงพอใจด้วย เพราะสิ่งแวดล้อมก็เห็นเจอเงิน ไม่คิดหวัง"

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 14

เมื่อไมตรี ลิมปิตาเดินทางไปที่ไกล ๆ เคยขอภรรยาว่า ถ้าอยู่ไกลจากบ้านเกิน 25 กิโลเมตร ขอเป็นคนโรค ผู้อ่านจะทราบเรื่องดังกล่าวไม่ตรงกับความจริง แต่ไมตรีนำมาเขียนให้ผู้อ่านทราบ เรื่องนำขบขันจากเรื่องที่นำมาเขียนที่มันเป็นจริง ว่า

...ที่จริงพ่อเองก็เป็นโรคเหมือนกัน เพราะพ่อเคยขอภรรยาว่า ถ้าพ่ออยู่ห่างจากบ้านเกิน 25 กิโลเมตร ขอให้ถือว่าเป็นโรค และแม่ได้อนุญาตไว้แล้วด้วย

สู่ถิ่นพันเกาะ : 28

อีกตอนหนึ่งเขียนบอกลูกว่าจะพาผู้หญิงที่พบเห็นที่ฟิลิปปินส์กลับมาช่วยภรรยาทำงานบ้าน ถ้าภรรยาอนุญาต เป็นเรื่องเป็นจริงได้ยากที่ผู้หญิงคนไหนจะเดินทางข้ามประเทศมาเพื่อทำงานบ้านกับผู้ชายที่ตนไม่รู้จัก และเป็นคนต่างชาติต่างภาษา เป็นสิ่งที่ไมตรีนำมาเขียน เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันมากกว่าเป็นเรื่องที่จะกระทำจริง ว่า

...พ่อเห็นผู้หญิงสวยเหล่านี้พ่ออดดูไม่ได้สักที ถ้าได้พากลับบ้านไปช่วยทำงานบ้านสักคนก็จะดีไม่น้อยถ้าแม่ยินยอม

สู่ถิ่นพันเกาะ : 71

มนุษย์มีอารมณ์ขันในแต่ละคนมากบ้างน้อยบ้าง ไมตรี ลิมปิตาจะนำอารมณ์ขันเหล่านั้นมาเขียนไว้ อาจจะเป็นคนที่ไม่รู้จักหรือคนรู้จักที่ใกล้ชิดเป็นเพื่อน อารมณ์ขันของผู้อื่นที่นำมาเขียนในวรรณกรรมประเภทสารคดีการท่องเที่ยวมักเป็นเรื่องของคนที่ร่วมเดินทางไปด้วยกัน ดังนี้

เรื่อง"ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน"ครั้งหนึ่งสหายเฟี้ยวพาไปอาบน้ำโดยถือจอบไปด้วยผู้เขียน และเพื่อนเกิดความสงสัยจึงถาม และทราบวิธีการอาบน้ำที่นั่นว่า ก่อนอาบน้ำต้องใช้จอบขุดพื้นที่เป็นทรายลงไปแล้วจะมีน้ำออกมาให้ตกอาบน้ำได้ ผู้อ่านรู้สึกงากับคำถามของคุณสารองว่าจะพาไปอาบน้ำหรือพาไปฝัง ว่า

นั่งคุยกันสักพักก็มืดค่ำ สหายเฟี้ยวได้มาชวนเราไปอาบน้ำเราูงผ้าขาวม้าคนละผืน เดินออกจากห้อง แต่แทนที่จะพาเราไปห้องน้ำ กลับแบกจอบขึ้นว่าพาเราเดินออกจากบ้าน ผ่านท้องทุ่งฝ่าความมืดออกไป

"สหายเฟี้ยวจะพาเราไปฝังหรืออาบน้ำกันแน่" คุณสารองถาม

"อาบน้ำสิ" คุณจับหีบตอบ

"เห็นเขาจอบไปด้วย" ผมว่า เพราะนึกสงสัยอยู่เหมือนกัน ว่าไปอาบน้ำทำไมจึงต้องเอาจอบไปด้วย

ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน : 51

ในอีกตอนหนึ่ง เล่าถึงคุณสารองไม่ยอมมานอนที่สว่างๆใกล้ ๆ กันเพราะหมายถึงต้องเสียชีวิต ท้าให้ต้องรีบปฏิเสธ ว่า

"ผมว่าบรรยากาศที่ได้ดี ไม่น่าเป็นห่วงอะไรเลย" คุณสารองออกความเห็น

"จะให้มันเป็นอะไรล่ะ" ผมซัก

"น่าจะสร้างโรงแรม"

"คุณชอบบรรยากาศที่นี้หรือ" คุณจับหีบถามบ้าง

"ชอบ วิวสวยดี" คุณสารองตอบ

"งั้นจงที่ไว้ก่อนชื้อบ้านนอนอยู่ใกล้ๆกัน" ผมกระเซ้า

คุณสารองร้องเสียงหลงรีบส่ายหน้าปฏิเสธ

ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน : 85

น้าพฤติกรรมของคนไปเปรียบกับพฤติกรรมของสัตว์ ำกับคนที่มิมีนิสัยไม่ดี เช่นเกียจคร้าน ไม่ซื่อสัตย์ ในเรื่องน้าพฤติกรรมของคนไปเปรียบกับควาย ผู้อ่านจะรู้สึกขบขันต่อการนำสิ่งที่เป็น พฤติกรรมของคนไปเปรียบกับสัตว์ ว่า

ควายเป็นสัตว์ที่ซื่อ ขยันหรือไม่ขยันก็ไม่เคยขัดใจใคร คนจะไ้มันทำงานมันก็ทำ เวลาไหนไ้ไ้ไม่เคยเกียจ ถ้ามุ่ญ่คนไหนซื่อเกียจและซื่อโกงควายควายมันไ้

ผู้ถิ่นพื้นเกาะ : 39

กล่าวถึงผู้หญิงที่แต่งหน้าด้วยเครื่องสำอาง เมื่อถูกฝนจะพาให้คิ้วที่ทาไว้ลบเลือนไป ว่า

หน้าฝนทาให้แต่งเนื้อแต่งตัวลำบากด้วย ถ้าบส่อยให้หน้าถูกน้ำฝน คิ้วอาจจะหลุดหาย สำหรับท่านหญิง ส่วนผู้ชายฝนตกหนัก ๆ อาจจะดีตรงที่ไ้หาเรื่องนอนโรงแรมไม่กลับ บ้านไ้โดยอ้างว่าติดฝน (ที่แท้ติดลม)

ผน : 235

2. การใช้ภาษา

วรรณกรรมประเภทสารคดีของไมตรี ลิมปิจาติ มีการใช้ภาษาในการสร้างอารมณ์ขัน ดังนี้

2.1 การใช้คำ มีการใช้คำลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การเล่นคำ เป็นการนำคำที่มีรูปคำเหมือนกันมาใช้ในความหมายต่างกัน

มีดังนี้

ใช้ "พลอย" คำแรก หมายถึง การเป็นไปด้วย คำหลัง หมายถึง อัญมณีชนิดหนึ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผมพลอยไม่ได้เห็นเรक्टरพลอย...

เที่ยวเมืองจันทน์กันดีกว่าอิ : 109

ใช้ "แหก" คำแรกหมายถึงการตรวจอย่างละเอียด คำหลังหมายถึงการเสียภาษีที่ต้องเสียมากขึ้นตามสิ่งของที่ซื้อมา ปกติ "แหก" มีความหมายว่าละเอียด ว่า

แต่พอถึงด่านเมืองยะโฮร์ของมาเลเซียเท่านั้น ตรวจแหก ถ้าเราจะปล่อยให้ตรวจกันจริง ๆ นอกจากเราจะต้องเสียเวลาแล้วเราก็ต้องเสียภาษีแหกด้วย...

เที่ยวกับเมีย : 134

ใช้ "จัน" มีความหมายว่า นกเขาจัน และ แม่บ้านจัน หมายถึง เสียงบ่นของภรรยา ผู้อ่านเมื่ออารมณ์จันถ้าเินถึงความหมายตรงว่า ถ้าภรรยา "จัน" เหมือนนก ว่า

...หรืออย่างน้อย ๆ ก็คงจะได้ฟังเสียงนกเขาจันทุกวันยามเช้าถึงอย่างไรก็ยังดีกว่าได้ยินแม่บ้านจันไม่ใช่ว่าหรือ

ทะเลฯ : เล่นนกกเขาขวา : 174

มาเที่ยวนี้ไม่ได้ตะลุยหาคาใหญ่ เพราะนอกจากเวลาไม่มีแล้ว เมียก็ยังติดตามมาด้วย จินตะลุยกลับถึงบ้านก็จะโดนเมียตะลุยเอาบ้าง อย่าดีกว่า

เที่ยวกับเมีย : 25

"ตะลุ่ย" คำแรก และ คำที่สอง หมายถึงการเที่ยวเตร่เฮฮา ตามประสาผู้ชาย อาจจะไปตามสถานเริงรมย์ คำที่สาม หมายความว่าภรรยาจะซักถามหรือแสดงความไม่พอใจจากการไป ตามสถานที่เช่นนั้น

ใช้ "เรือนแพ" คำแรก หมายถึงชื่อเพลงไทยสากลเพลงหนึ่ง คำหลัง หมายถึง บ้านที่ปลูกอยู่ริมน้ำ และ "แม่ร้าง" คำแรก หมายถึงชื่อเหยื่อหนึ่ง และคำหลังเป็นชื่อแม่น้ำ

นับเป็นครั้งแรกที่ได้ฟังเพลง เรือนแพ อยู่บน เรือนแพ ได้ความรู้สึกเหมือนกำลังนั่งกินเหล้า แม่ร้าง อยู่ริมฝั่ง แม่น้ำร้าง ยิ่งงังงั้น

ทะเลปาดูเขา : เสน่ห์ริมแคว : 105

ใช้คำ "ประการ" เป็นการล้อเลียนการใช้คำที่ว่า มีเหตุผลหนึ่ง และยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกด้วย ว่า

ด้วยเหตุประการนี้ และยังมีอื่น ๆ อีกหลายประการ จึงทำให้บางลำพูยังเต็มไปด้วยหามเร่ แผงลอยและรถลอยวางขายอย่างไม่เป็นระเบียบบนทางเท้าและริมถนน

ทะเลปาดูเขา ตลาดบกบางลำพู : 222

เป็นการใช้คำ "หยี" คำแรกเป็นชื่อคน คำหลังเป็นคำที่ใช้กับลักษณะตาที่หรี่เล็กลงเมื่อยิ้ม

คุณจับหยี ฟังแล้วยิ้มตาหยี...

ใบเยียมอำมาเมืองจีน : 83

ใช้ "ถึง" คำแรก หมายถึง มายังที่ใดที่หนึ่ง คำหลังมีความหมายโดยนัยว่า การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงที่นั้น

มาถึงสิงคโปร์ทั้งที ถ้าไม่ถึงสิงคโปร์ก็เสียชื่อแย่

เกี่ยวกับเมีย : 126

2.1.2 การซ้ำคำ เป็นการนำคำเหมือนกันมาใช้หลาย ๆ ครั้ง มีดังนี้

ใช้คำซ้ำ "เอง" เมื่อชื่อยามากิน และถ้าชื่อยามักต้องก็อาจจะทำให้ถึงเสียชีวิตได้ มดรีเขียนด้วยความรู้สึกที่แฝงไว้ด้วยความรู้สึกห่วงใยในความปลอดภัยของคนไทยมีชีวิตที่เสี่ยงกับการชื่อยากินเอง การเขียนจะมีความรู้สึกว่าเป็นการนำคำซ้ำมาเขียนให้รู้สึกขำ โดยเฉพาะคำซ้ำสุดท้ายที่ใช้ว่า "ตายเอง" ว่า

อยู่เมืองไทยจะทำอะไรก็สะดวก เช่นขอใบขับขี่ไม่ต้องไปขอเองก็ได้

จะจดทะเบียนการค้าตั้งบริษัทก็มีคนรับจ้างทำให้เสร็จ เรามีหน้าที่จ่ายแต่เงิน

เจ็บไข้ไม่สบายชื่อยาจากร้านมากินเองได้ ไม่ต้องให้หมอสั่ง ชื่อเอง สั่งเอง กินเอง

ถึงแม้จะตายก็ตายเอง ไม่มีใครมาช่วยตายหรือให้ใครต้องเดือดร้อน

เมืองไทยน่าอยู่ : 180

การเขียนถึงตอนฝึกปฏิบัติวิปัสสนาใหม่ ๆ ใช้คำภาวนา ยฺยหนอ พองหนอ และใช้ซ้ำคำ "หนอ" และคำหลัง ๆ จะเป็นคำที่แสดงถึงความปวดเมื่อยทนังอยู่ไม่ไหวที่ชวนให้ขบขันยิ่งขึ้น คือ ไม้ไหวแล้วหนอ หน้ามืดหนอ พองหนอ นอนดีกว่าหนอ ว่า

อาตมาพยายามใหม่หลายครั้ง เกือบยอมแพ้ไปก็หลายที ไม่ได้เราต้องไม่แพ้ ทำใจ
 ให้อุ่นใจ นั่งวิปัสณาต่อไป อาตมาคิด พระผู้สอนบอกว่าทำไป ๆ จะหายปวดเมื่อยเอง
 จึงต้องอดทนจนถึงที่สุด เพื่อความสำเร็จในทางปฏิบัติ เวลาคผ่านไป ข้าเริ่มชาหนอ
ชาหนอ เมื่อยหนอ เมื่อยหนอ ยุบหนอ พองหนอ ยุบหนอ พองหนอ เมื่อยหนอ เมื่อยหนอ
ปวดหัวหนอ ปวดหัวหนอ หลังก็เจ็บหนอ ยุบหนอ พองหนอ รั๊ย! ไม่ไหวแล้วหนอ
หน้ามืดหนอ พองหนอ พองหนอ นอนดีกว่าหนอ

คนอ่านผ้าเหลือง : 151

ใช้คำว่า "บางคน" คำที่ใช้หลาย ๆ ครั้งที่มีลักษณะบางอย่างที่ชวนกันยิ่งขึ้น เช่น บางคน
 หัวล้าน บางคนลงพุง ในตอนที่เขียนว่า

...พอว่าการได้นั่งดูผู้คนเดินผ่านไปมากก็เพลินดีเหมือนกัน เหมือนได้นั่งดูปลาเงิน
 ปลาทอง และปลาสวย ๆ งาม ๆ แปลก ๆ ในตู้ เพราะมนุษย์ถึงแม้เป็นมนุษย์เหมือนกัน
 แต่ก็ไม่เหมือนกัน บางคนผมขาว บางคนผมดำ บางคนผมหยอยผมฟู บางคนหัวล้าน
บางคนเตี้ย บางคนยาว บางคนสั้น บางคนลงพุง ต่างเพศต่างพันธุ์ และหลากหลายด้วย
 เสื้อผ้าตามรสนิยม

ผู้ถิ่นพันเกาะ : 70

2.1.3 การสร้างคำใหม่ เป็นการนำคำที่ปกติไม่มีใช้ แล้วสร้างคำขึ้นมาใหม่ ทำให้
 เกิดความแปลกและน่าสนใจ ดังนี้

ใช้ "เสื้อร้อน" ใช้เลียนคำ "เสื้อหนาว" ใช้หมายถึงเสื้อธรรมดาที่ใส่ได้หน้าร้อน
 ที่เมืองไทย จึงไม่เหมาะกับอากาศหนาวเพื่อที่จะนำใบไม้ไปประเทศทางยุโรป

เรื่องเลือนลางมากน้อย เพราะเราต่างมีแต่สื่อร้อน ส่วนสื่อกันหนาวมีกันคนละตัว เท่านั้น...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 5

ใช้คำ "โรคตรพลอย" และ "โรคตรทุเรียน" ที่มีความหมายว่า พลอยที่เม็ดมีขนาดใหญ่มาก และทุเรียนมีผลขนาดใหญ่มาก ปกติคำ "โรคตร" เป็นคำที่หมายถึงตระกูลของคนที่มีเชื้อสายเดียวกันตามสายเลือดวงศ์ตระกูล แต่ไมตรีนนำมาใช้กับพลอยที่เป็นอัญมณีชนิดหนึ่ง และทุเรียนที่เป็นผลไม้ชนิดหนึ่ง ว่า

การมาเที่ยวเมืองจันทน์ครั้งนี้ นอกจากอยากดูกีฬา อยากชมน้ำตกเที่ยวทะเลแล้ว ผมอยากมาดูโรคตรพลอยด้วย เพราะจำได้ว่าหนังสือพิมพ์เคยลงข่าวว่ามีผู้ขุดพบโรคตรพลอย ซึ่งมีราคาถึง 120 ล้านบาท

ถ้าวันปกติจะขอโรคตรพลอย เจ้าของคงไม่ยอมให้ดู แต่ตอนมีกีฬาแห่งชาติ ทางจังหวัดได้เอารโรคตรพลอยมาแสดงให้ดู โอกาสเหมาะอย่างนี้แหละที่ผมคิดว่าไม่ควรพลาด แต่พอไปดูขึ้นมาจริง ๆ กลับไม่ได้ดู เพราะโรคตรพลอยถูกเก็บฝากไว้ ณ ตู้นิรภัยของธนาคาร ว้อย่างเดิม ...

...สร้างความลำบากแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจะต้องยกกำลังมาเป็นสิบ ๆ นายเพื่อ ดูโรคตรพลอยด้วย ถูกแล้วถ้าโรคตรพลอยถูกโจรกรรมก็ต้องยุ่งไปทั้งเมือง

...

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผมพลอยไม่เห็นโรคตรพลอย จึงไม่รู้ว่่าที่เรียกว่า โรคตรพลอยนั้นมีหน้าตาเป็นอย่างไร แต่คงต้องใหญ่กว่าพลอยที่ขุดพบโดยทั่วไปแน่ เพราะถ้ามันใหญ่ผิดปกติจะถูกเรียกว่าโรคตรพลอยได้อย่างไร

เที่ยวเรื่อยเปื่อย : เที่ยวเมืองจันทน์กันดีกว่าอิ : 108-109

...แต่พอไปดูขึ้นมาจริง ๆ กลับไม่ได้ดู ... ได้เห็นแต่โรคตรูเรียนแทนซึ่งขบวน
พาเหรดได้ชักกระดาษทำจำลองขึ้นในวันเปิดการแข่งขัน

เที่ยวเรื่อยเปื่อย : เที่ยวเมืองจันทน์กันดีกว่าสิ : 109

ราช "หลักวิชาการแพทย์ลิง" ซึ่งเป็นคำเลียน "หลักวิชาการแพทย์" ในตรีนามาราชโดย
การเติม "ลิง" เพื่อให้เห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับลิง ว่า

เท่าที่ทราบลิงที่เขาวิ่งถูกคุมกำเนิดให้มีพอเหมาะ คือไม่ให้เกิน 300 ตัว เจ้าหน่อกี้
ใช้วิธีคุมกำเนิดตามหลักวิชาการแพทย์ลิงอย่างไรผมไม่รู้...

ลิง : 155

ราช "บ่อเลี้ยงปลาส่วนตัว" ปกติ ถ้า ส่วนตัว ราชกับ รด บ้าน ไม่พบที่ราชก็บ่อเลี้ยงปลา
การนำมาใช้ หมายถึง บ่อเลี้ยงปลาของตนเอง มีเนื้อความว่า

เพราะการเลี้ยงปลาได้ผลดีคณะกรรมการบางท่านจึงได้**ขุดบ่อเลี้ยงปลาส่วนตัว**ไปด้วย
และทุกคนไม่คิดหวัง

จะเลี้ยงปลาเป็นส่วนรวมหรือส่วนตัวก็ได้ประโยชน์ทั้งนั้น อย่างน้อยๆก็จะทำให้มีปลา
เป็นอาหารแก่คนอีสามมากขึ้น เพราะในปัจจุบันปลาตามธรรมชาติจะไม่มาให้จับกิน

ทะเลฯ : ขาวนาแก้วหน้ามีปลากินตลอดปี : 270

2.1.4 การกลับคำ เป็นการนำคำสลับที่กันทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป
ไม่เหมือนเดิม พบที่ราชแห่งเดียว คือ จุงหมา กับ หมารุง คำที่ทำให้รู้สึกขำคือ คำหลัง คือ
หมารุง เพราะทำให้นึกถึงหมาที่กลับมาเป็นฝ่ายจุงคน ที่จะมีก็คงเป็นคนตาบอด ส่วนคนตาดี
ถ้าถูกหมาจุงแสดงว่า หมาคงเดินนำไปข้างหน้า ในตอนที่ว่า

ที่สวนสาธารณะ พบคนแก่หลายคน บ้างนั่ง บ้างเดินดูหมา บางครั้งก็ถูกหมาจู่
เพราะหมาเดินเข้า...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 55

หม่อมสาวบางคนเปลี่ยยกนอนปล่อยอารมณ์จนทรายสีขาวยุคแล้วแต่แค่จะชู้กัน

คนของเกาะ : 21

2.1.5 การใช้คำในบริบทที่ใช้ร่วมกันไม่ได้ หมายถึงการนำคำที่ใช้กับความหมาย
ในข้อความอย่างหนึ่งมาใช้กับในข้อความอีกอย่างหนึ่งที่ตามปกติมิได้ใช้คำเช่นนั้น มีที่ใช้นี้

ราช "ลีลา" กับดวงอาทิตย์ ปกติจะใช้กับการแสดงท่าทางประกอบบนเวทีเป็นท่าทางที่มี
ความสวยงาม เป็นการแสดงของคนนั้นมาใช้กับดวงอาทิตย์ หมายถึง ลักษณะของดวงอาทิตย์ตกที่
มีความสวยงามตอนเย็น ว่า

การตระเวนชมภูเกิดของผมนั้นวันนั้นไปสิ้นสุดที่แหลมพรหมเทพซึ่งเป็นแหลมที่สวยงาม
เพื่อดูพระอาทิตย์ตกนี้ซึ่งสำคัญกันว่าเป็นลีลาการตกของดวงอาทิตย์ที่งดงามที่สุดในโลก

อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย : 34

ราช "กันท้าว" กับฝน ซึ่งปกติหมายถึงการที่คนทำอะไรบางอย่าง เพื่อไม่ให้คนอื่นได้ตามที่
ตนต้องการ เช่น พ่อที่มีลูกสาวสวยมักกันท้าวหนุ่มที่จะมาขอ ไม่ตรีนมาใช้กับฝนที่ตกลงมาทำให้
ออกไปเที่ยวข้างนอกลำบาก ว่า

หน้าร้อนหนีไปขายทะเลเพื่อรับลมทะเลพัดคลายร้อนได้ จึงเหมาะสำหรับการออก
จากบ้านไปเที่ยวไกล แต่หน้าฝนออกไปไหนก็ลำบากเพราะไม่รู้ว่าคุณจะตกลงมาเมื่อไร
บางครั้งออกจากบ้านไม่ได้เพราะฝนตกกันทั่วไ้ตลอดเวลา

ผน : 236

ราช "พักผ่อน" กับรางวัลรถไฟ ปกติจะใช้กับคนที่หยุดพักการทำงาน และใช้ "อึ้ง" กับบริษัท
ขนส่งเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ปกติใช้กับกริยาของคน ว่า

เมื่อเร็ว ๆ นี้พนักงานรถไฟหยุดงานไปหลายวัน ทำให้รางวัลรถไฟได้พักผ่อน
ขณะที่รถไฟหยุดแล้วรับผู้โดยสาร
รถยนต์ของบริษัทขนส่งอึ้งเพราะทำให้มีผู้โดยสารเพิ่มขึ้นมาอีก

ทะเลปาฐา : เมืองไทยน่าอยู่ : 176

ราช "อารมณ์" กับคนที่ไม่มีชีวิต ปกติจะใช้กับสิ่งที่มีชีวิตจึงจะราช อารมณ์ได้ ว่า

ฝนตกมาหลายวันแล้ว บางวันก็ตกหนัก บางวันก็ตกเบา ๆ สุดแล้วแต่อารมณ์ของฝน

ทะเลปาฐา : หน้า : 234

ราช "หัวล้าน" กับภูเขา ปกติหัวล้านคือคนที่มีความน้อยบนศีรษะ ไม่ตรีนามาใช้ หมายถึง
ภูเขาที่ไม่มีต้นไม้ ว่า

เมืองไทยเราทุกวันนี้คิดขึ้นมาแล้วก็น่าเขา ชาติตรงที่ว่าบนบกไม่ค่อยจะมีต้นไม้ โดย
เฉพาะบนภูเขาพากันหัวล้านไปตาม ๆ กัน แต่ในคลองกลับมีต้นไม้ (ผักตบ) เต็มไปหมด...

ทะเลภูเขา : ประโยชน์ของผักตบ : 256

ราช "นางสงสาร" "เกิด" และ "หนีโรคร้าย" กับแหลมพรหมเทพซึ่งเป็นสถานที่ไม่มีชีวิต นามราชเหมือนกับว่ามีชีวิต คนอ่านจะรู้สึกขบขันกับคำที่นามราชเหมือนกับว่าแหลมนี้เป็นคนที่นางสงสารเกิดมาแล้วต้องเป็นโรคเอดส์ แต่ความจริงหมายถึงบนแหลมมีคนที่ป่วยโรคเอดส์ นามราชติดตั้งไว้ ว่า

... เห็นแต่ป้ายประกาศรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ซึ่งปักอยู่บนเนินเขาของแหลม
พรหมเทพอย่างชัดเจนแทน

...

นับว่านางสงสารแหลมพรหมเทพเป็นอย่างไรที่อุตสาหกรรมเกิดมาเป็นแหลมก็ยังหนีโรค
ร้ายไม่พ้น ถูกโรคเอดส์คุกคามเอาจนได้

อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย : 35

ราช "ไม่เคยเกียจคร้าน" กับคลื่น และ "ความขยัน" กับลม ปกติราชกับสิ่งมีชีวิตเท่านั้น
ไม่ตรีนามราชกับสิ่งไม่มีชีวิต ว่า

คลื่นก็ยังเป็นคลื่นเหมือนเดิมที่ไม่เคยเกียจคร้านในการทยอยเข้ากระทบฝั่ง เช่นเดียว
กับความขยันของลมที่พัดตีตลอดเวลา

สมิหรา ปลากระบอก : 37

ราช "เสียโฉม" กับภูเขา และปากเมงซึ่งเป็นสถานที่ ปกติจะใช้กับคนโดยเฉพาะผู้หญิง
ที่มีความสวยงามลดน้อยลง นามราชหมายถึงภูเขาที่คนไปจุดดินเอามาถมที่ทำหั่นเป็นแหลมเป็นบ่อ
ทำให้ความสวยงามของภูเขาลดลง ว่า

ด้วยเหตุนี้ภูเขามางลูกและเนินดินจึงถูกขุดมาถมที่ รอยขุดจะเห็นเป็นดินสีแดงແຫ່ງ
อยู่บนเนินเขาชัดเจน ท้าให้ภูเขเสียโฉมไปเยอะ

อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย : 33

ปากเมงวันนี้จึงยังไม่ถูกความเจริญเข้าปทาลายาให้ต้องเสียโฉม

ข่าวเศร้าจากปากเมง : 45

ราช "ต้องเดือดร้อน" กับภูเขา ปกติเป็นคำที่ใช้กับคนได้รับความลำบากจากเรื่องใด
เรื่องหนึ่ง นามาช้านความหมายว่าคนต้องใช้หินก็ต้องมาขุดขนานจากภูเขาไปใช้ ว่า

ตราบาคที่มีมนุษย์ยังจำเป็นต้องใช้หิน ภูเขาที่ต้องเดือดร้อนอย่างหนึ่งไม่พ้น

ตายแล้วฟื้น : 113

ราช "อายุยังน้อยมาก" และ "ไม่สมควรจะตาย" กับคลอง ปกติเป็นคำที่ใช้กับสิ่งที่มีชีวิต

ว่า

นับว่าอายุของคลองยังน้อยมาก ยังไม่สมควรจะตาย ขอกรรมชลประทานผู้รับผิดชอบ
โปรดช่วยชีวิตมันไว้ด้วยเถิด

ทะเล ป่า ภูเขา : ค่วน...คลองรังสิตกำลังจะตาย : 231

ราช "กวักมือเรียก" "ไปตามนัด" กับหาดใหญ่ซึ่งเป็นสถานที่ที่ไม่มีชีวิตนามาใช้เหมือนเป็น
สิ่งมีชีวิต ปกติกลุ่มคำทั้ง 2 ราชกับสิ่งที่มีชีวิต นามาช้านข้อความ ว่า

หาคาหนังวัวมือเรียกผมอีกครั้ง ผมก็ไปตามนัด

เที่ยวเรื่อยเปื่อย : 93

ใช้ "รูปร่างหน้าตา" กับขนมปัง ปกติเป็นคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต ว่า

...ขนมปังที่มีขายตามร้านนั้นรูปร่างหน้าตาและขนาดต่างกัน...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 74

ใช้ "ไม่รังเกียจขี้หนู" กับบ่อเลี้ยงปลา ปกติเป็นกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต นามานี้ ว่า

อีกคนหนึ่งพูดยิ้ม ๆ ว่า ตั้งแต่มีการเลี้ยงปลาทำให้อ้วกขี้ควายมีค่ายิ่งขึ้น เพราะเอามาทำเป็นอาหารให้ปลาได้ และรอบ ๆ บ่อเลี้ยงปลาเรายังเลี้ยงหมูได้อีกบ่อเลี้ยงปลาแบบนี้ ไม่รังเกียจขี้หนู

ทะเลาะ : ขาวนาแก้วหน้ามีปลากินตลอดปี : 269

ใช้ "พก" กับ เมีย ปกติคำ "พก" เป็นคำกริยาที่ใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต นามานี้กับสิ่งมีชีวิต ว่า

ปกติผมเป็นคนรักเมีย หรือถึงแม้ยามไม่ปกติผมก็รักเมียเช่นกัน ข้อนี้พิสูจน์ได้จากการที่ผมจะไปไหน ๆ มักจะพกเมียติดเอวไปด้วยเสมอ...

เที่ยวกับเมีย : คำนวณครั้งแรก

ใช้ "หมอบ" และ "ไม่มีที่ท่าว่าจะคลานหนีหายไปไหน" กับเกาะหนูเกาะแมวเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ปกติเป็นคำที่ใช้กับกริยาอาการของสัตว์ ว่า

มองไปในทะเล เกาะหนู เกาะแมว ก็ยังหมอบอยู่ที่เดิม ในลักษณะเดิม ยังไม่มีที่ท่า
ว่าจะคลานหนีหายไปไหน

สมิหรา ปลากกระบอก : 37

ราช "แกล้ม" กับเสียงคลื่น ปกติ แกล้ม หมายถึงการกินอาหารกับเหล้า เบียร์ นานา ราช
กับเสียงคลื่น ว่า

นั่งกินอาหารเป็นแกล้มเสียงคลื่น...

ทะเลปาฎา : 18

ราช "บอกาห์รู้" กับจุมูกเป็นสิ่งที่แสดงอาการ บอกไม่ได้ นานา ราชในความหมายว่าได้
กลิ่น ว่า

...ตอนแรกผมก็ไม่รู้หรือว่าในถังไม้เนั้นเป็นอะไร เพราะมีฟางข้าวปิดอยู่ แต่พอรถ
ชนอีผ่านเข้ามาใกล้ ๆ จุมูกมันจึงบอกาห์รู้

ไปเยี่ยมอำมาเมืองจีน : 40

ราช "มีสิทธิ์" กับความตาย ปกติ มีสิทธิ์ ราชกับคน นานา ราชกับการตายซึ่งเป็นสิ่งที่ำใช้กับ
คำที่ไม่ได้ ว่า

...คนเราถ้าถึงคราวจะตายแล้วมีสิทธิ์ตายได้ทุกเมื่อแม้เวลากำลังหลับอยู่บนบ้าน

เที่ยวกับเมีย : 46

ไว้ "อย่างไม่บรรจบ" กับการตาย ปกติ "บรรจบ" จะใช้กับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความตั้งใจเพื่อให้ผลงานออกมาดี นานาใช้กับการตายเป็นสิ่งที่ผู้ตายแสดงอาการบรรจบไม่ได้ แต่ผู้เขียนอาจต้องการให้มีความหมายว่า การตายจากเครื่องบินก็คงมีเหตุจากเครื่องบินตก มีแรงกระแทกกับพื้นดิน ร่างกายคงแหลกเหลวไม่น่าดู มีข้อความว่า

...เครื่องบินว่าไปแล้วปลอดภัยกว่ารถยนต์เสียอีก ถึงจะเป็นการตายอย่างไม่บรรจบ ก็ไม่เห็นเป็นไร...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 19

ไว้ "เกิดมรณะ" กับเครื่องบิน ปกติเป็นคำที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต นานาใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต ทำให้นึกถึงอาการมรณะ ว่า

คิดถึงนั่งเครื่องบินแล้วก็อดเสียว ๆ เหมือนกันแหละครับ ถ้ามันเกิดมรณะไปชนภูเขาหรือตกลงตายแน่ ๆ...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 19

ไว้ "เหนื่อย" กับ ห้อง ปกติเป็นคำที่ใช้กับอาการของคนที่ใช้กำลังมาก หรือมีอาการทางร่างกาย นานาใช้หมายถึง การรับประทานอาหารมากห้องมีกระเพาะอาหารต้องทำงานหนักว่า

มีอาหารเลี้ยงอีก 2 มื้อ รวมทั้งอาหารว่าง กว่าที่จะถึงจุดหมายเล่นเอาเหนื่อยห้องไปเหมือนกัน

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 21

ใช้ "สะดวก" กับรูป ปกติเป็นการใช้กับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่มีความยุ่งยาก นานาใช้กับรูป หมายถึงการฟังภาษาที่ผู้พูดคุยกันรู้เรื่องดีเพราะอยู่ในประเทศอินโดนีเซีย พบกับคนขับแท็กซี่ที่สามารถพูดภาษาไทยได้ ไม่ต้องพูดภาษาอื่น ว่า

การพูดคุยกับแท็กซี่ที่เกาะลังกาวิทูตได้คล่องปาก และฟังก็สะดวกรูป...

14วัน 5,000กิโลเมตร : 31

ใช้ "เพิ่มรสชาติ" กับความสวยงามของทุ่งนา ปกติเป็นคำที่ใช้กับรสอาหารที่รู้สึกจากลิ้น นานาใช้ หมายถึง ความสวยงามที่เพิ่มขึ้นกว่าเดิมเมื่อข้าวออกรวงทุ่งนามีความงามมากยิ่งขึ้น ว่า

ความสวยงามของทุ่งนาจะมาเพิ่มรสชาติอีกครั้งก็เมื่อต้นข้าวออกรวงพร้อมกันทั้งท้องทุ่งจนกลายเป็นทุ่งรวงทอง

ทุ่งนากับควาย ของคู่กัน : 239

ใช้ "ลึกซึ้งหยาบ ๆ" ปกติคำ "หยาบ" เป็นลักษณะของผิว นานาใช้กับ ยิ้ม นมตรีนานาใช้มีความหมายว่า ยิ้มด้วยความรู้สึกไม่ค่อยพอใจกับสภาพอดีต ว่า

เขาลึกซึ้งหยาบ ๆ เหมือนต้องการประจบประถมิ

ทะเลฯ : อย่าไปเลยบางกอก : 189

ใช้ "ทำงาน" กับเหงือกปลา ปกติ ใช้กับคน นานาใช้เพื่อมีความหมายว่าเหงือกปลายังขยับเขยื้อน แสดงว่าปลายังมีชีวิต ว่า

ปลากระบอกตัวเท่าข้อมือเด็กเล็กคันได้เพียงขณะอยู่ในน้ำ แต่พออยู่บนฝั่งมันจะหมดฤทธิ์สงบนิ่งภายในไม่กี่นาที มีบางตัวเท่านั้น ที่เหงือกยังทำงานแสดงว่ามันยังมีแรงหายใจ

สมิพรา ปลากระบอก : 38

ใช้ "ทะเลิ่ง" กับ ธรรมชาติ เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ปกติเป็นคำกริยาที่ใช้กับสิ่งที่มีชีวิต หมายถึง การพูดหรือกริยาอาการที่ไม่สุภาพ นามานี้ตอนนี้นำมาใช้ว่า

ปลาบางชนิดก็แปลกตา ดูแล้วไม่น่าเป็นปลาเลย ตัวมันมีขนเหมือนเม่น และปลาบางชนิดหน้ามันเหมือนหมาธรรมชาติทะเลิ่งเช่นนี้เสมอ...

เกี่ยวกับเมีย : 29

ใช้ "เขาวัว" กับ ราตรี คือเป็นเวลากลางคืน ปกติใช้กับคนที่อายุยังน้อย ที่นำมาใช้หมายถึงเป็นเวลาหัวค่ำยังไม่ตึก ใช้ในความว่า

เราเดินดูนั่นดูนี่ กลับถึงโรงแรมเพิ่งสามทุ่ม ราตรียังเขาวัวเหลือเกิน ถ้าจะนอนก็เสียต๋ายโอกาสที่ต่อกายมาถึงนี้...

เกี่ยวกับเมีย : 35

ใช้ "บอกให้รู้" กับ จมูก ปกติจมูกแสดงอาการบอกไม่ได้ นามานี้ในความหมายว่า จมูกได้กลิ่น ว่า

...ตอนเช้า ๆ อย่างนั้น มีชายจีนซึ่งจักรยานชนไอ้ใส่ถุงไม้ขนาดใหญ่ผ่านเราไปหลายราย ตอนแรกผมก็ไม่ว่าหรือว่าในถึงนั้นเป็นอะไร เพราะมีฟางข้าวปิดอยู่ แต่พอรถชนก็ผ่านเข้ามาใกล้ ๆ จมูกมันจึงบอกให้รู้

ไปเยี่ยมอาวมาเมืองจีน : 40

2.2 การใช้สำนวน หมายถึงการนำภาษามาใช้ไม่ตรงกับข้อความที่มีอยู่แต่กลับมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง การนำสำนวนมาใช้มี ดังนี้

2.2.1 สำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใช้ความหมายคงเดิม

ำใช้ "ม้ามิด" หมายถึง การที่คนหรือสัตว์ได้รับชัยชนะจากการแข่งขันโดยมิได้คาดหมาย
นำมาใช้กับคนที่แข่งขัน คำที่นำขึ้น ใช้ "นกม้ามิด" ว่า

นกเขาตัวที่วันนี้ชื่อ อิตเลอร์ เป็นนกม้ามิดสามารถชนะ เปเล่ ยอดคนของ วิรัช
รัตนธยาธิคุณ แชมป์ 2 สมัย คว่ำชนะเลิศประเภทเสียงกลางไปเมื่อวานนี้ วันนี้นำผู้ต่อ
ในประเภทเสียงรวม

เล่นนกเขาขวา : 172

ำใช้ "เห็นช้างจี้ จี้ตามช้าง" หมายถึงเห็นคนอื่นทำอะไรก็ตามโดยไม่รู้ หรือทำตาม
ความนิยม ว่า

หรือเงินเดือนยังไม่มากเท่าไร แต่ผ่อนรถเก่ง และใช้แต่ของแพง ๆ เข้าทานอง
เห็นช้างจี้ จี้ตามช้าง หรืออีกนัยหนึ่งที่พูดกันว่ารสนิยมสูง เงินเดือนต่ำ

เมืองไทยน่าอยู่ : 179

2.3.2 สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นการเปลี่ยนคำจากสำนวนเดิม ดังนี้

ำใช้ "หอบลูกทุ่งผัว" มาจาก "อุมลูกทุ่งหลาน" เพราะต้องการให้มีความหมายตามเรื่อง
ที่น้องสาวพาสามีมาค้างที่บ้านด้วย การำใช้ "ลูกผัว" ทำให้ผู้อ่านนึกถึงสามีที่เกรงใจภรรยา หรือ
ผู้ชายที่ กลัวเมีย จึงทำให้รู้สึกขบขันกับสำนวนที่เปลี่ยนนำมาใช้ในข้อความ ว่า

...ส่วนน้องสาวซึ่งมีครอบครัวแล้วหอบอุกจูงหัวมาค้างที่บ้านของผมคนเดียว

คนในผ้าเหลือง : 30

2.3 การใช้ภาษาภาพพจน์ หมายถึง การใช้ภาษาเพื่อให้เกิดภาพ หรือเข้าใจ

เรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภาษาภาพพจน์ที่ใช้ ได้แก่ ใช้การเปรียบเทียบ มักจะเป็นการนำมาเปรียบกับสิ่งที่น่าขัน มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 อุปมา คือการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่ง กับอีกสิ่งหนึ่ง มีการใช้ดังต่อไปนี้

ใช้ เปรียบ "บ้านนอกเข้ากรุง" และ "ลุงเขยเข้ากรุง" เป็นสิ่งที่ชวนขันจากการเปรียบเทียบ คนบ้านนอก หรือ ลุงเขย เป็นคนที่มีท่าทางไม่เคยเข้ามาในกรุง มีท่าทางเขย เป็นเพราะท่าทางคงงงววยกับสภาพบ้านเมืองที่ไม่เคยพบเห็นและไม่รู้ว่าจะไปไหน ๆ ได้อย่างไร ข้อความที่นำมาเปรียบเทียบทำให้เกิดความขบขันยิ่งขึ้น เช่น การเดินตามกันเป็นพรวน การสวมเสื้อหนา หรือการดูสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น ว่า

เราสอบถามคนเดินถนนแถวนั้นว่าตรงไหนเป็นที่จอดแท็กซี่ที่ใกล้ที่สุด เมื่อทราบก็เดินไปยืนรอ พวกเราตามกันเป็นพรวนเหมือนบ้านนอกเข้ากรุง

เที่ยวกับเมีย : 83

...ผมกลับมาดูสารรูปตัวเองแล้วรู้สึกอายเหมือนกันถึงแม้จะสวมเสื้อนอกก็จริงแต่มันเก่าเต็มที แฉกกับเสียด้วย ยิ่งเวลาสวมเสื้อหนาหนาไว้ภายในด้วยแล้วสวมเสื้อนอกไว้ข้างนอกดูไม่สวยเลย เหมือนลุงเขยเข้ากรุงยังงังยังงั้น

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 102

ตลอดการเดินทางไปที่พัก คุณมาสิรัตน์กับเมียผมคุยกันตลอดทาง ส่วนผมเองนั่งดูสองข้างทางด้วยความตื่นตาตื่นใจเหมือนคนบ้านนอกได้เข้ากรุง

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 218

เรื่อง "เที่ยวเมืองฝรั่ง" นำความเปรียบ "เหมือนลูกนกตกน้ำ" ทำให้เห็นภาพที่น่า
สงสาร และน่าขำที่ผู้เขียนออกมาเป็นช่างนอกจนหนาวสั่นเพราะอากาศหนาวจัดในต่างประเทศ ว่า

...เราต้องออกไปยืนรอตากลมหนาวจนลั่นเหมือนลูกนกตกน้ำอยู่ข้างนอกใกล้ถนนใหญ่
นานเกือบชั่วโมง...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 217

...คนเยอรมันกินเบียร์เหมือนน้ำ เพราะราคาเบียร์กับน้ำอัดลม และน้ำเปล่าราคา
เกือบจะเท่า ๆ กัน ฉะนั้นเมื่อเขาหันซ้ายหันขวามือออกกำลังกายจะช้วนกันแทบทั้งนั้น บางคน
หันยังกับดื่มน้ำ

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 34

าซูปมา ป่าไม้ที่ไม่มีต้นไม้ เหมือน ราวน้ำบนศีรษะคนที่ไม่มีผม ทำให้รู้สึกขมขื่นจากการ
เปรียบที่นำไปเปรียบกับลักษณะคนหัวล้าน ถ้าเหล่านักปราชญ์ก็จะไหลลงมาหมดเพราะไม่มีผมที่คอย
จับน้ำไว้เช่นเดียวกับป่าไม้ที่ไม่มีต้นไม้ ำซำน้ำข้อความ ว่า

เมื่อไม่มีป่าหรือมีเนื้อที่ป่าน้อยเกินไปสิ่งที่ตามมาส่วนแต่น่ากลัวทั้งนั้น เช่น
เวลาหน้าฝนน้ำก็จะไหลท่วมพื้นที่ส่วนล่างอย่างฉับพลัน เป็นสภาพเหมือนเอาน้ำราด
ศีรษะที่ปราศจากผมบนหัว

คนรักษาป่า : 62

2.3.2.2 การอุปถัมภ์ หมายถึงการเปรียบสิ่งหนึ่ง เป็น หรือ คือ อีกสิ่งหนึ่งมีที่ใช้เพียงแห่งเดียว ดังนี้

ไอ้เปรียบ คนที่ตกลงไปนอนน้ำร้อนคงสุก "เป็นไก่ต้ม" ในข้อความว่า

...ผมลองชะโรงหน้าลงมองนอนน้ำร้อน ไอ้ร้อนของมันลอยตัวขึ้นไม่ขาดระยะถ้า
เกิดตกลงไปช่วยมันหันเนื้อคงสุกกลายเป็นไก่ต้มได้ไม่ยาก

เกี่ยวกับเมีย : 12

ไอ้เปรียบแนแข็งที่มีขนาดใหญ่มาก กับกาสะมัง ในเมืองไทยไม่มีให้เห็น ในข้อความว่า

...แนแข็งอีกอย่างหนึ่ง ทำเป็นก้อนโตเท่ากาสะมัง...

เที่ยวเมืองฝรั่ง : 74

2.3.2.3 บุคลาธิษฐาน การทำให้สิ่งไม่มีชีวิตเหมือนมีชีวิต มีที่นำมาใช้ ดังนี้

เรื่อง "อาลัยเฉลิมไทย" กล่าวถึง โรงภาพยนตร์เฉลิมไทยเมื่อมีการทบทึงว่าเหมือนกับเป็นการตาย และ คลองรังสิตที่อยู่ในสภาพที่มีน้ำเน่าเสียเหมือนว่า คลองกำลังจะตาย ทำให้โรงภาพยนตร์เฉลิมไทย และคลองรังสิต ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต กล่าวถึงเหมือนว่าทั้ง 2 อย่างนี้เป็นสิ่งมีชีวิตที่กำลังจะตาย ว่า

ใคร ๆ ที่คิดว่าจะคัดค้านและจะไปนั่งร้องไห้ร้องอาลัยในการจากไปของเฉลิมไทย ขอจงเปลี่ยนใจเสียเถิด เพราะเฉลิมไทยไปดีอย่างผู้เสียสละยอมตายเพื่อคนอื่น

ฉะนั้นแทนที่จะไปนั่งร้องไห้ก็ควรถือค้อนไปช่วยทุบเฉลิมไทยทิ้งแล้วถ่ายรูปเก็บไว้เป็นที่ระลึก

ก็ถึงไหน ๆ านเมื่อเฉลิมไทยจะต้องตายจากไปแล้วก็ควรจะตายด้วยน้ำมือของคน
รักเฉลิมไทยไม่ดีกว่าหรือ

ทะเลปาฎเฆา : อาลัยเฉลิมไทย : 218-219

๙

นับว่าอายุของคลองยังน้อยมาก ยังไม่สมควรจะตาย ขอกรมชลประทานผู้รับผิดชอบ
โปรดช่วยชีวิตมันไว้ด้วยเถิด

ทะเลปาฎเฆา : ค่วน...คลองรังสิตกำลังจะตาย : 231

คลองและปิงริมทางถ้าไม่เห็นน้ำ, อิ่มเต็มก็จะเห็นต้นบัวชูดอกสีขาวและใบอย่างรำเรง
แจ่มใส บางแห่งมีคนกำลังนั่งเรือพายเก็บดอกตูมของมันเพื่อส่งตลาด

ทะเลปาฎเฆา : หญ้า : 234

ธุรกิจการหมิ่นก็จะมียี่ห้อ ร้านค้า ร้านอาหาร ผู้คนก็จะลืกลักขึ้นมาหม่รอบ ๆ
เขางู เหมือนที่เคยลืกลักมาแล้วในอดีต

เขางูซึ่งตายไปแล้วจะฟื้นขึ้นมาใหม่อีกครั้ง

การตายแล้วฟื้นจึงไม่ใช่ว่ามีแต่คนที่มีชีวิตเท่านั้น แม้ภูเขาก็มีสิทธิ์ตายแล้วฟื้นได้เช่นกัน
ไม่ว่าคนหรือภูเขาถ้าตายแล้วฟื้นก็น่าตื่นเต้นพอ ๆ กัน

ตายแล้วฟื้น : 112

2.4 การล้อภาษา หมายถึงการนำข้อความหรือสำนวนที่มีอยู่มาใช้เลียนแบบเป็น การนำภาษาภาษามาล้อเลียน มีที่ำใช้ดังนี้

...ยิ่งคนจีนด้วยแล้วค้าขายเก่ง ส่วนใหญ่รวยกันขึ้นมาได้ก็เพราะการค้าทั้งนั้น มาอยู่ เมืองไทยครั้งแรกมีเพียงเสื้อผืนหมอนใบ แต่พออยู่ไปนานๆต่างก็ร่ำรวยเงินทอง เลิกนอน เสื้อมีหมอนกอดกันคนละหลายใบสบายไป

เทียบกับเมีย : 104

ข้อความที่ขีดเส้นใต้บรรทัดล่าง ล้อเลียนสำนวน "เสื้อผืนหมอนใบ" มีความหมายเกี่ยว ข้องกันว่าชาวจีนที่เข้ามาเมืองไทยตอนแรกไม่มีอะไรติดตัวมา มีความยากจน เป็นลักษณะตรงกับ "เสื้อผืนหมอนใบ" ต่อมาอยู่เมืองไทยก็สร้างฐานะจนร่ำรวยขึ้น ตรงกับข้อความ "เลิกนอนเสื้อมี หมอนกอดกันคนละหลายใบ" เพราะมีเงินอาจจะซื้อที่นอนมานอนแทนเสื้อซึ่งมีราคาถูก มีแต่คนจน ไม่มีเงินซื้อที่นอนจึงต้องนอนเสื้อ และยังสามารถซื้อหมอนได้มากขึ้นด้วย

ใช้ "ลาพักฝน" เลียนคำ "ลาพักร้อน" เป็นการเลียนคำที่ใช้ทำให้ขบขันจากคำที่ใช้ที่ปกติ คำ "ลาพักฝน" ไม่มีใช้ ว่า

สำหรับข้าราชการ แนนอนจะต้องชอบหน้าร้อนมากกว่าหน้าฝน เพราะหน้าร้อนมีสิทธิ ลาพักร้อนได้ แต่หน้าฝนลาพักฝนไม่ได้

ฝน : 236

ใช้ข้อความเลียนจากรายการโทรทัศน์ ใช้ "สนทนาประสาช้าง" เลียนมาจากรายการ โทรทัศน์ชื่อ "สนทนาประสาบ้านเมือง" การนำมาใช้ "การสนทนา" หมายถึงการพูดคุย นำมาใช้ กับช้าง ที่เป็นสัตว์ ในความหมายตรง คือการพูดคุยกับช้าง ซึ่งช้างคุยโดยใช้ภาษาเช่นเดียวกับคน ไม่ได้จึงทำให้กลายเป็นสิ่งที่น่าขัน ว่า

ผมกับบริหารคสนทนาประสานงานกันนานเป็นชั่วโมง...

...

ตอนหนึ่งงานการสนทนาประสานงาน ผมได้ถามคุณบริหารว่า...

ผู้เกี่ยวข้องเรื่องข้าง : 137 139

ใช้ "ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม" ล้อการใช้ภาษาเกี่ยวกับการบริจาคเงินหรือสิ่งของทำบุญหรือ
เพื่อการทำสาธารณประโยชน์อื่น ๆ การบริจาคบางคนไม่ต้องการบอกชื่อว่าเป็นใคร การประกาศ
หรือการนำไปเขียนก็จะใช้ ว่า "ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม" โมตริ นามมาเขียนไม่ใช่ว่าเป็นลักษณะการ
บริจาดังกล่าว แต่เป็นการนำมาใช้หมายถึงคนที่ซื้อมะละกอที่ตลาดแห่งหนึ่งในประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่า

พวกเราเพียงลงชมตลาด ไม่มีใครซื้ออะไรติดมือมาเลยเพราะไม่มีใครอยากเอาของ
เหล่านี้กลับเมืองไทยให้เสียเวลา

ถ้ามีก็เพียงผู้ไม่ประสงค์ออกนามคนหนึ่งเท่านั้น อุตส่าห์ซื้อมะละกอมาลูกหนึ่ง ราคา
200 กีบสาเหตุเพราะแม่ค้าสวย

เบิ่งลาว : 128

กลวิธีในการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดีของโมตริ ลิมปิชาติ มีอยู่ทั้ง
ในเนื้อหา และการใช้ภาษาที่มีลักษณะที่นำไปใช้มีความใกล้เคียงกับวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี
ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีจะใช้กลวิธีสร้างอารมณ์ขันที่มากกว่าในวรรณกรรมประเภทสารคดี
คือ การใช้กลวิธีในการแต่งการจบแบบพลิกความคาดหมาย ซึ่งเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งในการแต่ง
ประเภทเรื่องสั้น เรื่องสารคดีไม่เข้าเรื่องที่ต้องใช้กลวิธีเช่นนั้น

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษากลวิธีในการสร้างวรรณกรรมของไมตรี สิมปิชาติ ประเภทบันเทิงคดีและสารคดี
สรุปผลการศึกษาดังนี้

วรรณกรรมที่นำมาศึกษาประเภทบันเทิงคดีประกอบด้วย นวนิยายแนวขบขัน จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ เศรษฐีอุบัติเหตุ ครั้งเดียวพอ ความรักของคุณฉุย ดอกเตอร์"ครก" เจ้าพ่อจาเป็น บ้านหลังนั้นของใคร ยอดคุณลูก รักได้คลื่น ยอดหญิงนักตบ และบ้านของมังกร เรื่องสั้นพิมพ์รวมเล่มแนวขบขัน จำนวน 10 เล่ม ได้แก่ ทางออกที่ถูกปิด เกาไม่ถูกที่คัน หยิกก็เจ็บ ช่องว่างระหว่างฟัน คนอยู่วัด ทางไปสุชา เมื่อผมถูกจับขึ้นเตียง บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง ถนนชีวิต และประพาสพรรษา งานเขียนเบ็ดเตล็ดอื่นๆ มี 6 เล่ม ได้แก่ เป็นลมร้อน รังเกียจใส่ขี้หนู ความคิดจับฉ่าย ยิ้มฉลอง 200ปี การเดินทางไปและกลับ(ของผมเอง) และยิ้มขามาหนู และบางเรื่องเขียนร่วมกับนักเขียนคนอื่น ๆ ในหนังสือชุด "ยิ้ม" ของสำนักพิมพ์ทอน ได้แก่ ยิ้มแป้น ยิ้มต่อ ยิ้มทักมัน ยิ้มรับลม ยิ้มครบเครื่อง และนอนยิ้ม ส่วนวรรณกรรมประเภทสารคดี มี 11 เรื่อง ประกอบด้วยสารคดีการท่องเที่ยว 10 เรื่อง ได้แก่ เที่ยวกับเมีย เที่ยวเมืองฝรั่ง สู่ถิ่นพันเกาะ ไปเยี่ยมอำมาเมืองจีน คนในผ้าเหลือง เบิ่งลาว 14วัน 5,000กิโลเมตร เที่ยวกับเพื่อน เที่ยวเรื่อยเปื่อย ในอ้อมกอดของภูเขาสีขาว และสารคดีการอนุรักษ์ธรรมชาติ 1 เรื่อง คือ ทะเล ป่า ภูเขา

ไมตรี สิมปิชาติ ใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ เนื้อหา การใช้ภาษา และ การใช้กลวิธีการประพันธ์

เนื้อหา ที่นำมาใช้ในการสร้างอารมณ์ขันประกอบด้วยเนื้อหาแบ่งออกได้ 10 อย่าง คือ การสร้างเรื่องเกินจริงใช้สิ่งที่เป็นเรื่องสมมุติ สิ่งที่ยังไม่เป็นจริง สิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย เรื่องสัปดน ลักษณะรูปร่างของคน พฤติกรรมของคน เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน เรื่องเข้าใจผิด เรื่องล้อเลียนเสียดสีเหน็บแนม

การสร้างเรื่องเกินจริงใช้สิ่งที่เป็นเรื่องสมมุติที่นำมาเขียนเป็นเรื่องของอวัยวะต่างๆในร่างกาย ถ้าไม่ไปอยู่ในตำแหน่งอื่นก็ทำให้ยุ่งยาก เรื่องสมมุติว่าได้เป็นนายกรัฐมนตรืจะทำอะไร สมมุติว่าถูกลอบเตอรืรางวัลที่หนึ่งจะคิดทำอะไรบ้าง เรื่องการตั้งครรรร่ถ้ามีลูกหลายคนควรติดชิบไว้ที่ห้อง การปล่อยปลาวาฬ

เรื่องสัปดาห์แบ่งออกได้ 2 อย่าง คือ กล่าวถึงอวัยวะเพศ ซึ่งนำมากล่าวทั้งอวัยวะของเพศหญิง และชาย และเรื่องพฤติกรรมทางเพศ

ลักษณะรูปร่างของคน กล่าวถึงลักษณะคนหัวล้าน และลงพุง

พฤติกรรมของคน แบ่งออกเป็น พฤติกรรมของคนที่ไม่ได้กระทำตามปกติ พฤติกรรมของตนเอง พฤติกรรมของผู้อื่น เป็นพฤติกรรมของคนบ้า พฤติกรรมของคนเมา และพฤติกรรมของตัวละครซึ่งจะมือยู่ในนวนิยายและเรื่องสั้น ในเรื่องสั้นมีตัวละคร คือ ล้าน สมนึก ยอดยี่ง ลุงจวน ในนวนิยายมี ุ้ย ทุน และ คุณอุย

การล้อเลียน เสียดสี เหน็บแนม แบ่งออก 2 ลักษณะ คือ ล้อโดยน้าเชื้อ และพฤติกรรมของคนมาล้อ ล้อเลียนเสียดสีนักการเมือง ข้าราชการ ผู้นำ ผู้มีความประพฤติไม่ดี ล้อสังคม ล้อเลียนพฤติกรรมของเด็ก ล้อเลียนบุคคลในสังคม

กลวิธีการประพันธ์ของนักเขียน โมตรี สิมปิตาใช้การเขียนโดยการจบแบบพลิกความคาดหมายในการสร้างอารมณ์ขัน ส่วนมากในเรื่องสั้น ได้แก่เรื่อง น้แหละราชการ เลี้ยงฉลองขึ้นมะรินนี้...รัฐมนตรีจะมา น้ทรยศ พิชน้า ต้อจนได้เรื่อง รางวัล ที่ก็อกน้มีชีวิต โทรเลขจากบ้าน ขายเลือด แห่งสกรานด์

การใช้ภาษา แบ่งออกได้เป็น 4 เรื่อง คือ เสียง คำ กลุ่มคำ สำนวน และ การใช้ภาษาภาพพจน์

เสียง มีการใช้เสียงสัมผัสกัน เช่น ลด กับ หด มหาศาลบานเบิก และมีการใช้เสียงในการล้อเลียนสำเนียงชาวจีน และสำเนียงชาวอินเดีย

การใช้คำ แบ่งออกได้เป็น การเล่นคำ การซ้ำคำ การสร้างคำใหม่ การกลับคำ การใช้คำตรงกันข้าม

การเล่นคำ ประกอบด้วย การเล่นคำที่มีรูปและเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน ได้แก่ คำ ถึง จับ เข้าอยู่ ติดอย่าง ล้วน มะม่วง และการเล่นคำที่มีรูปคำต่างกันแต่มีความหมายใกล้เคียงกัน ได้แก่ การบ้าน กับ การเมือง

การซ้ำคำ ใช้คำที่เหมือนกันมากแล้วหลายครั้งเพื่อให้เกิดความหมายเพิ่มขึ้น

การสร้างคำใหม่ เช่น หางคะแนน โคตรบ้าน เป็นต้น

การกลับคำ เช่น หนอต กับ อดทน สบายกับ กับสบาย หมอนวด กับ นวดหมอน สนามเด็กเล่น กับ สนามเล่นเด็ก

การใช้คำตรงกันข้าม เช่น นอนเล่น กับ นอนจริง นั่งเล่น กับ นอนจริง ได้ดี กับ ได้ชั่ว ในรูปแบบ กับ นอกแบบ ในห้อง กับ นอกห้อง ปวดหัวจริง กับ ปวดหัวปลอม ขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ ห้องนั่งเล่น กับ ห้องนั่งจริง

การใช้สำนวน มีการใช้สำนวนเดิม ใช้ทั้งสำนวนที่มีความหมายเดิม และนำมาใช้ในความหมายใหม่ และเปลี่ยนแปลงสำนวน เปลี่ยนรูปคำในสำนวน เช่น คออาชีพ มาจาก มืออาชีพ ตีใจจนเนื้อทะโพกเดิน มาจาก ตีใจจนเนื้อเดิน ออกหลายสอก มาจาก ออกสามสอก เป็นต้น

การใช้ภาษาภาพพจน์ ที่นำมาใช้ ได้แก่ ความเปรียบ แบ่งออกได้เป็น 4 อย่าง คือ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และ การกล่าวเกินจริง

เรื่องเข้าใจผิด การลงให้เข้าใจผิด การล้อเลียนเสียดสีเหน็บแนม มีการล้อเลียนนักการเมือง ข้าราชการ ผู้นำ ผู้มีความประพฤติไม่ดี การล้อพฤติกรรมของเด็ก การล้อสังคม นักบุคคลในสังคมมาล้อ

การใช้กลวิธีในการแต่งแบบจบพลิกความคาดหมาย ใช้ในการเขียนเรื่องสั้น ได้แก่ เรื่อง นี้นแหละราชการ เลี้ยงฉลองขึ้น มะรืนนี้...รัฐมนตรีจะมา นี่พรยศ พิชิน้ำ ตี้อจนได้เรื่องราววัล โทษเลขจากบ้าน ขายเลือดแห่งสงครามต์

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดี แบ่งออกได้ 2 ด้าน คือ เนื้อหา และ การใช้ภาษา

เนื้อหา แบ่งได้ดังนี้ การสร้างเรื่องเกินจริงหรือสิ่งสมมุติ สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย
สิ่งที่ไม่มีความหมายก่อน เรื่องสัปดน รูปร่างลักษณะของตนเอง

การใช้ภาษาในวรรณกรรมประเภทสารคดี มีการใช้ภาษาแบ่งออกได้เป็น การใช้คำและ
กลุ่มคำ การใช้สำนวน การใช้ภาษาภาพพจน์ และการสื่อภาษา

คำ แบ่งออกได้ดังนี้ การเล่นคำ การซ้ำคำ การสร้างคำใหม่ การกลับคำ การใช้คำ
หรือกลุ่มคำในบริบทที่ใช้ร่วมกันไม่ได้

การเล่นคำ ใช้เล่นคำ พลอย แผลก ชัน ตะลุย ประการ หยี้ และถึง

การซ้ำคำ เอง หนอ

การสร้างคำใหม่ ได้แก่ เลือร้อน โคตรพลอย โคตรทุเรียน อร์อยลั่น หลักวิชาการ
แพทย์ลิง บ่อเลี้ยงปลาส่วนตัว

การกลับคำ ใช้ รุ่งหมา และหมารุ่ง

การใช้สำนวน แบ่งได้เป็น การใช้สำนวนเดิม ได้แก่ ม้ามิด และ เห็นช้างจี๋ จี้ตามข้าง
สำนวนที่เปลี่ยนแปลง มีสำนวนเดียว คือ หอบลูกจูงมือ มาจาก อุ้มลูกจูงหลาน

การใช้ภาษาภาพพจน์ มีการใช้ความเปรียบ ได้แก่ อุบมา อุปลักษณ์ และบุคลาธิษฐาน

การสื่อภาษา มีการใช้ เลิกนอนเสียมีหมอนกอดหลายใบ ลาพักผ่อน สันทนาประสาข้าง
และ ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม

อภิปรายผล

โมตรี ลิ้มปชาติเป็นนักเขียนที่มีความสามารถในการเขียนโดยการใช้กลวิธีในการสร้าง
อารมณ์ขันได้อย่างหลากหลายน่าสนใจ ทั้งด้านเนื้อหาและ การใช้ภาษา และมีใช้กลวิธีในการแต่ง
แบบจับปลิกความคาดหมายได้อย่างดี ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน และเป็นผลทำงานเขียนของโมตรี
ลิ้มปชาติได้รับความสนใจจากผู้อ่านเสมอมา มีการนำเรื่องที่เขาเขียนไว้มาพิมพ์จำหน่ายมาอยู่
ไม่ขาดระยะ และเขาก็ยังมีผลงานอยู่เสมอ แม้จะลดปริมาณลงบ้าง แต่ด้านคุณภาพยังมีอยู่

เนื้อหาที่น่าสนใจ เป็นสิ่งที่สามารถสร้างอารมณ์ขันได้ดี นอกจากได้อารมณ์ขันแล้ว
ยังมีสิ่งที่มีคุณค่าด้านสาระข้อคิดที่มีประโยชน์ สิ่งที่เป็นคุณค่าทางด้านจิตใจ เช่น การมองชีวิตสัตว์

ด้วยความรู้สึกสงสารเห็นอกเห็นใจถึงที่เขาเดินชื่อ "เด็ก" ในเรื่อง "เยี่ยมคุณเด็ก" ไมตรีเรียกชื่อมันด้วยความสุภาพราวกับว่ามันเป็นคน ว่า "คุณเด็ก" ที่มันต้องจากถิ่นที่อยู่มาอยู่ที่สวนสัตว์ของไทยมันเป็นสัตว์ถึงแม้จะพูดไม่ได้ แต่มันก็มีความรู้สึกที่บางอย่างเช่นเดียวกับคนแต่มันพูดบอกออกมาเป็นคำพูดไม่ได้เหมือนคน มันต้องจากป่าที่เคยอยู่มาไกลคงรู้สึกว่าเหงา ไม่มีสิ่งพ้องคู่เดียวกันอยู่ด้วยเหมือนคนที่ไม่มีเพื่อน ไม่มีคู่ ไมตรีนำมาเขียนในเรื่อง "เยี่ยมคุณเด็ก" ด้วยความรู้สึกว่าคุณเด็กคงมีความรู้สึกเหงาว่าเหงาเช่นเดียวกับคนที่ไม่มีคู่ ด้วยความรู้สึกสงสารและเห็นใจ ว่า

ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็พูดกับมันอย่างสุภาพว่า

"คุณเด็กครับ เป็นโรงช้าง แก้วมาดเห่าหายแล้วยัง ขอให้หายเร็ว ๆ นะ ผมมาเยี่ยม ต่อไปจะมาเยี่ยมบ่อย ๆ ชอบกินอะไรจะซื้อมาฝาก ผมเห็นใจและเข้าใจคุณว่า ชีวิตอยู่ในกรงตัวเดียวเจียนเหงาและว่าเหงาอย่างไรบ้างถ้าคุณเด็กเป็นคนเหมือนผม ผมจะขออนุญาตผู้อำนวยการพาไปอาบอบนวด แต่ใจจริงจริง ๆ"

ตลอดเวลาที่ผมพูด คุณเด็กนั่งฟังเฉย ททหน้าตาอยู่กับรู้เรื่องจริง ๆ ข้าพเจ้าจึงพูดต่อ

"ทางการเขากำลังติดต่อหาเมียให้เขาเลยนะ ๆ"

ถึงตอนนี้ข้าพเจ้าเห็นคุณเด็กยิ้ม ข้าพเจ้าตาผัดไปหรือเปล่าก็ไม่รู้

เยี่ยมคุณเด็ก : 104

ด้านคุณค่าทางจิตวิทยาระหว่างมนุษย์ ในเรื่องระหว่างครอบครัวที่ควรมีความผูกพัน ความเข้าใจเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันระหว่างสามีภรรยาไมตรี ลิขิตชาติก็นำมาเขียนด้วยอารมณ์ขันในเรื่อง "เมียผมท้องอีกแล้ว" เป็นการเล่าเรื่องภรรยาตั้งครรภ์ การมีลูกหลายคนก็ตั้งครรภ์หลายครั้ง การตั้งครรภ์เป็นเรื่องยุ่งยากต้องเจ็บปวดทรมานสำหรับผู้หญิง เขารู้สึกเห็นใจสงสารภรรยาที่ตั้งครรภ์ นอกจากเขานำมาเขียนให้เกิดอารมณ์ขันว่า แพทย์น่าจะคิดวิธีไว้ที่ท้องแล้วยังอยากทำให้เปลี่ยนกันตั้งครรภ์ระหว่างสามีภรรยาได้โดยการขอตั้งครรภ์เองแทนภรรยา การเขียนด้วยอารมณ์ขันลักษณะนี้เป็นเรื่องยากจะมีผู้ใดจะนำมาเขียนเช่นนี้ได้ ดังนั้นตอนนี้ ว่า

"นี่เธอ ถ้าผู้ชายกับผู้หญิงปลัดกันห้องบ้างก็ดี ผมจะได้ช่วยเธอท้องบ้าง"

เมียบผมท้องอีกแล้ว : 29

เรื่อง "ดอกเตอร์ ครก" มีเรื่องที่มีอารมณ์ขันอยู่หลายตอน ในตอนหนึ่งที่ทำให้อารมณ์ขัน และมีสิ่งที่แทรกอยู่ในอารมณ์ขันที่ทำให้ขบคิดในการดำเนินชีวิตของคู่บ่าวสาวได้อย่างดี ได้แก่ตอนที่ "ครก" ำให้ของขวัญเพื่อนด้วยครกหินพร้อมสากนั้น มีความหมายที่น่าคิดคือ นอกจากเป็นของใช้ที่ได้ประโยชน์แก่ผู้เป็นแม่บ้านนำไปใช้ เป็นเครื่องครัวที่ใช้ในการประกอบอาหารแล้ว ในการนำมาใช้จะต้องใช้คู่กัน มีความหมายว่าขอให้คู่บ่าวสาวอยู่กันตลอดไปชั่วกาลนาน เพราะครกหินเป็นสิ่งที่ใช้ได้ทนทานไม่เสียหายได้ง่าย ๆ

การเขียนเรื่องที่มีอารมณ์ขันของไมตรี ลิมปิชาติยังมีเรื่องที่มีสาระและมีคุณค่าที่แฝงไว้ในอารมณ์ขันอีกมาก เป็นการเขียนเรื่องอารมณ์ขันที่มีทั้งความบันเทิง และสาระที่มีคุณค่าต่อผู้อ่านอย่างยิ่ง

การใช้ภาษา เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันอีกส่วนหนึ่ง ไมตรี ลิมปิชาติมีการใช้ภาษาสร้างอารมณ์ขันได้หลายลักษณะ มีการใช้ภาษาตั้งแต่ในหน่วยที่เล็กไปจนถึงหน่วยใหญ่ คือตั้งแต่เรื่องการใช้เสียง การใช้คำ กลุ่มคำ และการใช้สำนวนโวหาร กล่าวได้ว่า ไมตรี ลิมปิชาติเป็นผู้สามารถนำภาษามาใช้ในการสร้างอารมณ์ขันได้อย่างดียิ่งผู้หนึ่ง

การใช้ภาษาของไมตรี ลิมปิชาติมีการใช้คำและกลุ่มคำที่ใช้บ่อย เช่น เสียด้วย ทานเองนี้ ทานเองนั้น จะบอกให้ ว่าอันเดอะ ในการนำมาใช้ที่ทำให้เกิดความตลกขบขัน แต่ในบางครั้งมีการนำมาใช้อีกมาก เป็นการใช้ที่ซ้ำคำเหล่านี้มากเกินไป และคำที่มักพบใช้บ่อยอีกคำหนึ่งคือคำที่มาจากภาษาถิ่นคือคำ "พา" บางตอนก็สามารถนำมาใช้อย่างมีอารมณ์ขัน แต่อาจจะทำให้ผู้อ่านที่ไม่รู้ภาษาถิ่นไม่เข้าใจความหมายได้

งานวรรณกรรมของไมตรี ลิมปิชาติ มีคุณค่าในการอ่าน ส่วนใหญ่จะมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นเนื้อเรื่อง และยังมีอารมณ์ขันแทรกอยู่ทำให้ผู้อ่านเรื่องได้อารมณ์ที่พอเหมาะ คือเรื่องที่เป็นเรื่องเครียดก็จะไม่เครียดจนเกินไป เป็นการให้ความบันเทิงมีอารมณ์ขันอย่างมีคุณค่าคือ มีสาระแทรกอยู่ด้วย ทำให้วรรณกรรมประเภทหัตถ์นิยายหรือหัตถ์คดีมีสาระทั้งด้านเนื้อหา ด้านภาษา และ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.
- _____. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.
- _____. วรรณกรรมวิจารณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- _____. วรรณกรรมวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย
และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- กีกฤทธิ ปราโมช,ม.ร.ว. สี่แผ่นดิน. แผ่นดินที่ 4 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
สยามรัฐ, 2531.
- จันทร์ฉาย แท้ก๊วย. ภาษาแสวงหาในงานประพันธ์ของ'รงค์ วงษ์สวรรค์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จินตนา พุทธเมตะ. การใช้ภาษาในการสร้างภาพพจน์ในไตรภูมิพระร่วง. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2536.
- ฉวีวรรณ อุทกนิพนธ์. ชีวประวัตินักเขียนและนักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก.
พิมพ์ครั้งที่ 2. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะวิชามนุษย-
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา, 2526.
- ชลดา เรืองรัชสิทธิ์. อักขรวิธีและการใช้ภาษาของ ฮิวเมอริสต์. กรุงเทพฯ :
โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉลอง 700 ปี
ลายสือไทย ผลงานวิจัยลำดับที่ 8, 2528.
- ชลธิรา กลัดอยู่. วรรณคดีของปวงชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เกล็ดไทย, 2519.
- ชวน เพชรแก้ว. วรรณคดีวิจารณ์และการศึกษาวรรณคดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษร
สัมพันธ์, 2520.
- ขาริ ดวงชาตม, และคนอื่นๆ. หนังสือเลือกภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์, 2522.

ดวงมน จิตรจำนงค์. สุนทรียภาพในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เลดี้ไทย,
2527.

ศุ่ย ชุมสาย,ม.ล. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2520.

ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์. อารมณ์ขันในวรรณกรรมร้อยแก้วของไทยระหว่างพ.ศ.2453-
2516. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ธิดา รมสิกรัตน์. วรรณคดีสี่อารมณ์ขัน. ในเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 4 :
วรรณคดีไทยหน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

นางลักษณ์ แชนวโรตติ. หาสายรสในวรรณกรรมร้อยกรองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์พ.ศ.2325-
2475. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

นวลจันทร์ รัตนากกร. รางวัลวรรณกรรมไทยพ.ศ.2450 - 2529. จัดพิมพ์โดยธนาคาร
กรุงเทพ, 2529.

บรรณาธิการ. "ไมตรี ลิ้มวิชาติ เข้าแห่งรางวัลชมเชย". ถนนหนังสือ. 1(11) : 6-7 ;
พฤษภาคม 2527.

บุญยงค์ เกศเทศ, รองศาสตราจารย์, ดร. แอลอติวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์, 2536.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม,ล. นักเขียนในฐานะผู้ประกอบศิลปะ. ในแวนวรรณกรรม.
กรุงเทพฯ : อานไทย, 2529.

บุหลง ศรีกนก, ผู้เรียบเรียง. ประวัตินักเขียนไทย เล่ม2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2527.

ประกาศ วัชรารมณ์. นักเขียนและนักหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

_____. นักประพันธ์. กรุงเทพฯ : ผดุงศึกษา, 2505.

_____ . เรื่องสั้นชุด"คนอยู่วัด"หนังสืออ่านนอกเวลา ม.ศ. ต้นราคา 10 บาท. หลักไท.

2(60) : 43-45 ; 7 เมษายน 2521.

ประกิจ จันตะเทียน. วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของอาจินต์ ปัจจุพรรัตน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

ประจักษ์ ประภาพิตยากร. วรรณคดีชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ชัยยศ, 2526.

ประทีป เหมือนนิล. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์
การพิมพ์, 2523.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. ศิลปการเขียนชุดพื้นฐานของการใช้ภาษา 2. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์วิชาการ, 2525.

พกาศรี เป็นบุตร. ทักษะและความรู้ทางภาษา. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.

พระมหามนตรี (ทรัพย์). บทละครเรื่องระเด่นก้นโศก. กรมศิลปากร. พิมพ์เป็นอนุสรณ์
ในงานฉาบฉวยงานศิลปกรรม ธรรมสาร ๗ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ 18
มิถุนายน พ.ศ. 2505.

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. รามเกียรติ์. เล่ม 2. โรงพิมพ์จุฬาราช, 2494.

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. รามเกียรติ์. ฉบับหอสมุดแห่งชาติ เล่ม 4.

พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร : ศิลปาบรรณาคาร, 2510.

_____ . อิเหนา. พิมพ์ครั้งที่ 13. พระนคร : บารุงสาส์น, 2516.

โพลิน รุ่งรัตน์, นามปากกา. "คุยกับโอมตรี ลิ้มพิชาติ นักเขียนเรื่องสั้น 200 เรื่อง"

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. 29(32) : 35-36; 30 มกราคม 2526.

โอมตรี ลิ้มพิชาติ. การเดินทางไปและกลับ(ของผมเอง). สมุทรปราการ : หนอน, 2526.

_____ . เกาไม่ถูกที่คัน. สมุทรปราการ : หนอน, 2517.

_____ . คนในผ้าเหลือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : หมึกจีน, 2533.

_____ . คนอยู่วัด. สมุทรปราการ : หนอน, 2519.

- _____ . ครึ่งเดียวพอ. สมุทรปราการ : หนอน, 2525.
- _____ . ความคิดจับฉ่าย. กรุงเทพฯ : บงกช, 2524.
- _____ . ความรักของคุณฉุย. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2521.
- _____ . เจ้าพ่อจาเป็น. กรุงเทพฯ : ดันฮ้อ, 2532.
- _____ . ร็อกเกอร์ไล่ขโมย. กรุงเทพฯ : บงกช, 2524.
- _____ . ช่องว่างระหว่างฟัน. กรุงเทพฯ : บงกช, 2519.
- _____ . ดอกเตอร์"ครก". กรุงเทพฯ : หมีกจิ้น, 2531.
- _____ . ถนนชีวิต. กรุงเทพฯ : บงกช, 2525.
- _____ . ทะเล ป่า ภูเขา. กรุงเทพฯ : หมีกจิ้น, 2533.
- _____ . ทางไปสุขา. สมุทรปราการ : หนอน, 2520.
- _____ . ทางออกที่ถูกปิด. สมุทรปราการ : หนอน, 2516.
- _____ . เกี่ยวกับเมีย. สมุทรปราการ : หนอน, 2520.
- _____ . เที่ยวเมืองฝรั่ง. กรุงเทพฯ : บริษัทชนบรรณจำกัด, 2524.
- _____ . บ้านหลังนั้นของใคร. กรุงเทพฯ : ดันฮ้อ, 2532.
- _____ . บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง. กรุงเทพฯ : บงกช, 2521.
- _____ . เบิ่งลาว. กรุงเทพฯ : ดันฮ้อ, 2532.
- _____ . ประปาหารรักษา. นนทบุรี : เทพนมิตร, 2534.
- _____ . ประสาพ่อบ้าน. กรุงเทพฯ : บงกช, 2523.
- _____ . ไปเยี่ยมมามาเมืองจีน. พิมพ์ครั้งที่ 2. สมุทรปราการ : หนอน, 2527.
- _____ . เมื่อผมถูกจับขึ้นเขียง. กรุงเทพฯ : บงกช, 2524.
- _____ . ยอดคุณลูก. กรุงเทพฯ : หมีกจิ้น, 2533.
- _____ . "คุยกันก่อน" ยิ้มครบเครื่อง. สมุทรปราการ : หนอน, 2525.
- _____ . "เรื่องของลุง" ยิ้มเต๋อ. สมุทรปราการ : หนอน, 2520.
- _____ . "วิธีคุมกำเนิด" ยิ้มทาทัน. สมุทรปราการ : หนอน, 2522.

_____ . "เมืองไทยสนทนา แผ่นดินไหว" ยิ้มเป็น. สมุทรปราการ : หนอน, 2526.

_____ . "เมืองไทยสนทนา" ยิ้มรับลม. สมุทรปราการ : หนอน, 2526.

_____ . ยิ้มฉลอง200ปี. สมุทรปราการ : หนอน, 2525.

_____ . ยิ้มขามใหญ่. กรุงเทพฯ : สองเรา, 2535.

_____ . เย็นลมร้อน. สมุทรปราการ : หนอน, 2522.

_____ . เสริมสิริสวัสดิ์. กรุงเทพฯ : บงกช, 2523.

_____ . 14วัน5,000กิโลเมตร. กรุงเทพฯ : หมีกจีน, 2535.

_____ . สู่ถิ่นพันเกาะ. สมุทรปราการ : หนอน, 2525.

_____ . "เทพารักษ์กับคนตัดไม้" หนอนยิ้ม. สมุทรปราการ : หนอน, 2526.

_____ . หยิกก็เจ็บ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2518.

รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมวิจารณ์ เล่ม 3. กรุงเทพฯ : ตวงกลม, 2518.

วรรณิ ศิริสุนทร. ทวนเวียนนักเขียนและนักวาดภาพหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน.

กรุงเทพฯ ; ภาพพิมพ์, 2534.

วันเนา บุญเต็ม. วรรณคดีเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญ

ทัศน์, 2530.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

แพร่พิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, 2518.

วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,

2533.

"แหววรรณ", นามแฝง. "จาก ทางออกที่ถูกปิด ถึง บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง,"

โลกหนังสือ. 2(1) : 82-88 ; ตุลาคม 2521.

สมพร มั่นตะสูตร. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

สะมัดโซย, นามแฝง. "พบนักเขียน โมตรี สิมิชาติ," สกุลไทย. 25(1233) :

40-41 ; 6 มิถุนายน 2521.

สันติ, นามแฝง. How to met แรกพบ "ความรักของไมตรี ลิมปิชชาติ ผู้เขียน ความรัก
ของคุณอยู่" คู่สร้างคู่สม. 17(20) : 50-51 ; มีนาคม 2539.

สายทิพย์ นุกูลกิจ, ผ.ศ. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2534.

สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหา-
วิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

สุชาติ สวัสดิ์ศรี, ผู้จัดพิมพ์. ถนนสายที่นำไปสู่ความตาย. รวมเรื่องสั้น. พระนคร :
ดวงกมล, 2518.

สุดารัตน์ เสรีวัฒน์. วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทยตั้งแต่แรกจนถึงพ.ศ.2475. เอกสาร
การนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 212 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522.

สุพรรณิ วราทร. ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์,
2519.

สุภา ศาตวรรณ. วิเคราะห์เรื่องสั้นของม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

อนันต์ แจ็งกลีบ. "วิธีเล่าเรื่องตลกให้ตลก," ชาวกรุง. 23 : 62-69 ; กรกฎาคม
2517.

อนูมานราชชน, พระยา. การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์. กรุงเทพฯ : บรรณาการ,
2515.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก

ประวัติของ วมตรี ลิมปิชชาติกำเนิด

วมตรี ลิมปิชชาติเกิดเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2485 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชบิดาและมารดาชื่อ นายสุจิตร์ และนางอาบทิพ ลิมปิชชาติ เป็นบุตรคนที่ 2 ของครอบครัวมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน

การศึกษา

เข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนศรีธรรมราชวิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราชและศึกษาต่อสายอาชีวะที่โรงเรียนก่อสร้างอุเทนถวาย จบแล้วต่อในระดับวิชาชีพชั้นสูงที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ และศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมาธิราช

ความสามารถทางด้านกีฬา

เป็นนักกีฬาบาสเกตบอล มีความสามารถในระดับชั้นที่สามารถติดตัวของวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ และเคยเป็นตัวแทนทีมชาติไปแข่งขันบาสเกตบอลที่ประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่น

ชีวิตครอบครัว

สมรสกับนางสาวพัศตร์พริ้ง อุปรมัย เมื่อปีพ.ศ. 2513 มีบุตรธิดา 3 คนเป็นชาย 1 คน เป็นหญิง 2 คน

วมตรีเขียนถึงภรรยาในงานเขียนไว้หลายตอน ตอนหนึ่งที่เล่าตั้งแต่สมัยที่เริ่มรู้จักกันไว้ในเรื่อง "เมีย" (2519 : 137-140) ว่า

ผมรู้จักกับเมียมาตั้งแต่เรายังเป็นเด็กด้วยกัน เพียงแต่รู้ว่าใครเป็นใครเท่านั้นเพราะเราเป็นคนบ้านเดียวกัน ไม่ได้พูดกันหรอก โตขึ้นหน่อยเธอก็เข้าเรียนต่อที่กรุงเทพฯ ส่วนผมเรียนอยู่ที่เดิม หยุดเทอมปลายปีเธอก็กลับบ้านจึงได้เห็นหน้ากันครั้ง แต่ก็ไม่ได้พูดกันอีกนั้นแหละ

เธอเรียนสำเร็จเป็นครูสอนหนังสือ เราได้พบกันอีกที่กรุงเทพฯ พบกันครั้งแรกใหม่จึงได้พูดกัน รู้ว่าเธอไปเป็นครูอยู่สระบุรี เราคุยกันถึงเรื่องบ้านเกิด ชีวิตที่ผ่านมา เราสนิทกัน

รวดเร็ว อาจเป็นเพราะมีความรู้จักกันมานานแล้วก็เป็นได้ อีกอย่างหนึ่งเราอาจมีรสนิยมตรงกัน ที่ตรงกันอย่างมาก คือหนังสือ เราเป็นหนอนหนังสือทั้งคู่

ทุกวันหยุด ผมจะขับรถไปพบเธอถึงสระบุรี เราเที่ยวกันหลายแห่ง เช่น สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เราจอตลอดยกันท่ามกลางธรรมชาติร่มเย็น ทุกอย่างเมื่อเข้าใจกันเรารู้ใจได้แต่งงานกันนานเป็นันเอง เธอได้ย้ายโรงเรียนมาสอนในกรุงเทพฯ เพราะถ้าไม่ย้ายเธอย้ายเราก็คงต้องแยกกันอยู่ ไม่นานที่เราจะอยู่กันยัด เรื่องปัญหาครอบครัวผมไม่ห่วง ห่วงอยู่อย่างเดียวว่า รถบรรทุกมีมากเหลือเกิน ถ้าผมต้องขับรถไปสระบุรีบ่อยๆอาจจะชนกับมันเมื่อไหร่ก็ได้

โมตริ ลิมปิชาติและภรรยา เคยให้สัมภาษณ์ลงในวารสาร "คู่สร้าง-คู่สม" เมื่อเดือนมีนาคม 2539

"ผมก็เที่ยวเตร่ของผมไปเรื่อย เป็นแฟนกับคนนั้นคนนี้เรื่อยไป แต่แยกอยู่ ๆ ผมก็นึกถึงคุณอีดขึ้นมาเลย ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยพูดกัน เพราะผมเป็นคนชอบคนหน้าตาดี คุณอีดเขาหน้าตาดีสวยและเรียบร้อย

วันหนึ่งก็ถามเพื่อนสนิทสาวกับผมและคุณอีดว่า รู้ไหมว่าคุณอีดตอนนี้อยู่ที่ไหนคิดถึงอยากไปหา ทั้ง ๆ ที่ผมไม่เคยพูดกับอีดเลย เพื่อนก็บอกว่า เรียนจบปริญญาแล้ว ไปเป็นครูที่สระบุรี ผมก็ชวนไปหา เพื่อนก็เลยพาไป

เมื่อไปพบแล้วก็ต้อนรับจับคู่ดี ได้พูดได้คุยกันครั้งแรกก็เหมือนสนิทกันมานาน ซึ่งจริง ๆ แล้วเราสนใจกันแบบไม่รู้ ไปกันคนละทางสองทาง สังคมคนละสังคม ผมเป็นพวกช่างเอาแต่ใจ ส่วนคุณอีดเขาเป็นครูเรียบร้อย ถ้าคุณอีดมีแฟนแล้วเราก็คงไม่หวัง แต่เขายังไม่เหมือนกับว่าต้องรอกัน เป็นคู่สร้าง-คู่สม

พอผมกลับมา ก็เขียนจดหมายไปหา เขาก็ตอบกลับมา หลังจากนั้นผมก็ขับรถไปหาเอง ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยเพื่อนอีกแล้ว ไปไปมามายอย่างนี้ 9 เดือนก็ตกลงว่าจะแต่งงานกัน ก็ติดปัญหาอยู่กันคนละที่ ผมอยู่ที่สมุทรปราการ คุณอีดอยู่สระบุรี ก็เลยต้องวางแผนให้มาสอบเข้าบรรจุครูที่โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

ผมเลยไปบอกผู้อำนวยการโรงเรียนว่า ผมจะแต่งงานกับผู้หญิงคนนี้ ถ้าเขาสอบไม่ได้ผมคงไม่ได้แต่งงานแน่ ท่านผู้อำนวยการคงเห็นใจและเข้าใจในหัวอกผม และคุณอิตก็คงจะเก่งด้วยเลยสอบเข้าได้ เราถึงได้แต่งงานกัน

ส่วนภรรยาที่เล่าต่อว่า

"คุณโมตรีมาหาที่ตอนรับในฐานะเป็นเคนบ้านเดียวกัน แล้วก็ได้นิมนต์ และเคยเห็นเขาบ่อย ก็เลยคุยกันได้อย่างสนิทสนม หลังจากนั้นเขาเขียนจดหมายมาหา อ่านจดหมายแล้วเขาเขียนดี (สมกับเป็นนักเขียน) เขียนเรื่อย ๆ ขวนอ่านและนำตอบ เพื่อน ๆ ยังเคยบอกว่า คนจะจีบยายี๊ดต้องเป็นคนมีสัณฐานการเขียนดี พออ่านจดหมายคุณโมตรียังบอกเพื่อนเลยว่าคุณนี่สัณฐานดีนะ ก็เลยเขียนตอบมา เพราะอยากจะอ่านฉบับต่อไปว่า เขาจะเล่าอะไรให้ฟังอีก เลยตอบจดหมายเขาเรื่อย ๆ

คุณโมตรีเป็นคนบุคลิกดี เรื่อย ๆ นุ่ม ๆ ครอบครัวยุ่งกับเราไปกันได้ คุณพ่อของอิตก็จะรู้จักเวลามีครมาจีบลูกสาว พ่อจะหาเรื่องมาตักทิ่มเตียนเขาทุกคน สักวันคุณโมตรี พ่อก็หาเรื่องตักทิ่มจนได้ว่า ไม่จบปริญญา เขาก็เลยแย้งว่า คนที่จบปริญญาที่มากับที่พ่อรู้จัก พ่อรับได้ไหม พ่อก็เลยยอมรับ และอาจจะเป็นเพราะจังหวัดนิยม พ่อยอมรับเขา และพี่ ๆ น้อง ๆ ก็ยอมรับกันหมดทุกคน

การศึกษาที่ด้อยกว่าก็ไม่ใช่แบบด้อยอะไร แต่ตอนหลังคุณโมตรียังเรียนจบปริญญา ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ชีวิตในครอบครัวของคุณโมตรีเป็นครอบครัวที่อบอุ่น มีพ่อ แม่ลูกอยู่พร้อมหน้าปัญหาระหว่างสามีภรรยาที่เคยมีบ้างแล้วก็เข้าใจกันได้ เป็นเรื่องที่ฝ่ายภรรยาเข้าใจผิดคิดว่าเขาไปซื้อเสื้อผ้าให้ผู้หญิงอื่น เพราะภรรยาพบบิลเก็บค่าตู้ในกระเป๋าสตางค์ ทำให้ภรรยาแสดงที่ทำมันเขาอยู่หลายวันจนโมตรีรู้สึกอึดอัด เขาจึงถามภรรยา ภรรยาก็ร้องไห้แล้วบอกเรื่องที่เป็นสาเหตุดังกล่าว และเมื่อทราบความจริงเรื่องก็จบลงด้วยความเข้าใจกันด้วยดี

ไมตรี ลิมปิชาติกับพ่อภรรยาหรือพ่อตาในสนธิสมรกันอย่างดีมิได้ เป็นปัญหาระหว่างต่อต่อกับลูกเขย และไมตรีนำมาเขียนในเรื่อง "พ่อตาบ้านเหิง" ว่า

พ่อตารักผมเหมือนลูกจริงๆของท่าน อันนี้ถึงท่านไม่บอกแต่สายตาของท่านบอก ซึ่งผมเคยสังเกตตอนท่านถอดแว่น

.....

ถึงว่าแหละผมก็โชคดีที่มีพ่อตาอย่างท่าน ท่านทักท้วงที่ทั้งพ่อตา (ที่จริงพ่อเมีย) อาจารย์ และหลายสิ่งหลายอย่างของผม

ท่านสอนให้ผมทำงาน ในชีวิตของท่านเคยผ่านงานมามากทั้งงานหลวงงานราษฎร์ ประสพการณ์ต่างๆท่านได้เล่าให้ผมฟัง เพื่อให้ผมได้เป็นบทเรียนและบทที่ทางในการทำงาน

เวลาผมมีเรื่องบาดหมางกับเมียท่านจะเป็นผู้เกลี้ยกล่อมมาให้เสมอจนเข้าใจกันเสียเทคนิคต่างๆในการเป็นพ่อบ้านที่ดีท่านก็สอน และแม้กระทั่งลีลาการครองรักทั้งในห้องและนอกห้อง ท่านก็แนะนำให้ผมอย่างไม่มีอคติ บ่ พ่อตาอย่างนี้หาที่ไหนได้จริงไหมครับ

ไมตรียังเล่าในเรื่องนี้ต่อไปอีกว่าพ่อตาของเขามีโรคประจำตัวต้องเข้าโรงพยาบาลด้วยโรคหอบหืดเป็นประจำ เขารู้สึกสงสารมากเวลาหอบแต่ก็ไม่รู้จะช่วยอย่างไร พ่อตาเขารักหลานๆมากและมักเกรงใจลูกๆ บางทีไปโรงพยาบาลก็จะไปเองไม่ค่อยวานลูกหรือลูกเขย

ความรักความผูกพันภายในครอบครัวของไมตรี ลิมปิชาติมีต่อภรรยาและลูกมาก ดังที่เขานำมาเขียนไว้ในหนังสือหลายตอน เช่น เรื่องสู่ถิ่นพันเกาะ เป็นการเล่าเรื่องต่างๆ โดยเขียนเป็นจดหมายถึงลูก เมื่ออยู่ยังต่างแดน ว่า

การเขียนจดหมายถึงลูกตัวอย่างหนึ่ง คือทำให้ลูกและแม่ของลูกได้รู้ความเคลื่อนไหวของพ่อทุกระยะ โดยเฉพาะแม่คงอยากรู้ว่าใครอื่นว่าพ่อไปซุกกิดที่ไหนบ้าง ลูกช่วยบอกแม่ด้วยว่าอย่าเป็นห่วงพ่อให้มาก ยิ่งงาก็จะกลับบ้านด้วยความเรียบร้อยตามเคยแต่ที่ไม่ดีสำหรับ

พ่อที่ต้องมานั่งเขียนจดหมายถึงลูกก็ตรงที่เมื่อจับปากกาทุกครั้งจะต้องคิดถึงบ้าน การคิดถึงนี่
เป็นการทรมานอย่างหนึ่ง ลูกคงรู้สึกดีเพราะพ่อเชื่อว่าลูกจะต้องคิดถึงพ่อเช่นกัน

ผู้ถิ่นพันเกาะ : 111

อาชีพการงาน

ปีพ.ศ. 2507 เป็นช่างจัดวาง กองควบคุมอาคารเทศบาลกรุงเทพฯ

ปีพ.ศ. 2509 เป็นช่างควบคุมการประปาเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ปีพ.ศ. 2510 เป็นหัวหน้าเขตบริการผู้ใช้น้ำ จังหวัดสมุทรปราการ

ปีพ.ศ. 2523 เป็นผู้ช่วยผู้จัดการด้านบริการสำนักงานประปาสภาวพระโขนง

การประปานครหลวง

ปีพ.ศ. 2525 เป็นผู้จัดการสำนักงานประปา สาขาสุขุมวิท-พัฒนาการ

ปีพ.ศ. 2538 เป็นผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์การประปานครหลวงจนถึงปัจจุบัน

ผลงานด้านการเขียน

ก่อนเริ่มงานเขียน ใมตรีมินิสัยรักการอ่านมาก่อน เขาเป็นคนชอบอ่านหนังสือ และชอบ
อ่านเรื่องสั้นของอาจินต์ ปัญจพรรค์ ชุตเมืองแร่

งานเขียนเรื่องสั้นเรื่องแรก ชื่อเรื่อง "หล่อนต่ำเพราะอยากสูง" ลงพิมพ์ครั้งแรกใน
วารสารฟ้าเมืองไทย ของอาจินต์ ปัญจพรรค์ ฉบับประจำวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2513 งาน
เขียนในระยะแรกๆได้รับการสนับสนุนจาก อาจินต์ ปัญจพรรค์ นิลวรรณ ปิ่นทอง และ ประจวบ
ทองอุไร

เรื่อง"หล่อนต่ำเพราะอยากสูง"ที่ได้ลงในวารสาร ฟ้าเมืองไทยเป็นครั้งแรกนั้นเป็นเรื่อง
ที่ใมตรีเขียนเก็บไว้ แล้วยังไม่กล้าส่งไปลงที่ใดจนกระทั่งแต่งงานเมื่อภรรยาคุณพักตร์พริ้งมาพบเข้า
จึงแนะนำให้ส่งไปลง เขาจึงตัดสินใจส่งไปที่ฟ้าเมืองไทย และได้รับการลงพิมพ์ จากการประสบ
ความสำเร็จในการเขียนในครั้งนั้นทำให้เขาเกิดกำลังใจในการเขียนต่อมา เรื่องสั้นของเขาส่งไป

ตามวารสารที่มีชื่อเสียงหลายฉบับ เช่น พัชราเมืองไทย สยามรัฐสัปดาหวิจารณ์ สตรีสาร ขวัญเรือน ขาวกรุงปาร์ ลอนา ภรรยา ภัย แมน รจนา พาที เป็นต้น

ผลงานเรื่องสั้นเป็นชุดที่ได้รับความนิยม คือชุดนี้้ประทับใจ ลงพิมพ์ในหนังสือฟ้าเมืองไทย ชุดคนอยู่วัด ลงพิมพ์ในสตรีสาร และขาวกรุง ชุดข้าราชการ ลงพิมพ์ในสยามรัฐสัปดาหวิจารณ์ มีเรื่องสั้นประมาณ 200 เรื่อง

งานเขียนของไมตรี นอกจากเรื่องสั้นแล้วยังมีงานเขียนประเภทอื่น ๆ อีกดังนี้

นวนิยาย มีเรื่อง เศรษฐีอุบัติเหตุ ครั้งเดียวพอ ความรักของคุณหญิง ดอกเตอร์ "กรร" เจ้าพ่อจาเป็น บ้านหลังนั้นของใคร ยอดคุณลูก รักได้กลิ่น ยอดหญิงนักตบ กว่าจะเป็นแม่หม่า สารคดี ส่วนใหญ่เป็นสารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่เรื่อง เกี่ยวกับเมีย ถนนฟ้าเหลือง สุถิ่นพันเกาะ เทียวเมืองฝรั่ง ไปเยี่ยมอาวมาเมืองจีน เบิ่งลาว 14 วัน 5,000 กิโลเมตร หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ได้แก่เรื่อง จันคือต้นไม้ (เป็นเรื่องมาจากเรื่องสั้น) ไข่ถึถอยาก กลับบ้าน บ้านของมังคุด คุยกับแมงมุม ลุงหมื่นกับสิงขึ้นต้นมะพร้าว นกของด้อย

งานเขียนในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ในคอลัมน์ "ลอยตามลม"

ไมตรีเล่าถึงการเขียนเรื่องเพื่อส่งต้นฉบับเพื่อในคอลัมน์ "ลอยตามลม" ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เรื่อง "ต้นฉบับ" ว่า

สมัยแรก ๆ ที่ผมเริ่มเขียนหนังสือใหม่นั้น ผมเขียนต้นฉบับด้วยดินสอ เพราะถนัดมือกว่าเขียนด้วยอย่างอื่น และหาง่ายด้วย ไม่ต้องซื้อเอง เพียงขอแบ่งดินสอของลูก ๆ มาเขียน อยู่ต่อมาารู้สึกว่าเขียนด้วยดินสอไม่ค่อยสะดวกเพราะต้องเหลา เสียเวลาด้วยจึงหันมาเขียนต้นฉบับด้วยปากกา ลูกเส้นราคาถูก ซึ่งมีสิทธิ์ลืมไว้ที่ไหนก็ได้

เขียนต้นฉบับเสร็จ ผมจะให้เมียบ้าง เพื่อนที่ทำงานซึ่งชินลายมือผมอย่างดีบ้างช่วยพิมพ์ติดอีกทีหนึ่ง เพราะลายมือของผมเหมือนไก่สามตัวช่วยกัน เขียนส่งต้นฉบับลายมือตัวเองไป มีหวังถูกบรรณาธิการขยี้ทั้งตะกร้าตั้งแต่อ่านบรรทัดแรก

พอพิมพ์ดีดเสร็จแล้วผมต้องมาอ่านเทปทวนใหม่ ตรวจสอบว่าพิมพ์เหมือนต้นฉบับหรือไม่ บางประโยคพิมพ์มาไม่ตรงกับต้นฉบับ เพราะคนพิมพ์อ่านไม่ออก จึงใช้วิธีเดา ผมก็ไม่รู้ว่า

อะไร ผมจะแก้มาให้ถูกต้อง แต่บางครั้งคนพิมพ์ซึ่งเขาต่างกำหนดว่าผมตีความต้นฉบับ ผมจะ
หาเลยเสียไม่แก้กลับ

ว่าคนอื่นเขียนต้นฉบับอยู่นานปี วันหนึ่งผมเกิดนึกอะไรขึ้นมาไม่ทราบ เกิดมีความคิดว่า
ควรพิมพ์ต้นฉบับเองเสียเลยจะดีกว่า เพราะผมเห็นนักเขียนหลายคนเขาพิมพ์เองทั้งนี้ ผม
จึงอยากเลียนแบบบ้าง

แต่พอเอาเข้าจริง กลับรู้สึกว่าการพิมพ์ดีด ประการแรกจะต้องหัดพิมพ์ดีดเสียก่อน
ประการที่ 2 จะต้องพิมพ์จนเคยชินด้วย ไม่นั่นเองนึกอะไรไม่ออก เสียงพิมพ์ดีดลงรบกวน
ประสาทตัวเอง ผมจึงเลิกล้มความคิดนี้

โมตรี ลิมปิตาติเป็นคนที่ชอบการอ่านและการเขียน โมตรีเล่าไว้ในเรื่อง "เมียบ"
(2519 : 140-141) ว่า

ผมไม่เพียงแต่ชอบอ่านอย่างเดียว ในส่วนลึกผมเฝ้านอยากเป็นนักประพันธ์ด้วยพยายาม
ฝึกฝนตนเองเขียนชุกเขียนช่นไว้มันชัก ส่วนใหญ่เป็นเรื่องสั้นที่ยังไม่กล้าส่งไปที่ไหน

วันหนึ่งเมียมาจัดโต๊ะให้ผมอ่านพบเข้า ผมจึงยอมสารภาพกับเธอจนหมดสิ้นว่ารักการ
เขียน แต่มันก็ยังไม่กล้าบอกเพราะอาย บอกเธอเพียงว่าชอบอ่านเฉย ๆ เธอยิ้ม เป็นยิ้มเยาะ
เย้ยหรือยิ้มดีใจที่มีสามีเป็นนักเขียนอนาคตก็เคียดๆ อย่างไม่รู้ก็ตาม วันนั้นเธอตั้งหน้าตั้งตา
อ่านเรื่องที่ผมเขียนเก็บไว้นาน เธอชอบใจเรื่องหนึ่ง บอกให้ผมส่งไปให้โดยสารมีชื่อฉบับ
หนึ่งพิจารณา ผมจึงได้ส่งไปอย่างไม่ค่อยแน่ใจนัก ปรากฏว่าเพียงไม่นานได้รับการลงพิมพ์
ผมดีใจนอนไม่หลับหลายคืน ที่นี้ผมเขียนเป็นการใหญ่ ก่อนส่งไปที่ไหนพิจารณาลง ผมจะไว้
บรรณาธิการคนแรกที่บ้าน คือเมียอ่านและวิจารณ์เสียก่อนเสมอ เพื่อความแน่ใจ ระยะนั้น
ถึงแม้เรื่องที่ดีพิมพ์บ้างไม่ได้บ้างก็ชื่นใจ

ต่อจากนั้นถ้าไม่เพียจริง ๆ ผมจะนั่งเขียนหนังสือทุกคืน เขียนด้วยใจรักและมีความมุ่งมั่น
มัน พอผมเริ่มลงมือเขียน เมียจะขงกาแห้ววางไว้ให้ และเหลาดินสอไว้เสร็จ ผมก็เงยหัว
ทำยังกับนักเขียนใหญ่ๆ ที่มีผลงานออกสู่ผู้อ่านเพียงไม่กี่เรื่อง

ในสมัยที่ตั้งสำนักพิมพ์"หนอน"เพื่อพิมพ์หนังสือออกจำหน่ายนั้น ไม้ตรีเคยเขียนเล่าไว้ในเรื่อง "ด้วยความรัก" (2525 : 67-69) ว่า

นอกจากเขียนหนังสือแล้ว ข้าพเจ้ามีงานอดิเรกอีกอย่างหนึ่งคือพิมพ์หนังสือขาย โดยเขียนเองพิมพ์เองบ้าง ชื่อเรื่องของคนอื่นมาพิมพ์บ้าง

การเขียนเองพิมพ์เองดีตรงที่ ถ้าขาดทุนก็ขาดทุนเอง ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน และถ้าได้กำไรหนังสือขายได้จะชื่นใจมีความสุขอย่างบอกไม่ถูก

ข้าพเจ้าเริ่มต้นทำธุรกิจแขนงนี้มานานหลายปี ส่วนใหญ่เป็นผลงานรวมเรื่องสั้นฉบับกระเป๋

บางเล่มขายดีต้องพิมพ์ซ้ำ บางเล่มขายไม่ได้ ต้องมานั่งข้าใจอยู่บ่อย ๆ

หลังจากเก็บหนังสือคืนจากร้านที่ฝากขายแล้ว ข้าพเจ้าใช้วิธีระบายหนังสือให้หมดไป ด้วยการให้นักเรียนออกเร่ขายในตอนหยุดเทอมแต่ละปี แต่ไม่ค่อยได้ผลนัก เพราะการขายหนังสือต้องอดทน เข้าเสนอขาย 10 ราย อย่างมากก็มีผู้ซื้อรายเดียว เพราะคนไทยโดยเฉพาะผู้ชายนิยมกินเหล้ามากกว่าอ่านหนังสือ เมื่อเด็กขายไม่ได้ก็ถอยหนีหมด

นอกจากใช้ระบายหนังสืออย่างที่ว่านี้แล้ว ข้าพเจ้ายังใช้วิธีการออกร้านขายในงานสัปดาห์หนังสือปีละครั้งอีก

ถึงอย่างไรก็ยังมีหนังสือเหลือระบายไม่หมด ยิ่งพิมพ์มากขึ้นหนังสือเหลือก็จะมากตาม

ข้าพเจ้าเคยตั้งใจว่า หนังสือที่เหลือเหล่านี้จะพยายามเจาะเย็น ๆ ระบายไปเรื่อยไม่เลหลังให้ไปกองขายลดราคาอยู่กับดินที่สนามหลวงให้เสียชื่อเสียงสำนักพิมพ์และคนเขียน

แต่พอถึงเวลาเข้าจริงๆ หนังสือเหลือมีมากขึ้นจนเก็บไม่ไหว เพราะบ้านที่เก็บหนังสือทนน้ำหนักไม่ได้กำลังจะพัง ประกอบกับเงินทุนหมุนเวียนเริ่มหมุนไม่ทัน เพราะกำไรจมนอยู่ที่กองหนังสือเหลือนั่นเอง จึงจำเป็นต้องขายเหมาไปด้วยราคาถูก

วันที่ผู้ซื้อมามัดขนไปนั้นข้าพเจ้าเห็นแล้วใจหาย นึกสงสารหนังสือที่ต้องขายในราคาถูกเหล่านั้น

ผู้ซื้อหนังสืออย่างนี้ปรานีปราศรัย บางเล่มตกหล่นต้องมัดกันหา

นั่นเป็นเรื่องราวที่ผ่านมา แต่ถึงอย่างไรข้าพเจ้าก็ยังพิมพ์หนังสือขายต่อไป เพราะ
ธุรกิจแทบทุกอย่างเมื่อทำแล้วมักจะหยุดไม่ได้ มีอะไรติดขัดบกพร่องเราก็ต้องหาทางแก้ไข
เอาชนะมันให้ได้

ด้วยความรัก : 67-69

โมตรี ลิ้มพิชาติ เขียนเรื่องของตนเองว่าชอบการเขียนหนังสือจะหาโอกาสและสถานที่
ในการเขียนหนังสือไว้ในเรื่อง "สู่ถิ่นพันเกาะ" เขียนเป็นลักษณะจดหมายจากฟิลิปปินส์ถึงลูกที่อยู่
เมืองไทย ว่า

เวลาพ่ออยู่บ้านตอนที่พ่อมีความสุขคือ ตอนที่พ่อได้นั่งเขียนหนังสืออยู่ในห้อง ๖๖ ขณะที่
เห็นลูกนอนหลับอยู่บนเตียงกับแม่ พ่อเห็นลูกแล้วมีกำลังใจอย่างบอกไม่ถูก

พ่อชอบเขียนหนังสือ พ่อฝันอยากเป็นนักเขียนตั้งแต่เด็กแล้ว พ่อก็ได้เป็นจริง ๆ ถึงแม้
เป็นได้เพียงนักเขียนเล็ก ๆ คนหนึ่งแต่พ่อก็ภูมิใจ

...

หลังจากพ่อไปดูงานการประชุมแล้วตั้งแต่บ่ายไปจนถึงค่ำว่าง พ่อเลยถือโอกาส
หลบมานั่งเขียนจดหมายอยู่คนเดียวที่ร้านอาหารบนชั้นดาดฟ้าสูงสุดของโรงแรม

สู่ถิ่นพันเกาะ : 111

วิธีการที่จะได้เรื่องเพื่อนมาเขียน โมตรี ลิ้มพิชาติ เคยเล่าไว้ในเรื่อง "ความภูมิใจ
ของสาว 17" ว่า

ข้าพเจ้าเป็นนักเขียนเรื่องสั้น เวลาจะหาเรื่องมาเขียน วิธีที่ดีที่สุดที่ข้าพเจ้าทำก็คือ
การได้คุยกับใครสักคน ถ้าคนผู้นั้นไม่เคยรู้จักมาก่อนยิ่งดีเพราะเรื่องที่อยู่กันนั้นถ้าคุยให้ดี ๆ
จะได้เรื่องราวเอามาเขียนได้ ถึงแม้ว่าอาจไม่ใช่เรื่องที่ดีที่สุด แต่มันก็เป็นเรื่องจริง ที่ไม่ควร
มองผ่าน

ข้าพเจ้าเคยได้เรื่องสั้นจากช่างตัดผม คนขับแท็กซี่ คนทอดแหริมฝั่งทะเล และแม้กระทั่งคนขายตัวขายสล็อตเตอร์มาแล้ว

คนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน อยู่ ๆ เราจะเข้าไปคุยด้วยไม่ใช่ง่าย เพราะวันนั้นถ้าเราลืมรถหนวด หรือเริ่มต้นพูดตึงเกินไป ใช้ประโยคที่ไม่ไพเราะ คนที่เราจะคุยด้วยอาจเดินหนีไปดื้อ ๆ

วิธีที่จะพูดกับคนแปลกหน้าได้ง่าย ก็คือคนที่ประกอบอาชีพทางค้าขาย เราไปอุดหนุนซื้อสินค้าหรือขอซื้อบริการแล้วถือโอกาสชวนคุย แบบนี้จะไม่มีการรังเกียจ

ความภูมิใจของสาว 17 : 34-35

นามปากกาที่ใช้ โมตรี ลิขิตชาติมีกาใช้นามจริงในงานเขียนเป็นส่วนใหญ่ มีการใช้นามปากกาอยู่บ้างไม่มากนัก ดังนี้

1. เมฆ เมืองใต้ สำหรับเขียนบทความกีฬา
2. ป้อม ปีกกา สำหรับเขียนบทความทั่วไป

นอกจากนี้ยังมีนามปากกาอื่นที่ใช้บ้าง เช่น พลุ่ย บางจาก และ อังคาร กำลังเมา

งานเขียนในปัจจุบัน

ปัจจุบันงานเขียนเรื่องสั้นของโมตรีลดลง เพราะมีภารกิจต้องรับผิดชอบในงานประจำ แต่ก็ยังมีหนังสือรวมเล่มพิมพ์ออกมาบ้างจะเป็นเรื่องเก่าที่เขียนไว้ นามานิพนธ์ใหม่ เช่น ขี้เมาใหญ่ อุบัติเหตุในห้องเล็ก

งานเขียนอื่นๆที่ยังมีอยู่ตามวารสาร และหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ในวารสารสตรีสาร เขียนสารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วารสารใกล้หมอ รักลูก งานเขียนหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ชื่อคอลัมน์ "หัวใจมีดิน" เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ลงในฉบับประจำวันอาทิตย์

งานทางด้านธุรกิจ

โมตริเคยจัดตั้งสำนักพิมพ์ ชื่อสำนักพิมพ์กนกอน เหตุที่ตั้งเพราะ เห็นว่ามีเรื่องสั้นที่เขียนไว้ มีจำนวนมากพอที่จะทำเป็นเล่ม เขาคิดอยากจะพิมพ์รวมเล่มแต่ก็ไม่กล้านำไปให้สำนักพิมพ์ใดจึงเอามาพิมพ์เอง มีการพิมพ์งานของตัวเอง และรับงานเขียนของผู้อื่นมาพิมพ์ด้วย ในปัจจุบันสำนักพิมพ์ กนกนเลิกกิจการแล้ว เพราะสาเหตุจาก กระดาษมีราคาแพงซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายต้นทุนการพิมพ์ มีราคาสูง

ภาคผนวก ข

รายชื่อหนังสือของไมตรี ลิมปชาติ มีดังนี้

เรื่องสั้นของ ไมตรี ลิมปชาติ ที่พิมพ์รวมเล่ม นวนิยายมีดังนี้

ชื่อหนังสือ	ปีที่พิมพ์	จำนวน
1. ทางออกที่ถูกปิด	2516	12 เรื่อง
2. เกาไม่ถูกที่คัน	2517	11 "
3. หยิกก็เจ็บ	2518	16 "
4. ช่องว่างระหว่างฟัน	2519	14 "
5. คนอยู่วัด	2519	15 "
6. ทางไปสุขา	2520	20 "
7. บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง	2521	17 " มีซ้ำ 3 เรื่อง
8. ประสาพ่อบ้าน	2523	15 เรื่อง
9. เมื่อผมถูกจับขึ้นเตียง	2524	11 "
10. ถนนชีวิต	2525	21 " มีซ้ำ 5 เรื่อง
11. ชุดประปาหรรษา	2534	15 " มีซ้ำ 7 "

รวม 152 เรื่อง

ในหนังสือแต่ละเล่มมีเรื่องที่น่าสนใจรวบรวมนี

เรื่องชุด "ทางออกที่ถูกปิด" มีเรื่องสั้นจำนวน 12 เรื่อง ดังนี้

1. นีแหละราชการ
2. เลี้ยงฉลองขึ้น
3. มะรีนนี้รัฐมนตรีจะมา
4. น้าทรยศ
5. แพนน้ำ
6. พินน้ำ
7. น้ำเค็ม
8. รถหลวง
9. วิศวกรคิด
10. ผู้รับเหมาใหญ่
11. อิทธิฤทธิ์กล้วยแขก
12. ทางออกที่ถูกปิด

เรื่องชุด "เกาะไม่ถูกที่คัน" มีเรื่องสั้นจำนวน 11 เรื่อง ดังนี้

1. จำคัน
2. เงินชั่ว
3. รุ่ง
4. นายมั่นคนงาน
5. น้าเมา
6. หมาของคุณนาย
7. เจ้าเมืองคนใหม่
8. น้าจ

9. คำน้ำผึ้ง

10. ฟ้าเฝ้า

11. ภูผา

เรื่องชุด "หยิกก็เจ็บ" มีเรื่องสั้นจำนวน 16 เรื่อง ดังนี้

1. หล่อนตาเพราะอยากสูง

2. เด็กชัชรองเท้า

3. ห้องที่สี่

4. รักของลาฟอง

5. ของขวัญ

6. ผีที่รัก

7. ยังไม่จบเรื่อง

8. บาปร่วมบุญ

9. เธออยู่ไหน

10. ครูแปลก

11. นกน้อย

12. นักเขียนกับนักเลง

13. อีกแห่งหนึ่งงานเมืองไทย

14. จากหลังบ้าน

15. ชีวิตจิต

16. จันคือต้นไม้

เรื่องชุด "ช่องว่างระหว่างฟัน" มีเรื่องสั้น 14 เรื่อง ดังนี้

1. ลูกสมัยนี้
2. หาเรื่องกินเหล้า
3. ในกระเจกบานนั้น
4. เมื่อผมเลี้ยงนก
5. เช็ดแล้วจริงๆ
6. ห้องเป็นเหตุ
7. การลดความอ้วนที่ไม่ได้ผล
8. ลุงจวน
9. อารมณ์คนตกงาน
10. ช่วยตัวเอง
11. เมื่อผมเกือบจะมีหัวใจ
12. เมีย
13. ไข่แวงเจ้าของโครงการสารพัด
14. รักของโรสภณ

เรื่องชุด "คนอยู่วัด" มีเรื่องสั้น 15 เรื่อง ดังนี้

1. รางวัล
2. แผนของล้าน
3. ไข่ไก่
4. เหตุเกิดจากสี
5. ที่ก๊อกรั้วชีวิตร
6. สักดินนาในวัด

7. รองเท้าหาย
8. ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของโรงจมน้ำ
9. ค่าของเหรียญทอง
10. เตี้ยง
11. โทรเลขจากบ้าน
12. ขยายเลือด
13. ขูดขูดยั้ง
14. หลวงปู่
15. เรื่องของไอ้หนักยังไม่จบ

เรื่องชุด "ทางไปสุชา" มีเรื่องสั้น 20 เรื่อง ดังนี้

1. ต้นไม้ก็น่าจะมีหัวใจ
2. ฤทธิ์เหาะ
3. คารารับเชิญ
4. คนขายกล้วยเตี้ยว
5. แหกขาม
6. เมื่อผมเปิดร้านขายหนังสือ
7. ขาขาวตัวคนเดียว
8. สัตว์เลี้ยงในอนาคต
9. ผู้หญิงคนหนึ่ง
10. ก่อนถึงปีใหม่
11. นิยายจากช่างตัดผม
12. อุบัติเหตุในห้องเล็ก

13. เรื่องของการแก้มัน
14. เทียวปากน้ำอย่างย่น
15. อิจฉาหมา
16. นิทานจากคุณลุง
17. กรุงเทพฯเดี่ยว
18. ตี๋จนได้เรื่อง
19. กลัวตาย
20. เหตุเกิดจากล้อตเตอร์

เรื่องชุด "บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง" มีเรื่องสั้น 17 เรื่อง ดังนี้

1. จดหมายถึงเฮีย
2. ความสุขปีใหม่
3. หมอวีระ
4. ค่าของปริญญา
5. แผนแนวการศึกษาแบบไทยไทย
6. คนเลี้ยงนก
7. วันเกิด
8. เขารังจริงหรือ
9. พ่อผิดหรือ
10. ทางออกของช่างไม้
11. คนหนังสือพิมพ์
12. เรื่องในคุก
13. อะไรคือความจริง

14. ความทุกข์หลังพวงมาลัย
15. นิทานเรื่องหมา 2 ตัว
16. ป้ากับคนขี่สามล้อ
17. บุรุษผู้เอาหัวชนกำแพง

เรื่องชุด "ถนนชีวิต" มีเรื่องสั้น 21 เรื่อง ดังนี้

1. ราคาของเกียรติยศ
2. โกรธกันแน่
3. ควายตัวหนึ่ง
4. ชายขายหมูอย่าง
5. นิทานจากคุณลุง
6. หมอสัญญา
7. คนขายถ่าน
8. ทาสเงิน
9. ตกปลาอึ้มปลา
10. เรื่องของการแค้น
11. ด้วยความรัก
12. ภาพชีวิตข้างโต๊ะอาหาร
13. ในคอกฟิฟิออฟ
14. หมอขี่เล่น
15. พ่อค้าเบ็ดผู้ทรนง
16. ต่ออายุ
17. กลัวตาย

18. นักรบ
19. คนขายกล้วยเดี่ยว
20. ก่อนถึงป่าหม่น
21. ความตายครั้งสุดท้าย

เรื่องชุด "ประปาทรรษา" มีเรื่องสั้น 15 เรื่อง ดังนี้

1. แพนน้ำ
2. น้ำทรายศ
3. พิชน้ำ
4. น้ำเค็ม
5. น้ำจ
6. คำน้ำแพง
7. น้ำเนา
8. แผลสงครามต์
9. วิธีสุดท้าย
10. คนอ่านน้ำ
11. ถึงสูง
12. ประสาทติเฟื่อง
13. ช่างประปาจี้เครื่องบิน
14. พันน้ำ
15. ขายนน้ำ

เรื่องชุด "ประสาพ่อบ้าน" มีเรื่องสั้น 15 เรื่อง ดังนี้

1. ความ(ไม่)รู้เรื่องจ่ายตลาด
2. อีกวิธีหนึ่งในการเลือกสามี
3. เมียผมท้องอีกแล้ว
4. พ่อตาบ้านเถิง
5. ยานอนหลับขนานพ่อตา
6. ลูกบาสเข้าโรงเรียน
7. เมื่อผมไปฮั่นไฉน
8. หันร้อนไปหาร้อน
9. คนขับรถประจำบ้าน
10. เทียวไปกับความหลัง
12. หันเมียเทียว ตอนที่ 1
13. หันเมียเทียว ตอนที่ 2
14. หันเมียเทียว ตอนที่ 3
15. หันเมียเทียว ตอนที่ 4

เรื่องชุด "เมื่อผมถูกจับขึ้นเจียง" มีเรื่องสั้น 11 เรื่อง ดังนี้

1. เมื่อผมถูกจับขึ้นเจียง
2. จากราบคนเหงถึงสุรขทัย
3. ความภูมิใจของสาว 17
4. ขวาล่าสุด
5. นรกไม่ต้องการฉัน
6. ผู้หญิงชื่อฮ้อย

7. ลูกสาวผู้ว่า
8. บ้านพี่ของชายโรค
9. ฟ้าต้มอิฐ
10. สาวปีศาจ
11. คู่กับแอปเปิ้ล 2 ลูก

เรื่องชุด "การเดินทางไปและกลับ(ของผมเอง)" มีเรื่องย่อย 11 เรื่อง
ดังนี้

1. การเดินทางไปและกลับ(ของผมเอง)
2. ไปอุดรกับสมาคมท้าว
3. เทียวเขาใหญ่หน้าหนาว
4. ไปกินทุเรียนที่ระยอง
5. เทียวเขื่อนกับชาวเขื่อน
6. ไปเยี่ยมครูบ้านนอก
7. ผ่าป่า บ้านหุบเขา สู้ภัย
8. พ่อบ้านไปทอดผ้าป่า
9. สวนสัตว์เปิด
10. บันทึกการเดินทาง
11. พักผ่อนที่ประจวบฯ
12. หมู่บ้านแผ่นดินทอง
13. หนีเมียไปเที่ยวน่าน (1)
14. หนีเมียไปเที่ยวน่าน (2)
15. หนีเมียไปเที่ยวน่าน (3)

เรื่องชุด "วิถีไทดำไทข่า" มีเรื่องย่อย 18 เรื่อง ดังนี้

1. อาหารตา
2. เรื่องของลมอีกชนิดหนึ่ง
3. พุดจาประสารวย
4. วิธีคุมกำเนิด
5. อะไรเอ่ย
6. เสียงรอตครวญจากบางกอก
7. เหตุปกติของไทยแลนด์
8. อาหารบำรุงเชือกส์
9. ระหว่างปีกับเงิน
10. โลกบ้างบอๆ
11. บทสนทนากลางสายฝน
12. นรกอ่อนประชาสัมพันธ์
13. กรุงเทพฯสีขาว
14. ลดน้ำหนัก
15. พ่อบ้านสิมมนา
16. สิ่งที่ได้จากการเดินทาง
17. สงขลาวันนี้
18. เมื่อหสอนพูดถึงสามี

เรื่องปกิณกะ มี 5 เล่ม ดังนี้

1. เป็นลมร้อน	ปีที่พิมพ์ 2522	มี	เรื่องย่อย 22	เรื่อง
2. รังสีกำสาไข่มุ	"	2524	"	18 "
3. ความคิดจับฉ่าย	"	2524	"	21 "
4. ยิ้มฉลอง200ปี	"	2525	"	36 "
5. ยิ้มขามใหญ่	"	2535	"	22 "

สารคดี มี 11 เรื่อง ประกอบด้วยสารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 10 เรื่อง

และสารคดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ 1 เรื่องดังนี้

1. เที่ยวกับเมีย
2. เที่ยวเมืองฝรั่ง
3. ไปเยี่ยมอำมาเมืองจีน
4. สู่ถิ่นพันเกาะ
5. เบิ่งลาว
6. 14วัน5,000กิโลเมตร
7. เที่ยวกับเพื่อน
8. คนงานฟ้าเหลือง
9. เที่ยวเรื่อยเรื่อย
10. ในอ้อมกอดของภูเขาสีขาว
11. ทะเลป่าภูเขา

นวนิยาย มี 12 เรื่อง ดังนี้

1. เศรษฐีอุบัติเหตุ
2. ครึ่งเดียวพอ
3. ความรักของคุณหลุย
4. ดอกเตอร์"ครก"
5. เจ้าพ่อจาเป็น
6. บ้านหลังนั้นของใคร
7. ยอดคุณลูก
8. รักได้คลื่น
9. ยอดหญิงนักตบ
11. บ้านของมังกร
12. กว่าจะเป็นแชมป์

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกนกวรรณ สุวรรณวิทย์

เกิด วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2499

สถานที่เกิด จังหวัดชลบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 391 ซอยประชาสันติ 3 ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง

กรุงเทพมหานคร 10310

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานคร 10100 หมวดวิชาภาษาไทย

ขณะนี้ได้รับคำสั่งย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ ณ โรงเรียนประชารามณูร์

อุบลรัตน์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2539

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีจันทน์วิทยา

พ.ศ. 2511 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนประชารามณูร์อุบลรัตน์

พ.ศ. 2516 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5) โรงเรียนสายปัญญา

พ.ศ. 2520 ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2539 การศึกษามหาบัณฑิต คณะบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อารมณ์ขันในวรรณกรรมของไมตรี ลิมปิสาทิ

บทคัดย่อ

ของ

กนกวรรณ สุวรรณวิทย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

พฤษภาคม 2539

ปริญญานิพนธ์เรื่อง อารมณ์ขันในวรรณกรรมของโมตรี ลิมปิชาติ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีและสารคดี โดยศึกษาจากวรรณกรรม ประเภทบันเทิงคดีซึ่งประกอบด้วยหนังสือรวมเรื่องสั้น 10 เล่ม นวนิยาย 10 เรื่อง รวมเรื่อง ปกิณกะ 6 เล่ม และเรื่องในหนังสือที่เขียนร่วมกับผู้แต่งคนอื่นๆ ในชุด "ยิ้ม" ของสำนักพิมพ์ "หนอง" และเรื่องประเภทสารคดีซึ่งมีจำนวน 11 เรื่อง

ผลการศึกษาพบว่า การสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี มีกลวิธีสร้าง อารมณ์ขันแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ เนื้อหา ภาษา และ กลวิธีการประพันธ์

เนื้อหา แบ่งออกได้ดังนี้ คือ การสร้างเรื่องเกินจริง สิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย เรื่องสัปดน ลักษณะรูปร่างของคน พฤติกรรมของคน เรื่องที่ไม่สัมพันธ์กัน และ เรื่องเข้าใจผิด

การใช้ภาษา แบ่งได้ดังนี้ คือ เรื่อง เสียง การใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้สำนวน และการ ใช้ภาษาภาพพจน์

การใช้ภาษาเพื่อเสียง มีการใช้คำสัมผัส และการใช้สำเนียงล้อเลียนสำเนียงภาษาของ ชาวจีน และอินเดีย การใช้คำหรือกลุ่มคำ แบ่งได้ดังนี้ การเล่นคำ การซ้ำคำ การสร้างคำใหม่ การกลับคำ การใช้คำตรงกันข้าม การใช้คำหรือกลุ่มคำในบริบทที่ใช้ร่วมกันไม่ได้ การใช้สำนวน มีการใช้สำนวนเดิม และ การเปลี่ยนแปลงสำนวน การใช้ภาษาภาพพจน์ มีการใช้ความเปรียบ ได้แก่ ความเปรียบประเภท อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และการกล่าวเกินจริง

กลวิธีการประพันธ์ ใช้วิธีการปิดเรื่องหรือการจบเรื่องแบบพลิกความคาดหมาย หรือ แบบหักมุม

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทสารคดี ประกอบด้วยสารคดีจำนวน 11 เรื่อง ประกอบด้วยสารคดีท่องเที่ยวจำนวน 10 เรื่องและสารคดีเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 1 เรื่อง ในวรรณกรรมประเภทสารคดีพบว่ามีกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันแบ่งได้ 2 ด้าน คือ เนื้อหา และ การใช้ภาษา

เนื้อหา แบ่งออกได้ดังนี้ การใช้เรื่องเกินจริงหรือสิ่งสมมุติ สิ่งที่ไม่ควรนำมาเปิดเผย สิ่งที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน เรื่องสัปดน รูปร่างลักษณะของคน และพฤติกรรมของคน

การใช้ภาษา แบ่งออกได้ดังนี้ การใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้สำนวน และการใช้ภาษา
ภาพพจน์ การใช้คำ แบ่งออกดังนี้ การเล่นคำ การซ้ำคำ การสร้างคำใหม่ การกลับคำ และ
การใช้คำหรือกลุ่มคำในบริบทที่เข้าร่วมกันไม่ได้ การใช้สำนวนมีการใช้สำนวนเดิมและเปลี่ยนแปลง
สำนวน การใช้ภาษาภาพพจน์ มีการใช้ความเปรียบ ได้แก่ ความเปรียบประเภท อุปมา อุปลักษณ์
และ บุคลาธิษฐาน

กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีและสารคดีของโมเตรี ลิมปิจาติ
มีความคล้ายกันทั้งด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา จะต่างกันอยู่บ้างที่วรรณกรรมประเภทสารคดีไม่มี
กลวิธีการประพันธ์ที่ใช้การจบแบบพลิกความคาดหมาย นอกจากนี้ยังให้สาระและแง่คิดต่างๆอีกด้วย

HUMOUR IN MAITREE LIMPICHART'S LITERARY WORKS

AN ABSTRACT

BY

KANOKWON SUWONNAWIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

May 1996

This study intended to investigate humouring strategy in Maitree Lympichart's literary works which included 10 short stories, 10 novels, 6 miscellanies, 11 non-fiction stories and the others which he was a joint-author.

The results revealed that there were three aspects for humouring strategy : content, language and rhetoric.

Content included exaggerated story, undoing story, cover story, indecent story, human figure story, human behavior story, irrelevant and misunderstanding story.

Language included voice, word or word group, rhetorical word and picture of speech.

Language use for voice, there was rhyme, Chinese and Indian's accents, and word or word group which included play on words, repeated word, building new word, reversing word, antonym , word or word group in context which could not be used together; for rhetoric, there was the old and changing rhetoric; for picture of speech, there was simile, metaphor, personification and hyperbole . Furthermore, rhetoric included surprise ending.

Humouring startegy in non-fiction story included 11 non-fiction stories, 1 environmental preservation stories and it was found that there were 2 aspects for humouring strategy : content and language.

Content included exaggerated or assumed story, cover story, undoing story, indecent story, human figure and human behavior story.

Language included word or word group, rhetoric and picture of speech, including play on words, repeated word, building new word, reversing word and word or word group in context which could not be used together; for rhetoric, there was the old and changing rhetoric; for picture of speech, there was simile, metaphor and personification.

It could be concluded that humouring strategy in non-fiction and entertaining literary works were as the same both in content and language, except there was no surprise ending in non-fiction literary work.